

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK
SKOGSHUSHALLNING

**Skogsstatistisk
årsbok
1967**

KUNGL. SKOGSSTYRELSEN · STOCKHOLM

OFFICIAL STATISTICS
OF SWEDEN

Statistical Yearbook of Forestry 1967

Form för hänvisning. Skogsstatistisk årsbok 1967 (SOS).
Kungl skogsstyrelsen. Stockholm 1969.

Årspublikationen Skogsstatistisk årsbok har tidigare utgivits under samma namn inom serien Sveriges officiella statistik: Skogshushållning.

Fortsättning på och utvidgning av Det enskilda skogsbruket 1942—1950.

Vissa preliminära uppgifter har tidigare publicerats i Skoglig statistikinformation, meddelanden 1968:1—5.

Suggested citation. Statistical Yearbook of Forestry 1967 (SOS). National Board of Private Forestry. Stockholm 1969.

The annual Statistical Yearbook of Forestry has previously been published within the series of Official Statistics of Sweden: Forestry.

Continuation and extention of Private Forestry 1942—1950.

Some preliminary data has been published in the Forestry statistical information series 1968:1—5.

Published by
the National Board
of Private Forestry
S 162 10 Vällingby 1

Printed in Sweden
Emil Kihlströms
Tryckeri AB
Stockholm 1969

Förord

Preface

Föreliggande »Skogsstatistisk årsbok 1967» är liksom sina föregångare avsedd att ge en samlad redovisning av skogliga och skogsindustriella statistiska uppgifter.

Utöver skogsstyrelsens egen statistik ingår i årsboken även material från andra myndigheter, institutioner, organisationer och föreningar.

Vissa omredigeringer och kompletteringer har skett i förhållande till fjolårets »Skogsstatistisk årsbok 1965—1966». Bland nyheter och förändringar i årets upplaga kan följande nämnas. I kapitel C har ökat utrymme lämnats för uppgifter om produktion av och handel med papper och papp. Kapitel D har fått ny rubrik »Skognäringens ekonomi» samt utvidgats dels genom att till kapitlet överförts vissa i tidigare årsböcker på annan plats införda avsnitt och dels genom att helt nya avsnitt tillkommit såsom »Skognäringen i nationalräkenskaperna» och »Skogsindustrins strukturömvandling». Det sistnämnda avsnittet har utarbetats under medverkan av civilekonom Bengt Rydén i Industrins utredningsinstitut. Vissa till kapitel E hörande tabeller har i föreliggande årsbok fått ny avfattning. Kapitel G har kompletterats med avsnittet »Skoglig forskning och skogligt utvecklingsarbete». Kapitel H »Internationell översikt» har omarbetats. Därjämte har antalet diagram i årsboken utökats betydligt.

Redovisningen omfattar huvudsakligen uppgifter för kalenderåret 1967 (avverkningsåret 1966/67) men även vissa tillgängliga uppgifter av senare datum ingår. I de fall då de redovisade resultaten inte är definitiva anges detta i texten till respektive tabeller.

I likhet med vad som tyvärr har konstaterats i förordet till tidigare årsböcker har skogsstyrelsens strävan att inhämta så aktuella uppgifter som möjligt i vissa fall mött betydande svårigheter och lång tidsutdräkt. Härigenom har tidpunkten för årsbokens utgivande försenats, ett förhållande som är otillfredsställande och beklagas.

För det värdefulla bistånd vid årsbokens utarbetande, som beredvilligt lämnats av statliga och kommunala myndigheter ävensom av enskilda personer, institutioner och organisationer, vill skogsstyrelsen betyga sin stora tacksamhet.

Stockholm i januari 1969

FREDRIK EBELING

Zachris Tamminen

Bert Hellberg

Innehåll

Contents

3	Förord	Preface
16	Sammanfattnings på engelska	Summary in English
25	Förkortningar	Abbreviations
27	Karta	Map
28	A. Skogsmarken och skogs-kapitalet	A. Forest land and forest capital
28	I. Areal, äganderättsförhållan-den och ägostruktur	I. Area, ownership and land utilization
28	1. Areal produktiv skogsmark	1. Productive forest land
29	2. Äganderättsförhållanden	2. Ownership
32	3. Privatskogarnas ägostruktur	3. Land utilization in private (excl. companies') forests
34	4. Skogsmarkens arrondering	4. Re-allotment of forest land
37	II. Bonitet, ålder, virkesförråd och tillväxt	II. Site quality, age, timber resources and annual growth
37	1. Bonitet	1. Site quality
40	2. Ålder	2. Age
40	3. Virkesförråd	3. Timber resources
41	4. Tillväxt	4. Annual growth
43	III. Mark- och skogsvärden	III. Value of forest land and forests
45	IV. Skogens föryngring och vård	IV. Regeneration and tending of forests
45	1. Frö- och plantillgång mm	1. Available of plant and seed etc.
49	2. Reproduktionsåtgärder	2. Sowing and planting
52	3. Röjning	3. Cleaning
52	4. Skogsgödsling	4. Forest soil fertilizing
55	V. Skador på skogen	V. Damage to the forest
55	1. Skogsbränder	1. Fires
57	2. Snöbrott, storm- och tork-skador	2. Windfalls, snow-breaks and drought damage
57	3. Viltskador	3. Wild animals
58	4. Insektsskador	4. Insects
58	5. Svampskador	5. Fungi
59	B. Skogstekniska arbeten och avverkningarnas mekanisering	B. Technical activities incl. mechanization of fellings
59	I. Skogsvägar	I. Forest roads
60	II. Skogsdikning	II. Draining
61	III. Skogsindelning	III. Management plans
62	IV. Avverkningarnas mekanisering	IV. Mechanization of loggings
66	C. Skogskapitalets tillgodo-görande	C. The utilization of forest capital
66	I. Avverkning, transport mm	I. Felling and transport
66	1. Utsyning	1. Marking
66	2. Avverkning	2. Logging
69	3. Virkesmätning	3. Timber measuring

74	4. Flottning	4. Floating
77	5. Järnvägstransporter	5. Railway transports
77	6. Lastbilstransporter	6. Lorry transports
78	7. Fartygstransporter	7. Sea transports
78	8. Havsfloftning	8. Sea rafting
78	II. Virkesförbrukning och skogsindustrins produktion	II. Timber consumption and production of forest products
79	1. Sågverksindustrin	1. Sawmill industry
80	2. Faner- och plywoodindustrin	2. Veneer and plywood industry
80	3. Massaindustrin	3. Pulp industry
81	4. Wallboardindustrin	4. Fibreboard industry
81	5. Spånskiveindustrin	5. Particles board industry
82	6. Papper och papp	6. Paper and paperboard
82	7. Förbrukning av brännved mm	7. Consumption of fuelwood etc.
82	III. Export och import	III. Foreign trade
82	1. Rundvirke	1. Roundwood
83	2. Sågat virke	2. Sawnwood
84	3. Fauer och plywood	3. Veneer and plywood
84	4. Massa, papper och träfiber- spänplattor	4. Pulp, paper, fibreboard and particle board
86	5. Tjära och tråkol	5. Wood tar and charcoal
86	6. Förbrukat rundvirke och exporterade träprodukter	6. Roundwood consumption and exports of wood products
86	7. Sammanlagt värde	7. Total value
87	D. Skognäringens ekonomi	D. Economy of forest industry
87	I. Rotpriser	I. Prices of timber on root
88	II. Priser på sågtimmer och massaved	II. Prices of sawlogs and pulp- wood
89	III. Priser på sågade trävaror och massa	III. Prices of sawnwood and pulp
91	IV. Avverkningskostnader	IV. Costs of logging
92	V. Investeringar och underhåll i skogsbruket	V. Investments and maintenance costs in forestry
93	VI. Anslag för skogsvårdande ändamål	VI. State subsidies for silvi- culture
96	VII. Årsavverkningarnas penningvärde	VII. Value of annual cuts
98	VIII. Skognäringen i national- räkenskaperna	VIII. Forest industry in national accounting
105	IX. Skogsindustrins struktur- omvandling	IX. Structural changes in forest industry
107	E. Arbetskraftsförhållanden	E. Labour market conditions
107	I. Avtal och löner	I. Collective wages agreements and earnings
107	1. Avtal	1. Collective wages agreements
107	2. Löner	2. Earnings
108	II. Sysselsättning	II. Employment

112	III. Olycksfall och arbetarskydd	III. Accidents and protection against accidents
117	F. Vilttillgång och jakt	F. Wild animals and hunting
122	G. Övriga skogliga frågor	G. Other matters relating to forestry
122	I. Administration	I. Administration
122	1. Domänverket	1. The Swedish State Forest Service
123	2. Skogsstyrelsen	2. The National Board of Private Forestry
123	3. Skogsvårdsstyrelserna	3. The County Forestry Boards
124	II. Skoglig utbildning	II. Forestry training
127	III. Skoglig forskning och skogligt utvecklingsarbete	III. Forestry research and development work
131	IV. Föreningar och organisationer	IV. Associations and organizations
131	1. Ideella föreningar m. m.	1. Non-profit-making associations
134	2. Ekonomiska intresseföreningar	2. Business organizations
135	3. Arbetsmarknadens föreningar	3. Labour market associations
138	H. Internationell översikt	H. International review

Tabeller i texten

30	Tab A. Rikets produktiva skogsmarksareal fördelad på ägargrupper 1967. Län	Table A. Productive forest area by owner and by county in 1967
38	Tab B. Skogsmarkens procentuella fördelning på bonitetsklasser. Län	Table B. Forest area in per cent by site quality. Counties
39	Tab C. Genomsnittlig idealbonitet för olika skogsägargrupper. Skogsmark inkl hagmark. Län	Table C. Average ideal site quality by owner and by county
40	Tab D. Skogsmarkens genomsnittliga produktionsförmåga. Län	Table D. Average producing capacity. Counties
41	Tab E. Skogsmarksarealens procentuella fördelning med hänsyn till beståndens ålder. Län	Table E. Forest area in per cent by age of growing stock. Counties
42	Tab F. Virkesförråd på bark fördelat på diametergrupper och trädslag. Landsdelar	Table F. Growing stock incl. bark by size and species. Main parts of country
43	Tab G. Total årlig tillväxt på bark samt årlig tillväxt per hektar för samtliga trädslag på skogsmark. Landsdelar	Table G. Total annual growth and annual growth per hectare of all species on forest land. Main part of country

47	Tab H. Av skogsvårdsstyrelserna och domänverket åren 1963—1967 utklängt skogsfrö. Län	Table H. Production of pine and spruce seed by the County Forestry Boards and by the State Forest Service in 1965—1967. Counties
48	Tab I. Under 1967 beviljade införseltillstånd för planter och frö av skogsträd	Table I. Importlicences given in 1967 for plants and seed of forest trees
50	Tabell J. Under 1965—1967 utförd skogsodling per 1 000 ha produktiv skogsmark. Län	Table J. Forest planting and sowing per 1 000 ha forest land in 1965—1967. Counties
51	Tab K. Reproduktionsåtgärder och röjning åren 1942—1967	Table K. Silvicultural measures taken in the years 1942—1967
52	Tab L. Skogsgödslingens omfattning 1962—1967	Table L. Soil fertilizing of forest land in 1962—1967
53	Tab M. Utförd skogsgödsling 1965—1967. Län	Table M. Soil fertilizing of forest land in 1965—1967. Counties
54	Tab N. Genomsnittlig gödselgivning i kg per ha av olika växtnäringssämnen åren 1962—1967	Table N. Average consumption of different nutrient substances in 1962—1967
55	Tab O. Skogsbrändernas antal, välslade skador mm åren 1958—1967	Table O. Number of forest fires, damage etc. in 1957—1967
56	Tab P. Antal skogsbränder, total avbränd areal och avbränd areal per brand fördelade efter skogsbrandsperioder 1966—1967	Table P. Number of forest fires, total burnt area and burnt area per forest fire. By forest fire period in 1966 and 1967
60	Tab Q. Skogsvägbyggnads- och dikningsverksamhetens relativa omfattning 1967. Län	Table Q. The relative extent of forest road building and draining in 1967. Counties
71	Tab R. Mätplatstyper. Procentuell fördelning av innmätta kvantiteter 1965/66 och 1966/67	Table R. Measurement localities. Percentage distribution of quantities. In 1965/66 and 1966/67
72	Tab S. Mätmetoder. Relativ fördelning av innmätt virkesvolym 1965/66 och 1966/67	Table S. Measurement methods. Percentage distribution of quantities. In 1965/66 and 1966/67
73	Tab T. Den av virkesmätningsföreringarna stickprovsmätta volymens relativā andel av total innmätt kvantitet	Table T. Sample-measured timber quantities in per cent of total quantities measured by timber measurement associations
73	Tab U. Den av virkesmätningsföreringarna apteringsmätta volymens relativā andel av total innmätt kvantitet	Table U. Marking and measuring of entire felled trees in per cent of total measured timber volume
73	Tab V. Virkesmätningsföreringarnas fält-, kontroll- och förvaltningskostnader	Table V. Timber measurement associations. Field, control and administrative costs

	<i>Tabeller</i>	<i>Tables</i>
159	Tab 1. Rikets landareal fördelad på produktiv skogsmark, inägor och impediment. Produktiva skogsmarken per invånare och per ha inägomark. Län	Table 1. Productive forest area, other productive land, unproductive land, per inhabitant and per ha cultivated land. Counties
160	Tab 2. Skogsmarksareal under förvaltning eller tillsyn av olika statliga myndigheter vid 1967 års slut. Län	Table 2. Forest land administered by different State authorities and by diocesan boards at the end of 1967. Counties
162	Tab. 3. Skogsmarksareal under skogsvårdsstyrelsernas tillsyn samt total skogsmarksareal vid 1967 års slut. Län	Table 3. Forest land under the supervision of the County Forestry Boards and total forest area at the end of 1967. Counties
164	Tab. 4. Antal bruksningsenheter 1962—1964 inom det privata skogsbruket grupperade efter åkerareal och skogsinnchav. Landsdelar	Table 4. Number of agricultural units in private possession in 1962—1964 by field area and forest area. Main parts of country
166	Tab 5. Antal bruksningsenheter och skogsmarksareal 1962—1964 inom privatskogsbruket grupperade efter åkerareal och skogsinnchav	Table 5. Number of agricultural units and forest area in private possession in 1962—1964 by field area and forest area
168	Tab 6. Skogshruk i och utan förening med jordbruk. Areal skogsmark till jordbruksenheter av olika storlek i enskild ägo 1962—1964. Län	Table 6. Forestry in and without combination with agriculture. Forest land areas of agricultural units in private possession in different sizes in 1962—1964. Counties
169	Tab 7. Virkesförråd på bark fördelat på trädslag och diametergrupper. Samtliga ägoslag och ägare. Län	Table 7. Growing stock incl. bark on all ground by species, size-groups and county
176	Tab 8. Virkesförråd på bark, per ha skogsmark, inom skilda åldersklasser och ägargränsor. Samtliga trädslag exkl torrskog och vindfällen. Län	Table 8. Growing stock per ha forest land by age and owner. All species excl. dead standing trees and windfalls. Counties
178	Tab 9. Total årlig tillväxt (på bark) fördelad på olika trädslag. Län	Table 9. Total annual growth incl. bark, by species. Counties
179	Tab 10. Värdet av skogsmark och växande skog vid de allmänna fastighetstaxeringarna 1957 och 1965. Län	Table 10. Values of forest ground and growing forest at the Real Property Assessments in 1957 and 1965. Counties
180	Tab 11. Jämförelse mellan 1938, 1945, 1952, 1957 och 1965 års fastighetstaxeringars skogsbruksvärden (skogsmarksvärde	Table 11. Comparision between values of forest ground and growing forest per hectare at the Real Property Assessments

	+ skogsvärde) per hektar. Län	the years 1938, 1945, 1952, 1957 and 1965. Counties
182	Tab 12. Arealer, som övergåtts med skogsvårdsåtgärder 1967, fördelade på skogsägargrupper. Län.	Table 12. Silvicultural measures taken in 1967, by owner. Counties
184	Tab 13. Antal skogsbränder, bränd areal, skadornas värde mm 1967. Län	Table 13. Number of forest fires, area destroyed and costs of extinguishing fires in 1967. Counties
185	Tab 14. Antal skogsbränder och bränd areal 1967 fördelade efter brandorsak. Län	Table 14. Number of forest fires, area destroyed, by case in 1967. Counties
186	Tabell 15. Enskilda permanenta vägar med vägkaraktär S. Regioner	Table 15. Private permanent roads with road-character S. Regions
187	Tab 16. Skogsbilvägar färdigbyggda år 1967, fördelade på skogsägargrupper. Län	Table 16. Forest roads completed in 1967. By owner. Counties
188	Tab 17. Under 1967 färdigställda och avsynade skogsdiken, fördelade på skogsägargrupper. Län	Table 17. Draining ditches completed in 1967. By owner. Counties
189	Tab 18. Beräknad årlig avverkning i riket under drivningsåren 1957/58—1966/67	Table 18. Estimated annual removals, by assortment, in the felling-seasons 1957/58—1966/67
190	Tab 19. Avverkning på kronoskogar, stiftsskogar, övriga allmänna skogar samt bolagsskogar, totalt och per ha åren 1956—1967	Table 19. Fellings in State forests, diocesan forests, other public forests and companies' forests, total and per ha, in the years 1956—1967
191	Tab 20. Avverkning på kronoskogar, stiftsskogar samt övriga allmänna skogar 1967	Table 20. Fellings in State forests, diocesan forests and other public forests in 1967. Counties
192	Tab 21. Avverkning enligt stubb-inventeringen med fördelning på trädslag under drivningsåren 1952/53—1966/67. Samtliga ägoslag	Table 21. Total fellings by species during the felling-seasons 1952/53—1966/67 according to the stump enumerations. All types of land.
193	Tab 22. Avverkning enligt stubb-inventeringen i milj m ³ sk av skilda trädslag inom diameterklasser i genomsnitt per år 1957/58—1966/67	Table 22. Average annual fellings during 1957/58—1966/67 according to the stump enumerations species, size-classes and main parts of country
194	Tab 23. Avverkning enligt stubb-inventeringen i genomsnitt per år för perioderna 1957/58—1961/62 och 1962/63—1966/67 hos skilda skogsägarkategorier. Samtliga trädslag	Table 23. Average annual fellings during the periods 1957/58—1961/62 and 1962/63—1966/67 by owner according to the stump enumerations. All species

195	Tab 24. Av virkesmätningsföreningarna inmätta virkeskvantiteter säsongerna 1964/65, 1965/66 och 1966/67	Table 24. Volume of timber measured either by timber measurement associations or under their supervision by forest industries during the felling-seasons 1964/65, 1965/66 and 1966/67
196	Tab 25. Medelvolym under bark för virke inmätt i fast mätt av virkesmätningsföreningarna under avverkningssäsongerna 1965/66 och 1966/67	Table 25. Average volume of timber measured by timber measurement associations in the felling-seasons 1965/66 and 1966/67
197	Tab 26. Av virkesmätningsföreningarna redovisade kostnader för virkesmätning exkl virkesredovisning. Mätningsåret 1966/67	Table 26. Costs of timber measurement excl. rending during the felling-season 1966/67. By measurement method
198	Tab 27. Flottledernas längd samt antalet flottande under 1967	Table 27. Length of floatways and member of floating members in 1967
199	Tab 28. Tillsläppt och redovisat flottgods under 1967	Table 28. Wood admitted and accounted for in 1967
200	Tab 29. Personalförhållanden under 1967	Table 29. Personnel in floating in 1967
201	Tab 30. Flottnings- och skiljningskostnader mm under 1967	Table 30. Floating and sorting costs in 1967
202	Tab 31. Lastbilstransporter av rundvirke 1954/55, 1961/62—1965/66. Transporterade kvantiteter, transportarhete och medeltransportavstånd. Länsgrupper	Tahle 31. Transports of roundwood by lorries in 1954/55, 1961/62—1965/66. Transported quantities, transport work and average transport distance.
203	Tab 32. Kumulerade antal sågar i storleksklasser efter fallande total virkesproduktion per såg och motsvarande knmulerade kvantiteter sågat virke av furu och gran 1953, 1958 och 1965	Groups of counties
204	Tab 33. Skogsindustriernas förbrukning av rundvirke 1963—1967	Table 32. Cumulative numbers of sawmills in size, groups and corresponding cumulative quantities of sawnwood of pine and spruce in 1953, 1958 and 1965
205	Tab 34. Produktion av sågade och hyvlade trävaror samt flis 1966. Län	Table 33. Annual consumption of roundwood by forest industries in 1963—1967
206	Tab 35. Produktion, export och import av sågade trävaror år 1967	Table 34. Production of sawn and planed goods in 1966. Counties
207	Tab 36. Massa- och wallboardfabrikernas huvudsakliga produktion 1967. Län	Table 35. Production, exports and imports of sawngoods in 1967
		Table 36. Pulp and fibreboard production in 1967. Counties

208	Tab 37. Produktion av papper och papp 1966 vid pappershruk och pappfabriker länsvis samt utan uppdelning på län 1967	Table 37. Production of paper and paperboard in paper mills and paperboard factories in 1966 and 1967. Counties (only 1966)
209	Tab 38. Export av rundvirke, sågat virke, fanerskivor, fiberplattor och pappersmassa 1963—1967	Table 38. Exports of roundwood, sawnwood, veneers, board and pulp in 1963—1967
213	Tab 39. Import av rundvirke, sågat virke, fanerskivor, fiberplattor och pappersmassa 1963—1967	Table 39. Imports of roundwood, sawn wood, veneers, board and pulp in 1963—1967
217	Tab 40. Sveriges export och import av vissa skogs- och skogsindustriprodukter med fördelning på export- resp importländer 1966 och 1967	Table 40. Swedish exports and imports of certain roundwood and timber industry products by country of destination and origin in 1966 and 1967
224	Tabell 41 a. Sammansättning, medelpris mm för stämplingsposter, sålda på rot från privat-skogar avverkningssäsongen 1966/67	Table 41 a. Composition, average prices obtained etc. of standing timber on farmers' forests in the felling-year 1966/67
225	Tab 41 b. Sammansättning, medelpris mm för stämplingsposter sålda på rot från privat-skogar avverkningssäsongen 1967/68	Table 41 b. Composition, average prices obtained etc. of standing timber on farmers' forests in the felling-year 1967/68
226	Tab 42. Domänverkets medelpriser vid försäljning av rotposter 1962—1967	Table 42. Average prices obtained by the State Forest Service for wood sold on root in 1962—1967
227	Tab 43. Rånettvärden för virkesuttagen å kronoskogar 1960—1967. Län	Tahle 43. Net value of wood cut in state forests in 1960—1967. Counties
228	Tab 44 a. Brutttopriser för avverkningssäsongen 1966/67.	Table 44 a. Gross prices during the felling-season 1966/67.
230	Sågtimmer av fnru och gran	Coniferous timber
232	Tab 44 b. Brutttopriser för avverkningssäsongen 1967/68.	Table 44 b. Gross prices during the felling-season 1967/68.
233	Sågtimmer av furu och gran	Coniferous timber
234	Tab 45 a. Brutttopriser för avverkningssäsongen 1966/67.	Tahle 45 a. Gross prices during the felling-season 1966/67.
235	Massaved	Pulpwood
	Tab 45 b. Brutttopriser för avverkningssäsongen 1967/68.	Tahle 45 b. Gross prices during the felling-season 1967/68.
	Massaved	Pulpwood
	Tab 46. Avverkningskostnader i kronor per m ³ sk 1965/66 och 1966/67. Län	Table 46. Felling costs in the felling-seasons 1965/66 and 1966/67. Counties
	Tab 47. Exportpriser på sågade barrträvaror och massa 1961—	Table 47. Export prices of coniferous sawnwood and wood

	1967 samt januari—juni 1968	pulp in 1961—1967 and in January—June 1968
236	Tab 48. Genomsnittliga dagsförtjänster för manliga skogsarbetare 1965—1967. Olika arbeten.	Table 48. Average daily earnings for male forestry workers in 1965—1967. Types of work
237	Tab 49. Genomsnittliga dagsförtjänster för manliga skogsarbetare 1967. Relativ fördelning av antalet arbetare	Table 49. Average daily earnings for male forestry workers in 1967. Wage-classes
238	Tab 50. Genomsnittliga dagsförtjänster för manliga skogsarbetare 1967. Olika åldersklasser	Table 50. Average daily earnings for male forestry workers in 1967. Age-classes
239	Tab 51. Den förvärvsarbetande befolkningen inom samtliga näringsgrenar samt i skogsbruket 1965. Läns	Table 51. The economically active population in all industries and in forestry in 1965. Counties
240	Tab 52. Den förvärvsarbetande befolkningen inom skogsbruket 1965 fördelad efter detaljgrupp till näringsgren samt efter yrkesställning	Table 52. The economically active population in forestry in 1965 by subgroup of industry and by status
241	Tab 53. Den förvärvsarbetande befolkningen inom skogsbruket 1965, 1960 och 1950 fördelad efter ålder och kön	Table 53. The economically active population in forestry in 1965, 1960 and 1950 by age and sex
242	Tab 54. Sysselsättningen i skogsbruket 1966—1967 vid domänverket och större skogsbolag	Table 54. Number of forest workers in State forests and in 54 of the largest companies' forest in 1966—1967
243	Tab 55. Antal i privatskogsbruket utförda dagsverken 1966 och 1967 fördelade efter landsdel på skogsägaren och dennes familjemedlemmar respektive lejd arbetskraft	Table 55. Number of day-works performed in farmers' forests in 1966 and 1967. Owners and hired labour. Main parts of country
244	Tab 56. Arbetsförmedlingsverksamheten inom skogsbruket 1965—1967	Table 56. Labour exchange activities in forestry in 1965—1967
245	Tab 57. Antal arbetstimmar och arbetsolycksfall i skogs- och flottningsarbeten 1965	Table 57. Number of working hours and industrial accidents in forest work and floating in 1965
246	Tab 58. Antal på grund av arbetsolycksfall förlorade arbetsdagar per 1 000 arbetstimmar (svårhetstal) fördelade efter huvudsaklig olycksfallsorsak, antal olycksfall per 1 milj arbetstimmar och antal förlorade	Table 58. Number of working days lost per 1 000 working-hours (severity rates) for industrial accidents at actual workplace distributed by main cause of accident, number of accidents per 1 million working-hours and

	rade arbetsdagar per olycksfall i skogs- och flottningsarbete 1965	number of working-days lost per accident in forest work and floating in 1965
247	Tab 59. Arbetsolyckesfall 1965 i procentsamt per 1 milj arbets- timmar, fördelade efter skadad kroppsdel	Table 59. Industrial accidents at actual work-place in 1965 in per cent and per 1 million working- hours distributed by injured part of body
248	Tab 60. Antalet under tillåten jakttid fällda älgar i genomsnitt per år under 1946—1965 samt åren 1964—1967	Table 60. Number of elks killed during legal shooting seasons 1946/50—1961/65 (yearly aver- ages) and in the years 1964— 1967. Counties
249	Tab 61. Antalet fällda villebråd i genomsnitt per år under 1951 —1965 samt åren 1962—1966	Table 61. Number of game killed during the periods 1951/55— 1961/65 (yearly averages) and in the years 1962—1966
250	Tab 62. Skoglig yrkesutbildning läsåret 1966/67	Table 62. Forestry vocational training in the year 1966/67
252	Tab 63. Av riksdagen anvisade medel under de särskilda skogs- vårdsanslagen samt av riks- dagen angivna rambelopp för bidragsbeviljning 1950/51— 1967/68	Table 63. Subsidies granted to silviculture by the Swedish Parliament and maximum amounts prescribed for the mak- ing of grants 1950/51—1967/68
254	Tab 64 a. Under budgetåret 1966/67 genom skogsvårdssty- relsernas beslut beviljade bi- dragsmedel för särskilda skogs- vårdsåtgärder samt vägbyggnad. Län	Table 64 a. State subsidies paid for special silvicultural measures during the budget-year 1966/67. Counties
256	Tab 64 b. Under budgetåret 1967/68 genom skogsvårdssty- relsernas beslut beviljade bi- dragsmedel för särskilda skogs- vårdsåtgärder samt vägbyggnad. Län	Tahle 64 b. State subsidies paid for special silvicultural measures during the budget-year 1967/68. Counties
258	Tab 65. Investeringar och under- hållskostnader inom skogs- bruket 1956—1967	Tahle 65. Investments and maintenance costs in Swedish forestry in 1956—1967
259	Tab 66. Den svenska total- avverkningens beräknade storlek och penningvärde 1955—1967	Table 66. Estimated volume and value of annual fellings in Sweden in 1955—1967
260	Tab 67. Antal företagssam- gåenden inom skogsindustrin 1958—1967	Table 67. Amalgamations and cooperation agreements in Swedish wood-processing industry in 1958—1967
261	Tab 68. Nedläggningar inom skogsindustrin under perioden 1956—1967	Table 68. Closing-downs in Swedish wood-processing industry in 1956—1967
262	Tab 69. Antal arbetsställen	Table 69. Number of establish-

inom skogsindustrin och arbetsställenes genomsnittstorlek under perioden 1946—1966	ments in Swedish wood-processing industry and average size of establishment in 1946—1966
Tab 69. Skogsindustrins utveckling under perioden 1946—1966	Table 69. Forest industry development in 1946—1966
264	
Tab 70. Skogsäringens utveckling under perioden 1950—1967	Table 70. Forest industry development in 1950—1967
270	
Tab 71. Landareal, invånarantal samt skogsmarksareal, totalt, per invånare och i procent av landarealen i vissa länder och hela världen 1966	Table 71. Total land area, number of inhabitants and forest area (total, per capita and in per cent of total land area) in certain countries and in the world in 1966
271	
Tab 72. Avverkning i vissa länder med betydande skogsavverkning 1965 och 1966	Table 72. Removals in certain countries with an extensive logging in 1965 and 1966
272	
Tab. 73. Produktion av några viktigare skogsindustriprodukter i vissa betydande producentländer 1966	Table 73. Production of certain important timber industry products in some countries with extensive timber industries in 1966
273	
Tab 74. Export och import av rundvirke och flis i vissa länder med betydande rundvirkeshandel 1966	Table 74. Exports and imports of roundwood in certain countries with an extensive roundwood trade in 1966
274	
Tab 75. Export och import av några viktigare skogsindustriprodukter i vissa länder 1966	Table 75. Exports and imports of some important forest industry products in certain countries with an extensive trade in timber industry in 1966
<i>Diagram</i>	
46	1. Antal plantskolor och plantskolornas areal 1915—1968
49	2. Skogsodlad areal i riket 1957—1967
63	3. Avverkningsmetodernas volymmässiga fördelning 1966 och 1967
63	4. Antalet enheter för terrängtransport 1966 och 1967 samt resp gruppens genomsnittliga årsproduktion
68	5. Avverkningarnas sortiments-sammansättning under perioden 1952/53—1965/66
76	6. Tillsläppt flottgods, medelflöttningslängd och transportkostnad (exkl kostnader för separatflöttnings) fördelad på den tillsläppta kvantiteten åren 1962—1967
<i>Charts</i>	
1.	Number of nurseries and corresponding areas in 1915—1968
2.	Planted and sawn areas in 1957—1967
3.	Felling methods in 1966 and 1967. Distribution according to volume
4.	Number of units forest transports in 1966 and 1967 and average annual production of transport groups
5.	Composition of assortments in removals in 1952/53—1965/66
6.	Wood admitted in the float-ways, average floating distance and floating (excl. costs for private floating) in 1962—1967

89	7. Timmerprisernas relativa utveckling i fast penningvärde åren 1950—1968. Kopparbergs län	7. Development of timber prices in 1950—1968. (1950 = 100) County of Kopparberg
90	8. Massavedsprisernas relativa utveckling i fast penningvärde åren 1950—1968. Kopparbergs län	8. Development of pulpwood prices in 1950—1968 (1950 = 100), County of Kopparberg
119	9. Älgavskjutningen i antal djur per 1 000 ha landareal exkl fjäll och inägor 1959—1967	9. Number of elks killed per 1 000 hectares land area excl. snow-mountains and cultivated laud in 1959—1967
97	10. Brutto- och rånettovärdenas utveckling i kr per m ³ sk under 1957/58—1967/68	10. Development of gross values and stumpage values in 1957/58—1967/68
141	11. Världens totala årsavverkning i milj m ³ f ub, 1950, 1955 och 1960—1966	11. World total removals in 1950, 1955 and 1960—1966
142	12. Världens totala årsavverkning av barrsågtimmer, faner och sliperstimmer, milj m ³ f ub, 1950, 1955 och 1960—1966	12. World total removals of coniferous sawlogs, veneer logs and logs for sleepers in 1950, 1955 and 1960—1966
143	13. Världens totala årsavverkning av massaved och props milj m ³ f ub, 1950, 1955 och 1960—1966	13. World total removals of pulpwood and pitprops in 1950, 1955 and 1960—1966
144	14. Världens totala årsavverkning av »Övrigt industrivirke» milj m ³ f ub, 1950, 1955 och 1960—1966	14. World total removals of "Other industrial wood" in 1950, 1955 and 1960—1966
145	15. Världens totala årsavverkning av brännved, milj m ³ f ub, 1950, 1955 och 1960—1966	15. World total removals of fuelwood in 1950, 1955 and 1960—1966
146	16. Världens totalproduktion av sågade varor av barrträ milj m ³ f 1950, 1955 och 1960—1966	16. World total production of coniferous sawnwood in 1950, 1955 and 1960—1966
147	17. Världens massaproduktion — träfibermassa — milj m ³ f, 1950, 1955 och 1960—1966	17. World wood pulp production in 1950, 1955 and 1960—1966
148	18. Världens totala produktion av papper och papp, milj ton, 1950, 1955 och 1960—1966	18. World total production of paper and paperboard in 1950, 1955 and 1960—1966
99	Bild 1. Skogsindustrins ekonomiska utveckling under 1950—1967.	Figure 1. Economic development of forest industry in 1950—1967
100	Bild 2. Uppbyggnaden av skogsindustrins bruttoproduktionsvärde	Figure 2. Composition of gross product value of forest industry

Summary

Forest land and forest capital

According to the Swedish National Forest Survey, forest land covers about 22.8 million hectares, i.e. 55 % of Sweden's total land area. As is shown in Table 1 there are 3.0 ha of forest land per caput and 5.9 hectares of forest land per hectare of agricultural land. At present two trends are recognized, one characterized by the transformation of less productive agricultural land to forests at a rate of 20 000 hectares per annum, the other by the exclusion of remote and poor forests from cutting and management activities.

The Swedish forests are administered or supervised mainly by two State Boards, the National Board of Crown Forests and Lands and the National Board of Private Forestry. Besides, other State authorities and Diocesan boards administer minor forest areas (Tables 2 and 3). About one quarter of Sweden's forest land is publicly owned, another quarter belongs to companies, and the remaining half belongs to other private owners, mainly farmers (Table A). Publicly owned forests are mainly located to Northern Sweden. Tables 4, 5 and 6 intend to show the combination of forestry and farming in economic units owned by farmers in different parts of the country. The number of agricultural units in Sweden is decreasing considerably, which is shown in the table on page 26.

In Table E is shown the age-class distribution, i.e. the proportion of the forest area occupied by tree-stands of different

age-classes according to the third National Forest Survey 1953—1962.

In the last years the mechanization of the work in the forests has advanced considerably partly owing to the rapid rise of labour costs. To be able to benefit of mechanization to any higher rate, it has been necessary to reduce the average number of woodlots per forest unit and to work for a re-allotment of the parcels to bigger, more well-proportioned units better adapted geographically to roads, floatways, population agglomerations, roundwood consumers, and so on. Investigations have recently been carried out on minimum and optimal sizes and location of operation areas and on the distances from operation areas to population agglomerations. Finally a more or less comprehensive re-allotment activity, amounting to about 100 000 hectares of forest land per annum and totalling 1 135 000 hectares has been carried out in the years 1955—1965.

In Table B the forest area is subdivided according to the production capacity of the soil (site quality), Table C shows the ideal site quality expressed in $m^3 sk^1$ per annum and hectare by which is meant the average optimum of sustained yield provided the best possible management and in Table D is shown the average producing capacity. The figures illustrate the very marked difference between northern and southern parts of Sweden due to climatic conditions.

Detailed figures concerning the growing stock in different counties are presented in Table 7 "Growing stock incl. bark on all land by species, size groups and counties according to the National Forest Survey 1953—1962", Table 8 "Growing stock per ha forest land, by agegroups and owner-groups" and Table 9 "Annual growth (incl.

¹"Forest cubic metre" — whole trunk volume incl. bark.

bark) by species and counties on forest land according to the National Forest Survey 1953—1962".

According to the third Survey the growing stock in the country amounts to 2 223 million m³sk (Table F). The composition of the total growing stock in respect to species has changed very little since the second Survey and it is made up to 45 % of spruce, 40 % of pine and 15 % of broad-leaved species. The composition of the volume of the growing stock in respect to size show the following figures; 32 % large-sized stock (25 cm DBH and more) 40 % medium-sized stock (15—24.9 cm DBH) and 28 % small-sized stock (less than 15 cm DBH).

The annual growth (incl. hark) according to the third Forest Survey is shown in Table G (of Table 9) and amounts to 78 million m³sk i.e. 3.4 m³sk per hectare. The rate of increment increases from 3.2 % in the northern parts of Sweden to 4.4 % in the southern parts. The average growing stock per ha of all forest land has increased from 80 m³sk per hectare according to the second Forest Survey to 97 m³sk per hectare according to the second Forest Survey to 97 m³sk per hectare according to the third Survey.

According to the figures available from the General Real Property Assessment 1965 performed for the purpose of property taxation, the total value of Swedish forests (in rural areas) in 1965 was estimated at 11 318 million Sw.cr. or approximately 2 000 million US \$ (Tables 10 and 11). This means an increase from the previous General Property Assessment in 1957 by 9 %. The partvalues show, however, different percentage increases, which to some degree are due to changes in assessment methods.

The County Forestry Boards and, for the State Forests, the State Forest Service are responsible for the supply of seed and

seedlings (Table H). However, several big companies are collecting seed and managing nurseries for their own supply. Seedlings are also to some extent produced in private enterprises.

During the last ten years the number of seedlings used for artificial regeneration has amounted to about 300 million per annum, 30 million of which were imported (Table I), mainly from the Federal Republic of Germany and Denmark. In recent years the production of seedlings has been intensified, and in 1965 the nurseries owned by the County Forestry Boards covered an area of 802 hectares (124 ha in 1945). The total area of all nurseries in the country was estimated in 1965 at about 1 500 hectares. Table 12 shows the extent of silvicultural measures carried out in 1967; according to the table planting and sowing remained largely unchanged in 1967. The silvicultural measures accounted for in Table 12 involve some overlapping in cases where the same area is treated more than once by different methods, e.g. clearing of felling site followed by sowing. The development of the regeneration work etc. during the period 1942—1967 is accounted for in Table K. Growth conditions in sampled reproduction areas have been recorded for a second time and are now being analysed by the National Board of Private Forestry. Soil fertilizing of forest land (Tables L, M and N) has in the last years attracted a growing interest. In 1966 109 000 hectares were fertilized and in 1967 103 000 hectares.

Tables 13, 14, O and P give detailed informations about forest fires in 1967. According to the tables 1967 was a light year with respect to the number of forest fires as well as the area burnt. More than 70 % of the fires are quenched before 0.1 hectare of forest land have been damaged. The average area damaged per fire amounted to 1.0 hectare 1967.

No damage worth mentioning by frost occurred in 1966/67. However, some damage by snow in connection with storm was reported from four counties in Central and Northern Sweden.

Damage by insect attacks was on the whole of average extent in 1966/67.

Damage by fungi was of less than average extent in 1966/67.

Technical activities incl. mechanization of fellings

During the last two decades the activity of forest road construction has increased. During 1967 4 042 kms were completed as against 3 805 kms in 1966 (Tables 16 and Q). Forest road construction in metres per 1 000 hectares forest land was most intensive in 1967 in "Other public forests" with 196 metres per 1 000 hectares forest land. The average for all forests in 1967 was 177 metres per 1 000 hectares forest land.

The state grants certain sums for forest road construction, 23.6 million Sw.cr. being allocated for the budget-year 1966/67 and 23.9 million Sw.cr. for the budget-year 1967/68 incl. unemployment subsidies.

The kilometres of completed ditches in 1967 amounted to 2 875 kms i.e. 20 000 hectares of forest area drained in 1967. The total ditch-draining in 1967 was performed to 46 % in "Other private forests" and to 32 % in corporation forests (Tables 17 and Q).

Mechanization of forestry work continues on as is shown in Diagrams 3 and 4. The use of tractors in cross-country transports and transportable or stationary timber-processing machinery is increasing. According to investigations 96 % of all whole-year employed fellers in Northern and Central Sweden use their own chain-saws in 1967 the rate between the total number of workdays for all forestry work in State forests and the number of cubic

metres felled amounted only to 0.26, while the corresponding figure for 1957 was 0.69. The difference is mainly due to the mechanization progress.

Utilization of the forest capital

One important task of the County Forestry Boards is to assist forest owners (mainly farmers) in marking trees for felling. It is estimated that in general one fourth of the total annual cut in forests owned by farmers is marked by the assistance of the County Forestry Boards.

According to estimates made within the Board of Private Forestry and reported in Table 18, the total removals in the season 1966/67 amounted to 64.6 million m³ solid volume incl. bark i.e. about 11.0 % more than the total volume in the previous year. Of the total annual cut now at about 90 % is estimated to consist of industrial wood. Specific information on annual fellings is available for public forests and companies' forests only (Tables 19—20). In 1967 the total cut per hectare of forest land was on an average for all categories 2.85m³ solid volume incl. bark.

However, in addition to the figures given in the above-mentioned tables other statistics concerning total fellings are also available namely those based upon the stump enumeration by the National Forest Survey during the felling-seasons 1957/58—1966/67 as presented in Tables 21, 22 and 23. Average annual fellings during the last ten seasons according to the stump enumeration amounted to 54.3 million m³ solid volume incl. bark.

About 75 % of the logs for processing in Sweden and also a considerable part of the roundwood exports are measured by timber measurement associations. Tables 24—26 and R—V give detailed information on the activities of the timber measurement associations.

The activities of the authorized floating

associations — less important nowadays than previously — is given in Tables 27—30. The length of the floatways, about 29 500 kms in 1967 is continuously diminishing ancillary floatways being closed down every year.

The quantity floated in 1967 amounted to 7.4 million m³ solid volume excl. bark.

The quantity of roundwood transported by rail increased by 18 % in 1967 as compared with 1966; as is shown in the tableau on Page 77 about 2.2 million tons or roughly about 3.1 million m³ solid volume excl. bark were transported in 1967, about 97 % of which consisted of pulpwood.

According to investigations undertaken by a special committee set up to study transportation of forest products transports of roundwood by lorries have almost doubled during the last ten years. In 1954/55 18 million tons of roundwood were transported by lorries and in 1965/66 about 34 million tons (Table 31). At the same time the average transport distance was also doubled from 32 kms in 1954/55 to 64 kms in 1965/66.

Considerable quantities of timber are transported by sea-rafts to mills or factories on the coast. The figures published by the Central Bureau of Statistics show that roundwood amounting to 6.0 million m³ solid volume excl. bark was transported in 1966 by sea-rafts; of this volume, however, 2.2 million m³ referred to rafting within the rivermouths.

According to the Timber Balance Investigation total consumption of timber of all assortments amounted to 47 million m³ solid volume in 1964 and was estimated at 52 million m³ in 1967 and at 57 million m³ solid volume in 1970. Annual fellings in about the same years were assumed to be between 67.1—79.9 million forest cubic metres (m³sk). The range of the estimated quantities expresses a varying degree of

thinnings and final fellings.

Most Swedish timber is consumed by mills or factories within the country. Table 33 shows the consumption of roundwood by forest industries during the last five years 1963—1967. It should be noted, however, that the information in this table is limited to enterprises with five or more employees, i.e. sawmills representing about 90 % of the total production of coniferous sawnwood and about 65 % of the total production of sawn hardwood. The production of sawn and planed wood etc. is shown in Table 35 both in enterprises above the size mentioned and — by estimation — in all sawmills. The total production of coniferous sawnwood by all sawmills in 1966 amounted to 2.09 million standards or 3 % less than in 1965. The production of coniferous sawnwood in 1967 amounted to 1.99 million stds according to Table 35. In Table 32 is shown the structural changes within the sawmill industry from 1953 to 1965. According to Table 33 about 193 000 m³ solid volume of timber were utilized by the Swedish veneer and plywood factories in 1966. The production of veneer and plywood remained the same as in the previous year.

The quantity of roundwood consumed by the pulp mills increased in 1967 by 3.5 % to 25.9 million m³ solid volume. During the last decade the production of pulp has increased almost continuously. Above all sulphate and bleached pulp has enjoyed favourable development. In 1967 production increased by 7 % to 6.8 million tons. 20 % of the 1967-production consisted of mechanical pulp (incl. fibre pulp), 30 % of sulphite pulp and 50 % of sulphate pulp. Fibreboard production decreased in 1966 but increased again, however slightly in 1967 to 699 000 tons (Table 36). The consumption of roundwood by the fibreboard factories amounted in 1967 to 416 000 m³ solid volume excl. bark (Table

33). However, sawmill waste is now being used to an ever increasing extent in this processing. Total consumption of raw materials evaluated to roundwood amounted in 1967 to 2.1 million m³ solid volume excl. bark. The production of particle board is rapidly increasing and it amounted to 140 000 tons in 1967. Pulpwood is mainly used but sawmill waste from plywood production are also used by the particle board factories.

Paper and paperboard production (Table 37) increased by 2 % in 1967 to 3.3 million tons.

According to an official investigation total fuel consumption in 1967 is estimated at 3.6 million m³ solid volume per annum.

In general a very small proportion of Swedish roundwood is exported but the yearly variations may be rather important (Table 38). In 1967 exports of unprocessed wood amounted to 2.5 million m³ solid volume excl. bark, i.e. 4.6 % of total removals. Most of the unprocessed wood exported consists of pulpwood. The principal importing countries of Swedish unprocessed wood are Norway, Finland and the Federal Republic of Germany (Table 40).

Swedish imports of unprocessed wood consist mainly of pulpwood from Finland and Norway (Tables 39 and 40).

The exports of sawngoods increased with 11 % to 1.19 million standards in 1967. The major part of these exports consists of unplaned wood, of which the United Kingdom, The Netherlands and The Federal Republic of Germany are the greatest importers.

The export of woodpulp from Sweden is very important. In 1967 the demand for pulp decreased and the exports fell with 3 % to 3.53 million tons (dry weight). The exports of fibreboard increased again with 10 % to 399 000 tons.

Swedish exports of paper and paperboard remained on the whole unchanged

in 1967. There was, however, a 19 % increase of exports to the United Kingdom and an almost equivalent decrease of exports to Western Germany.

In 1967 44.7 million m³ solid volume of roundwood were consumed (refined) in Sweden.

The total value of Swedish exports in 1967 amounted to 23 422 million Sw.cr. 26 % or 6 090 million Sw.cr. in 1967 originate from products the raw material of which has grown in the forests.

Economy of forestry and forest industry

Sample surveys are undertaken annually by the National Board of Private Forestry to ascertain the trend of the prices of wood sold on root in private forests. (Tables 41 a and b).

In 1967 about 1 million m³ sk, 13 % of the year's fellings in State forests, were sold on root. Net values of wood cut in State forests in 1960—1967 are shown in Table 43.

Prices of saw timber and pulpwood in 1966/67 and 1967/68 are accounted for in Tables 44 a and b, 45 a and b. In 1966/67 there was a reduction of prises of timber and pulpwood, which continued in 1967/68.

Export prises of coniferous sawnwood, u/s-quality, have remained fairly stable during the last years. In 1967 prises of sawn pine timber u/s 2 ½" × 7", increased whereas prices of sawn spruce timber of the same quality decreased (Table 47). Prices of pulp products are shown in the same table and on page 90. The Board's estimates of felling costs in 1965/66 and 1966/67 are given in Table 46 in Sw.cr. per m³ sk (forest cubic metre). They are only rough county averages varying according to hauling distance, felling method, cutting difficulty etc.

The extent to which silvicultural measures have been carried out, the number of kilometres of forest roads and draining

ditches completed during the year are shown in Tables 12, 16 and 17. In Table 65 is shown the money spent on forest investments or maintenance during the years 1956—1967. The costs show an almost unbroken upward trend during the period.

In order to facilitate and promote silvicultural work the Government grants subsidies for certain types of operation as for instance planting and sowing, thinning, ditchdraining and forest road building. Grants are, however, limited to areas where reproduction duty is not enjoined by law i.e. earlier arable and pasturages. The amounts allocated in different years are shown in Table 63 and the use made of the grants actually in operation in Tables 64 a and b.

The annual cuts show on the whole an increasing trend during the period 1955/56—1966/67 (Table 66). Apart from annual variations gross values seem on the whole to have kept the same level during the period while net values simultaneously have shown a downward trend. This trend is still more unfavourable if due regard is taken to the impaired value of money during the period.

The development of the forest industry in 1950—1967 is shown in a Table 70. During this period the total assets of forest industry as represented by the gross product value increased from 5 147 million Sw.cr. in 1950 to 17 198 million Sw.cr. in 1967. At the same time the gross value added of the industry in per cent of the gross domestic product decreased from 11.3 % in 1950 to 8.0 % in 1967. Apparently the relative importance of forest industry in national economy has diminished. During the same period exports of forest products increased from 2 413 million Sw.cr. to 6 090 million Sw.cr. or 26 % of total exports in 1967.

Many close-downs and amalgamations

even among big operating units have befallen the Swedish forest industry during the last years. The number of fusions and other amalgamations in the wood, pulp and paper industries in 1958—1967 is shown in Table 67. In Table 68 are given the number of notices and the number of workers affected. The number of establishments and the number of employees per establishment during the period 1946—1966 in Table 69 a picture of the structural changes during the period.

Labour market conditions

According to the wage-agreement, valid 1966—1968, wage rates increased in 1967—1968 with fixed amounts (14 öre per hour each year).

Average daily earnings for male forestry workers in 1967 are given in Tables 48, 49 and 50. Data are arranged according to type of work, average daily earnings and age-class.

Employment in forestry is shown in Tables 51—53, where the economically active population in forestry in 1965 according to the 1965 Census of Population and Housing is distributed according to county, type of work and agegroup.

In addition to these intermittent statistics current statistics on employment in forestry have been available in present extent for some years. In Table 54 is given the number of workers in State Forests and in companies' forests while Table 55 shows the number of day-works performed in farmers' forests — principal intention to show changes in employment volume. Personnel employed in floating is given in Table 29.

Unemployment figures in forestry illustrate to a certain extent the situation on the labour market (Page 111).

Industrial accidents in forestry work (excl. agricultural workers employed with forest work) in 1965 — time lag due to

time required to finally settle the benefits — are given in Table 57 which shows number of accidents, number of hours worked in forest work and floating, and number of sickness benefit days. Table 58 reports "severity rates" for accidents in forest work by cause of accident. In Table 59 the accidents in per cent and per 1 million working-hours are shown distributed according to injured part of body.

In order to bring down the number of accidents, continuous efforts are made by the Board of Labour Protection among others by means of improving tools and working methods. On Pages 115 and 116 are given accidents caused by chainsaws and tractors.

Wild animals and game shooting

Sweden's most important game is elk (moose). The number of elks (mooses) shot in 1967 is shown in Table 60. The shooting of other game of importance is accounted for in Table 61.

Other matters relating to forestry

Forestry and silviculture are administered in Sweden by two central boards, the National Board of Crown Forests and Lands and the National Board of Private Forestry.

The National Board of Crown Forests and Lands administers the State Forests and supervises certain other public forests. It is a commercial board deriving revenue from selling timber, leasing land to tenants etc. It has a large staff of forester in the forests, which are divided into some hundred forest districts. The Board is responsible for the economic management and tending of all forests under its administration or supervision.

The National Board of Private Forestry is a supervisory institution. Its objects are to study the status and development of private forestry and to suggest to the

appropriate Ministry measures which it considers feasible for the promotion of private forestry. In collaboration with the County Forestry Boards, one in each county, it exercises supervision over the observance of laws and regulations in the field of forestry. The County Forestry Boards — in addition to their supervisory activities — also give instruction and information on matters relating to forestry, provide forest owners with seed and plants, assist forest owners in the management of forests, grant subsidies for financing silvicultural measures etc.

The Royal College of Forestry has two main tasks: to promote the progress of forestry by scientific research and to give a scientific and practical instruction in forestry. The highest standard of forestry education is thus provided at the Royal College of Forestry in Stockholm. The students usually graduate after 4 years of studies. It is also possible to obtain a doctor's degree at this college. In 1967 47 students graduated, 7 graduates took a licentiate degree and 2 licentiates a doctor's degree.

At the National School of Forests Technicians supervisors at a higher level are educated. In 1967 30 students passed their final examination and in 1968 also 30.

There are six forester training schools in Sweden, one private and five administered by the National Board of Private Forestry. In 1966 these schools had 107 and in 1967 109 pupils.

Forestry vocational training, from one to two years training, aims at training forest workers, forest owners, and foremen. The main purpose of the first year's course is to give the students basic knowledge of forestry and forestry work needed in their employment or further education. Basic training also is compulsory for future foremen and applicants to the forester training schools. At the second year's

course the students can choose between two different courses, one in forest management and one in machine technics. After attending the Forest Management course, the students will be well acquainted with the management of a small forest property. The Machine Technical course aims at training tractor operators. The basic training takes place at forestry vocational training schools administered by the County Forestry Boards. A list of these schools is to be found on Page 126.

Further training of forest workers, forest owners etc. is arranged by the County Forestry Boards, associations and corporations. The courses deal with varying subjects e.g. silviculture, operating a tractor, economy and work safety problems.

The extent of the forestry vocational training is contained in Table 62.

The Board of Forest Air-photo Techniques is also to be included among institutions engaged with forestry education and training.

Forestry research and development work, is one of the main tasks of the Royal College of Forestry. The same task rests with some other organizations viz. The Swedish Council for Forestry and Agricultural Research, the Association for Forest Tree Breeding, the Forest Improvement Institute and the Logging Research Foundation.

A large number of associations and organizations are active in Swedish forestry. Among those aiming at promoting forestry and silviculture the most im-

portant is Sveriges skogsvårdsförbund (The Swedish Silvicultural Association). In order to watch the economic interest of the smaller forest owners the country is subdivided into districts in each of which one forest owners' association is operating. They are very active commercially, operating saw mills, pulp mills, export schemes etc. These local forest owners' associations are united in Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbund (National Federation of Swedish Forest Owners Associations) representing (in 1967) 6.9 million hectares of forest land. The private forest companies are united in Skogsindustriernas Samarbetsnätskott (The Cooperation Council of the Swedish Forest Industries). The timber associations watch over the interests of the timber consumers concerning timber politics, timber purchases and timber prices.

Among the parties on the labour market the following ought to be mentioned: Domänverket (The National Board of Crown Forests and Lands), Föreningen Skogsbrukets Arbetsgivare (The Association of Forestry Employers), Svenska Lantarbetsgivareföreningen (The Swedish Association of Employers in Agriculture) for the employers and Svenska Skogsarbetareförbundet (The Swedish Association of Workers in Forestry) and Riksförbundet Landsbygdens Folk, RLF, (The Swedish Farmer's Unions) for the workers.

The Tables 71—75 present an international statistical review, the material of which is extracted from FAO-statistics and the Pulp and Paper International.

**Symboler och
förkortningar**
Symbols and
abbreviations

—	Intet att redovisa	Nil
$\{ 0$	Mindre än $\{ 0,5$	Magnitude less than half of
$, 0,0 \}$	$\} 0,05$) av enheten	unit employed
..	Uppgift ej tillgänglig	Not available
.	Logiskt omöjlig uppgift	Logically impossible
*	Preliminär eller uppskattad uppgift	Provisional or estimated figure
cm	Centimeter	Centimetre
m	Meter	Metre
km	Kilometer	Kilometre
ha	Hektar	Hectare
km ²	Kvadratkilometer	Square kilometre
m ³	Kubikmeter	Cubic metre
m ³ f	Kubikmeter fast mått	Cubic metre solid volume
m ³ t	Kubikmeter travat mått	Cubic metre piled volume
m ³ s	Kubikmeter stjälpt mått	Cubic metre stacked volume
m ³ sk	Skogskubikmeter (hel träd- stams volym med bark)	Forest cubicmetre (whole trunk incl. bark)
f cl'	Fot (engelsk)	Foot (English)
"	Tum (»)	Inch (English)
f³	Kubikfot (engelsk)	Cubic foot (English)
f³ fl	Flottningskubikfot	Floating cubic foot
f³ to	Kubikfot toppmått (cylinder- kubikfot)	Cubic foot by measuring on the top of the log
f³ tr	Kubikfot (topprotmått)	Cubic foot by measuring on the top and the bottom of the log
f³ mi	Kubikfot (mittmått)	Cubic foot by measuring at the middle of the log
std	Standard	Standard (Petersburg)
kg	Kilogram	Kilogramme
hb	Helharkad	Completely barked
ob	Obarkad	Unbarked
pb	På bark (med bark)	On (or with) bark
ub	Under bark (utan bark)	Under (or without) bark
brh	Brösthöjd	Breast height
o/s	Osorterad (sågad vara kval I— IV)	Unsorted
V	Kvinta (sågad vara kval V)	Quinta
VI	Utskott (sågad vara kval VI)	Sixths
ca	Cirka	Approximately
kr	Kronor	Swedish crowns
st	Stycken	Pieces
FAO	Food and Agriculture Organiza- tion of the United Nations	Food and Agriculture Organiza- tion of United Nations
SOS	Sveriges officiella statistik	Swedish Official Statistics
SOU	Sveriges offentliga utredningar	Investigations by the Swedish Government
SFS	Svensk författningsamling	Swedish statute register

Länsförkortningar

Abbreviations for the
Swedish counties (län)

Nb	Norrbottens län	Ög	Östergötlands län
Vb	Västerbottens län	Skb	Skaraborgs län
Jtl	Jämtlands län	Äbg	Älvshborgs län
Vnr	Västernorrlands län	Jkp	Jönköpings län
Gvl	Gävleborgs län	Krb	Kronobergs län
Kpb	Kopparbergs län	Klm	Kalmar län
Vrm	Värmlands län	Gtl	Gotlands län
Ör	Örebro län	Gbg	Göteborgs och Bohus län
Vstm	Västmanlands län	Hl	Hallands län
Ups	Uppsala län	Bl	Blekinge län
Sth	Stockholms län och stad	Krs	Kristianstads län
Sdm	Södermanlands län	Mlm	Malmöhus län

I vissa tabeller är länen sammanslagna i tre grupper (se karta s. 27):

- I Norrland
- II Svealand
- III Götaland

Nb, Vb, Jtl, Vnr och Gvl

Kpb, Vrm, Ör, Vstm, Ups, Sth och Sdm

Ög, Skb, Äbg, Jkp, Krb, Klm, Gtl, Gbg, Hl, Bl, Krs och Mlm

I tabell 7 och 15 samt i tablåerna på sid 45 är länen sammanslagna till fem skogliga huvudområden:

- I Övre Norrland
- II Mellersta Norrland
- III Nedre Norrland och Dalarna
- IV Mellansverige och Småland
- V Södra och västra kustländen

In certain tables the counties are grouped as follows (see map on page 27):

In table 7 and 15 and in tableaux on page 45 the counties are grouped in five major regions:

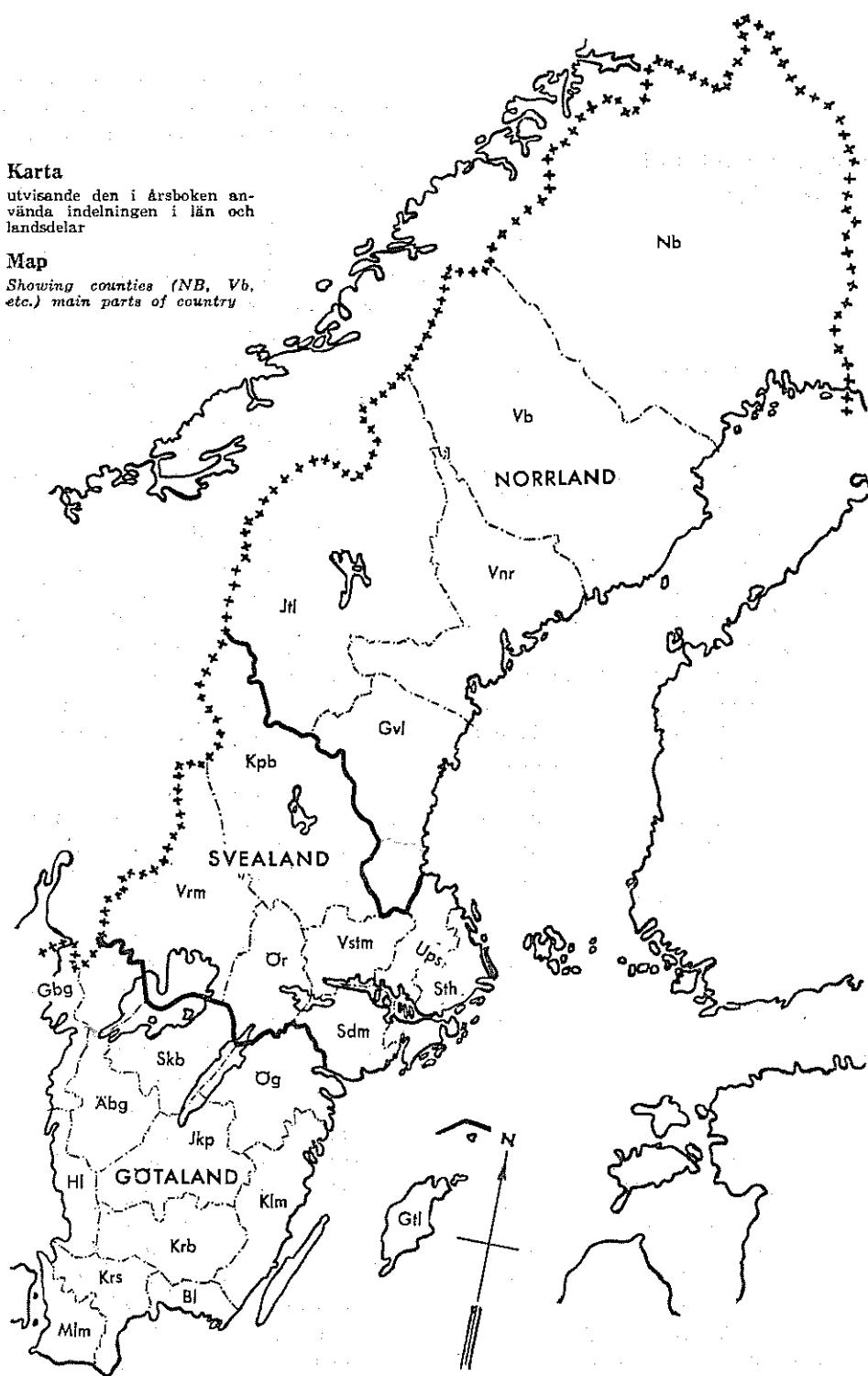
- Nh and Vb
- Jtl (excl Härdedalen) and Vnr
- Gvl, Kpb and Härdedalen
- Vrm, Ör, Vstm, Ups, Sth, Sdm, Ög, Skb, Äbg, Jkp, Krb and Klm
- Gtl, Gbg, Hl, Bl, Krs and Mlm

Karta

utvisande den i Årsboken använda indelningen i län och landsdelar

Map

Showing counties (Nb, Vb, etc.) main parts of country

A. Skogsmarken och skogskapitalet

I. Areal, äganderättsförhållanden och ägostruktur

1. Areal produktiv skogsmark

Skogsmark med en idealbonitet av minst 1 m³sk per ha och år hänsörs enligt gällande terminologi till »produktiv skogsmark». Beträffande skogsmarksboniter se sid. 37. De vanligen tillämpade boniteringsprinciperna medför emellertid att gränsdragningen mellan produktiv skogsmark och impediment blir osäker. Troligen blir produktionsförmågan på de svagaste markerna — främst i det norrländska inlandet — systematiskt överskattade, varigenom betydande arealer som rätteligen borde vara impediment, blir redovisade som produktiv skogsmark. Alla statistiska uppgifter om skogsmarksarealernas storlek bör därför bedömas med försiktighet.

Rikets skogsmarksareal redovisas länsvis i tabellerna 1—3 (sid. 159). Enligt dessa tabeller, grundade på slutgiltiga beräkningar från tredje riksskogstaxeringen, uppgick den totala arealen produktiv skogsmark till 22 794 000 ha. Denna areal understiger den vid andra riksskogstaxeringen redovisade produktiva skogsmarksarealen med 124 000 ha eller 0,5 %. Denna minskning beror dels på arealomföringar av skogsmark till andra ägoslag, dels på att marker med låg produktionsförmåga, som tidigare hänsörts till skogsmark, nu i viss utsträckning redovisas som impediment. Minskningen skulle emellertid ha varit större, om den ej motvägts

av den ökning av skogsmarksarealen, som skett genom den i vissa områden ganska betydande igenplanteringen av gammal åker.

Enligt 1965 års fastighetstaxering beräknades den produktiva skogsmarksarealen till 22 619 000 ha. Denna areal kan ej jämföras med riksskogstaxeringens då fastighetstaxeringens areal endast innehåller fastigheter som taxerats som jordbruksfastighet. Detta innebär att vissa skogar bl a i städerna och ej taxerade skogar i fjälltrakterna ej har redovisats.

I 1966 års jordbruksräkning har inte någon beräkning av skogsmarksarealerna gjorts.

Beträffande överförandet av jordbruksmark till skogsmark skulle enligt Struktur- och befolkningsutredningen (SOB — utredningen utförd av jordbruksutsredningsinstitutet) ca 30 000 ha/år odlad jord ha tagits ur produktion under tiden 1951—61. Minskningen av åkerarealen har därför skett i ökande takt. Enligt jordbruksinventeringen 1966 (Statistiska Centralbyråns årliga stickprovsundersökning) uppgick åkerarealen för brukningsenheter med mer än 2,0 ha åker till 3 133 000 ha vilket innebär en minskning med 163 000 ha i förhållande till motsvarande areal år 1961 d v s en minskning med ca 33 000 ha per år. Under periodens tre senaste år har den genomsnittliga årliga minskningen varit ca 55 000 ha. Utöver den här redovisade åkermarken tas för närvarande 10 000—15 000 ha kultiverad och naturlig betesmark ur produktionen varje år.

Strukturgruppen inom 1960 års jordbruksutredning har framräknat åkerarealen 1975 efter två alternativ, 2,90 milj ha resp 2,65 milj ha, vilket innebär att 400 000 resp 650 000 ha åker skulle tas ur produktionen under perioden 1961—75 d v s 27 000 resp 43 000 ha per år. Av den ur produktionen tagna jordbruksmarken skogsplanteras för närvarande ca 11 000

ha med stöd av statsmedel. Därutöver planteras ca 5 000 utan statsbidrag och en lika stor areal torde växa igen med skog av godtagbar beskaffenhet. Totalt överförs således årligen drygt 20 000 ha jordbruksmark till skogsmark. Av den övriga jordbruksmarken torde avsevärdare arealer tas i anspråk för permanent- och fritidsbebyggelse, för övriga fritidsändamål samt för vägar och trafikanordningar.

Lantbruksstyrelsen har 1967 sökt kartlägga omfattningen och läget av den åkerjord som kan anses utgöra produktionsunderlag för jordbruk på lång sikt. För riket i dess helhet uppgår de arealer som uppfyller de uppställda kraven till 1,93 milj ha. Undersökningen pekar på att åkerarealen från 1966 till 1980 kommer att minska med 1,1 milj ha och att minst 0,6 milj ha kan förväntas bli tagna ur produktionen fram till 1975 vilket innebär en åkerareal sistnämnda år av drygt 2,4 milj ha, alltså ännu lägre värden än tidigare publicerade utredningar.

Skogsvårdsorganisationen har under 1967 i samråd med lantbruksverket och naturvårdsråden översiktligt uundersökt hur den nr produktionen tagna jordbrnsjorden bör disponeras. Den fn outnyttjade arealen beräknas uppgå till 242 000 ha varav ca 163 000 ha anses lämplig att skogsodla med hänsyn till läge, biologiska möjligheter, objektstorlek m m. 50 000 ha bedöms inte vara lämpliga för skogsplantering och 29 000 ha bör hållas öppna för naturvårdsändamål, fritidsbebyggelse och rörligt friuftsliv.

Skogsvårdsstyrelserna bedömer att av den framtida ur produktionen tagna jordbruksmarken bör ca 65 procent skogsodlas. Tillämpas denna andel på den av lantbruksverket bedömda nedläggningen till 1975, 0,6 milj ha åker, — med hänsyn till nedlagd betesmark ökad till 0,75 milj ha — uppstår ett ytterligare skogsodlingsbehov av ca 500 000 ha fram till 1975 vilket

tillsammans med ovan nämnda 242 000 ha ger ett totalt skogsodlingsbehov på nedlagd jordbruksjord av 650 000 ha inom mindre än 10 år.

I tab 1 redovisas skogsmarksarealens andel av totala landarealen länsvis. Av tabellen framgår att variationerna mellan olika län är betydande. I Gävleborgs län är nära 80 % av totalarealen bevuxen med skog, i Malmöhus län endast 13,5 %. Skogsmarksarealen per invånare är störst i Jämtlands, Norrbottens och Västerbottens län. Dessa tre län har också den största arealen skogsmark per ha inägomark. Medan det i Norrbottens län går nära 43 ha skogsmark på en ha inägomark är motsvarande relation för Malmöhus län 0,2 ha. Vid jämförelse av skogsmarksarealer bör dock ihågkommas de stora skillnaderna i produktionsförmåga per hektar mellan olika landsdelar.

2. Äganderättsförhållanden

Skogsmarken brukar med hänsyn till äganderätten indelas i tre huvudgrupper: allmänna skogar (varav kronoskogar i allmänhet särskiljs), bolagsskogar och privat-skogar. Som framgår av tab A, där den relativta fördelningen på ovan nämnda ägar-kategorier redovisas länsvis och för hela riket, omfattar de allmänna skogarna och bolagsskogarna vardera 25 % av den totala skogsmarksarealen, medan den återstående hälften tillkommer privatskogarna¹.

Tab A har sammantällts på grundenval av huvudtabellerna 2 och 3. I dessa huvudtabeller redovisas arealen produktiv skogsmark och impediment fördelad på olika tillsyns- och/eller förvaltningsorgan samt på län. Domänverkets arealuppgifter i tabellerna har erhållits från verkets årliga officiella statistik, medan arealuppgifterna för övriga allmänna skogar grundar sig på till skogsstyrelsen årligen inkomna

¹ 1955 års skogsvårdsutrednings beteckning för »övriga enskilda skogar», dvs enskilda skogar exkl aktiebolagsskogar.

Tabell A. Rikets produktiva skogs-
marksareal fördelad på ägargrupper
1967. Län. (Sammandrag av tabel-
lerna 2 och 3)

Productive forest area by owner and
by county in 1967. (Summary of
tables 2 and 3)

Län och landsdel <i>County</i>	Allmänna skogar <i>Public forests</i>		Enskilda skogar <i>Private forests</i>		Samtliga skogar <i>All forests</i>
	krono- skogar <i>state forests</i>	övriga all- skogar <i>other public forests</i>	aktie- bolags- skogar <i>com- panies' forests</i>	privat- skogar <i>other private forests</i>	
procent av skogsmarksarealen <i>per cent of forest area</i>					areal 1 000 ha
Nb	54	7	10	29	3 957,0
Vb	32	5	24	39	3 202,0
Jtl	5	6	46	43	2 549,0
Vnr	7	4	44	45	1 899,0
Gvl	6	6	42	46	1 454,0
Kpb	13	11	33	43	2 031,0
Vrm	2	4	38	56	1 271,0
Ör	17	7	27	50	559,0
Vstm	13	13	24	50	371,0
Ups	2	18	36	44	293,0
Sth	6	17	12	65	391,0
Sdm	6	12	6	76	338,0
Ög	8	9	14	68	552,0
Skb	9	10	7	74	327,0
Äbg	5	7	6	82	648,0
Jkp	5	5	5	85	666,0
Krb	5	5	12	78	607,0
Klm	10	4	6	80	689,0
Gtl	4	8	4	84	137,0
Gbg	7	13	2	78	151,0
Hl	6	8	2	84	200,0
Bl	3	6	3	88	173,0
Krs	8	5	3	85	265,0
Mlm	8	12	2	78	64,0
Norrland	27	6	29	38	13 061,0
Svealand	9	10	30	51	5 254,0
Götaland	7	7	7	79	4 479,0
Riket	19	7	25	49	22 794,0
<i>Entire country</i>					

rapporter från berörda myndigheter. Bolagens arealuppgifter har hämtats från tredje riksskogstaxeringen. Arealuppgifterna för privatiskogar har slutligen framkommit som en restpost mellan den totala arealen, som grundar sig på tredje riksskogstaxeringen och de tidigare uppräkna-de ägarkategorierna.

Som framgår av tab A råder stora olikheter mellan skilda delar av riket ifråga om arealfördelningen på ägargrupper. Säledes upptar de allmänna skogarna i Norrbottens och Västerbottens län 61 resp 37 % av den totala skogsmarksarealen. Relativt hög andel allmänna skogar, 24–26 %, uppvisar vidare Kopparbergs, Örebro och

Västmanlands län. Förhållandevis låg andel allmänna skogar upptar Värmlands och Blekinge län med 6 resp 9 % av totala skogsmarksarealen. Bolagsskogarna har sin tyngdpunkt framför allt i Jämtlands, Västernorrlands och Gävleborgs län, där de når ungefär samma storleksordning som privatskogarna. I Värmlands och Uppsala län uppgår bolagsskogarnas areal till drygt en tredjedel av totala skogsmarksarealen. I Svealand och i ännu högre grad i Göta-land är privatskogarna helt dominerande.

En omarbetad jordförvärvslag trädde i kraft den 1 juli 1965. Till sin allmänna uppläggning liknar den nya lagen jordförvärvslagen från den 3 juni 1955. Den skiljer sig dock från 1955 års lag genom sin positivare inställning till bolagen som köpare av jordbruks- och skogsfastigheter, varigenom dessa givits avsevärt ökade förvärvsmöjligheter.

Lagen upptar inga obligatoriska förvärvshinder utan i stället anger olika fall då förvärvstillstånd må vägras. Ett sådant är när egendomen i fråga bör tas i anspråk för att underlätta bildandet av bruksenheter med ändamålsenlig storlek och ägoarrondering.

Förvärvstillstånd må vidare vägras om det finns anledning anta att förvärvarens huvudsakliga syfte med fånget inte är att själv yrkesmässigt och varaktigt ägna sig åt jordbruk på egendomen eller driva skogsbruk där som stöd åt förvärvaren tillhörigt jordbruk. Denna regel får dock inte utan särskilda skäl tillämpas gentemot förvärvare som industriellt förädlar jordbruks- och skogsprodukter eller handlar med jordbruksprodukter och vars huvudsakliga syfte med fånget är att varaktigt tillgodogöra sig egendomens alster i rörelsen.

Någon nämnvärd förändring av ägande-förhållanden efter det att den nya lagen trädde i kraft har dock hittills inte kunnat konstateras. Under tiden 1/7 1965—30/6

1967 har skogsförädlande företags nettoförvärv av skog omfattat ca 18 500 ha och domänverkets ca 4 500 ha. Kommunerna har förvärvat ca 16 500 ha skogsmark.

Huvudparten av statens skogar förvaltas av domänverket som dessutom har tillsynen över vissa andra allmänna skogar. Tillsyn över statliga skogar utövas även av fortifikationsförvaltningen, vattenfallsstyrelsen, lantbruksstyrelsen och sjöfartsstyrelsen. De ecklesiastika boställsskogarna sorteras under stiftsnämnderna. Samtliga övriga skogar såväl allmänna som bolags-skogar och privatskogar står under tillsyn av skogsvårdsstyrelserna med skogsstyrelsen som centralmyndighet. Följande schema visar skogsmarkens indelning i administrativt avseende. De arealer, som hänförs till de olika grupperna, återfinns i tabellerna 2 och 3.

I Domänstyrelsen

- A Kronoskogar (Kronoskogsförordningen den 10 maj 1935 nr 157)
 - 1 kronoparker samt skogsjordbruk inom under skogsförvaltningen
 - 2 kronoholmar och skär
 - 3 kronoöverloppsmarker
 - 4 oavmätta kronomarker
 - 5 civila boställsskogar

B Övriga skogar under domänstyrelsens förvaltning eller tillsyn

- 1 renbetesfjäll (1894 års skogsordning, 4 §)
- 2 vissa ecklesiastika skogar (1894 års skogsordning, kap IV 24 §)
- 3 kronans inrättningar, allmänningar (1894 års skogsordning 4 §)
- 4 allmänna inrättningars skogar av kyrklig natur, som icke innehållas med stadgad åborätt (1894 års skogsordning, kap V)
- 5 nationalparker

II Andra statliga myndigheter

- A Fortifikationsförvaltningen
- B Vattenfallsstyrelsen
- C Lantbruksstyrelsen
- D Sjöfartsstyrelsen

III Stiftsnämnder (ekclesiastik boställsordning den 30 augusti 1932)

IV Skogsvårdsstyrelser (skogsvårdslagen den 21 maj 1948, nr 237)

A Allmänna skogar

- 1 häradssallmänningar (lag den 18 april 1952, nr 166)
- 2 allmänningsskogar i Norrland och Dalarna (lag den 18 april 1952, nr 167)
- 3 skogar tillhöriga landsting m fl — även skogar förvaltade av landsting men ägda av donationsfonder — skogsvårdsstyrelser o d
- 4 skogar tillhörande städer och övriga primärkommuner
- 5 kronohemman och kronolägenheter, vilka innehås med stadgad åborätt
- 6 skogar tillhöriga allmänna inrättningar (skolor, sjukhus, anstalter o d) med undantag av dem, som nämnts ovan under I B:5

B Enskilda skogar

- 1 bolagsskogar
- 2 privatiskogar
 - a skogar tillhöriga föreningar, stiftelser, enskilda personer o d
 - b gods- och bondeskogar

Av skogssällskapet förvaltade skogar redovisas under vederbörande ägargrupp, medan skogssällskapets egna skogar hänförs till ägargrupp IV B:2 enligt ovan.

3. Privatskogarnas ägostruktur

Som framgått tidigare omfattar privatskogarna hälften av rikets produktiva skogsmarksareal. Ur skilda synpunkter är denne grupp förtjänt av speciellt intresse. Skogsstatistiska uppgifter ingick endast i begränsad omfattning i 1961 års jordbruksräkning. Vissa bearbetningar och jämförelser avseende skogsmarksarealerna mellan jordbruksräkningen och RLF:s jordbruksregister har dock gjorts och publicerats i Statistiska Centralbyråns meddelande J 1964:31, ur vilket följande tabeller 4, 5 och 6 sammanställts.

Enligt tabellerna 4 och 5, som framför allt ger en bild av bondeskogsbrukets samband med jordbruket, uppgick 1962—64 antalet jordbruksenheter utan skogsmark i riket till 81 215 (enligt 1956 års räkning 102 400). 78 % av dessa låg i Svealand och Götaland. Som jämförelse kan nämnas, att i samma områden låg 68 % av totala antalet jordbruksfastigheter med privatskog. Av tabellerna framgår också att antalet brukningsenheter med privatskog nämnda år uppgick till 264 429 (283 000 1956) varav dock 64 861 (53 000 1956) utgjordes av brukningsenheter utan jordbruk d v s rena skogsfastigheter eller sådana jordbruksfastigheter, där ägaren arrenderat ut jorden men behållit skogen, vilket i regel är fallet vid utarrendering. Andelen brukningsenheter utan jordbruk i procent av totala antalet brukningsenheter med skogsmark utgjorde för de olika landsdelarna: Norrland 17 %, Svealand 34 %, Götaland 24 % samt för hela riket 25 %.

I samband med den strukturomvandling som jord- och skogsbruket för närvarande genomgår nedläggs eller sammanslås ett betydande antal brukningsenheter. I »Lantbruks strukturutveckling» (SOU 1964:37) lämnas länsvisa på jordbruksräkningarna baserade uppgifter om förändringarna i antalet brukningsenheter 1956—1961, vilka ligger till grund för nedanstående tablå.

Förändring av antalet bruksenheter med över 2 ha åker
1956—61

Län	Förändring		Län	Förändring	
	absolut	relativ		absolut	relativ
Nb	—1 607	—12,4	Ög	—1 113	—11,4
Vb	—1 691	—9,1	Skb	—2 037	—11,4
Jtl	—1 190	—12,2	Äbg	—2 344	—11,8
Vnr	—2 157	—14,5	Jkp	—1 659	—12,1
Gvl	—1 727	—15,6	Krb	—1 272	—11,0
Kpb	—2 391	—23,2	Klm	—1 323	—12,1
Vrm	—2 584	—15,4	Gtl	—565	—11,9
Ör	—1 424	—17,3	Gbg	—1 092	—12,0
Vstm	—694	—11,8	Hl	—842	—8,3
Ups	—761	—14,4	Bl	—687	—14,4
Sth	—1 013	—18,4	Krs	—2 281	—14,7
Sdm	—904	—15,4	Mlm	—1 814	—12,1

Som framgår av tablåen sker minskningen i antalet bruksenheter mycket snabbt i rikets samtliga län. För hela riket uppgick denna minskning till 35 172 enheter eller 13,1 % under femårsperioden 1956—1961. I detta sammanhang är de relativa förändringarna i antalet bruksenheter fördelade på åker och skogsmarksareal av

speciellt intresse. Nedanstående tablåer, som baseras på utredningar företagna av Jordbruks utredningsinstitut, ger en bild av förändringarna 1956—61 samt 1961—66. Utredningarna är utförda som stickprovundersökningar varför en viss osäkerhet behärftar redovisade uppgifter.

Förändring i procent i antal bruksenheter med fördelning på storleksgrupper efter åker- och skogsmarksareal 1956—1961 och 1961—1966

Åkerareal ha	Skogsmarksareal ha					summa
	0—25	25—50	50—100	100—		
förändring i procent 1956—1961						
2—10	—17,1	—10,6	— 2,5	— 7,8	—13,9	
10—20	—11,6	— 3,3	— 7,0	+19,4	— 7,8	
20—30	— 1,2	+ 7,3	+25,9	—16,7	+ 1,9	
30—	+ 4,1	+ 4,4	± 0,0	± 0,0	+ 3,3	
Totalt	—12,9	— 6,7	— 1,7	— 1,4	—10,1	

Åkerareal ha	Skogsmarksareal ha					summa	
	1	1—25	26—50	51—	101—		
100							
förändring i procent 1961—1966							
2,1—10	—36,7	—27,6	—21,4	—11,4	+ 0,4	—24,9	
10,1—20	— 2,8	—13,2	—11,7	+ 4,2	— 4,5	—12,9	
20,1—30	— 8,4	+ 3,2	+15,9	+33,8	(+40,0)	+ 5,2	
30,1—	+15,0	+17,6	+63,4	+20,3	+36,8	+23,6	
Totalt	—21,8	—20,0	—11,7	— 1,3	+ 5,9	—15,4	

Övergången till allt mera mekaniserade driftsformer kräver stora brukningsenheter. Som en följd härv har lönsamheten för mindre brukningsenheter blivit så försänrad att en nedläggning av dessa eller en sammanslagning med närliggande brukningsenheter ofta blivit nödvändig. Av tablåerna framgår också att minskningen av antalet brukningsenheter framför allt drabbat fastigheter med liten åkerareal medan antalet brukningsenheter med större åkerareal i allmänhet ökat.

Den sammanlagda arealen skogsmark, tillhörande de ca 200 000 enheter (230 000 år 1956) där ägaren bedrev skogsbruk i kombination med jordbruk, omfattade 1962–64 enligt tab 6 8,4 milj ha skogsmark (9,0 milj ha 1956) eller 75 % (79 % 1956) av totala skogsmarksarealen inom ägargruppen »privatskogar». Av tabellen framgår även att skogsbruk utan kombination med jordbruk, omfattade inom gruppen ifråga ca 2,75 milj ha, i vilka såsom ovan sagts, också ingår skogsmark sammabörande med utarrenderade jordbruk, men där skogen disponeras av ägaren. Sistnämnda kategori uppgår till ca 1,8 milj ha inom denna ägargrupp. De största sammanlagda skogsarealerna i enskild ägo innehållas, som tabell 6 utvisar, av jordbruksfastigheter med 5,1–10,0 ha åkerareal, för vilka 1961 redovisas en sammanlagd skogsmarksareal på ca 2,5 milj ha. Av tabell 6 framgår emellertid också att en avsevärd del av den privatägda skogsmarken är knuten till fastigheter med ingen eller obetydlig åkerareal. Skog hörande till enheter utan åker, med åkern utarrenderad eller med en åkerareal mindre än 2 ha motsvarar nära en tredjedel av den totala privatskogen. Medräknas även gruppen 2,1–5,0 ha ökar andelen till hälften.

4. Skogsmarkens arrondering

På grund av olikheter ifråga om miljö och geografisk belägenhet samt sättet för det

nuvarande fastighetsbeståndets uppkomst varierar arronderingsförhållandena starkt i skilda delar av landet.

I södra och mellersta Sverige söder om Värmlands, Kopparbergs och Gävleborgs län är skogsmarkens arrondering i huvudsak god eller godtagbar. De förekommande bristerna består främst i allt för små fastigheter och brukningsenheter inom privatskogsbruket. Strövis förekommer dock områden med dålig skiftesarrondering. Genom samverkan över ägogränserna inom ramen för skogsbruksområden reduceras emellertid den ogynnsamma effekten av nämnda brister.

I Värmland, Dalarna och Norrlands kustland försvåras drivningsplanläggningen ofta av smala och mycket långsträckta skiften — av s k skobandstyp — utan anpassning till vägar, vattendrag och vattendelare. Inom speciellt Dalarna kompliceras förhållandena ytterligare av oklara fastighets- och äganderättsförhållanden.

De inre delarna av Norrland kännetecknas av att arronderingen till övervägande del är god eller godtagbar.

Under senare år har flera undersökningar utförts, som siffermässigt belyser arronderingsförhållandena och behovet av arronderingsförbättring.

Vid en stickprovsundersökning som utfördes 1963–1966 av lantmäteristyrelsen i samråd med Forskningsstiftelsen Skogsarbeten (se meddelande nr 3:1966 från lantmäteristyrelsen) beskrevs *skogsmarkens arronderingsförhållanden* i fråga om bl a skogsskiftenas storlek, produktionsförmåga per år, bredd samt avståndsförhållanden. Dessutom gjordes beräkningar av hur stor del av skogsmarken som inte uppfyllde vissa minimikrav i fråga om dels årsproduktion i m³sk per skogsskifte och dels skiftesbredd för att skiftet skulle kunna godkännas som driftsekonomisk produktionsenhet. Beräkningarna har differentierats för dels det egentliga storskogs-

Behov av arronderingsförbättring

	Lägre krav betr		Högre krav betr	
	prod förmåga	skiftes- bredd	prod förmåga	skiftes- bredd
	procents av arealen			
Det egentliga stor-skogsbruket	3	2	15	9
Övrigt skogsbruk	12	11	27	35
Hela skogsbruket	8	7	21	23

bruket och dels det övriga skogsbruket. För vardera gruppen har räknats med två alternativ. För följande procent av skogsmarken uppfylldes inte uppställda krav enligt de båda alternativen.

Underlaget vid fixerandet av dessa krav är dock relativt osäkert, varför resultaten av beräkningarna måste betraktas som tämligen approximativa.

Under 1967 har en inventering av behovet av arronderingsförbättring av skogsmark utförts (se meddelande nr 4:1967 från lantmäteristyrelsen). Här återges följande sammanfattning av undersökningsredogörelsen.

För riket i dess helhet har framkommit ett totalt behov av arronderingsförbättring berörande 3,0 milj ha skogsmark (13 % av landets skogsmarksareal) och 70 000 brukningsenheter. Atgärdsbehovet har uppdelats i en högre angelägenhetsgrad och en lägre. För 2,1 milj ha (9 %) har den högre angelägenhetsgraden ansetts föreliggande och för 0,9 milj ha (4 %) den lägre.

Uppdelning har skett för olika delområden av landet. Arronderingsbehovet är nästan helt lokaliserat till västra och norra Mellansverige och Norrlands kustland. Inom dessa båda områden ligger sálunda 2,7 milj ha, eller 90 % av den totala berörda arealen. Inom Götaland och östra Svealand faller 0,2 milj ha eller 6 % och inom Norrlands inland 0,1 milj ha eller 3 %. Inom Götaland och östra Svealand utgör den arronderingsbehövande arealen endast 4 % av den totala skogsmarksarealen och i

Norrlands inland är motsvarande procenttal 1 %. Dålig arrondering kan därför sägas föreligga praktiskt taget endast i västra och norra Mellansverige samt Norrlands kustland. Men här är arronderingsbehoven betydande; 31 % resp 22 % av skogsmarken i de båda områdena har ansetts i behov av arronderingsförbättring.

Sex län domineras helt i fråga om arronderingsbehov, nämligen Kopparbergs, Västernorrlands, Värmlands, Norrbottens, Gävleborgs och Västerbottens län i numnind ordning. Dessa län representerar tillsammans 91 % av behovet av förbättring av arronderingsförhållandena. Största behovet upptäcks som väntat Kopparbergs län med en berörd areal av 0,9 milj ha, vilket utgör 45 % av totala skogsmarksarealen i länet och 30 % av den totala arronderingsbehövande arealen i landet. För nästan hela den arronderingsbehövande arealen i detta län har vidare den högre angelägenhetsgraden ansetts föreliggande.

Uppdelning av arronderingsbehovet har skett också på olika ägarkategorier. Den del av den arronderingsbehövande arealen som tillhör kronan är förhållandevis begränsad, ca 30 000 ha, vilket utgör endast 1 % av den totala berörda arealen i landet och mindre än 1 % av kronans totala skogsmarksareal. Motsvarande tal för övriga allmänna skogar är 70 000 ha samt 2 % och 5 %. För aktiebolagen är den berörda arealen väsentligt större, 0,7 milj ha, vilket utgör 23 % av det totala åtgärdsbehovet och 12 % av aktiebolagens skogsmarks-

areal. Det klart största behovet finns dock inom privatskogarna, 2,2 milj ha, vilket motsvarar 74 % av den totala berörda arealen i landet och 20 % av privatskogsbrukets totala areal. Nära tre fjärdedelar av åtgärdsbehovet är sålunda lokaliserat till privatskogsbruket och nära en fjärdedel till industriskogsbruket medan behovet för övriga ägarkategorier bedömts vara tämligen ringa.

Också sambanden mellan arronderingsbehov och belägenheten inom och anslutningen till skogsbruksområden och samverkansområden har undersökts. Av den arronderingsbehövande arealen tillhörande privatskogsbruket är 71 % (1,7 milj ha) belägen inom skogsbruksområden och 24 % (0,5 milj ha) ansluten till skogsbruksområde. Motsvarande tal för samverksområden är i de delar av landet, där sådana områden förekommer, d v s i de fyra nordligaste länen ca 25 % (0,3 milj ha) resp ca 20 % (0,2 milj ha). Genom att de båda slagen av områden ofta täcker varandra får siffrorna inte summeras.

Slutligen har vid inventeringen gjorts en viss beskrivning av arronderingsförhållandena inom de objekt som betecknas som arronderingsbehövande. I första hand har därvid ägoskiftenas storlekar och bredder antecknats. Totalt för hela riket är 27 % av den arronderingsbehövande arealen

lokaliseras till skogsskiften med en högsta storlek av 10 ha och 54 % till skiften med en högsta storlek av 20 ha. Motsvarande data beträffande bredderna är 20 % till skiften med en högsta bredd av 50 m och 58 % till skiften med en högsta bredd av 100 m. Ganska stora olikheter föreligger dock i dessa hänseenden mellan olika län. Av de sex län som har de största arronderingsbehoven representeras ytterlighetsfallen av Värmlands län, där inom den arronderingsbehövande arealen skiftena är väsentligt mindre och smalare, och Västerbottens län, där de är väsentligt större och bredare.

Omfattningen av verksamheten med omarrondering av skogsmark har undersökts av lantmäteristyrelsen (se meddelande nr 4:1967 från lantmäteristyrelsen). Inventeringen avsåg tidsperioden 1/1 1955–31/12 1965. Sedermera har gjorts en komplettering för åren 1966 och 1967. Nedanstående uppgifter avser sålunda perioden 1955–67 (13 år).

Resultaten pekade på en total omfattning inom landet av skogsmarksbyten i arronderingssyfte under perioden berörande 1 135 500 ha skogsmark och 9 320 markägare, d v s i medeltal per år drygt 100 000 ha. För den berörda arealen förelåg följande uppdelning på olika typer av omarronderingsföretag:

	Andel av arealen %	Antalet bruknings- enheter %
1 Mera genomgripande fastighetsregleringar, som genomförs genom fastighetsbildningsförrättnings, vanligen laga skifte eller ägouthbyte, och berörande minst 10 sakägare eller minst 100 ha	28	38
2 S k skogsbyten, bolagsbyten e d, som genomförs genom fastighetsbildningsförrättnings, där parterna till betydande del svarar för planläggning och värdering och där kartläggning kan ske tämligen enkelt	43	11
3 Övriga fastighetsbildningsförrättningsar i arronderingssyfte	11	39
4 Fastighetsrationalisering i arronderingssyfte som utförs utan fastighetsbildningsförrättnings (exempelvis byte av hela registerfastigheter)	18	11

Fördelningen på län är tämligen ojämnn. Arealmässigt domineras Norrbottens, Kopparbergs, Västerbottens, Västernorrlands och Jämtlands län i nu nämnd ordning och med sammanlagt 90 % av den totala omarronderade arealen. Antalet berörda hrukkningsenheter är störst i Kopparbergs län.

Förutom genom fastighetsrationalisering i arronderingssyfte av ovan behandlade slag påverkas arronderingen också genom fusioner mellan skogsbolag, storleksrationalisering inom privatskogsbruket, förvärv

av enklaver o dyl. Omfattningen av dessa senare slag av verksamheten ingår ej i de ovan angivna uppgifterna.

Lantbruksnämnderna bedriver verksamhet i syfte att främja den yttre rationaliseringen även i skogsbruket genom förvärv och försäljning av fastigheter eller delar därav. Följande sammanställningar är hämtade från Kungl lantbruksstyrelsens sammendrag av verksamheten för 1967 samt jämförelser med tidigare år.

Lantbruksnämndernas förvärv, försäljning och innehav av skogsmark 1958—1967

	Förvärv	Försäljning	Innehav vid resp års slut
	ha		
1958	16 387	14 621	61 588
1959	15 653	17 129	60 177
1960	21 935	17 248	64 908
1961	23 631	22 901	65 575
1962	31 529	26 238	70 641
1963	43 170	33 720	80 081
1964	51 578	27 175	104 632
1965	43 674	43 970	104 264
1966	38 570	40 977	101 839
1967	54 846	32 565	123 947

Lantbruksnämndernas förvärv från resp försäljning av skogsmark till vissa ägarkategorier

	1964	1965	1966	1967
Till bolag, förening eller stiftelse överläten mark ha	4 068	4 597	5 861	3 966
Från bolag, förening eller stiftelse övertagen mark ha	5 427	4 330	2 645	5 818
Till statlig myndighet överläten mark ha	317	742	352	1 047
Från statlig myndighet övertagen mark ha	1 637	1 528	441	347

II. Bonitet, ålder, virkesförråd och tillväxt

1. Bonitet

Boniteten är ett uttryck för ständortens (markens och klimatets) virkesproducerande förmåga. Uppskattning och indelning av denna produktionsförmåga kan ske på flera olika sätt och efter olika system.

Vanligast är att boniteten klassificeras efter den beräknade genomsnittliga produktionen i m³sk per år och ha under en 100-årig växttid. Man skiljer då på *idealbonitet*, den produktionsförmåga man får vid bästa tänkbara skötsel av beståndet och på *normalboniteten*, den produktionsförmåga som kan uppnås i praktiskt skogsbruk.

Tabell B. Skogsmarksarealens procentuella fördelning på bonitetsklasser enligt riksskogstaxeringen åren 1953—1962. Län
 Forest area in per cent by site quality according to the National Forest Survey in 1953—1962. Counties

Län County	Areal (1 000 ha) Area 1 000 hectares	Bonitetsklasser enligt Jonsson. Procent Site quality groups. Per cent								Summa Total
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
Nb	3 957	—	—	—	2	17	42	30	9	100
Vb	3 202	—	—	—	6	35	37	17	5	100
Jtl	2 549	—	—	1	10	28	35	20	6	100
Vnr	1 899	—	1	7	23	37	23	7	2	100
Gvl	1 454	—	1	13	36	32	13	4	1	100
Kpb	2 031	—	2	12	24	28	22	10	2	100
Vrm	1 271	1	10	27	29	20	9	3	1	100
Ör	535	1	8	44	31	11	3	2	0	100
Vstm	371	1	10	40	32	11	3	2	1	100
Ups	293	—	7	40	41	8	3	1	0	100
Sth	391	0	7	33	36	16	5	2	1	100
Sdm	338	1	13	44	31	7	3	1	0	100
Ög	552	2	14	43	29	8	3	1	0	100
Skb	351	2	15	49	24	7	2	1	0	100
Äbg	648	2	15	41	27	9	4	2	0	100
Jkp	666	2	17	45	26	6	2	2	0	100
Krb	607	1	16	47	26	7	2	1	0	100
Klm	689	1	13	42	32	9	2	1	0	100
Gtl	137	0	0	4	21	33	25	13	4	100
Gbg	151	3	14	32	27	15	7	2	0	100
Hl	200	4	20	43	22	8	2	1	0	100
Bl	173	4	30	49	13	3	1	0	0	100
Krs	265	8	27	47	13	3	1	1	0	100
Mlm	64	24	36	31	6	2	1	0	0	100

På grund av att ett flertal faktorer påverkar boniteten kan den svårigen uppskattas exakt, man tillämpar därför i allmänhet klassindelningar.

Vid riksskogstaxeringarna används *Jonsons boniteringsschema* som avser idealbonitet. Med ledning av tabeller, med inläggsvärden efter beståndens medelhöjd och ålder, bedöms härvid produktionsförmågan i klasser betecknade med romerska siffror varvid klass I motsvarar den högsta och klass VIII den lägsta produktionsförmågan. Om idealboniteten understiger 1,0 m³sk betraktas marken som impediment,

över 1,0 m³sk rubriceras den som produktiv skogsmark.

I tabell B redovisas den produktiva skogsmarksarealen fördelad på bonitetsklasser enligt riksskogstaxeringen 1953—62.

Med utgångspunkt från den av Jonson antagna medelproduktionsförmågan i de olika klasserna har en genomsnittlig idealbonitet i m³sk beräknats och redovisas här i tabell C för olika län och ägarkategorier.

På grund av att produktionsundersökningar ännu inte har genomförts i tillräcklig omfattning är den nu tillämpade *ideal-*

Tabell C Genomsnittlig Idealbonitet för skogsmark inklusive hagmark inom olika skogsägargrupper enligt riks-skogstaxeringen 1953—1962. Län
 Average ideal site quality by owner and by county. According to the National Forest Survey 1953—1962

Län County	Skogsägarkategori Owner group				
	all- männa skogar public forests	aktie- bolags- skogar com- panies' forests	gods- skogar State forests	bonde- skogar farmers' forests	samtliga skogar all forests
Nb	2,3	2,5	—	2,5	2,4
Vb	2,6	2,8	—	2,9	2,8
Jtl	2,5	2,8	—	2,9	2,8
Vnr	3,2	3,4	—	3,7	3,5
Gvl	3,6	4,0	—	4,1	4,0
Kph	3,1	3,7	—	3,9	3,7
Vrm	5,0	4,6	—	4,9	4,8
Ör	5,2	5,0	5,6	5,4	5,3
Vstm	5,1	5,4	5,3	5,2	5,2
Ups	5,2	5,2	5,4	5,1	5,2
Sth	4,8	5,1	5,0	4,9	4,9
Sdm	5,2	5,2	5,7	5,5	5,5
Ög	5,4	5,3	5,6	5,6	5,5
Skb	5,6	5,4	6,1	5,7	5,7
Åbg	5,7	5,3	5,6	5,5	5,5
Jkp	5,5	5,6	6,0	5,8	5,7
Krb	5,7	5,6	5,7	5,7	5,7
Klm	5,4	5,4	5,3	5,5	5,5
Gtl	3,0	3,0	3,2	3,3	3,2
Gbg	5,2	5,2	5,4	5,2	5,2
Hl	6,1	6,1	6,6	5,8	5,9
Bl	6,7	6,7	6,7	6,4	6,5
Krs	6,9	6,9	7,3	6,3	6,6
Mlm	7,6	7,6	8,5	7,0	7,6

boniteringen enligt Jonson alltjämt mycket osäker. Detta gäller särskilt för de högproduktiva markerna i södra Sverige och för de lågproduktiva höjdlägesmarkerna i Norrland och Dalarna. Alla jämförande bedömnningar av produktionsförutsättningarna mellan ägarkategorier samt län och länsgrupper med ledning av tabell C måste därför ske med stor försiktighet.

Den praktiskt möjliga produktionsförmågan, normalboniteten, kan beräknas ur den uppskattade idealboniteten med hjälp av vissa reduktionstal, som varierar för olika geografiska områden. Vid regionsvisa beräkningar får det emellertid anses betydligt säkrare att använda den beräknings-

metod som utgör underlag för tabell D, varvid produktionsförmågan beräknats enligt följande. Från riksskogstaxeringens produktionsöversikter (N E Nilsson 1961) har för olika tillväxtområden erhållits medelproduktionsvärden för den skogsmarksareal som enligt 2:a riksskogstaxeringen i slutenhetsähnseeude klassades som den bättre hälften. Beräkningarna grundas på olika växttid för olika regioner. Genom att väga dessa medelvärden med de olika bonitetsklassernas andel av arealen har den genomsnittliga produktionsförmågan erhållits. Enligt dessa beräkningar skulle landets skogar ha en uthållig avkastningsförmåga av ca 80 milj m³sk under förut-

Tabell D Skogsmarkens genomsnittliga produktionsförmåga beräknad på grundval av Riksskogstaxeringens produktionsöversikter. Län
 Average producing capacity estimated on the basis of "Yield Tables from the National Forest Survey". Counties

Län <i>County</i>	Produktionsförmåga <i>m³sk per ha and year</i>	Län <i>County</i>	Produktionsförmåga <i>m³sk per ha och år</i>
Nb	1,82	Skb	5,70
Vb	2,32	Ähg	5,30
Jtl	2,46	Jkp	5,50
Vnr	3,23	Krb	5,50
Gvl	3,85	Klm	5,40
		Gtl	3,10
Kpb	3,45	Gbg	4,90
Vrm	4,90	Hl	6,20
Ör	5,50	Bl	6,80
Vstm	5,30	Krs	7,00
Ups	5,40	Mlm	8,50
Sth	5,10		
Sdm	5,60	Riket	3,60
Ög	5,40	<i>Entire country</i>	

sättning av en jämn åldersklassfördelning med samma slutenhet som 2:a riksskogstaxeringens bättre hälft. I tabell D redovisas produktionsförmågan länsvis.

2. Ålder

Skogsmarksarealens procentuella fördelning med hänsyn till beståndens ålder redovisas i tabell E för samtliga län enligt tredje riksskogstaxeringen. Taxeringsresultatet i tabellen ger en bild av skogarnas ojämna ålderssammansättning. Plantbestånd förekommer enligt uppgift från riksskogstaxeringen endast till i genomsnitt 3 % av skogsmarksarealen. Bristen på skog under 20 års ålder är påtaglig inom flertalet län. I södra och mellersta Sverige domineras de medelålders bestånden under

det att i norra Sverige föreligger ett stort överskott av äldre skog. I Norrbottens och Västerbottens län upptar skog över 120 års ålder en fjärdedel av skogsmarksarealen. Från första till tredje riksskogstaxeringen har kalmarksarealen ökat endast inom Norrbottens och Västerbottens län där avverkningen av den övermogna skogen under de senaste 15 åren skett i form av mera målmedvetna föryngringshuggningar. Gallringsbeståndens andel i skogsmarken har minskat i Norrland och Dalarna men ökat i södra Sverige. Den överåriga skogen har ökat betydligt i hela landet.

En beräkning av andelen överårig skog för olika ägarkategorier har gjorts på grundval av tredje riksskogstaxeringens resultat. Som överårig skog har för Norrland, Svealand och Götaland räknats skog över resp 120, 100 och 80 år. Allmänna skogar, bolagsskogar och privatiskogar skulle enligt dessa beräkningar ha 30 %, 17 % resp 14 % överårig skog. Procenttalen avser andelar av resp gruppars samlade areal i landet.

3. Virkesförråd

Enligt riksskogstaxeringen 1953–62 uppår virkesförrådet av rå skog på samtliga ägoslag inom hela landet till 2 223 milj m^3 sk. Knappt hälften eller 48,5 % av detta förråd finns i norrländslänen som har drygt 57 % av landets skogsmarksareal.

I tabell F redovisas virkesförrådet på bark fördelat på diametergrupper och trädslag enligt riksskogstaxeringarna 1953–62 och 1938–52. Virkesförrådet i landet har mellan de båda taxeringarna ökat med 308 milj m^3 sk eller 1,2 % per år. En viss del av denna ökning beror emellertid på att något högre kuberingstal har tillämpats vid tredje riksskogstaxeringen. Virkesförrådets sammansättning av olika trädslag är i stort sett oförändrad mellan de båda taxeringarna. Beträffande dimensionssammansättningen visar sista taxeringen högre procent grovskog.

Tabell E Skogsmarksarealens procentuella fördelning med hänsyn till beständens ålder enl riksskogstaxeringen 1953—1962. Län

Forest area in per cent by age of growing stock. According to the National Forest Survey 1953—1962. Counties

Län <i>County</i>	Areal (1 000 ha)	Beständens ålder, år <i>Age of stands, years</i>						Summa <i>Total</i>
		kalmark 0—2	3—20	21—40	41—80	81—120	121 och däröver <i>121 and over</i>	
procent av arealen prod skogsmark								
Nb	3 957	9	5	9	20	27	30	100
Vb	3 202	9	5	10	22	34	20	100
Jtl	2 549	8	4	5	26	35	22	100
Vnr	1 899	6	4	10	35	33	12	100
Gvl	1 454	7	8	12	39	26	8	100
Kpb	2 031	8	5	8	33	29	17	100
Vrm	1 271	9	10	12	41	23	5	100
Ör	535	4	10	16	48	20	2	100
Vstm	371	6	9	15	50	18	2	100
Ups	293	6	12	17	45	16	4	100
Sth	391	8	8	15	45	20	4	100
Sdm	338	6	11	23	42	14	4	100
Ög	552	6	12	17	45	16	4	100
Skb	351	6	11	21	46	14	2	100
Äbg	648	6	8	18	50	17	1	100
Jkp	666	5	10	22	49	13	1	100
Krb	607	5	11	27	47	9	1	100
Klm	689	4	10	24	47	13	2	100
Gtl	137	9	5	9	36	31	10	100
Gbg	151	7	9	24	47	13	0	100
Hl	200	7	14	31	41	6	1	100
Bl	173	5	12	34	45	4	0	100
Krs	265	5	13	28	45	8	1	100
Mlm	64	7	16	26	35	14	2	100

I tabell 7 redovisas virkesförrådet fördelet på trädslag och diametergrupper och i tabell 8 virkesförrådet per hektar produktiv skogsmark inom skilda åldersklasser och ägargrupper länsvis. Av virkesförrådet på produktiv skogsmark i hela landet har allmänna skogar 20 %, aktiebolag 26 % och privatiskogar 54 %. Respektive grupper har 77, 97 och 101 m³sk per ha.

4. Tillväxt

Den årliga tillväxten har vid riksskogstaxeringen 1953—62 beräknats till 78 miljoner m³sk eller 3,4 m³sk per ha (tabell G). Motsvarande tal vid andra riksskogstaxeringen var 63 miljoner m³sk resp 2,7 m³sk. Den beräknade totala årliga tillväxten var euligt dessa siffror 24 % större vid den tredje än vid den andra riksskogstaxering-

Tabell F. Virkesförråd på bark (exkl torrskog o vindfällen) fördelat på diametergrupper (brösthöjd) och trädslag enligt riksskogstaxeringarna 1953—1962 och 1938—1952. Landsdelar. Milj m³sk och procent

Growing stock incl. bark (excl. dead standing trees and windfalls) by size (DHB) and species according to the National Forest Survey in 1953—1962 and 1938—1952. Main parts of country. Million m³sk

Grovlek Size	Trädslag Species	Taxeringsår	Landsdel Main part of country			
			Norrland	Svealand	Götaland	hela riket Entire country
grovlek (diameter i cm vid brh) size (cm DBH)		1953—1962	365	145	109	619
0—14,9 cm		1938—1952	335	155	102	592
15—24,9 cm		1953—1962	440	253	202	895
		1938—1952	368	232	177	777
25 + cm		1953—1962	273	197	239	709
		1938—1952	205	163	178	546
samtliga All		1953—1962	1 078	595	550	2 223
		1938—1952	908	550	457	1 915
trädslag species		1953—1962	436	256	205	897
tall Pine		1938—1952	350	235	184	769
gran Spruce		1953—1962	475	271	245	991
		1938—1952	402	252	190	844
björk Birch		1953—1962	144	51	57	252
		1938—1952	132	49	49	230
övr löv Other broadleaved		1953—1962	23	17	43	83
		1938—1952	24	14	34	72
samtliga All		1953—1962	1 078	595	550	2 223
		1938—1952	908	550	457	1 915
grovlek size			%			
0—14,9 cm		1953—1962	34	24	20	28
		1938—1952	37	28	22	31
15—24,9 cm		1953—1962	41	43	47	40
		1938—1952	40	42	39	41
25 + cm		1953—1962	25	33	53	32
		1938—1952	23	30	29	28
samtliga All		1953—1962	100	100	100	100
		1938—1952	100	100	100	100
trädslag species		1953—1962	41	43	37	40
tall Pine		1938—1952	39	43	40	40
gran Spruce		1953—1962	44	46	45	45
		1938—1952	44	46	41	44
björk Birch		1953—1962	13	9	10	11
		1938—1952	14	9	11	12
övr löv Other broadleaved		1953—1962	2	2	8	4
		1938—1952	3	2	8	4

Tabell G Total årlig tillväxt på bark i milj m³sk för samtliga trädslag samt årlig tillväxt per hektar skogsmark enligt riksskogstaxeringarna 1953—1962 och 1938—1952. Landsdelar
 Total annual growth incl. bark in million m³sk and annual growth per hectare of all species on forest land according to the National Forest Survey in 1953—1962 and 1938—1952. Main parts of country

Landsdel <i>Main part of country</i>	Taxeringsår <i>Annual growth, million m³sk</i>	Årlig tillväxt milj m ³ sk <i>Annual growth, million m³sk</i>	Årlig tillväxt per hektar m ³ sk <i>Annual growth, per hectare, m³sk</i>
Norrland	1953—1962	32,6	2,6
	1938—1952	24,5	1,8
Svealand	1953—1962	21,6	4,1
	1938—1952	19,3	3,7
Götaland	1953—1962	23,5	5,2
	1938—1952	19,1	4,3
Riket <i>Entire country</i>	1953—1962	77,7	3,4
	1938—1952	62,9	2,7

en. Jämförelsen är dock mycket approximativ, eftersom tillväxten hänpör sig till olika perioder. Härvid gjordes ej någon justering av tillväxten att avse normalklimat vid den andra riksskogstaxeringen.

Tillväxtintensiteten är mycket olika i skilda landsdelar och stiger ju längre söderut man kommer. Detta framgår av följande tal som anger årlig tillväxt i procent: Norrland 3,2, Svealand 3,7 och Götaland 4,4. Den genomsnittliga tillväxtprocenten beräknades vid tredje riksskogs-taxeringen till 3,6.

Tabell 9 innehåller totala årliga tillväxten fördelad på olika trädslag länsvis.

Den totala tillväxten i landet fördelades på ägarkategorier med 20 % på allmänna skogar, 24 % på aktiebolag och 56 % på privat-skogar. Respektive grupper har en tillväxt av 2,8, 3,2 och 3,8 m³sk per ha produktiv skogsmark.

III. Mark- och skogsvärden

För heskattningsändamål o dyl sker en bestämning av taxeringsvärden på skogsmark och växande skog vid de allmänna fastig-

hetstaxeringarna. Allmänna fastighetstaxeringar har ägt rum 1928, 1933, 1938, 1945, 1952, 1957 och 1965. Desutom sker årligen särskild taxering av nyttkomna fastigheter och där sådana förhållanden föreligger att nytt taxeringsvärde bör åsättas en fastighet. Fastighetstaxeringsvärden efter komplettering med den särskilda taxeringen redovisas årligen i Statistiska centralbyråns publikation »Skattetaxeringarna samt fördelningen av inkomst och förmögenhet». För 1966 och 1967 har där angivits ett totalt skogshinksvärde av 11 295 resp 11 367 milj kronor för samtliga fastigheter, medan värdet enligt 1965 års allmänna fastighetstaxering uppgick till 11 318 milj kronor.

I det följande lämnas kommentarer och några resultat från 1965 års allmänna fastighetstaxering hämtade från en sammanställning gjord av 1966 års fastighetskommitéer SOU 1968: 31 1965 års allmänna fastighetstaxering. Tabell 10 upptar sålunda — fördelat på län och landsdelar — värdet av skogsmark resp växande skog vid fastighetstaxeringarna 1957 och 1965 samt skillnaderna mellan de båda taxeringarna. Taxeringsvärdena avser båda åren

skog och skogsmark till jordbruksfastigheter både inom städer och på landsbygden.

I tabell 11 redovisas en jämförelse mellan skogsbruksvärdena per ha vid taxeringarna 1938, 1945, 1952, 1957 och 1965. Det måste emellertid uppmärksammas att 1957 och 1965 års värden här hänför sig till fastigheter både inom städer och på landsbygden, medan de äldre värdena endast avser landsbygden. Likaså bör observeras att en ny taxeringsmetod togs i bruk vid 1957 års taxering, varför jämförelser med tidigare taxeringar får ske med mycket stor försiktighet. I tabellen redovisas även hektarvärdens för enbart bolagsskogar, varvid det framgår att skogsbruksvärdena för dessa nästan genomgående är högre än medelvärdet för samtliga skogar. 1966 års fastighetstaxeringskommittéer har inte redovisat någon fullständig uppdelning på olika ägarkategorier varför en mera detaljerad analys ej kan göras.

Beräkningen av fastighetsvärdena regleras i detalj av skogsvärderingsinstruktionen i SFS 440: 1951. Där anges att som grund för prissättningen skall läggas medeltalen av gällande medelhöstpriser under den period om fem kalenderår, som utgår med tredje kalenderåret före taxeringsåret (priser enligt femårsregeln). Den sålunda antagna prisnivån förutsättes bli bestående och gällande för framtida avverkningar. Vid 1957 års fastighetstaxering gjordes på grund av rådande förhållanden följande avsteg från femårsregeln. Höstprieserna 1951 uteslöts såsom varande helt extrema och bruttoprieserna för de övriga i medeltalet ingående åren reducerades med 20 % eftersom de fyra kvarstående åren också var att beteckna som markerade högkonjunkturår och skäl därför fanus att införa en säkerhetsmarginal för att undvika att taxeringsvärdena efter några år skulle te sig för höga.

Inför 1965 års taxering förelåg en lik-

nande situation. Rånettovärdena för skogsavverkningen visade en klart nedåtgående tendens, som bedömdes fortgå. Emellertid hade det vid föregående taxering tillämpade systemet för beräknande av säkerhetsmarginalen visat sig ba en inte önskvärd bieffekt, nämligen att påverka relationen mellan värdenivåerna i olika landsändar och skilda avsättningslägen. Man valde nu att i stället reducera de slutliga skogsvärdena per kubikmeter, som direkt användes för värdeberäkning av virkesförrådet. Värdena sänktes med 3 kr per kubikmeter — dock med högst 30 %. Metoden innebär att skogsvärdet reduceras men att skogsmarksvärdet grundas på oreducerade priser. Överslagsvisa förhandskalkyler visade att skogstaxeringsvärdena, i den mån de berodde av prisnivån och nämnda reduktion, kunde komma att sjunka med omkring 10 % som ett genomsnitt för hela landet. De sydligare länen skulle få oförändrade eller svagt sjunkande värden, medan man från Värmland, Dalarna och norrut kunde påräkna sänkningar mellan 10 och 30 % och i dåliga avsättningslägen ännu mer.

Vid ovan berörda analys av 1957 års fastighetstaxering hade framkommit att man inom åtskilliga län underskattat en eller flera av följande för taxeringsvärdena grundläggande faktorer nämligen skogsareal, godhetsklass (bonitet), virkesförråd, grovskogsprocent och andel barrskog, vilket lett till att taxeringsvärdena blivit för låga i jämförelse med de riktvärden, som kunde framräknas på grundval av riks-skogstaxeringens uppgifter. Under tiden mellan de två taxeringarna hade virkesförråd och grovskogsprocent också stigit i de flesta län. Ett hänsynstagande till nu nämnda förhållande skulle i allmänhet påverka taxeringsvärdena i höjande riktning, så att slutresultatet för landet i dess helhet kunde bli en höjning med 5—10 %, i enlighet med de av skogsstyrelsen och skogshögskolan gjorda uppskattningarna.

De nu presenterade slutresultaten visar för hela riket en god överensstämmelse med denna uppskattnings, i det att höjningen av totala skogstaxeringsvärdet blev 9 %. Vid ett närmare studium av tab 10 uppmärksamas att skogsmarksvärdena stigit högst avsevärt, 36—93 % i de olika länen och totalt med 56 %. Detta beror på att markvärdena vid 1957 års taxering influerades av den 20-procentiga reduktionen av bruttopriserna, medan de vid 1965 års taxering grundas på oreducerade priser.

Värdena på den växande skogen visar en mera splittrad bild med förändringar växlande från —21 % till +21 % för de olika länen, totalt för Norrland —1 %, Svealand +1 %, Götaland +8 % eller för riket +3 %. Värdena utgör resultat av ett samspel mellan å ena sidan förändringarna i prisnivån och den införda reduktionen samt å andra sidan anpassningen av taxeringens skogliga grundfaktorer till de av skogshögskolan angivna riktvärdena. Eftersom man vid 1957 års taxering hade nått olika långt i denna anpassning — en del län låg mycket nära riktvärdena medan andra avvek rätt mycket — och förändringarna i fråga om virkesförråd mm också skiljer sig mellan olika län, är det naturligt att taxeringsvärdet för den växande

skogen kan ha förändrat sig på rätt olika sätt mellan de två taxeringsåren.

IV. Skogens föryngring och vård

1. Frö- och plantillgång mm

Skogshögskolan insamlar årligen uppgifter över kottillgången inom landet samt analyserar frökvalitet och fröutbyte inom länsgrupperna¹ III—V. För länsgrupperna I och II gör Institutets för skogsförbättring station i Sundmo dessa analyser.

Tillgången på tallkott hösten 1967 var ojämnn. Inom länsgrupperna III—V tillät fröutbyte och fröets kvalitet insamling där kottillgången var god. I nordligaste Sverige avråddes från insamling i större skala.

Granens kottsättning 1967 var ovanligt god och jämnt fördelad över hela landet. Inom länsgrupperna III—V var dessutom frökvalitet och fröbyte högt varför insamling rekommenderades. I norra Norrland rapporterades dock mot kvalitet och utbyte vara starkt varierande.

Av nedanstående tahlå framgår den genomsnittliga tillgången på kott.

1967 insamlades genom skogsvårdsstyrel-

¹ Indelning i länsgrupper sid 26.

Trädslag	År	Länsgrupp ¹				
		I	II	III	IV	V
kottar per träd						
Tall	1963	104	82	52	98	98
	1964	32	12	36	33	38
	1965	110	90	110	90	130
	1966	50	32	98	101	144
	1967	73	50	51	110	72
Frö	1963	19	12	0	0	14
	1964	27	13	19	58	58
	1965	20	5	5	15	10
	1966	22	28	16	6	6
	1967	51	36	51	102	59

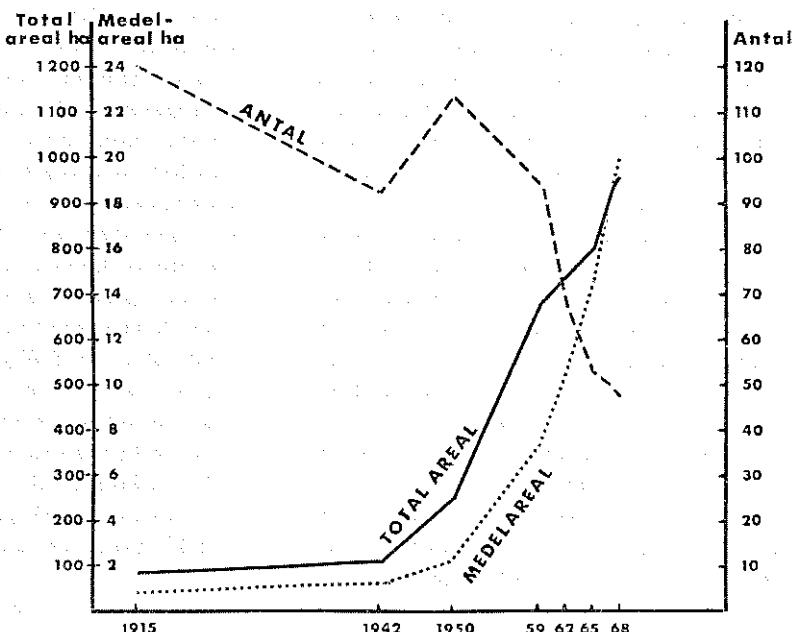
sernas försorg 6 377 hl tallkott, 2 329 hl grankott och 116 kg ek- och bokollon.

I början av 1950-talet igångsattes ett landsomfattande arbete med anläggning av skogsfröplantager, vilket fortfarande pågår. Därvid samverkar plantageägarna med Samarbetsnämnden för skoglig växtförädling och genetik, institutionen för skogenetik vid skogshögskolan samt Institutet

för skogsförbättring. Programmets omfattning och färdigställd plantageareal redovisas i Skogsstatistisk årsbok 1965—66, sid 38.

Enligt inom skogsstyrelsen tillgängliga uppgifter uppgick 1965 antalet fröklängar tillhöriga skogsvårdsstyrelser, skogsbolag och enskilda företagare till 45 stycken med en sammanlagd kapacitet av ca 1 050 hl

Diagram 1
Antal plantskolor och
plantskolorna areal
1915—1968

Utlämnat av	År	Tall	Gran	Ek och bok	Övr löv- träd
		kg frö			
Skogsvårds- styrelserna	1963	3 798	4 415	138	326
	1964	8 095	6 134	795	198
	1965	2 753	3 476	7 278	73
	1966	3 951	5 055	—	157
	1967	2 277	3 216	1 303	216
Domänverket	1963	1 553	1 054	—	22
	1964	1 428	709	—	146
	1965	1 208	634	1 250	62
	1966	1 216	663	20	—
	1967	1 028	568	—	—

kott per dygn. Den totala klängningskapaciteten per säsong torde uppgå till ca 150 000 hl kott, då på grund av svårigheten att lagra den oklängda kotten klängningarna vanligen ej kan drivas mer än 150 à 175 dygn per säsong.

Plantskolearealen i landet uppgick 1965 till ca 1 500 ha. Skogsvårdsstyrelserna innehade drygt 800 ha, domänverket ca 150

ha, bolagen ca 350 ha, privata merkantila plantskolor ca 115 ha, godsplantskolor ca 35 ha och övriga ca 40 ha. Utvecklingen går mot färre plantskolor med större medelareal. Detta framgår vad beträffar skogsvårdsstyrelsernas plantskolor av diagram 1. Således hade skogsvårdsstyrelserna 1968 en total plantskoleareal av 910 ha med en medelareal hos plantskolorna av 18,6 ha.

Tabell H Av skogsvårdsstyrelserna och domänverket 1963—1967 utklängt skogsfrö
Production of pine and spruce seed by the County Forestry Boards and by the State Forest Service in 1963—1967

Utklängt av <i>Produced by</i>	Utklängt skogsfrö kg ¹ <i>Production of seed kg</i>									
	1963		1964		1965		1966		1967	
	tall pine	gran spruce	tall pine	gran spruce	tall pine	gran spruce	tall pine	gran spruce	tall pine	gran spruce
Skogsvårdsstyrelserna <i>County Forestry Boards</i>										
Nb	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vb	264	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jtl	—	—	167	—	—	18	29	—	111	—
Vnr	93	—	47	—	—	34	91	—	25	51
Gvl	—	—	120	—	—	19	172	—	221	—
Kpb	—	—	—	—	9	920	234	—	637	—
Vrm	—	994	33	—	—	3 212	—	—	780	—
Ör	5	135	83	23	2	850	76	—	730	150
Vstm	20	47	227	—	7	263	227	—	21	—
Ups	24	—	3	—	—	208	—	—	—	—
Sth	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—
Sdin	40	369	134	—	1	79	48	—	19	—
Ög	—	—	—	—	—	1 982	79	—	237	—
Skb	—	—	—	—	—	2 556	10	—	—	—
Äbg	—	116	—	—	—	7 476	—	—	84	—
Jkp	114	416	922	500	—	5 502	—	—	—	—
Krb	4	51	430	—	—	1 396	—	—	85	—
Klm	122	106	1 699	—	—	124	300	—	1 240	—
Gtl	3	—	61	—	—	—	107	—	57	—
Gbg	—	—	—	—	—	200	—	—	11	—
Hl	—	—	—	—	—	594	—	—	—	—
Bl	—	—	22	—	—	387	—	—	—	—
Krs	14	1	89	—	—	707	38	—	62	—
Mlm	—	—	—	—	—	201	—	—	—	—
Summa Total	703	2 245	4 039	523	19	26 730	1 411	—	4 320	201
Domänverket	70	100	480	—	—	3 200	100	—	167	35
<i>State Forest Service</i>										

¹ Kotten kan delvis ha insamlats året före klängningsåret.

Tabell I Under 1967 beviljade införselförläggning för plantor och
frö av skogsträd

Import licenses given in 1967 for plants and seed of forest trees

Exportland <i>Exporting country</i>	Tall <i>Pine</i> <i>Pinus silvestris</i>		Gran <i>Spruce</i> <i>Picea abies</i>		Övriga barrträd <i>Other conif</i>		Ek och bok <i>Oak and beech</i>		Övriga lövträd <i>Other broadleaved (trees)</i>		Summa <i>Total</i>	
	plantor <i>plants</i>	frö <i>seed</i>	plantor <i>plants</i>	frö <i>seed</i>	plantor <i>plants</i>	frö <i>seed</i>	plantor <i>plants</i>	ollon <i>acorn,</i> nöts <i>nuts</i>	plantor <i>plants</i>	frö <i>seed</i>	plantor <i>plants</i>	frö <i>seed</i>
	1 000-tal kg	1 000-tal kg	1 000-tal kg	1 000-tal kg	1 000-tal kg	1 000-tal kg	1 000-tal kg	kg	1 000-tal kg	kg	1 000-tal kg	kg
Västtyskland	2 400	—	17 523	—	243	32	58	—	126	—	20 350	32
Danmark	—	—	8 624	57	699	62	118	45	215	15	9 656	179
Polen	1 245	—	2 100	—	238	—	117	—	48	—	3 748	—
Norge	50	—	540	—	—	—	—	—	—	—	590	—
Holland	—	—	1	—	47	—	9	—	16	—	73	—
Sovjet	—	57	—	1 302	—	—	—	—	—	—	—	1 359
Kanada	—	—	—	—	—	180	—	—	—	—	—	180
Turkiet	—	—	—	—	—	100	—	—	—	—	—	100
USA	—	—	—	—	—	100	—	—	—	—	—	100
Tjeckoslovakien	—	—	—	—	—	10	—	—	—	—	—	10
Finland	—	1	—	—	—	7	—	—	—	—	—	8
Summa	3 695	58	28 788	1 359	1 227	491	302	45	405	15	34 417	1 968

Skogsvårdsstyrelserna och domänverket har under åren 1963—67 för sådd inom egna plantskolor använt eller för skogssådd utlämnat frö och ollon enligt tablån på sid 46. I tablån härnedan redovisas antalet plantor som utlämnats från skogsvårdsstyrelsernas plantskolor samt antalet plantor som utsatts genom domänverkets försorg.

Utlämnat av	År	Tall + gran Övr		
		1 000-tal plantor		
Skogsvårdsstyrelserna ¹	1963	170 984	1 930	
	1964	196 587	2 072	
	1965	204 882	2 164	
	1966	189 592	1 784	
	1967	187 970	2 083	
Domänverket	1963	23 500	21 100	1 500
	1964	32 200	20 000	1 500
	1965	30 900	20 700	900
	1966	29 300	19 100	700
	1967	30 700	18 400	700

¹ Viss dubbeldredovisning kan föreligga enär domänverket brukar erhålla en del plantor av skogsvårdsstyrelserna.

Import av plantor startade i blygsam skala under senare delen av 1940-talet. De

senaste åren har importsiffrorna hållit sig strax över 30 miljoner. Fördelning av plant- och fröimporten under 1967 på länder och trädslag återfinns i tabell I.

Beträffande importen av granplantor svarade skogsvårdsstyrelserna för 64 %, domänverket för 2 %, bolag för 6 % och övriga importörer för 25 %. Från den senare gruppen levererades en stor del av plantorna till skogsvårdsstyrelser, bolag och domänverket.

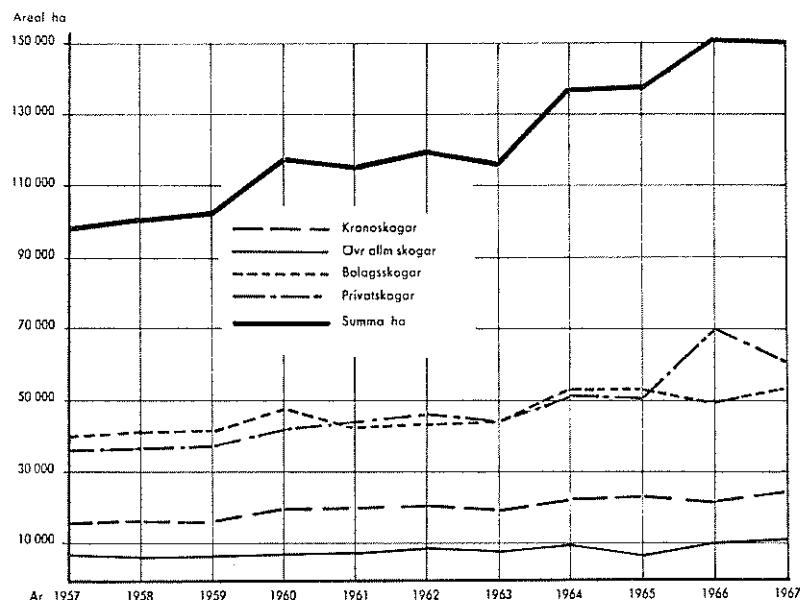
1967 var det i huvudsak balans inom landet mellan tillgång och efterfrågan på skogsplantor. För tall gäller detta också 1968. Däremot tenderade tillgången på granplantor sistnämnda år att överstiga efterfrågan.

2. Reproduktionsåtgärder

Omfattningen av återväxtåtgärderna under 1967 framgår av tabell 12. Enligt dessa planterades och såddes året 1967 149 860 ha inklusive s k åkerplantering.

Hur skogsodlingsverksamheten varierat under åren 1955—67 framgår av diagram 2, till vilket uppgifter hämtats ur tidigare år-

Diagram 2
Skogsodlad areal i
riket 1957—1967

gångar av Skogsstatistisk årsbok. Ökningen under senare år torde huvudsakligen kunna hämföras till mer fullständig redovisning från samtliga ägarkategorier.

Skogsodling på f.d. jordbruksmark — åker och betesmark — har alltjämt en i förhållande till jordbrukets nedläggning låg omfattning. Under 1966/67 och 1967/68 torde ca 17 000 ha resp 16 000 ha f.d. jordbruksmark planterats. Särskild redovisning

av detta slags skogsodling har hittills ej förekommit, varför uppgiften är skattad med ledning av skogsvårdsstyrelsernas rapporter om beviljade statsbidrag till resp slutavsyningar av skogsodlingsföretag på åker samt en bedömd areal för storskogsbrukets del. Till detta utgår nämligen i regel ej statsbidrag. Under åren 1963/64—1967/68 kan inägoplanteringarna enligt samma härledning bedömas ha omfattat

Tabell J. Under 1965—1967 utförd skogsodling per 1 000 ha produktiv skogsmark. Län
Forest planting and sowing per 1 000 ha forest land in 1965—1967. Counties

Mättenhet: ha
Unit of measurement: ha

Län County	Skogsodling 1967 Sowing and planting in 1967					Skogsodling Sowing and planting		
	krono- skogar state forests	övr allmänna skogar other public forests	holags- skogar companies' forests	privat- skogar other private forests	samtliga all	1966 samliga all	1965 samliga all	
Nb	4,7	3,1	3,0	10,5	3,2	2,9	2,9	
Vb	5,8	2,6	6,8	2,9	4,7	5,5	5,6	
Jtl	10,7	3,5	6,2	2,5	4,7	4,8	5,2	
Vnr	7,2	2,0	7,7	7,5	4,3	4,4	4,9	
Gvl	9,0	6,4	8,9	2,5	5,8	5,7	4,7	
Kpb	4,1	5,1	10,1	1,6	5,1	5,1	4,2	
Vrm	12,6	17,7	16,9	8,2	12,0	10,2	9,5	
Ör	11,8	9,6	17,1	5,0	9,7	9,4	8,7	
Vstm	8,7	6,6	13,7	3,4	7,0	5,4	6,9	
Ups	15,2	14,5	13,8	7,8	11,2	8,9	8,9	
Sth	9,4	9,3	15,7	5,2	7,3	7,3	7,2	
Sdm	9,4	9,4	15,2	7,7	8,5	10,7	8,4	
Ög	20,7	13,9	18,9	10,9	13,1	15,7	7,9	
Skb	13,7	21,9	29,0	16,8	17,7	12,1	15,1	
Äbg	20,2	18,5	12,9	8,1	9,5	9,8	7,6	
Jkp	16,0	16,6	24,4	8,5	10,1	11,8	10,9	
Krb	19,5	11,4	21,1	9,6	11,5	10,8	9,6	
Klm	17,4	13,9	16,2	9,8	11,1	9,2	9,1	
Gtl	3,1	5,6	8,9	5,2	5,3	5,0	4,1	
Gbg	21,6	13,2	25,0	5,8	8,2	10,0	10,3	
Hl	11,4	25,4	35,2	15,8	16,8	17,8	13,7	
B1	24,0	7,9	0,5	13,3	12,9	20,1	17,4	
Krs	21,5	25,0	30,6	15,1	16,4	17,6	12,0	
Mlm	25,0	16,1	28,0	10,4	12,3	16,8	14,6	
Riket Entire country	6,8	7,4	9,4	5,4	6,8	6,8	6,2	
1966	6,0	6,7	8,6	6,1	6,8			

17 000, 17 500, 17 000, 17 000 och 16 000 ha.

Den relativa omfattningen av skogsodlingsverksamheten redovisas länsvis i tabell J. Liksom tidigare år var denna verksamhet mera omfattande i de södra och mellersta delarna av landet än i de norra.

Utöver allmänt gynnsammare förutsättningar för lönsam skogsproduktion torde den intensivare verksamheten med iganplantering av gamla åkrar, fäladsmarker och dylikt i de södra delarna av landet medverka till det nämnda förhållandet. Av ägarkategorierna utförde skogsbolagen 1967 liksom under de föregående åren de mest omfattande skogsodlingarna, med 9,4 ha per 1 000 ha produktiv skogsmark (få å 8,6 ha). Uppgifterna i tabell J måste emellertid ses mot bakgrundens av bl a sådana faktorer som den tillämpade omloppstiden som varierar med bouiteten, skogens åldersstruktur, möjligheten att erhålla naturlig återväxt m m.

Hyggesrensningarna under 1967 omfattade totalt ca 222 000 ha. De uppgifter i tabell 12 som avser privatkogsbruket torde under de sista åren ha blivit säkrare på grund av bättre redovisning.

Markberedning inklusive hyggesbränning utfördes under 1967 på 80 500 ha.

Återväxtåtgärdernas omfattning under åren 1942—1967 redovisas i tabell K.

Skogsstyrelsens återväxttaxering beskrevs i årsboken 1963—64. Redogörelsen för tillvägagångssättet npprepas därför ej här. Taxeringsresultatet publicerades under 1966. Förutom ett dåligt genomsnitts-tillstånd för självföryngringarna visade återväxttaxeringen bl a en ogynnsam bild av utvecklingen av de unga planteringarna. Detta var en av orsakerna till att skogsstyrelsen 1964 beslöt utnyttja en del av taxeringsmaterialet i en omtaxering. Bland objekten i återväxttaxeringarna från 1960—63 har utlottats fem unga planteringar eller självföryngringar på varje skogsvårds-konsulentdistrikt som ånyo taxerats 1964—65. Drygt 1 400 objekt med tillsammans över 20 000 cirkelytor om 10 m² har ingått.

Vid omtaxeringen visade sig att andelen nöjaktiga planteringar ökat ca 5 % i södra delen av landet men mistat någon procent i Norrland. De unga självföryngringarna har genomgående förbättrats, men andelen

Tabell K Reproduktionsåtgärder och röjning under perioderna 1942/46—1957/61 i årsmedeltal samt åren 1962—1967

Silvicultural measures taken during the periods 1942/46—1957/61 (yearly averages) and in the years 1962—1967

Måttenhet: 1 000 ha

Unit of measurement:

År Year	Hygges- rensning <i>Clearing of felling site</i>	Mark- beredning (inkl hygges- bränning) <i>Scarifica- tion (incl. broadcast burning)</i>	Skogs- odling <i>Planting and sowing</i>	Röjning <i>Thinning in seedlings and young stands</i>
1942/46	76	11	23	46
1947/51	108	26	37	63
1952/56	174	60	69	160
1957/61	202	73	107	221
1962	202	63	119	235
1963	210	94	116	239
1964	222	77	137	232
1965	205	73	138	222
1966	233	98	150	218
1967	222	81	150	240

nöjaktiga ligger ändå 15—20 % under skogsodlingarnas.

Endast en mindre del av de hjälptägärder som ansågs erforderliga vid första taxeringen har utförts. Antalet döda plantor är större än antalet nyttikomna — hjälpplanterade och självsådda — planteringar i Norrlands inland. I övriga föryngringar har som regel bjälpkultur och självsådda plantor ersatt avgången. Nio år efter planteringen lever i genomsnitt högst 60 % av de utsatta tallplantorna i Västerbottens lappmark och Jämtland. I åkerplanteringarna är avgången ännu kraftigare under de allra första åren. Ca 20—30 % av de utsatta granplantorna är där döda efter 4 år i södra Sverige.

För den andra återväxttaxeringen, som startade 1964 och vars utformning beskrevs i årsboken 1963—64, avslutades fältarbetet under sommaren 1968. Bearbetning av insamlat material pågår.

3. Röjning

Enligt uppgifterna i tabellerna 12 och K verkställdes under 1967 plant- och ungskogsröjning på totalt ca 240 000 ha, vilket innebär en kraftig ökning jämfört med tidigare år. Röjningarna med beredskapslag omfattade budgetåren 1966/67 och 1967/68 33 700 resp 56 100 ha, dvs sista året en ökning med närmare 70 %. Länsvis är beredskapsröjningarna redovisade i tablån på sid 96.

Vid bedömandet av röjningsarealerna bör beaktas att i redovisningen ingår såväl

plantröjning som röjning i något äldre bestand (tidigare stundom benämnd röjnungs-gallring), där visst utbyte av klenmassa-ved eller motsvarande sortiment erhållits.

4. Skogsgödsling

Kungl Skogs- och Lantbruksakademien kommitté för skogliga växtnäringsfrågor har under de senaste sex åren insamlat statistiska uppgifter över skogsgödslingens omfattning i Sverige. Underlaget för denna statistik utgörs av rapporter från skogs-vårdsstyrelser, domänverket, skogsbolag m fl. Dessa rapporter innehåller uppgifter bla om förbrukning av olika handels-gödselmedel och kalk för användning till skilda gödslingsobjekt (fastmark, torv-mark, m m), liksom objektens areal. Efter sammanställning av primäruppgifterna har dessa jämförts och kompletterats med uppgifter från dels Svenska Lantmännens Riksförbund och dels flygföretag. De slutliga resultaten redovisas i tabellerna L och M. Enligt tabell L göslades under 1967 101 000 ha skogsmark (plantskolor och plantager ej medräknade), varav fastmarker utgjorde 99 % och torvmarker endast 1 %.

Enligt tabell L har skogsgödslingen från en mycket ringa början år 1962 stigit till en avsevärd omfattning och kan lokalt betraktas som ett väsentligt inslag i skogs-skötseln. Den mycket markanta trenden i arealökning varje år tycks emellertid ha brutits i och med den minskning på ca 6 % som skett 1967 i förhållande till 1966.

**Tabell L Skogsgödslingens omfattning 1962—1967. Hektar
Soil fertilizing of forest land in 1962—1967. Hectares**

År Year	Fast- mark <i>Solid ground</i>	Torv- mark <i>Peat land</i>	Plant- skola <i>Nursery</i>	Frö- plantage <i>Seed- brechard</i>	Summa <i>Total</i>
1962	4 017	749	432	30	5 228
1963	5 996	1 102	1 046	114	8 258
1964	11 500	1 021	964	155	13 640
1965	40 208	765	1 229	170	42 372
1966	106 131	906	1 292	685*	109 014
1967	100 285	665	1 438	197	102 585

Tabell M Utförd skogsgödsling 1965—1967. Hektar

Soil fertilizing of forest land. Completed in 1965—1967. Hectares

Län County	1965				1966				1967			
	Fast- mark Solid ground	Torv- mark Peat land	Plant- skola Nursery	Frö- plantage Seed- orchard	Fast- mark Solid ground	Torv- mark Peat land	Plant- skola Nursery	Frö- plantage Seed- orchard	Fast- mark Solid ground	Torv- mark Peat land	Plant- skola Nursery	Frö- plantage Seed- orchard
Nb	4 890	40	21	—	5 953	—	25	12	13 693	—	19	—
Vb	5 819	120	84	77	10 208	70	98	153	295	84	83	72
Jtl	10 208	—	37	—	11 996	—	37	—	2 460	—	37	—
Vnr	5 151	20	93	4	31 821	—	42	117	46 044	—	34	17
Gvl	2 772	175	64	52	10 732	164	109	56	4 114	10	79	45
Kpb	1 093	—	48	—	10 322	30	56	20	8 537	1	34	—
Vrm	1 868	11	212	10	3 473	5	118	20	6 067	—	111	5
Ör	358	—	38	5	5 954	—	52	20	2 299	—	102	—
Vstm	292	—	10	—	294	—	17	1	841	—	2	—
Ups	3 997	3	47	8	10 141	—	34	45	8 637	—	66	2
Sth	—	5	22	—	21	—	20	2	1 455	4	22	—
Sdm	1 900	—	74	—	5	—	54	10	66	—	63	—
Ög	320	17	79	10	1 099	33	95	10	235	82	139	—
Skb	154	—	10	—	750	—	57	55	589	3	88	5
Äbg	80	3	86	—	299	28	111	19	411	18	135	11
Jkp	340	—	35	—	1 184	30	38	—	2 396	12	78	—
Krb	572	326	53	—	729	505	46	—	1 580	401	46	—
Klm	319	—	37	—	451	8	41	—	262	17	62	—
Gtl	0	0	7	—	1	—	8	7	49	—	7	8
Gbg	28	—	20	—	60	2	21	3	63	3	10	1
Hl	34	41	3	—	90	22	50	15	34	13	55	—
Bl	11	—	37	—	340	8	40	7	6	11	35	—
Krs	2	3	94	4	154	1	100	55	148	6	108	31
Mlm	0	0	20	—	54	—	23	58	4	—	23	—
Riket Entire country	40 208	765	1 229	170	106 131	906	1 292	685	100 285	665	1 438	197

Totala arealen gödslad skogsmark i landet torde nu uppgå till närmare 300 000 ha eller drygt 1 % av totala skogsmarksarealen.

Huvudparten av gödslingen har varit beståndsgödsling på fastmark.

Tyngdpunkten för denna gödsling har under de sex åren legat i Norrland. Emellertid har viss utjämning skett vilket följande procenttal vittnar om: 1963—64 utgjorde den gödslade fastmarksarealen i Svealand och Götaland endast 5—6 % av den totala i riket, men uppgick 1967 till mer än 30 %.

Den under året göslade torvmarksarealen har, såsom framgår av tabell L, varit

föga omfattande under 1962—67. Den har avtagit i Norrland men ökat i Götaland med undantag av sista året. I Svealand är den mycket ringa.

Vid beståndsgödsling på fastmark har uteslutande kvävegödsling kommit ifråga och av kvävegödselmedlen har nästan enbart urea varit i bruk. Detta preparat är genom sin höga kvävelihalt (46 % N) mycket fördelaktigt ur såväl transport- som spridningssynpunkt, då de mängder som skall hanteras blir avsevärt mindre än för kvävegödselmedel med mindre iunehåll av kväve. På vissa marker ger emellertid nrea inte lika höga tillväxteffekter som andra kvävegödselmedel — ex kalkammonsalpe-

Tabell N Genomsnittlig gödselgiva i kg per ha av olika växtnäringsämnen åren 1962—1967

Average consumption, kg per hectare, of different nutrient substances in 1962—1967

Växtnäringsämnen <i>Nutrient substances</i>	År <i>Year</i>	Fast- mark <i>Solid ground</i>	Torv- mark <i>Peat land</i>	Plant- skola <i>Nursery</i>
Kväve (N) <i>Nitrogen</i>	1962	61,0	59,4	56,6
	1963	63,6	58,2	61,0
	1964	66,9	55,1	82,4
	1965	91,2	55,8	79,6
	1966	111,5	53,4	85,6
	1967	116,7	43,6	80,5
Fosfor (P_2O_5) <i>Phosphorus</i>	1962	3,2	85,7	63,9
	1963	1,8	94,5	46,6
	1964	1,6	91,5	42,3
	1965	0,2	83,7	40,3
	1966	—	89,7	45,4
	1967	—	54,1	38,0
Kalium (K_2O) <i>Potassium</i>	1962	1,5	57,5	110,5
	1963	1,6	66,9	91,8
	1964	1,2	61,6	91,3
	1965	0,1	56,2	90,5
	1966	—	67,1	84,6
	1967	—	90,2	84,5
Magnesium (Mg) <i>Magnesium</i>	1962	—	—	—
	1963	—	—	—
	1964	—	—	17,4
	1965	—	—	18,2
	1966	—	—	18,4
Svavel (S) <i>Sulphur</i>	1962	—	—	—
	1963	—	—	—
	1964	—	—	147,2
	1965	—	—	140,0
	1966	—	—	114,7
	1967	—	—	80,0

ter. Användningen av nyligen tillkomna högkoncentrerade ammoniumnitratgödselmedel har hittills varit obetydlig men eftersom deras användningsområde tycks vara större än ureans, är det troligt att de kommer att utnyttjas i större omfattning.

Också för torvmarker är kväve ett aktuellt växtnäringssämne, men i regel är fosfor och kalium här de viktigaste bristämnen, varför tillförsel av dessa är nödvändig för att stimulera skogsväxten. Det framgår av statistikmaterialet, att man vid gödsling av torvmark uteslutande har använt sig av s.k sammansatta gödselmedel, d.v.s sådana som innehåller två eller flera verksamma ämnen, nämligen fosfor och kalium eller kväve, fosfor och kalium.

Tabell N visar de genomsnittliga mängderna av tillförd växtnäring till olika gödslingsobjekt. Mycket klart framträdande är den allt större kvävegivana som tillförs vid gödsling av bestånd på fastmark. Bakom denna utveckling ligger såväl direkta forskningsresultat som praktiska erfarenheter.

Det är mycket sannolikt att den optimala kvävegivan för flertalet marker ligger avsevärt högre. Man har sålunda anfört att tillväxtökningen är proportionell mot kvävetillförselns storlek åtminstone upp till ca 200 kg kväve (N) per ha.

Beträffande tillämpade spridningsmetoder för gödselmedlen kan nämnas att under 1967 spreds ca 93 % med flyg, ca 5 % med traktor och ca 2 % för hand. Av flygspridningen utfördes ca 1,5 % med helikopter. För alla stora gödslingsföretag användes flygspridning, för de medelstora traktor och för de små spridning för hand.

V. SKADOR PÅ SKOGEN

1. Skogsbränder

Uppgifter över skogsbränder sammanställs och publiceras årligen av Statens brandinspektion i dess serie »Meddelanden». Skogsbränder år 1967 redovisas i Meddelande 1968: 8, vilket utgjort underlag för följande kortfattade redogörelse med tabeller (O, P, 13 och 14).

Tabell O Skogsbrändernas antal, vållade skador mm åren 1958—1967
Number of forest fires, damage etc. in 1958—1967

Anm: Till statens brandinspektions kännedom komna skogsbränder.

År Year	Antal No. of fires	Bränd areal, ha Burnt area, ha	Skada Damage	Släcknings- kostnad Costs of extinguish- ing fires	Bevaknings- kostnad Fire watching costs
		produktiv skogsmark <i>productive forest area</i>	impedi- ment <i>unproduc- tive forest area</i>	1 000 kr 1 000 Sw. cr.	
1958	1 607	1 123	484	739	566
1959	7 093	4 501	4 526	4 654	3 766
1960	3 480	2 103	1 205	.	1 836
1961	1 360	601	485	516	618
1962	1 254	401	323	387	292
1963	1 904	2 199	1 149	1 730	836
1964	3 099	2 245	2 797	2 527	1 436
1965	2 196	956	1 114	1 176	979
1966	2 136	3 540	773	2 200	1 460
1967	1 637	1 091	574	852	1 066
Medeltal 1958—1967	2 477	1 876	1 343	1 642	1 285
Average					449

**Tabell P. Antal skogsbränder, total
avbränd areal¹ och avbränd areal
per brand¹ fördelade efter skogs-
brandsperioder 1966 och 1967**

Number of forest fires, total burnt
area¹ and burnt area per forest fire¹.
By forest fire period in 1966 and 1967

Skogsbrands- period <i>Forest fire period</i>	1966					per brand <i>per fire</i>	
	Antal bränder No. of fires		Avbränd areal, ha <i>Burnt area, hectares</i>		totalt <i>total</i>		
	totalt <i>total</i>	% <i>%</i>	totalt <i>total</i>	% <i>%</i>			
1 1/1— 7/6	990	46,3	521	12,1	0,53		
2 8/6—23/6	523	24,5	3 318	76,9	6,34		
3 24/6—31/12	623	29,2	474	11,0	0,76		
Summa	2 136	100,0	4 313	100,0	2,02		
			1967				
1 1/1—13/4	143	8,7	10,0	0,6	0,1		
2 14/4—30/4	281	17,2	68,5	4,1	0,2		
3 1/5— 9/6	151	9,2	54,4	3,3	0,4		
4 10/6—25/7	799	48,8	1 363,5	81,9	1,7		
5 26/7—31/12	263	16,1	168,7	10,1	0,6		
Summa	1 637	100,0	1 665,1	100,0	1,0		

¹ Exkl tillbudsens areal.

Skogsbrandstatistiken omfattar landets samtliga skogar och grundar sig på brandschefernas skogsbrandrapporter samt — i fråga om flygbevakningen — flygbascchefernas månadsrapporter och länsstyrelsernas kostnadsredovisningar.

Enligt gällande praxis uppdelas bränderna på A-bränder med avbränd areal om 0,1 ha och större samt B-bränder med avbränd areal mindre än 0,1 ha. B-bränderna kan närmast betraktas som tillbud och sedan år 1957 rapporteras för dessa endast antal men iute arealer eller beräknad skada. I nedanstående tablå redovisas antalet småbränder i procent av totala antalet skogsbränder under tioårsperioden 1958—1967.

År	%	År	%
1958	68	1963	68
1959	77	1964	67
1960	70	1965	73
1961	74	1966	73
1962	71	1967	76

Antalet skogsbränder under år 1967 uppgick till 1 637, vilket antal betydligt understiger genomsnittet — kraftigt påverkat emellertid av det stora antalet bränder år 1959 — under tioårsperioden 1957—1966.

Av tabell P framgår brändernas fördelning på skogsbrandperioder.

Vanligtvis inträffar ganska få större skogsbränder, men den sammanlagda avbrändna arealen av dessa bränder är däremot relativt sett ganska betydande, vilket nedanstående tablå visar.

Skogsbränder över 10 ha

Antal	% av sam- liga	Avbränd areal, ha	% av total avbränd areal
1966	55	2,6	3 584
1967	37	2,3	1 182

År 1966 var 16 av bränderna över 10 ha orsakade av hyggesbränning och år 1967 var motsvarande antal 11. Samtliga skogsbränders fördelning på brandorsaker visas i nedanstående tablå.

Orsak	Antal i %		Avbrändt areal per brand ¹ , ha	
	1966	1967	1966	1967
Åskslag	7,5	4,3	9,2	0,6
Järnväg	4,7	3,0	0,6	6,2
Hyggesbränning	2,6	4,1	17,8	5,3
Andra arbetseldar	11,1	10,1	2,0	0,7
Camping	3,1	5,4	1,2	0,8
Minderåriga	20,3	12,2	0,2	0,2
Tobaksrökning	2,5	2,2	0,1	2,3
Annan känd orsak	14,0	15,2	1,5	1,7
Okänd orsak	34,2	13,5 ²	0,9	0,3
Summa	100,0	100,0	2,0	1,0

¹ Exkl tillbudens areal.

² Stockholms stad redovisar 272 av de 712 bränderna med okänd orsak år 1967.

Hög brandfrekvens redovisas som vanligt för skogsbränder som orsakats av andra arbetseldar, minderåriga och annan känd orsak dvs mest gräs- och risbränning eller framför allt där orsaken varit okänd.

Brandskadorna på växande skog, beräknade enligt en schablonmetod utarbetad vid skogshögskolan uppgick år 1967 till 852 000 kr (få 2,2 milj kr), varav 60 % härförde sig till norrländslänen.

Statsverkets kostnader för släckning uppgick år 1967 till 1,07 milj kr eller 16 kr per arbetstimme. År 1966 var motsvarande tal 1,46 milj kr resp 15 kr per arbetstimme.

Från och med år 1964 sker skogsbrandbevakning enbart från flygplan och år 1967 företogs dylik i de tio nordligaste länen, där 77 % av landets produktiva skogsmark finns. Bevakningskostnaden för flygbevakat område var 3,25 kr per km² för säsögen 1967 (få ca 3 kr).

2. Snöbrott, storm- och torkskador

Detta avsnitt samt det följaude om vilt-skador och avsnittet om svampsädor har sammantälts från skogsvårdsstyrelsernas uttalanden om skador på skogen i årsberättelserna för avverkningsåret 1966/67.

Skador orsakade av snöbrott ansågs av respektive skogsvårdsstyrelser vara relativt svårartade i Västmanlands, Kopparbergs och Gävleborgs län. I det sistnämnda länet bedömdes ca 100 000 m³sk ha skadats.

Stormfällning av skog i begränsad omfattning rapporterades från Skånelänen och Älvsvärmlands och Värmlands län. Stormfällning i större omfattning förekom i Kronobergs och Kalmar län. Den beräknades till ca 300 000 m³sk för vardera länet eller nästan 10 % av årsavverkningen. Årets svåraste stormskador drabbade Västernorrlands län och södra delen av Västerbottens län. En hård snöstorm vid årsskiften 1966/67 i länens kustdelar orsakade svåra skador på ett område beräknat till ca 635 000 ha. Den skadade kvantiteten beräknas uppgå till 5,6 milj m³sk varav 1,6 milj m³sk med enbart toppskador som ej beräknas föranleda avverkning. Värdet av stormskadorna uppskattades till ca 50 milj kr.

Torkskador förekom i stort sett inte under år 1966/67.

3. Viltskador

Skadegörelsen på skog genom älgens betning fortsatte att minska under året 1966/67

av skogsvårdsstyrelsernas berättelser att döma. En hårdare avskjutning och ökade hyggesarealer bidrog till denna utveckling.

I Stockholms och Älvsborgs län ansågs skador orsakade av rådjurens betning vara rätt vanliga i plantskog.

Vildkaninstammen, decimerad av sjukdomen myxomatosis, ansågs i Skåne och Halland alltjämt befina sig på en ofarlig nivå, medan på Gotland vissa tendenser till stammens ökning tycktes kunna spåras.

Sorkskadorna rapporterades ha haft avsevärt mindre omfattning året 1966/67 än föregående år. Skador förekom dock i ganska stor utsträckning på nungskog och planteringar i Västernorrlands, Jämtlands och Västerbottens län.

4. Insektskador

År 1967 betecknas av institutionen för skogsentomologi vid skogshögskolan som tämligen normalt med avseende på insektförekomst och insektskador. Svåra snöstorms- och snöbrottsskador uppstod under vintern 1966/67 inom stora delar av Västernorrlands och Västerbottens län. Dessa skador gynnade en snabb ökning inom beförda områden av vissa insekter med åtföljande risk för svårvartade angrepp på skogen.

Den under föregående år i fjällregionen observerade massförekomsten av fjällbjörkmätaren (*Oporinia autumnata*) anses ha ebbat ut. I Jönköpings och Vänersborgstrakten uppträdde ekvecklaren (*Tortrix viridana*) och frostfjärilar (*Operophtera brumata* och *O. fagata*) lokalt i södra Sverige. De senare hade ofta sällskap med lindmätaren (*Erannis defoliaria*) och ibland med ekvecklaren (i Jönköpings och Stockholms län). En tendens till ökning av vecklare (*Evetria sp.*) på tallkulturer har kunnat skönjas under senare år. — Från Dalarna rapporterades kottskador på

gran av mätarlarver (*Eupithecia sp.*).

Lokala massförekomster av öron- och lövvivlar (*Otiorrhynchus sp.* och *Phyllobius sp.*) förekom under året dock utan större skoglig betydelse. Snyttaggeu (*Hylobius abietis*) orsakade en del skador även på skyddsbehandlade plantor. — En allvarligare tendens i södra Sverige till ökning av randiga vedborrens (*Trypodendron lineatum*) skadegörelse har konstaterats och bör bli föremål för särskild uppmärksamhet.

Röda tallstekeln (*Diprion sertifer*) uppträdde på flera ställen i Närke, Östergötland, Södermanland och Uppland och bekämpades på en del områden med Borrelinavirus. Lilla tallstekeln (*Diprion pallipes*) förekom på större arealer i norra Dalarna och bekämpades med framgång genom besprutning med kemiska medel.

Tallbarkstinkflyet (*Aradus cinnamomeus*) har liksom tidigare är uppträtt talrikt och nya platser med massförekomst har kunnat iakttagas.

5. Svampskador

Av skogsvårdsstyrelsernas berättelser att döma var skador på skogen genom svampangrepp genomsnittligt av mindre omfattning än normalt.

Scleroderis lagerbergii (*Crumenula abietina*), tallens gren- och granens topptorka, orsakade emellertid skador i Kronobergs, Hallands, Älvsborgs, Kopparbergs och Västerbottens län. I förstnämnda län förstördes drygt 50 hektar 30—40-årig tallskog till följd av nämnda svampsjukdom. På Gotland fortsatte angreppen av rotrotan (*Fomes annosus*) medan angrepp i mindre omfattning av snöskytte (*Phacidium infestans*) förekom i Jämtlands län och av knäckesjuka (*Melampsora pinitorqua*) i Västerbottens län.

B. Skogstekniska arbeten och avverkningarnas mekanisering

I. Skogsvägar

Kostnaderna för biltransporter utgör numera en mycket stor andel av de totala produktionskostnaderna för skogsindustriernas virkesråvara. Det är därför väsentligt för skogsbruket att vägsystemen är rationellt utbyggda.

Vägnätets utbyggnadsgrad och tillstånd
 I rapport nr 8/1965 från Institutionen för skogstaxering vid skogshögskolan »Skogsbrukets vägar enligt riksskogstaxeringens väginventering 1957—1963» refererad i föregående årsbok redovisas uppgifter om väglängd, vägtäthet, vägbredd mm för den del av det permanenta enskilda vägnätet som har speciellt intresse för skogsbruket. Den sammanlagda längden av dessa vägar var 1957—1963, som närmare framgår av tab 15, 164 490 km. Därefter har en viss utbyggnad av skogsvägnätet skett.

Samtidigt har de tekniska kraven på vägarna ökat. En del av de vägar som med-

tagits vid inventeringen kan därför idag inte betraktas som permanenta bilvägar. Den sammanlagda längden för skogsvägnätet år 1967 har sålunda beräknats till ca 172 000 km.

Beträffande vägnätets standard redovisar riksskogstaxeringens inventering att 79 % av de enskilda permanenta skogsvägarna hade mindre bredd än 3,25 m. Situationen har därefter förbättrats något dels genom att de smalaste vägarna nedklassats till traktorvägar och dels genom att de nybyggda vägarna i regel haft 3,5 m bredd. Andelen vägar smalare än 3,25 m år 1967 kan således beräknas till 68 %.

Utförda vägbyggnader

Under året färdigbyggda skogsbilvägar redovisas i tabellerna 16 och Q. Byggandet av permanenta skogsbilvägar har de senaste fyra åren legat på ungefär samma nivå vilket framgår av tablån här nedan.

Skogsvägbyggnadsverksamheten var 1967 störst, absolut sett, i de fem norrländslänen samt Kopparbergs och Värmlands län som tillsammans svarade för 70 % av de under året färdigställda vägarna.

Verksamhetens volym i relation till skogsmarksarealen framgår av tab Q. Dessutom kan nämnas att för de olika ägarkategorierna domänverket, övriga allmänna bolags- och privatskogar var utbyggnaden 122, 196, 184 resp 192 meter per 1 000 ha.

Färdigbyggda permanenta skogsbilvägar 1956—1967

År	Under året färdig- byggda skogsbil- vägar, km	Index	År	Under året färdig- byggda skogsbil- vägar, km	Index
1956	2 700	100	1962	3 585	133
1957	2 868	106	1963	3 328	123
1958	2 402	89	1964	3 885	144
1959	3 043	113	1965	3 930	146
1960	3 302	122	1966	3 805	141
1961	3 768	140	1967	4 042	150

Statsbidrag har under budgetåren 1966/67 och 1967/68 beviljats från anslaget till vägbyggnader på skogar i enskild ägo med 13,2 resp 13,3 milj kr, från anslaget för ökad skogsproduktion i Norrland med 0,8 resp 1,1 milj kr och från beredskapsmedel med 9,6 resp 9,5 milj kr. Sistnämnda be-

Tabell Q Skogsvägbyggnads- och dikningsverksamhetens relativta omfattning 1967. Län
The relative extent of forest road building and draining in 1967. Counties

Mått enhet: meter per 1 000 ha produktiv skogsmark.
Unit of measurement: metres per 1 000 hectares of productive forest land.

Län <i>County</i>	Väg- byggnad <i>Road building</i>	Dikning <i>Draining</i>
Nb	211	188
Vb	191	82
Jtl	151	66
Vnr	97	144
Gvl	150	85
Kpb	185	74
Vrm	166	141
Ör	203	167
Vstm	207	410
Ups	81	71
Sth	54	35
Sdm	176	122
Ög	143	94
Skb	118	105
Äbg	334	201
Jkp	145	125
Krb	265	546
Klm	184	84
Gtl	53	101
Gbg	289	105
Hl	217	260
Bl	87	82
Krs	260	323
Mlm	304	470
Norrland	171	101
Svealand	168	124
Götaland	204	201
Hela riket <i>Entire country</i>	177	126
1966	167	144

lopp innefattar fördyringar p g a att arbete na utförts som beredskapsarbete med ca 3,8 resp 3,7 milj kronor. Från de två först-nämnda anslagen utgår bidrag endast till markägare som har skogar lydande under skogsvårdslagen, medan bidrag från beredskapsmedel utgår även till domänverket, ecklesiastika skogar m fl. Härutöver har vissa statsbidrag utgått från anslaget till jordbruks rationalisering m m till sådana skogsvägbyggnader som utförts i samband med omarrondering av skogsmark.

Färdigställdet av skogsvägbyggnader som erhållit bidrag från skogsvägsanslaget, norrländska skogsproduktionsanslaget och beredskapsmedel var under 1966/67 1 035, 48 resp 114 km och under 1967/68 1 038, 148 resp 602 km. Sedan anslagens tillkomst 1933, 1940 resp 1959 har sálunda t o m 1967/68 färdigställts 16 367, 383 och 1 610, eller sammanlagt 18 360 km.

Den del av den totala skogsvägbyggnadsverksamheten som stöds med statsbidrag har ökat under senare år och omfattar nu ca 44 %.

Även genom domänverkets försorg har utförts betydande vägbyggnader i form av beredskapsarbeten. Sálunda har under 1966 och 1967 beredskapsmedel utgått med 16,6 resp 15,6 milj kr. Dessa vägbyggnader inkluderas i gruppen kronoskogar i tabell 16.

II. Skogsdikning

Enligt undersökningar vid tredje riksskogstaxeringen, redovisade i 1955 års skogsvårdsutrednings betänkande »Skogsvården å enkilda skogar», betraktas fortfarande avsevärda arealer försnmpad skogsmark som dikningsvärdar ur biologiska synpunkter. De uppskattades i dessa undersökningar till ca 1,2 milj ba, men den ur tekniska och ekonomiska synpunkter dikningsvärdare sumpmarksarealen torde vara betydligt mindre. Utöver nämnda areal tillkommer

betydande arealer myrmarker, som genom dikning eller dikning kombinerad med gödsling kan göras skogbärande. En areal av 2—2,5 milj ha har nämnts.

Utvecklingen av skogsdikningsverksamheten under senaste tioårsperiod belyses av nedanstående tablå, där under respektive år slutavsynade diken redovisas med absoluta tal och indextal.

1956	2 934 km	100
1957	3 359 »	114
1958	3 342 »	114
1959	2 732 »	93
1960	2 656 »	91
1961	3 180 »	108
1962	3 518 »	120
1963	3 116 »	106
1964	3 411 »	116
1965	3 587 »	122
1966	3 292 »	112
1967	2 875 »	98

Under år 1967 färdigställda och slutavsynade diken redovisas länsvis i tabell 17. Med en antagen båtnadsareal av 7 ha per km dikeslängd motsvarar de under 1967 upptagna dikena ca 20 000 ha skogsmark.

Av de under 1967 utförda dikningsarbetena kom 14 % på kronoskogar, 8 % på övriga allmänna skogar, 32 % på aktiebolagsskogar samt 46 % på privatskogar.

Dikningsverksamhetens relativa omfattning inom länen 1967 framgår av tabell Q. Totalt uppgick antalet under året färdigställda diken per 1 000 ha produktiv skogsmark till 126 m.

Statliga bidrag från statens skogsförbättringsanslag och norrländska skogsproduktionsanslaget utgår under vissa förhållanden till dikning. I nedanstående tablå lämnas uppgifter om slutförda och avsynade dikningsföretag under budgetåren 1963/64—1967/68.

III. Skogsindelning

Inom storskogsbruket har utarbetandet av planer för skogsbrukets bedrivande under en viss period — vanligen tio år — sedan länge varit ett normalt led i verksamheten.

Slutförda och avsynade dikningsföretag till vilka statsbidrag utgått

	Antal företag	Båtnads-areal, ha	Beviljade statsbidrag kr
Statens skogsförbättringsanslag			
1963/64	320	2 717	253 818
1964/65	254	2 043	210 291
1965/66	182	1 491	162 587
1966/67	228	2 294	224 933
1967/68	259	3 316	335 197
Norrländska skogsproduktionsanslaget			
1963/64	103	2 157	131 927
1964/65	98	1 547	151 209
1965/66	117	3 388	196 272
1966/67	74	2 543	192 317
1967/68	70	2 560	244 877
Samtliga anslag			
1963/64	423	4 874	385 745
1964/65	352	3 590	361 500
1965/66	299	4 879	353 859
1966/67	302	4 837	417 250
1967/68	329	5 876	580 074

Dessa planer grundas i regel på linje- eller provyrtaxering, oftast kombinerad med okulärtaxering. I tablån här nedan redovisas domänverkets planläggning under åren 1952—1967. Någon samlad statistik för hela storskogsbruket finns för närvarande inte.

Inom det privata mindre skogsbruket sker skogsbruksplanläggningen inte lika regelmässigt. Planerna här — även dessa vanligen för tio år — grundar sig till största delen enbart på okulärtaxering. Här sker planläggningen dels separat för enskilda fastigheter, dels för större intresseområden med flera fastigheter där även ingående smärre skiften tillhörande storskogshuset i vissa fall tas med. I tablån redovisar skogsvårdsstyrelsernas fastighetsvisa planläggning under åren 1952—1967 jämte deras områdesvisa planläggning under budgetåren 1964/65, 1965/66 och år 1967, dvs från den tidpunkt då den i sin f n tillämpade utformning började få större omfattning. Den av skogsvårdsstyrelserna

och skogsägarföreningarna bedrivna fastighetsvisa planläggningen omfattade under 1967 sammanlagt drygt 500 000 ha eller ca 5 % av det privata mindre skogsbrukets areal. Den framförallt av skogsvårdsstyrelserna bedrivna områdesplanläggningen visar en markant stegning jämfört med föregående år.

För storskogsbruket liksom för det privata mindre skogsbruket går planläggningen bla alltmer ut på strävan efter effektivisering av skogsdriften. Områdesplanläggningen inriktas inte minst på tillskapande av bättre beståndsarrondering och klarläggande av samverksamsmöjligheter för skogsägarna.

Den inom hela skogsbruket nuvarande mycket utbredda användningen av flygbilder vid planläggning ger ett bättre grepp om planläggningsobjekten och om hur planläggningen skall bedrivas och möjliggör rationellare inventeringsarbete. Sedan år 1948 då flygbilderna i större omfattning började användas har utvecklingen gått snabbt. Förutom storskogsbrukets flygbildsinnehav finns centrala flygbildsarkiv hos flera skogsvårdsstyrelser och/eller lantmäterikontor jämte flygbilder för fältbruk på flertalet av skogsvårdsstyrelsernas konsulentdistrikts. Bilderna förnyas i takt med omfotograferingarna. Skogsbruket förbrukar dessutom årligen mer än 1 000 flygbilder i den löpande planläggningsverksamheten.

Under 1952—1967 utförda skogsindegningsarbeten

År	Domänverket	Skogsvårdsstyrelserna	
		fastighetsvisa planer	områdes- planer
1 000-tal hektar			
1952	1 514	66	
1953	214	78	
1954	234	81	
1955	185	108	
1956	267	103	
1957	292	114	
1958	360	128	
1959	308	164	
1960	343	116	
1961	370	192	
1962	404	180	
1963	360	171	
1964	249	203	
1965	398	215	154 (64/65)
1966	187	303	298 (65/66)
1967	290	405	449

IV. Avverkningarnas mekanisering

Forskningsstiftelsen Skogsarbeten har med hjälp av enkätundersökningar gjort inventeringar av det skogliga mekaniseringsslaget i Sverige i slutet av 1966 och 1967. Enkätsvaren representerade ca 60 resp ca 70 % av landets årliga avverkning. För de återstående delarna gjordes en bedömning av de olika drivningsmetodernas förekomst.

Genom en sammanvägning av enkätsvarens resultat och bedömingarna erhölls dels en uppskattning av de olika drivningsmetodernas relativa förekomst och dels ungefärliga siffror rörande terrängtransportmedels förekomst och årliga genomsnittsproduktion enligt diagram 3 och 4.

Diagram 3
Avverkningsmetodernas volymmässiga fördelning 1966 och 1967

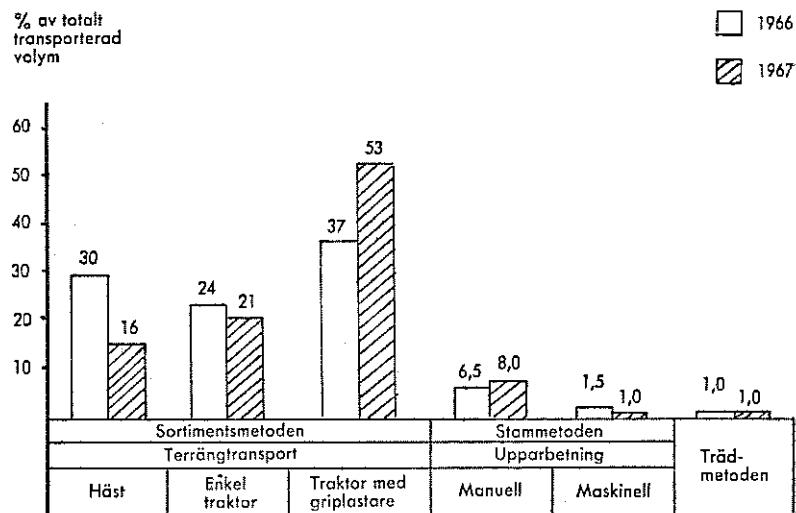
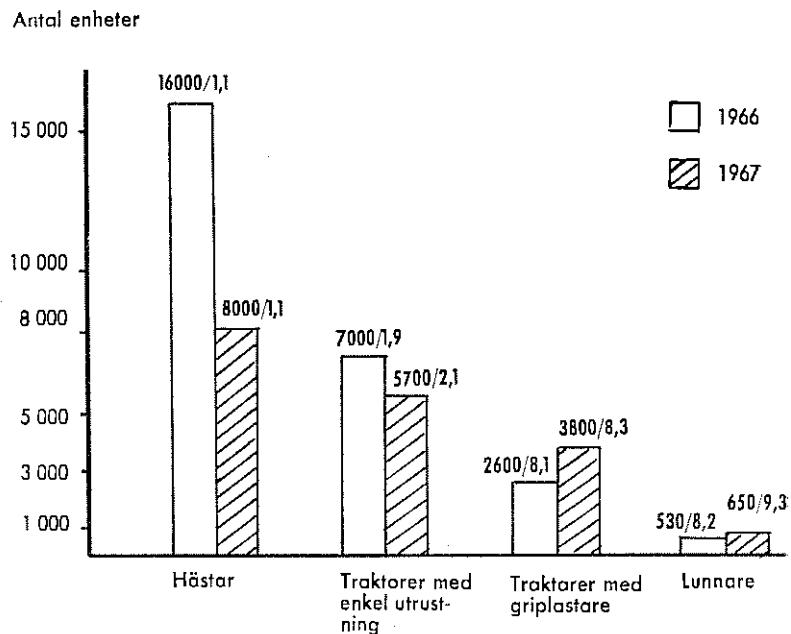

Diagram 4
Antal enheter för terrängtransport 1966 och 1967. Siffrorna under bråkstrecket på staplarna anger den genomsnittliga prestationen i 1 000 m³sk per år och enhet

Vid studier av uppgifterna på olika avverkningsmetoder finner man att sortimentsmetoden fortfarande domineras och endast har minskat obetydligt från 91 % 1966 till 90 % 1967. Motsvarande ökning har skett för stammetoden medan trädmetodens andel i stort sett har förblivit

oförändrad. Den maskinella bearbetningen av hela stammar har minskat och den manuella har ökat något från 1966 till 1967.

Vid en liknande undersökning som gjordes 1962 av dåvarande Forskningsstiftelsen SDA framkom att stam- och trädmetoderna praktiskt taget ännu ej hade börjat tillämpas, att terrängtransport med traktor omfattade ca 20 % och hästköring ca 80 % av den årliga avverkningsvolymen. Sex griplastarutrustade traktorer transporterade då mindre än 5 %.

I diagram 4 redovisade uppgifter om antalet hästar och enklare traktorer använda i skogsbruket är ganska osäkra men man kan ändå konstatera, att i synnerhet antalet hästar måste ha minskat högst avsevärt från 1966 till 1967.

Som komplement till diagram 4 lämnas följande uppgifter angående årsprestation, årsutnyttjande och skiftprestation för olika typer av terrängtransportenheter.

1967 fanns det ca 15 transportabla och 19 stationära verk för maskinell upparbetning av stammar och träd med en genomsnittlig årsprestation av 46 700 resp 30 400 m³sk, ett utnyttjande av 230 resp 216 skift per år samt en skiftprestation av 202 resp 141 m³sk.

Angående mekanisering av huggningsarbetet kan nämnas att praktiskt taget alla heltidssysselsatta huggare för närvarande använder motorsåg. Enligt undersökningar av Föreningen Skogsbrukets Arbetsgivare hade 96 % av de årssysselsatta huggarna i norra och mellersta Sverige egen motorsåg såväl år 1966 som 1967.

Ett större utnyttjande av motorsågen främst för kvistning, som möjliggjorts främst tack vare lättare och mera driftsäkra sågar, har medfört en högre mekaniseringssgrad med större prestation och lättare arbete per huggardagsverke. Även det förhållandet att den manuella skogsark-

Hästar	Traktorer med enkel utrustning	Traktorer med grip- lastare	Lunnare
Årsprestation, m ³ sk	1 100	2 100	8 250
Årsutnyttjande, antal skift	95	90	200
Skiftprestation, m ³ sk	12	24	41
			44

ningen allt mer har ersatts med maskinell barkning vid väg eller industri, att man fått kortare terrängtransporter genom ökad utbyggnad av bilvägsnätet och genom ökad användning av traktorer med större kapacitet liksom övergång till större andel slutavverkning och mera koncentrerade avverkningar över huvud taget, har bidragit till en avsevärd minskning av dagsverksåtgången per avverkad m³sk.

Enligt Forskningsstiftelsen Skogsarbeten

skulle ca 2 % av den totala avverkningskvantiteten eller drygt 1 milj m³sk ha handbarkats under 1967.

Enligt uppgift från skogshögskolan var slutavverkningarnas volymandel i medeltal 35 % under perioden 1957—1961 och 42 % under perioden 1962—1966. Under säsongen 1966/67 torde andelen vara närmare 50 %. Forskningsstiftelsen Skogsarbeten beräknade på grundval av enkätmaterialt slutsatserna att slutavverkningsandelen 1967 till 62 %.

Enligt statistik rörande domänverkets arbetskraft har dagsverksåtgången för virkets tillredning i medeltal för domänverkets skogar i hela landet minskat från 0,14 dv/m³sk 1963 till 0,11 1966 och 0,10 1967. För samtliga skogsarbeten minskade

dagsverksåtgången under perioden 1957—1966 från 0,69 till 0,31 dv per avverkad m³sk. 1967 var motsvarande tal 0,26. En liknande utveckling har skett även i det övriga storskogsbruket.

C. Skogskapitalets tillgodogörande

I. Avverkning, transport mm

1. Utsyning

I den förordning, som närmare reglerar skogsvårdsstyrelsernas verksamhet, framhålls att styrelserna skall främja och stödja den enskilda skogshushållningen samt verka för att skogsvårdsarbetet bedrivs på ett planmässigt sätt. Biträdet vid utsyning för avverkning utgör härvid en viktig del av verksamheten. Omfattningen av dessa åtgärder för beståndsvård och avverkning, som uteslutande berör privatskogarna, redovisas årligen i skogsvårdsstyrelsernas statistik. En sammanställning för de sex sista kalenderåren lämnas i följande tabell. Arealen röjning eller röjningsgallring har ej medräknats.

Siffrorna över den utsynade arealen tyder på att denna del av skogsvårdsstyrelsernas verksamhet med stämpling uppvisar sålunda arealmässigt först en ökning och därefter en minskning under den redovisa perioden, det senare trots att den årliga

avverkningsvolymen i genomsnitt ökat framförallt i södra och mellersta Sverige. Den sjunkande trenden torde främst vara föranledd av ökad självverksamhet hos den enskilde skogsägaren samt en fortlöpande anslutning till skogsbruksområden med tillgång till fackutbildad personal bl a för utsyning.

Den sammanlagda av skogsvårdsstyrelserna utsynade kvantiteten har för åren 1965, 1966 och 1967 uppskattats till resp 10,0, 9,3 och 7,4 milj m³sk. Mot bakgrund av den för dessa år kraftigt minskande areella omfattningen är dessa kvantiteter större än väntat. Det är således tydligt, att förskjutningen mot ökad slutavverkningsareal i förening med hårdare gallringar inneburit en genomsnittlig höjning av virkesntaget per ha skogsmark. En viss del av ökningen torde även kunna förklaras av den allmänna förbättring av skogsmarkens bestockning, som de senare årens riksskogstaxeringar givit belägg för.

Utsyningarna på allmänna skogar och bolagsskogar sker regelmässigt med egen personal. Flertalet större godsskogar ombezörjer likaså sina utsyningar med egna anställda.

2. Avverkning

Avverkningssäsongen 1966/67 utmärktes av normala och delvis goda drivningsbetingelser i landets södra och norra delar. Snömängderna i dessa områden var måttliga

Landsdel	1962	1963	1964	1965	1966	1967
Utsynad areal i 1 000-tal ha						
Norrland	58	61	86	82	77	59
Svealand	33	35	47	34	26	18
Götaland	64	66	74	50	40	30
Hela riket	155	162	207	166	143	107
Därav föryngrings-huggning	27	35	59	47	44	32

men genom att snön i allmänhet föll på ofrusna marker, blev terrängframkomligheten nedsatt. I mellersta Norrlands kustrakter inträffade ånyo en besvärande snövinter med extrema snödjup och sträng kyla. I mycket stor omfattning fick avverkningarna omdisponeras till lindrigare drabbade trakter. Ett ymnigt snöfall i förening med starka vindar orsakade vid årsskifte betydande skador på äldre och medelålders skog. Våren blev i hela landet mycket tidig och medförde ytterligt svåra drivningsförhållanden i de av snön hårdast drabbade områdena.

De i större delen av landet gynnsamma avverkningsförhållandena medförde att avverkningarnas omfattning blev avsevärt större än normalt. Till denna ökning bidrog sannolikt även det uppdämnda avverkningsbehovet som uppstått genom föregående års besvärliga vinter samt de stora kvantiteter som utföll vid tillvaratagandet av det stormfällda virket i mellersta Norrland.

Avverkningen koncentrerades i huvudsak på uttag av massaved, medan timrets andel blev onormalt låg. Anledningen torde främst ha varit deu prisförsämring på sågtimmer, som inträffade denna säsong.

Avverkningsformens fördelning på slutavverkning och gallring har i tidigare årsböcker inte kunnat belysas statistiskt. Enligt riks-skogstaxeringens stubbinventering har emellertid följande fördelning i % mellan avverkningsformerna beräknats.

Arsperiod	Avverkningsform	
	gallring	slutavverkning
1956/57—1960/61	65	35
1961/62—1965/66	58	42
1966/67	51	49

Situationen år 1967 har belysts i en enkätundersökning av Forskningsstiftelsen Skogsarbeten. Undersökningen, som täcker ca 75 % av den beräknade totala avverkningskvantiteten, antyder att slutavverk-

ningens för hela landet skulle utgöra 62 % av totalavverkningen och gallringen 38 %.

På grundval av tillgängliga uppgifter om industrins virkesförbrukning och övrig konsumtion, lagerförändringar, export och import mm har skogssstyrelsen beräknat den totala avverkningen i riket till 58,8 milj m³sk under 1965/66 och till 64,6 milj m³sk 1966/67 (tab 18). Värdet av de presenterade avverkningsberäkningarna bör givetvis ses mot bakgrund av säkerheten i de uppgifter på vilka styrelsen bygger avverkningsberäkningen.

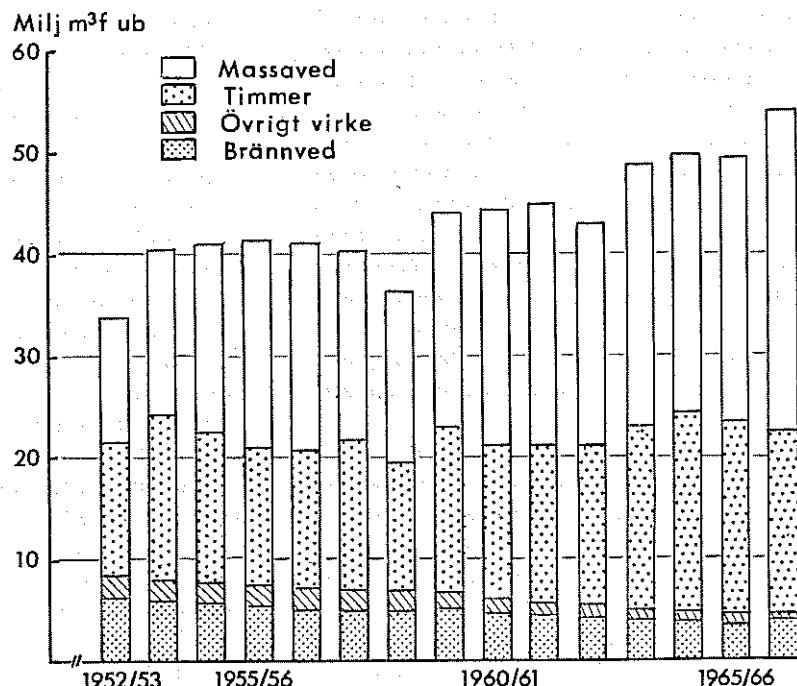
Av tab 18 framgår även den beräknade årsavverkningens fördelning på sortimentsgrupper. Mängden timmer och massa-ved har härtlets via industrins produktions- resp förbrukningsstatistik. Denna statistik bygger i vad gäller sågverksindustrins totalproduktion på stickprov, medan massaindustrins rundvirkesförbrukning — avseende samtliga förbrukningsställen — erhålls ur industristatistiken.

Brännvedsavverkningen blev föremål för en ingående undersökning 1965 i samband med Virkesbalansutredningens arbete på nya virkesbalanser. En närmare redogörelse återfinns i avsnitt II i detta kapitel.

Sortimenten props, kolved och gruvtimmer inom gruppen »Övrigt virke» har helt mist sin tidigare betydelse på virkesmarknaden. För närvarande domineras gruppen av sågtimmer av lövträd (ca 0,4 milj m³ uh 1967) samt virke för husbehovsändamål.

Diagram 5 ger en belysning av den förändring, som skett i avverkningarnas sortimentsammansättning under de senaste femton åren. Andelen massaved har ökat kraftigt och är för närvarande det kvantitetsmässigt viktigaste sortimentet. Timmerkvantiteterna visar en långsam men stadig ökning som på grund av försämrade avsättningsförhållanden för sågade trävaror emellertid för de två senaste åren upphört och i stället övergått till en svag minskning. Skogsindustrins virkesförbrukning utgör

Diagram 5 Avverkningarnas sortiments-sammansättning under perioden 1952/53—1965/66

för närvarande drygt 90 procent av den totala avverkningen. Sortimenten brännved och övrigt virke har successivt minskat i betydelse.

För vissa kategorier av skogar — allmänna skogar och bolagsskogar — erhålls uppgifter om avverkningarnas storlek granskade på bokföring. En sammanställning av dessa ges i tab 19 i vilken under respektive år sålda men kvarstående rotposter på de allmänna skogarna ingår. Avverkningen på allmänna skogar fördelad på län redovisas i tab 20.

I samband med riksskogstaxeringen utför skoghögskolan en lågprocentig stubbinventering, som ligger till grund för en beräkning av den årliga avverkningen i riket. Resultaten för de senaste femton åren har sammanställts i tab 21. Avverkningen enligt stubbinventeringen i milj m³sk av skilda trädsLAG inom diameterklasser i ge-

nomsnitt per år 1957/58—1966/67 redovisas i tab 23 samt avverkningens fördelning på ägarkategorier i genomsnitt per år för femårsperioderna 1957/58—1961/62 och 1962/63—1966/67 i tab 22. På grund av det betydande medelfel som vidlåder inventeringsresultaten, kan avvikelserna från skogsstyrelsens på helt andra grunder beräknade kvantiteter (tab 18) för enskilda år bli rätt stora. I årsboken 1965/66 behandlas ingående resultaten av den jämförelse mellan de häda beräkningsmetoderna som utförts för perioden 1952/53—1965/66. Skogsstyrelsens beräkningar å andra sidan är helt beroende av noggrannheten i den officiella industristatistiken samt av att de tillämpade åtgångstalen är riktiga. En fortlöpande uppföljning av dessa åtgångstal är därför synnerligen nödvändig.

Virkesuttagens omfattning i landets

skogar har sedan början av 1950-talet, med undantag för vissa år med utpräglad lågkonjunktur, stadigt ökat. Trots denna ökning av avverkningarna sker en förlöpande ökning av virkesöverskottet i södra och mellersta Sverige.

Under den gångna tioårsperioden har en betydande förflyttning av avverkningens tyngdpunkt mot landets södra delar ägt rum. Av tab 23 framgår vid en jämförelse mellan femårsperioderna 1957/58—1961/62 och 1962/63—1966/67, att den samlade avverkningen i Norrland varit konstant, medan ökningen i Svealand och Götaland varit 10 resp 21 %.

3. Virkesmätning

Landets 12 auktoriserade virkesmätningsföreningar inmätte under 1966/67 omkring 42 milj m^3 f gagnvirke. Räknat per sortiment omfattar föreningarnas mätning ca 85 % av massavedens och ca 60 % av timrets årliga totalkvantitet. Den övriga delen av virkesfångsten inmäts i regel av köparna själva. I synnerhet gäller detta de mindre sågarna i södra och mellersta Sverige, vilka vanligen tillgodosser sitt virkesbehov genom inköp av rotposter eller genom avverkningar från egna skogar.

Fr o m hösten 1963 har virkesredovisningen vid de sex nordligaste virkesmätningsföreningarna övertagits av Skogsbruks Datacentral i Sundsvall. Övergången till registrering av mätresultaten på pennstanskort med efterföljande automatisk databehandling har möjliggjort betydande rationaliseringar på personalsidan samtidigt som redovisningen kunnat göras snabbare utan att kostnaderna för den skulle ökat. Med anledning av bla de positiva erfarenheter som erhållits i norra Sverige anlitar Wermåndska inmätningsföreningen och Dalälvarnas virkesmätningsförening fr o m den 1 sept 1967 samt Mellansvenska, Sydvästra och Sydöstra Sveriges virkes-

mätningsföreningar fr o m den 1 sept 1968 datacentralen för redovisning av sågtimmer. Massaveden däremot, uteslutande mätt i travat mått, kommer som tidigare att kuberas vid resp förenings kontor.

I tab 24 redovisas de virkesmängder som under de tre senaste åren inmäts av virkesmätningsföreningarna.

Virkesvolymens relativa fördelning på olika mätplatstyper redovisas i tab R.

Skogsbruks ansträngningar i syfte att minska kostnaderna för virkeshanteringen har i hög grad inriktats på virkesmätningen. Tack vare de rationaliseringsmöjligheter som de statistiska nrvalsmetoderna erbjuder har stickprovsmedoderna allt mer satt sin prägel på mätningens utförande. Man skiljer härvid mellan TF-, UF- och VF-mätning. Med TF-mätning avses mätning av virkets bruttovolym i travat mått (m^3 t) och fastställande av virkesvolym i fast mått per m^3 t genom mätning av stockarna i stickprovsenheter. Vid UF-mätning sker uppräkning och fastställande av virkesvolym i fast mått per stok genom mätning av stockarna i slumpmässigt uttagna grupper av stockar, travar e d eller genom mätning av stockar som uttagits systematiskt på mekanisk väg. VF-mätning innebär vägning och fastställande av virkesvolym i fast mått per viktenhet genom mätning av stockarna i stiekprovsenheterna. Gemensamt för de närmnda metoderna är att de kräver viss minimikvantitet för att över huvud taget kunna tillämpas. Sålunda föreskrivs i dispens utfärdad av skogsstyrelsen, att i leveranskollektiv omfattande en volym av 500 000 f^3 eller mer, skall så stora stickprov uttas att det bedömda enkla medelfelet ej överstiger en procent av volymen i fast mått. För leveranskollektiv av mindre omfattning än 500 000 f^3 skall så många stickprov uttas att det bedömda enkla medelfelet ej överstiger 2 %. Erforderligt antal stickprovsenheter bestäms med hänsyn till relativ spridning och erforderlig

säkerhet. Stickprovet skall dock i leveranskollektiv omfatta minst 30 enheter.

Stickprovsmedoderna har möjliggjort en billigare mätning utan att kräven på noggrann mätning åsidosatts. Den relativta fördelningen av den inmätta virkesvolymen vid olika mätmetoder under 1965/66 och 1966/67 redovisas i tabell S och T.

Inom de tre sydligaste virkesmätningssföreningarnas verksamhetsområden har under de senaste avverkningssäsongerna tillämpats s k apteringsmätning av sågtimmer. Med stöd av dispens har kvalitetsbedömningen utförts med hänsynstagande endast till stockens översida. Kontroll av apteringsmätningen har utförts under virkesmätningssföreningens tillsyn. Omfattningen av apteringsmätningen framgår av tab U.

I tab 25 anges medelvolymen per stock — timmer och massaved skiljt för sig — av det genom mätningssföreningarna i fast mått inmätta virket. Jämfört med föregående år ökade under 1966/67 den av virkesmätningssföreningarna redovisade medelvolymen nästan genomgående för gran- och talltimmer medan medelvolymen för massaved minskade. I detta sammanhang bör dock framhållas prisrelationernas omedelbara påverkan på sortimentsfördelningen och därmed också medelvolymerna hos de olika sortimenten.

Virkesmätningssföreningarnas medelkostnader för ordinarie mätning enligt olika metodér framgår av tab 26. Förutom i tabellen redovisade kostnader tillkommer dock kostnader för virkesredovisning samt kostnader för arbeten och åtgärder i samband med mätningen som åvilar leverantören eller köparen. Dessa kostnader kan variera betydligt för olika mätmetoder.

Vid jämförelser mellan olika föreningar måste beaktas att man ofta inte har likartade mätningsförhållanden. Mätningens utförande vid olika mätplatstyper kan i sig själv förorsaka stora kostnadsskillnader,

varför direkta jämförelser ej kan göras.

Med hänvisning till virkesmätningssrådets årsredovisning har tab V upprättats för att belysa virkesmätningssföreningarnas förvaltnings-, fält- och kontrollkostnader per m³f under 1966/67. Kostnaderna för mätningssarbetet i fält har beräknats per volymsenhet inmätt virke enligt olika mätmetoder. Förvaltnings- och kontrollmätningsskostnaderna har inte kunnat fördelas på resp mätmetod, varför tabellvärdena avser genomsnittlig kostnad för hela den årliga inmätta virkesmängden inom varje förening. I tabellen ingår inte kostnader för virkesredovisning. De förhållandevis höga kostnaderna för mätning i fast mått hos de norra föreningarna förklaras delvis av att volymen i denna landsdel bestäms medelst den mer personal- eller tidskrävande toppträtningen. Dessutom påverkas kostnaderna för fastmåttmätning i norra Sverige indirekt i fördyrande riktning av den mindre bitstorleken hos det inmätta virket i det avseendet att toppträtning ntförs på både sågtimmer och massaved, medan toppmätningen i de södra föreningarna endast omfattar sågtimmer. De i kol »Travat mått» och »TF-mätning» införda kostnaderna är inte helt jämförbara med varandra, eftersom uppgifterna för norra Sverige avser genomsnittet för bågge metoderna, medan där emot uppgifterna för södra Sverige nästan uteslutande härför sig till mätning i travat mått.

Den nya virkesinätningsslagens ikraftträdande den 1 sept 1967 innebar en betydande liberalisering av virkesmätningen. Enligt denna lag skall virkesmätning, som avser sågtimmer av barrträd eller massaved och som skall ligga till grund för beräkning av vederlag för virket, utföras enl föreskrifter som skogsstyrelsen utfärdar. Den nya lagen ger ett större spelrum än tidigare lagstiftning för enskilda överenskommelser beträffande kvalitetsbedömning

Tabell R Mätplatstyper. Procentuell fördelning av inmätta kvantiteter 1965/66 och 1966/67

Virkesmätnings-förening	Skog		Bilväg		Järnväg		Flottläggn pl eller hamn		Flottled eller strand		Skilje		Industri		S:a %
	65/66	66/67	65/66	66/67	65/66	66/67	65/66	66/67	65/66	66/67	65/66	66/67	65/66	66/67	
Norrbottnens	16	19	11	5	—	—	13	15	4	2	16	17	40	42	100
Skellefteå	16	14	18	10	—	—	25	30	3	1	18	15	20	30	100
Umeå	34	31	4	3	—	—	1	—	7	5	23	23	31	38	100
Örnsköldsviks	9	3	5	3	—	—	—	—	2	2	3	3	81	89	100
Ångermanälvens	47	45	11	8	—	—	—	—	6	4	10	13	26	30	100
Sundsvalls	33	32	14	15	—	0	—	—	3	4	—	—	50	49	100
Ljusnans	—	—	29	27	—	—	—	1	5	4	—	—	66	68	100
Dalälvarnas	—	—	42 ¹	36	4	3	4	3	—	5	—	—	50	53	100
Wermålandska	9	8	44	47	8	—	—	4	8	6	—	—	31	35	100
Mellansvenska	2 ²	2 ²	54	40	—	1	10	15	—	—	—	—	34	42	100
Sydvästra Sveriges	4 ²	4 ²	74	72	2	—	8	0	—	—	—	—	22	24	100
Sydöstra Sveriges	6 ²	4 ²	53	51	—	1	6	8	—	—	—	—	35	36	100
Samliga föreningar	13,8	13,2	32,5	29,4	0,8	0,7	5,0	6,1	2,7	2,5	4,4	4,2	40,8	43,9	100

¹ Även virke vid flottled och järnväg.

² Apteringsmätning.

Tabell S Mätmetoder. Relativ fördelning av inmätt virkesvolym 1965/66 och 1966/67

Virkesmätnings- förening	Uppräkning		UF-mätning		Travat mätt		TF-mätning		Vägning		VF-mätning		Fast mätt		Samtl metoder				
	procentuell andel av total inmätt kvantitet																		
	1965/66	66/67	1965/66	66/67	1965/66	66/67	1965/66	66/67	1965/66	66/67	1965/66	66/67	1965/66	66/67	1965/66	66/67	1965/66	66/67	
Norrbottnens	14	17	27	33	7	4	29	30	1	—	—	—	1	22	15	10,7	9,6		
Skellefteå	9	5	24	25	—	3	38	44	—	—	—	—	—	29	23	3,7	3,3		
Umeå	5	8	42	40	5	5	13	17	—	—	—	—	—	35	30	4,3	4,3		
Örnsköldsviks	5	7	11	5	9	6	31	39	5	4	26	26	13	13	13	5,6	4,7		
Angermanälvens	7	6	42	49	9	7	10	16	—	—	—	—	—	32	22	6,4	7,2		
Sundsvalls	24	22	26	35	16	11	8	13	—	—	—	—	—	26	19	14,0	14,0		
Ljusnans	—	—	—	1	60	61	13	16	—	—	—	—	—	27	22	5,0	5,6		
Dalälvarnas	3	2	—	—	79	75	2	5	—	—	—	—	—	16	18	11,5	10,3		
Wermländska	—	—	—	—	42	48	8	8	—	—	—	—	—	50	44	8,8	8,1		
Mellansvenska	—	—	—	0	71	82	6	6	—	—	—	—	—	23	12	7,2	8,1		
Syd Sveriges	—	—	—	—	65	71	—	0	—	—	—	—	—	35	29	12,8	13,9		
Sydö Sveriges	—	—	—	—	72	73	—	—	—	2	—	—	—	28	25	10,0	10,9		
Samtliga	6	6	12	14	41	43	11	13	0	0	2	2	27	22	100	100			

Tabell T Den av virkesmätningsföreningarna stickprovsmätta volymens relativa andel av total inmätt kvantitet

Virkesmätningsförening	Avverkningssäsong			
	1963/64	1964/65	1965/66	1966/67
andel av totalt inmätt kvantitet i procent				
Norrbottnens	25	54	56	63
Skellefteå	25	48	61	69
Umeå	10	51	55	58
Örnsköldsviks	60	69	68	71
Ångermanälvens	40	42	52	63
Sundsvalls	26	32	34	48
Ljusnans	—	10	13	17
Dalälvarnas	—	1	1	5
Wermåndskä	—	2	8	8
Mellansvenska	—	—	6	6

Tabell U Den av virkesmätningsföreningarna apteringsmätta volymens relativa andel av total inmätt kvantitet

Virkesmätningsförening	Avverkningssäsong			
	1963/64	1964/65	1965/66	1966/67
andel av total inmätt kvantitet i procent				
Mellansvenska	—	1	2	2
Sydvästra Sveriges	—	1	4	4
Sydöstra Sveriges	—	3	6	4

Tabell V Virkesmätningsföreningarnas fält-, kontroll- och förvaltningskostnader kr/m³f under år 1966/67

Virkesmätningsförening	Fältkostnader per mätmetod, kr/m ³ f			Kontrollkostnader samliga mätmetoder kr/m ³ f	Förvaltningskostnader, samliga mätmetoder kr/m ³ f
	uppräkning och UF- mätning	travat och TF- mätning	vägning och VF- mätning		
Norrbottnens	0,72	0,41	0,30	2,53	0,03
Skellefteå	1,06	0,31	—	2,41	0,09
Umeå	1,00	0,28	—	2,44	0,03
Örnsköldsvik	0,69	0,39	0,18	2,21	0,02
Ångermanälvens	1,09	0,26	—	2,30	0,02
Sundsvalls	0,96	0,42	—	2,38	0,04
Ljusnans	—	0,22	—	1,11	0,02
Dalälvarnas	0,31	0,24	—	1,45	0,05
Wermåndskä	—	0,65	—	1,44	0,12
Mellansvenska	—	0,49	—	1,02	0,06
Sydvästra Sveriges	—	0,42	—	1,09	0,07
Sydöstra Sveriges	—	0,51	—	1,70	0,06

av försälda partier av sågtimmer och massaved. Skogsstyrelsens föreskrifter har kompletterats med bestämmelser om precisionskrav, uttag av stickprov och mätningsmetodik vid fastställande av virkes volym genom stickprov. Bland nyheter kan även nämnas att virkemätning av massaved av lövträd häданester får utföras genom vägning utan dispensförfarande.

Beträffande rationalisering av virkemätningen kan nämnas att Ångermanälvens tumningsförening från och med den 1 september 1968 överläter sin verksamhet till Sundsvalls virkemätningsförening i avvaktan på genomförandet av en planlagd sammanslagning till Mellersta Norrlands virkemätningsförening. Den 1 februari 1968 överflyttades verksamheten hos Örnsköldsviks och Skellefteå virkemätningsföreningar på Umeå virkemätningsförening även där med avvaktan på beslut om sammanslagning.

4. Flottning

Årlig statistik rörande flottningsverksamheten har utarbetats sedan år 1924 och publicerades första gången i Statistisk årsbok 1923. Mellan åren 1924—62 publicerades utförliga redogörelser i Kommersiella meddelanden. Från och med 1963 publiceras denna statistik i serien Statistiska meddelanden från Statistiska centralbyrån. Flottningsstatistiken har från och med 1967 omarbats på ett flertal punkter. Således har beträffande flottat och levererat virke tyngdpunkten lagts på den redovisade virkesvolymen och ej som tidigare på den tillsläppta. Sortimentsfördelningen har bibehållits, medan kvantiteten endast anges i m³f ub. Utflottnings- och skiljningskostnadernas redovisning har förenklats och uppvisar endast kostnader för flottning, skiljning och separatkostnader.

Flottningen i allmänna flottleder ombehörjs av flottningsföreningar och regleras genom lagen från 19 juli 1919.

De allmänna flottlederna inom riket hade 1967, såsom framgår av tab 27, en sammanlagd längd av 29 456 km. Under 1967 minskade flottledernas längd med 1 053 km eller 3,5 %. Minskningen avser i huvudsak biflottleder i vilka flottning inte bedrivits på flera år.

Under 1967 utgjorde sammanlagda längden av de trafikerade flottlederna 11 436 km, d.v.s mindre än hälften av den befintliga flottledslängden.

Flottledernas utbyggnad var i stort sett avslutad före första världskriget, då längden av utbyggda flottleder redan år 1912 var ca 30 000 km. Utvecklingen går numera i den riktningen, att vissa kustälvar och biflottleder upphör att trafikeras för att slutligen avlyssnas. Nedläggning av flottningen kommer även att ske i vissa huvudälvar. 1967 var således sista året för flottning i Ljusnan och för Ljungan-Indalsälven aviseras nedläggning under de närmaste åren. Orsakerna till denna nedläggning av flottlederna hänger ej enbart samman med den allmänna rationaliseringen av rundvirkestransporterna. Speciellt när det gäller nedläggning av hela flodsystem gynnas landtransportalternativet av en rad indirekta vinster i form av minskad lagerhållning vid industrin, ökad kontinuitet i avverkningsarbetet, minskade virkesförluster i form av sjunkning och skador av olika slag, omställningar inom själva industriproduktionen, varigenom den färskas veden ur förädlingssynpunkt utgör mer högvärdig råvara än lagrad ved samt slutligen flottningsvattnets utnyttjande för elkraftproduktion.

Traditionellt har sorteringsarbetet i samband med flottningen medfört kännbara kostnader. Under senare år har därför stora ansträngningar gjorts för att mekanisera detta arbete. Ett exempel härpå är det mekaniska skiljet vid Sandslän i Ångermanälven, som sattes i drift säsongen 1965

och som under 1967 helt ersatte den tidigare manuella skiljningen.

Betingelserna för flottning under 1967 präglades av normal snötillgång vintern 1966/67 inom Torneälvsområdet och Indalsälvens fjällområden. Inom övriga berörda områden var snötillgången mycket över den normala. De stora snömängderna medförde att isarna i huvudsak kom att utgöras av snöis med dålig och ojämн bärighet. Vissa förstärkningsarbeten blev därför nödvändiga.

En värmeperiod i förening med regn inom vissa områden i månadsskiftet maj–juni bidrog tillsammans med den sena snösmältningen till en mycket snabb ökning av vattenföringen, som ifråga om storlek och uthållighet saknade motsvarighet under de senaste 25 åren. När vattenståndet i vattendragen därefter sjönk till normal nivå, blev flottgodset på sina håll liggande långt från strandlinjen med ett tidsödande och kostnadskrävande arbete som följd.

Arbetskraftstillgången var i allmänhet tillräcklig. För flottningssäsongen träffade avtal innebar en höjning av timlönen med 5,9 %. Ackordspriserna — i huvudsak berörande arbetet vid skiljeställena — höjdes med mellan 1,6 och 7,9 %. Bortaliggnings-, färdtids- och färdmedelsersättningar har även höjts i motsvarande grad.

Varje flottande — bolag, förening eller enskild person — är medlem i den flottningsförening eller de flottningsföreningar, inom vilkas verksamhetsområde deras gods flottas. Antalet flottande inom de olika flodområdena varierar, som tabell 27 visar, från en till tjugotvå och uppgick sammanlagt neder året till 147 mot 171 föregående år.

Lösfloftning och delvis buntfloftning har under 1967 bedrivits av 35 flottningsföreningar. Under 1966 utfördes flottning av 41 och 1965 av 57 föreningar.

I nedanstående uppställning redovisas

flottade kvantiteter av timmer och massa-ved 1922—66 som femårsmedeltal och 1962—67 dessutom för varje år. Siffrorna avser tillsläppning av flottgods i milj m³f. Inom parentes har angivits flottgodsets andel i procent av beräknad total avverkning av ovan nämnda sortiment i landet.

1922—26	12,3	1962	11,3	(29)
1927—31	15,4	1963	10,0	(26)
1932—36	13,3	1964	9,8	(22)
1937—41	14,0 (57)	1965	8,9	(20)
1942—46	11,4 (54)	1966	8,0	(18)
1947—51	12,6 (49)	1967	7,4	(15)
1952—56	12,0 (38)			
1957—61	11,5 (33)			
1962—66	9,6 (23)			

Flottningens minskning såväl absolut som relativt orsakas förutom av den ovan nämnda flottledsnedläggningen bla även av att avverkningens tyngdpunkt förskjuts mot söder samt av en ökande andel lövvirke i avverkningen.

I tab 28 redovisas tillsläppt kvantitet samt redovisat flottgods fördelat på olika sortiment under 1967 för de viktigaste flodområdena. Av den totala kvantiteten utgjorde sågtimmer inkl faner- och plywoodvirke 25 %, granmassaved 43 % samt tallmassaved m m 32 %. År 1966 var resp andelar 26 %, 43 % och 31 %.

Under 1967 redovisades och avlämnades till ägarna en flottgodsmängd på ca 7,4 milj m³f. Den redovisade flottgodsvolymen var 1967 ca 4 % mindre än motsvarande mängd 1966. Som kvarliggande i flottlederna redovisades år 1967 ca 41 000 m³f. Andelen kvarvaraude virke i förhållande till den totalt redovisade uppgick således till 0,6 % år 1967 mot 1,6 % år 1966.

Flottningsföreningarnas kostnader under 1967 redovisas i tab 30. Kostnadsutvecklingen under perioden 1957—67 för de kostuader som årligen totalt påförlts flottningsverksamheten framgår av nedanstående tablå.

År	Totalt milj kr	Kr per m ³ f redovisat flottgods
1956	74,1	6,21
1957	81,0	6,20
1958	77,4	6,35
1959	66,1	6,76
1960	74,9	6,29
1961	77,5	6,70
1962	79,8	7,17
1963	73,7	7,47
1964	72,1	7,57
1965	69,4	7,75
1966	67,6	8,76
1967	63,4	8,57

Kostnaderna per redovisad volymenhets har under perioden 1956—67 uppvisat en tämligen jämn ökning med undantag för åren 1960 och de båda senaste åren. Den markanta steget under 1966 torde förklaras av minskat flottningsunderlag, kraftigt stegete löner och delvis besvärliga flottningsförhållanden, medan kostnadsminskningen under 1967 sannolikt är effekten av rationaliseringar av flottningsverksamheten. Av 1967 års totala kostnader inkl administration fördelade sig 57 % på flottning, 31 % på skiljning, buntning och dyligt samt 12 % på separatkostnader. Till skillnad från tidigare års kostnadsredovisning fördelas således från och med 1967 kostnaderna för administration proportionellt på ovanstående tre kostnadsslag.

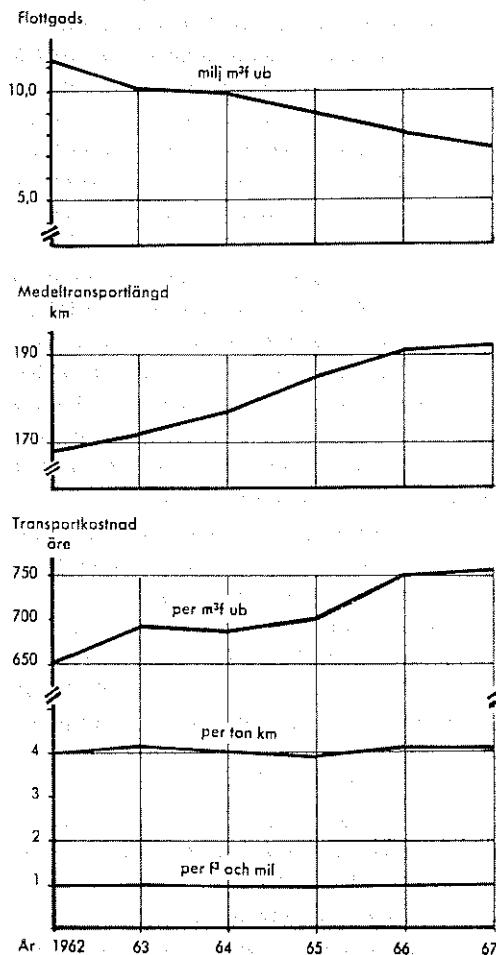
I tab 29 redovisas antalet sysselsatta i flottningsverksamhet under år 1967. Antalet anställda motsvarar helårsarbetare, varvid den totala arbetstiden har omräknats till att gälla årsarbetare enligt Riks-försäkringsverkets normer.

I efterföljande diagram ges en översiktlig bild av flottningen under åren 1962—67. Av diagrammet framgår, att flottgodsmängden minskat från drygt 11 milj m³f till 7,4 milj, medan medelflottningslängden ökat från 17 till 19 mil. Transportkostnaden per

tonkm har på grund härav varit tämligen konstant omkring 4 öre trots ökningen av flottningskostnaden per m³f från ca 6: 50 kr till 7: 50 kr.

Vid beräkning av transportkostnaden har volymvikten hos flottningsgodset antagits uppgå till 0,5 ton per m³f. Kostnaden för flottning av en f³ rundvirke en mil har i stort sett bibehållit sig oförändrad vid 1 öre under de senaste åren.

Diagram 6 Tillsläpptt flottgods, medelflottningslängd och transportkostnad (exkl kostnader för separatflottning) fördelad på den tillsläptta kvantiteten

5. Järnvägstransporter

På grund av vårt lands goda tillgång på för flottning lämpliga flottleder har järnvägstransporterna kommit att spela en underordnad roll när det gäller rundvirkestransporter. Efter kriget har både järnvägen och flottningen fått vidkännas hård konkurrens från lastihilarna, som genom vägnätets utbyggnad och förbättring samt bilarnas allt större lastkapacitet successivt ökat sin andel av rundvirkestransporterna.

Med järnväg transporterades åren 1966 och 1967 resp 1,8 milj ton och 2,2 milj ton rundvirke. Som jämförelse kan nämnas att lastbilstransporterna verksambetsåret 1965/66 uppgick till 34,3 milj ton rundvirke och flottningen åren 1966 och 1967 till ca 5,2 resp 4,8 milj ton. I nedanstående tablå redovisas rundvirkestransporterna för tiden 1942—67.

6. Lastbilstransporter

Aktuella uppgifter om lastbilstransporter år 1967 föreligger inte, varför redovisningen i föregående årsbok av lastbilstransporter av rundvirke år 1954/55 och åren 1961/62—1965/66 (tab 30) intages oförändrad i föregående årsbok. Primärmaterial till tab

31 har varit tre utredningar företagna av Skogsbruks motortransportkommitté, nämligen »Biltransportutredning 1955», »Stickprovsundersökning om regionala förändringar i skogsbruks lastbilstransporter avseende lastbilssparkens kapacitet och transportprestationer åren 1961/62—1964/65» samt »Biltransportstudier 1966». För mer detaljerade uppgifter, metodfrågor mm hänvisas till nämnda utredningar.

Av tab 31 framgår att lastbilstransporterna av rundvirke ökat betydligt under de senaste tio åren. De transporterade kvantiteterna rundvirke fördelades i det närmaste under perioden, likaså fördelades medeltransportlängden medan transportarbetet nästan fyrfaldigades. Enligt tabellen ökade det biltransporterade rundvirket mest i längrupp II. Under fyraårsperioden 1961/62—1964/65 var medeltransportavståndet störst i längrupp I medan transportarbetet ökade mest i längrupp II. De i utredningarna redovisade uppgifterna bygger på stickprovsundersökningar, varför man får tolka förändringarna mellan längrupper och år med en viss försiktighet.

För att belysa hur landsvägstransporterna av rundvirke fördelar sig över det all-

Transporter på järnväg av rundvirke
1942—1967, 1 000 ton

År	Sågtimmer, stolpar etc ¹	Massaved ² kolved o d ³	Brännved	Summa
1942—1946 ³	431	356	2 859	3 646
1947—1951	425	908	542	1 875
1952—1956	340	1 040	61	1 441
1957—1961	172	797	10	979
1960	188	807	4	999
1961	159	1 146	5	1 310
1962	166	961	4	1 131
1963	190	871	3	1 065
1964	144	1 214	2	1 360
1965	136	1 456	3	1 595
1966	165	1 661	4	1 830
1967	208	1 955	2	2 165

¹ 1942—1951 hänföres kolved till sågtimmer och stolpar.

² T o m 1959 samredovisades massaved och props.

³ Femårsmedeltal.

männa vägnätet företogs inom Kungl väg- och vattenbyggnadsstyrelsen två inventeringar. Insamlingen av primärmaterialet till den första inventeringen omfattande norra Sverige utfördes av Skogsbruks transportutredning och resultaten finns sammanställda på översiktliga kartblad i »Skogstransportkarta 1959/60» (utgiven av Kungl väg- och vattenbyggnadsstyrelsen). Den andra inventeringen omfattande mellersta och södra Sverige utfördes i samarbete mellan skogsstyrelsen och väg- och vattenbyggnadsstyrelsen och resultaten finns sammanställda på kartblad i »Skogstransportkarta 1962» (utgiven av Kungl skogsstyrelsen och Kungl väg- och vattenbyggnadsstyrelsen). Virkestransporternas omfattning i ton kan avläsas på dessa kartblad för de flesta vägar i riket.

7. Fartygstransporter

Totalt transporterades under år 1967 i inrikes fart — enligt uppgifter från Statistiska centralbyråns sjöfartssstatistik — 1 045 m³f brännved (få 900 m³f) och 34 100 m³f obearbetat eller barkat virke (få 43 600 m³f) dvs mindre än 0,1 % av den totala årsavverkningen. Ungefär 75 % av det fartygstransporterade rundvirket losades i vänerhamnar.

8. Havsfloftning

Enligt Statistiska centralbyråns sjöfartssstatistik hade år 1966 omkring 6,0 milj m³f rundvirke eller ca 78 % av det vid skiljestyckena under året levererade godset transporterats i timmerflottar (buntade) till industri eller annan mottagningsplats. Av dessa 6,0 milj m³f rundvirke hade 2,2 milj m³f transporterats i timmerflottar inom samma tulldistrikt. Den övervägande delen av transportererna berör endast norrländs länen. Dock transporterades år 1966 på detta sätt 0,7 milj m³f på Vänern. Av Sveriges import år 1966 av rundvirke från Finland havsfloftades omkring 0,2 milj m³f.

II. Virkesförbrukning och skogsindustrins produktion

År 1964 tillsattes den s k Virkesbalansutredningen och i dec 1967 framlaide utredningen sitt betänkande »Virkesbalanser 1967» (SOU 1968: 9). Utredningens huvudsakliga uppgift var enligt direktiven att upprätta virkesbalanser »genom att sätta för olika skogsskötselprogram framräknade avverkningskvantiteter i relation till förädlingsindustriernas råvarubehov vid förutsatt kapacitet mm». Virkesbalanser upprättades för åren 1964, 1967 och 1970 för sex industriområden och totalt för hela riket. Det största intresset har resulatet av virkesbalanserna för år 1970.

Totalt för hela riket konstaterade utredningen att virkestillgången år 1970 medger fullt utnyttjande av den industrikapacitet som förutsatts vid nämnda tidpunkter. Emellertid beräknas betydande skillnader föreligga mellan landets norra och södra delar.

I den norra delen, industriområdena I—III dvs Norrbottens, Västerbottens, Västernorrlands, Jämtlands, Gävleborgs, Kopparbergs, Västmanlands, Uppsala och Stockholms län, beräknas full behovstäckning erhållas år 1970 först med det starkaste avverningsalternativets bruttokvantiteter. Om man emellertid frånräknar sådana virkestillgångar som inte är ekonomiskt tillgängliga och sådana som inte kan utnyttjas på grund av dålig kvalitet, blir resultatet av nämnda alternativ ett barrvirkesunderskott och detta kommer endast delvis att kunna uppvägas av ett överskott på lövvirke.

I den södra delen av landet, industriområdena IV—VI, uppstår år 1970 ett betydande överskott främst bestående av lövvirke, redan vid medelalternativet b avseende slutavverkningsareal — ett alternativ som enligt utredningen med hänsyn till skogstillståndet i dessa områden får anses

vara lågt. Virkestillgången i den södra delen av landet behöver enligt utredningen inte reduceras med ekonomiskt inte tillgängliga och kvalitetsmässigt dåliga virkeskvantiteter i samma omfattning som längre norrut. Utredningen påvisade i sitt beaktande de möjligheter att öka produktionen som föreligger främst i södra och mellersta Sverige och i goda avsättningslägen.

Enligt utredningens uppfattning »utgör 'Virkesbalanser 1967' för landet som helhet underlag för en vad råvarubasen beträffar positiv bedömning av skogsindustrins utvecklingsmöjligheter, såväl för den period som balanserna omfattar som på längre sikt. Skogshukets allmänna ekonomiska villkor blir dock avgörande för i vilken utsträckning de biologiska förutsättningarna kommer att utnyttjas».

Resultatet av virkesbalansutredningens avverkningsberäkningar framgår av nedanstående tablå. Bruttovantiteterna för riket är uttryckta i milj m³sk per år och avser endast skogsmark. Avverkningsberäkningen syftade till att ange storleken och beskaffenheten av det virkesutfall som kan förväntas vid en viss beständsbehandling, skogsskötselmodell, med specificerad slutavverkningstakt.

Beräknad möjlig avverkning, milj m³sk avseende perioderna 1958—77 (norra Sverige) och 1958—67 (södra Sverige)

Gallringsalternativ	Slutavverkningsalternativ a	Slutavverkningsalternativ b	Slutavverkningsalternativ c
G 1	67,8	74,4	80,0
G 2	66,5	73,4	79,7
Medeltal (procent)	67,1	73,9	79,9
	(91)	(100)	(108)

Not. Slutavverkningsalternativ,
a: liten slutavverkningsareal under de närmaste decennierna
b: medelalternativ under de närmaste decennierna
c: stor slutavverkningsareal under de närmaste decennierna.
Gallringsalternativ,
G 1 (»konventionell» gallring)
resp

G 2 (15—25 % högre) skiljer sig i fråga om gallringsstyrkan, dvs uttagets storlek i förhållande till beständets virkesförråd omedelbart före gallringen och tidsintervallet mellan gallringarna.

Enligt utredningens beräkningar uppgick år 1964 den totala virkesförbrukningen inom landet av samtliga sortiment med beaktande av sjunkningsförlust vid flottning samt avtunning, men exklusive rundvirkesexport till ca 47 milj m³f ub. För åren 1967 och 1970 uppskattades den totala virkesförbrukningen till omkring 52 respektive 57 milj m³f ub, motsvarande en ökning från år 1964 av 11 respektive 21 %.

I. Sågverksindustrin

Under år 1966 företogs i Statistiska centralbyråns regi en allmän sågverksinventering. Resultaten från denna återfinns i »Sågverk 1965. Redogörelse för 1965 års sågverksinventering» i centralbyråns serie Statistiska meddelanden nr I 1966: 57. Resultatet från inventeringen presenterades i Skogsstatistisk årsbok 1964—65 och 1965—66. Enligt sågverksinventeringen har en strukturalisering av betydande mått på senare tid präglat sågverksrörelsen. Antalet sågar i drift (tab 32) minskade totalt mellan åren 1958 och 1965 med 32 % samtidigt som totalproduktionen av sågat virke i landet ökade med 26 %.

Medelproduktionen per verk och år steg följaktligen under jämförelsetiden från ca 260 till 485 stds. I nedanstående tablå införd i föregående årsbok redovisas barrvirkesproduktionen i 1 000 stds för de säkrast kända åren i senare tid. Produktionsuppgifterna belyser den sedan länge pågående successiva förskjutningen mot söder av sågverksindustrins produktion.

I tab 34 lämnas en redovisning på län av produktionen av sågade och hyvlade trävaror samt flis år 1966. Redovisningen avser dels i industristatistiken ingående arbetsställen med minst fem personer sys-

	1953	1958	1964	1965
Norrland	545	36 %	571	34 %
Svealand	453	29 %	517	30 %
Götaland	538	35 %	622	36 %
Hela riket	1 536	100 %	1 710	100 %
	650		678	31 %
	600		622	29 %
	757		863	40 %
	2 007		2 163	100 %

selsatta och dels samtliga sågar enligt Statistiska centralbyråns beräkningar. Sågar med minst fem personer sysselsatta svarade för 88—89 % av 1966 års totala barrvirkesproduktion. Produktionen av sågade trävaror av barrträ vid i industristatistiken ingående arbetsställen uppgick år 1966 till 1,85 milj stds mot 1,91 milj stds föregående år dvs en minskning med 3 %. Produktionen vid samtliga sågar uppgick till 2,09 milj stds mot 2,16 milj stds enligt sågverksinventeringen år 1965 dvs också en minskning med 3 %. Enligt tab 35 ökade produktionen av sågade barrträvaror till 1,99 milj stds år 1967 dvs med nära 8 % från föregående år.

Förbrukningen av barrsågtimmar för 1966 års produktion av sågade trävaror av barrträ vid i industristatistiken ingående arbetsställen, redovisad i tab 33, uppgick till 16,0 milj m³f ub, vilket innebar en minskning från föregående år med 5 %.

Lövvirkesproduktionen vid sågverken minskade också under år 1966 jämfört med föregående år. Vid i industristatistiken ingående arbetsställen uppgick produktionen år 1966 till 26 600 stds (f å 28 600 stds) och vid samtliga till 43 200 stds (f å 45 800 stds enligt sågverksinventeringen). Timmerätgången för 1966 års lövvirkesproduktion vid i industristatistiken ingående arbetsställen har beräknats till 193 000 m³f ub (f å 197 000 m³f ub).

2. Faner- och plywoodindustrin

Verksamheten vid denna industrigren förblev oförändrad år 1967 jämfört med föregående år.

Produktionen av plywood (kryssfaner)

av barr- och lövträd år 1967 blev 27 300 ton (f å 28 300). För lamell- och skiktträ redovisas 14 000 ton år 1967 exklusive snickeriprodukten lamellgolv.

Åv enkelfaner tillverkades år 1967 ca 13 400 ton (f å 13 700 ton), varav nära tre femtedelar var av utländska trädslag.

Den totala råvaruförbrukningen vid samtliga faner- och plywoodfabriker med minst fem sysselsatta var såsom framgår av tab 33 år 1966 ca 193 000 m³f ub (1965 ca 197 000 m³f ub), utländskt virke inräknat.

3. Massaindustrin

Enligt »Reviderad nationalbudget 1968» präglades världsmarknaden för avsalmmassa under år 1967 av betydande kapacitetstillskott framför allt i Nordamerika. Samtidigt stagnrade emellertid efterfrågan på massa på världsmarknaden. Den svenska exporten av kemisk massa minskade i kvantitet med ½ % under år 1967 jämfört med år 1966 medan samtidigt leveranserna på hemmamarknaden ökade betydligt. Tillverkningen av kemisk massa ökade kraftigt under första halvåret, men driftinskränkningarna under sommaren och mot slutet av år 1967 medförde att produktionsökningen under år 1967 kom att stanna vid ca 7 %. Lagerökningen hos producenterna blev sålunda av begränsad omfattning.

Utvecklingen skiljde sig för de olika kvaliteterna. Inom sektorn blekt sulfat — dit kapacitetstillskotten framförallt hänför sig — ökade produktionen med 18 % men en stor del av produktionsökningen stannade i producenternas lager. För oblekt sulfat var utvecklingen ungefär likartad. Fabriksnedläggelser och en utveckling mot ökad

Produktion av massa. 1 000 ton torrvikt

År	Mekanisk och halv- kemisk massa	Sulfitecellulosa		Sulfatcellulosa		Summa
		blekt	oblekt	blekt	oblekt	
1958	905	946	742	547	951	4 091
1959	996	969	737	623	1 060	4 385
1960	1 147	1 125	773	720	1 229	4 994
1961	1 221	1 143	814	782	1 310	5 270
1962	1 175	1 064	729	898	1 260	5 126
1963	1 235	1 154	694	1 116	1 475	5 674
1964	1 347	1 331	765	1 300	1 615	6 358
1965	1 423	1 386	775	1 400	1 693	6 675
1966	1 427	1 339	728	1 372	1 675	6 541
1967	1 352	1 416	675	1 613	1 788	6 844

användning av oblekt sulfat medförde minskad produktion och minskade leveranser år 1967 av oblekt sulfit. Marknadsläget förbättrades under året för dissolvingmassa vars produktion och leveranser ökade. I ovanstående tablå redovisas de senaste tio årens massaproduktion i 1 000 ton torrvikt. S k dissolvingmassa ingår från år 1966 helt i blekt sulfitecellulosa. (Tidigare uppdelad på blekt sulfit- och blekt sulfatmassa).

Länsuppgifter för år 1966 om produktion och antal fabriker återfinns i tabell 36.

Ruudvirkesåtgången för 1967 års produktion uppgick (tab 33) preliminärt till 25,9 milj m³f ub, varav 4,2 milj m³f ub lövved. Härutöver förbrukades 10,8 milj m³s sågverksflis, 440 000 m³t ribb- och bakaved samt 1,4 milj m³s diverse avfall, mest sågspån. Totala förbrukningen år 1967 motsvarade ungefär 30,2 milj m³f ub.

4 Wallboardindustrin

Den sjunkande efterfrågan på träfiberplattor år 1966 förbyttes år 1967 i en ökande efterfrågan och utförslan av träfiberplattor ökade med 10 % trots konkurrens från andra material främst spånskivor. Produktionsökningen under året stannade emellertid vid 2 %. Per capita förbrukningen av träfiberplattor i Sverige, som ökat kon-

tinuerligt från 24 kg år 1959 till 45 kg år 1965, minskade år 1966 till 42 kg och år 1967 till 38 kg.

Länsuppgifter för år 1966 om produktion och antal fabriker återfinns i tab 36. De sista tio årens produktionsresultat har varit följande (i 1 000 ton):

1958	542	1963	664
1959	556	1964	701
1960	614	1965	741
1961	623	1966	685
1962	650	1967	699

Virkesförbrukningen år 1967 uppgick preliminärt (tab 33) till 416 000 m³f ub, 2,9 milj m³s sågverksflis, 513 000 m³t ribb- och bakaved samt 1,4 milj m³s diverse avfall, mest sågspån. Totala förbrukningen år 1967 motsvarar drygt 1,9 milj m³f ub.

5 Spånskiveindustrin

Industrin introducerades i slutet av 1950-talet och produktion och konsumtion har alltsedan dess visat en aktningsvärd stegring, drygt 15 % årligen.

Liksom beträffande wallboard är det även för spånskivor hemmamarknaden som svarar för det mesta av ökningen. Den svenska förbrukningen är nu uppe i 13,2 kg per capita år 1966 d v s något mera än

hälften av motsvarande i Tyskland och Norge.

Svenska spånplattor tillverkas nu vid nio fabriker, flera av dem dock med rätt liten kapacitet. Sammanlagt uppgick årsproduktionen enligt tillgängliga uppgifter till 115 000 ton år 1966 och ca 140 000 ton år 1967.

Råvaruåtgången uppgår till ca 2,1 m³f ub per ton. Mest används klenare barr- och lövved, i någon mån även tråavfall från sågverk och fanerfabriker.

6. Papper och papp

Produktionen inom papp- och pappersindustrin uppgick under år 1966 till 3,2 milj ton och år 1967 till 3,3 milj ton. Jämfört med föregående år innebär det en volymökning på 2 % såväl år 1966 som år 1967. Enligt »Reviderad nationalbudget 1968» ökade hemmaleveranserna endast obetydligt åren 1966 och 1967, medan exporten av papper och papp steg med 7 % år 1966 men stagnerade år 1967. En viss lagerreducering i inhemska förbrukningssektorer skedde under år 1966 medan däremot lagerökning kom till stånd år 1967.

Produktionen av papper och papp redovisas i tab 37. Länsuppdeleningen i tabellen avser år 1966, medan för år 1967 endast totaluppgifter är tillgängliga. Den största ökningen år 1966 — 7,5 % — skedde för gruppen »Anuat papper eller papp» och år 1967 — 3,5 % — för omslagspapper-kraftpapper. I övrigt var förändringarna av mindre omfattning.

7. Förbrukning av brännved mm

Beträffande bräunved gäller samma uppgifter som redovisats i föregående årsböcker. Enligt en stickprovsundersökning företagen av Virkesbalansnfredningen i sambandet med skogsstyrelsen och skogsvårdsstyrelserna uppgick brännvedsavverkningen under säsongen 1964/65, vilket ansågs motsvara konsumtionen under påföljande

bränsleår, till totalt 7,2 milj m³ travat (m³f), varav 4,1 milj m³f lövved. I tab 18 har den avverkade bränningen 1964/65 beräknats till 3,8 milj m³f ub. Enligt undersökningen svarade privatskogsbruket för 5/6 av brännvedsproduktionen och av denna andel användes 80 % för husbehov.

Utöver ovan nämnda förbrukning tillkommer viss konsumtion av ribb, bakar och sågspån för bränsleändamål samt inom skogsindustrin bark. Kvantiteterna är dock ofullständigt kända.

Den sista träkolshytten (Svartå i Närke) nedlades 1966, varför vedbebov för kolning ej längre är att räkna med.

Inom jordbrukskretsen använt rundvirke — förutom sågtimmer — till hägnader, hässjor mm har uppskattningsvis angetts till 140 000 m³f, vilken kvantitet dock väntas sjunka i relativt snabb takt.

III. Export och import

Underlaget till uppgifterna i tab 38, 39 och 40 om den svenska exporten och importen av vissa skogs- och skogsindustriprodukter har hämtats ur Statistiska centralbyråns utrikeshandelsstatistik, vilken i sin tur bygger på uppgifter som insamlas genom tullverket i samband med varornas införsel och utförsel och vilken statistik i omfattning och avgränsning i huvudsak följer de av Förenta Nationernas statistiska kommission uppdragna riktlinjerna. Närmare redogörelse för redovisningsprinciperna lämnas i årsboken SOS Utrikeshandel 1966 del II.

1. Rundvirke

Rundvirkesexporten (tab 38 och 40) som ökade under åren 1961—65, minskade dock med endast 3 % — under år 1966 och ökade med ca 20 % 1967 till 2,5 milj m³f ub (få 2,1 milj m³f ub). Huvudparten av ökningen utgjordes av ökad massaveds- och sågtimmerexport till Norge och Finland.

Exporterat och importerat rundvirke 1958—1967 i 1 000 m³ ub

År	Sågtimmer mm Massaved av barrträd				Props		Övr rundvirke		Summa	
	exp	imp	exp	imp	exp	imp	exp	imp	exp	imp
1958	146	331	646	274	288	—	90	55	1 170	660
1959	200	167	339	315	208	—	135	34	882	516
1960	206	308	407	603	18	—	145	45	776	956
1961	212	234	528	1 224	14	2	137	33	891	1 493
1962	203	127	653	894	6	—	168	45	1 030	1 066
1963	143	90	1 011	456	11	—	139	40	1 304	586
1964	223	46	1 310	259	23	—	141	44	1 697	349
1965	296	36	1 695	305	17	—	163	48	2 170	389
1966	528	29	1 432	298	3	0	140	47	2 103	374
1967*	450	23	1 929	362	2	—	138	29	2 520	414

Dessa båda länder mottog 88 % av den svenska rundvirkesexporten år 1967.

Den i och för sig obetydliga importen av rundvirke ökade under år 1967 med 10 % jämfört med föregående år. Mera än 90 %, huvudsakligen massaved, kom från Norge och Finland år 1967.

I ovanstående tablå redovisas export och import av rundvirke åren 1958—67 fördeleade på de viktigaste sortimentsgrupperna. I gruppen »Övrigt rundvirke» ingår bla såg- och fanertimmer av lövträd, pälar, stolpar men ej brännved.

2. Sågat virke

Exporten av sågade och hyvlade barrträvaror (tab 38 och 40) uppgick år 1966 till 1 073 000 stds (inkl lädbräder och slipers) och till 1 190 000 stds år 1967 d v s en ökning med 11 %. Enligt »Konjunkturläget. Reviderad nationalbudget 1968» resulterade de under år 1967 vikande priserna för främst utskottsvaror och en ökande sydsvensk andel i exporten i en genomsnittlig prisnivå drygt 6 % under 1966 års. Genomsnittspriset på sågade trävaror av barrträ minskade sälunda från 1 173 kr/std år 1966 till 1 101 kr/std år 1967.

Exportuppgången betingades av gynnsamma marknadsförhållanden i de vanliga avnämrländerna hortsett från Västtysk-

land där det kraftigt minskade importbehovet resulterade i en nedgång med 40 000 stds för den svenska exporten. Trots denna nedgång torde emellertid inte någon större andelsförlust ha gjorts i handeln med Västtyskland. Exporten till Storbritannien ökade med ca 120 000 stds från 1966 till 1967 innehållande att Sveriges andel av marknaden till Storbritannien steg från 15 % till 21 % mellan nämnda år. De viktigaste avnämrländerna Danmark, Västtyskland, Nederländerna, Storbritannien, Frankrike och Spanien svarade för 88 % av den svenska exporten av sågade och hyvlade barrträvaror.

Exportvärdet år 1967 för »slipers», »bjälkar» och »sparrar» och »övriga sågade barrträvaror» uppgick till 1,0 milj kr, 38,0 milj kr respektive 1 270,2 milj kr. Priset per std uppgick till 861 kr (f å 887 kr), 847 kr (f å 869 kr) respektive 1 111 kr (f å 1 188 kr). Exportvärdet för sågade och hyvlade varor av lövträ uppgick till 5,0 milj kr (f å 4,7 milj kr) motsvarande 1 830 kr/std d v s en prisreducering från föregående år med ca 5 %.

Importen av sågade varor (tab 39 och 40) minskade under år 1967. Totalt importerades 33 600 stds mot 39 300 stds år 1966 (52 100 stds år 1965). Sågade varor av lövträ utgjorde 53 % av importen.

3. Faner och plywood

Den tendens, som i stort sett rått under senare år, mot minskad export och ökad import rådde även under år 1967. Exporten minskade med 20 % från 6 447 ton år 1966 till 5 175 ton år 1967, medan importen samtidigt ökade med 8 % från 31 568 ton till 34 042 ton. Exportvärdet uppgick år 1967 till 11,7 milj kr (f å 12,8 milj kr), importvärdet till 80,7 milj kr (f å 72,9 milj kr) och det värdemässiga importöverskottet således till 69,0 milj kr (f å 60,1 milj kr). Av hela fanerexporten år 1967 utgjordes 34 % av enkelfaner och 66 % av kryssfaner eller

plywood. Av fanerimporten samma år utgjordes 17 % av enkelfaner och 83 % av kryssfaner eller plywood. Huvudparten (81 %) av fanerimporten kom även år 1967 från Finland, Danmark och Västtyskland.

4. Massa, papper och träfiber- och spånplattor
 Exportvärdet av massa, papper och träfiberplattor, som utgör en mycket betydande del av den svenska exporten och exportvärdet, uppgick 1967 till 4 305 milj kr motsvarande 18 % av detta års totala export. I tablåerna här nedan har gjorts sammanställning över exporterade kvantiteter av

Sveriges export av massa. 1 000 ton torrvikt

År	Mekanisk halv-kemisk massa	Sulfitcellulosa			Sulfatcellulosa			Summa massa
		pappersmassa		dissolv-	s:a	oblekt	blekt	
		oblekt	blekt	ving				
1958	345	414	399	316	1 129	418	465	883 2 357
1959	360	417	466	341	1 224	544	550	1 094 2 678
1960	413	426	475	416	1 317	616	585	1 201 2 931
1961	415	386	468	371	1 225	517	574	1 091 2 731
1962	361	350	509	341	1 200	524	755	1 279 2 841
1963	402	362	580	389	1 331	554	927	1 481 3 214
1964	450	377	684	392	1 453	562	1 025	1 587 3 490
1965	453	353	610	361	1 324	542	1 023	1 565 3 342
1966	462	363	743	332	1 438	534	1 191	1 726 3 626
1967	390	301	712	358	1 371	539	1 233	1 772 3 533

Sveriges export av papper och papp, träfiber- och spånplattor. 1 000 ton

År	Papper och papp				Träfiber-plattor	Spånplattor
	tidnings-papper	annat tryck- och skrivpapper	annat papper och papp	s:a		
1958	278		701	979	350	—
1959	312		763	1 075	396	4
1960	394	96	792	1 281	418	12
1961	423	112	853	1 387	416	17
1962	408	125	927	1 460	421	20
1963	429	152	1 083	1 665	421	21
1964	456	169	1 263	1 888	439	22
1965	430	171	1 298	1 899	394	26
1966	427	185	1 424	2 036	363	29
1967	423	214	1 395	2 032	399	44

massa, papper, träfiberplattor och spånplattor. Till sulfitcellulosa har från 1959 överförts en relativt obetydlig kvantitet dissolving, som framställts vid sulfatfabriker. Halvkemisk massa har exporterats i nämnvärd kvantitet först år 1961 (2 000 ton). År 1967 var ett mindre gynnsamt år för den svenska massaexporten. Minskad pappersproduktion i USA medförde ökat massaultbud i Västtyskland och Storbritannien, prisfall och vissa svenska andelsförluster för massa på den europeiska marknaden. Totalt minskade den svenska massaexporten med 3 % år 1967. EFTA:s andel av den svenska massaexporten minskade från 36 % år 1966 till 33 % år 1967, medan EEC:s andel år 1967 förblev densamma som de senaste åren nämligen 44 %. Storbritannien var liksom tidigare vår förnämsta kund och mottog 26 % av den totala massaexporten och 58 % av exporten av mekanisk massa. Exklusiv pappersavfall och pappersmakulatur uppgick värdet av 1967 års massaexport till 2 268 milj kr (f å 2 332 milj kr).

Importen av pappersmassa inkl pappersavfall och pappersmakulatur uppgick år 1967 till 12 000 ton (f å 13 000 ton).

År 1967 ökade exporten av träfiberplattor — efter några års nedgång — med

10 % till 399 000 ton (f å 363 000 ton). Exportvärdet uppgick till 179 milj kr (f å 166 milj kr). Till Storbritannien gick 33 % av årets export, till samtliga EFTA-länder 44 %, till EEC-länderna 30 % och till USA 16 %. Importen av träfiberplattor som är ytterst obetydlig har år 1967 utgjort endast 1 500 ton.

Enligt »Konjunkturläget. Reviderad nationalbudget 1968» medförde den svaga utvecklingen av papperskonsumtionen under år 1967 på flera viktiga exportmarknader en kvantitetsmässig stagnation för exporten av papper exkl tidningspapper. Huvuddelen av exportminskningen under 1967 skedde på Västtyskland, där en minskning av pappersförbrukningen torde ha inträffat. Den svenska exportkvantiteten exkl tidningspapper till Storbritannien ökade under år 1967 med 19 %. Detta innebär en ökning av den svenska andelen av den brittiska importen. Till EFTA-länderna gick 35 % av den svenska exporten av papper och papp år 1967, till EEC-länderna 44 %, till Storbritannien 22 % och till Västtyskland 20 %. Värdet av pappersexporten under året uppgick till 1 858 milj kr (f å 1 832 milj kr).

Importen av papper och papp, som är av mindre omfattning, uppgick år 1967 till

Sortiment och användning	Förbrukade (förändrade) kvantiteter rundvirke milj m ³ f ub
Sågtimmer av barrträ ¹	17,9
därav för prod av tråvaror	17,2
exporttimmer	0,5
Massaved av barr- och lövträ	28,3
därav för massatillverkning	25,9
för boardtillverkning	0,4
exportmassaved	2,0
Brännved	3,6
Övrigt virke	0,9
Summa	50,7

¹ Inkl justermån.

65 200 ton (f å 51 000 ton) representerande ett värde av 119 milj kr (f å 99 milj kr).

5. Tjära och träkol

Exporten av dessa förr betydande skogsprodukter är numer av ringa omfattning. Exporten av tjära uppgick år 1967 till 3 800 ton (f å 3 600 ton) till ett värde av 2,1 milj kr (f å 2,1 milj kr) och av träkol till 40 000 ton (f å 3 600 ton) till ett värde av 2,7 milj milj kr (f å 2,4 milj kr). Huvudparten av träkolsexporten gick till Norge och Storbritannien. Ytterst obetydliga kvantiteter tjära och träkol importeras.

6. Förbrukat rundvirke och exporterade träprodukter

I tablån på sid 85 redovisas under år 1967 förbrukade (förladade) kvantiteter rundvirke.

7. Sammanlagt värde

De i detta avsnitt behandlade sortimenten har alla mer eller mindre sitt ursprung från skogen. Omsättningsvärdet i milj kr under perioden 1963—67 för denna del av landets utrikeshandel framgår av nedanstående tablå.

Biprodkuter såsom terpentin, träsprit o dyl har ej medtagits. Exporten av dessa produkter är av ringa omfattning.

Värdet av Sveriges totala export 1966 och 1967 uppgick till 22,1 resp 23,4 miljarder kr. Omkring 25 à 26 % härav kommer följaktligen på produkter vartill råvaran erhållits från skogen. Den relativa andelen har på senare år minskat främst till följd av metall- och verkstadsindustrins snabba expansion. Av tablån framgår dock att exporten i absoluta tal ökat med 23 % under den senaste femårsperioden.

	1963		1964		1965		1966		1967	
	exp	imp								
Obearbetade trävaror ¹	105	57	142	42	177	51	183	48	198	46
Sågat virke	1 072	82	1 300	87	1 353	99	1 263	87	1 314	75
Fanerskivor	13	50	12	61	11	78	13	73	12	81
Massa	1 934	6	2 263	3	2 215	4	2 332	5	2 268	5
Papper o papp	1 460	63	1 663	74	1 694	89	1 832	99	1 858	119
Träfiber- o spänplattor	193	5	206	7	197	13	184	14	203	14
Tjära och träkol	5	0	5	1	5	1	5	1	5	1
Summa (milj kr)	4 782	263	5 589	275	5 652	335	5 812	326	5 859	340

¹ Inkl brännved och träavfall

D. Skogsnäringens ekonomi

I. Rotpriser

Privatskogar

Alltsedan 1953 har skogsstyrelsen med medverkan av skogsvårdsstyrelserna utfört årliga stickprovsundersökningar avseende priser och övriga data av intresse för bedöming av prisutvecklingen på rotposter som säljs från privatskogsbruket. Resultatet från undersökningen avseende avverkningsåren 1966/67 och 1967/68 redovisas i tabell 41 a och b. I förhållande till tidigare år var materialet av normal omfattning vad beträffar antalet poster 1966/67, medan antalet 1967/68 blev något lägre beroende på en lägre aktivitet med utstämpling och försäljning av rotposter detta år. Den genomsnittliga kubikmassan per stämplingspost fortsatte att öka från 1966/67 men sjönk något 1967/68. Medelvolymen per träd, samtliga trädslag sammantagna, var däremot större under år 1967/68 än tidigare år.

Någon riksomfattande undersökning av rotpostförsäljningarnas andel av totala virkesförsäljningen har ej utförts, men de undersökta rotposterna torde utgöra 3—4 % av den totala avverkningen inom privat-skogsbruket.

Även om den genomsnittliga stickprovsprocenten och materialets storlek beträffande hela riket är betryggande, är det svårt att bedöma resultatet för de enskilda länen. I syfte att höja säkerheten vid undersökningen, främst i län med låg representation, har konsulenterna instruerats att

välja ut poster, som ej avviker allt för mycket från det för området normala.

Statistiskt sett bör säkerheten vara större för de i tabellen angivna riksdelarna, där risken blir mindre att poster med extrema värden snedvridet resultatet. För att eliminera de variationer, som uppkommer på grund av att stickprovskvoterna inte blir desamma över hela landet, sker sammanvägning till ett riksmedeltal med de beräknade totala avverkningskvantiterna för riksdelarna som vikter.

För att möjliggöra jämförelser mellan skilda år, har i slutet av tabell 41 a införts årliga riksmedeltal från 1957/58. Under den gångna tioårsperioden har medelvolymen per rotpost mer än fördubblats. Utvecklingen var i början av perioden tämligen lugn, medan den egentliga ökningen inträffat först under de senaste åren. Den konstaterade trenden är en helt naturlig följd av skogsbrukets anpassning till mekaniseringens krav. För att göra en ökad mekanisering ekonomiskt lönsam, krävs större och mera koncentrerade avverkningsstrakter, varför de små posterna i de flesta fall är foga begärliga för köparna. Tids-serien visar även att medelvolymen per träd ökat. En av anledningarna till detta är den ökade andelen slintavverkningar med uttag av övervägande gammal skog. Även en ökad själverksamhet med avverkning i egen regi av den klenare skogen med lågt rotvärde, kan ha bidragit till denna förändring av rotposternas sammansättning. Drivningsvägens medellängd har minskat till 0,6 km, med de största förändringarna i Norrland. Det senare torde främst vara orsakat av en ökad utbyggnad av skogsbi-lvägnätet, men en förskjutning av avverkningsstrakterna mot bättre avsättningsslagen kan inte helt uteslutas. Södra Sverige har redan tidigare ett relativt tätt bilvägnät.

Medelpriserna för hela riket var under 1966/67 och 1967/68 31,05 resp 27,75 kr.

Kronoskogar

Under 1967 såldes från domänverkets skogar 955 683 m³sk i form av rotposter motsvarande ca 13 % av hela virkesuttaget. 625 808 m³sk såldes enligt försäljningslängd på auktion, eller efter infördande av skriftliga anbud. Medelpris för dessa kvantiteter var 35,77 kr/m³sk, medan medelpriset för domänverkets hela försäljning av skog på rot var 30,88 kr/m³sk. Detta innebar en minskning med 2,15 kr/m³sk jämfört med föregående år. En jämförelse mellan privatskogsbrukets och domänverkets rotpriser visar att prisnivån 1967 i stort sett var den samma.

Domänverkets medelpriser vid försäljning av rotposter 1962—67 redovisas i tab 42 och rånettvärden för hela virkesuttaget länsvis 1960—67 i tab 43. För 1967 redovisas ett rånettvärde som medeltal för hela landet av 20,92 kr/m³sk jämfört med 23,47 kr/m³sk 1966.

II. Priser på sågtimmer och massaved

Prisförhandlingar om leveranspriser för huvudsortimenten sågtimmer och massaved inleddes årligen under hösten före den kommande drivningssäsongen. Förhandlingarna, som ibland kan vara rätt segslitna, leder fram till områdesvisa prisuppgörelser för resp sortiment. Avtalsslutande parter är — förutom domänverket — det enskilda skogsbrukets och skogsindustrieras olika intresseorganisationer. Dessa mer eller mindre centralt avtalade priser tillämpas därefter vid merparten av alla virkeaffärer under säsongen. Undantag görs emellertid i synnerhet av mindre utanför organisationerna stående köpare, som erbjuder sig att köpa till andra priser eller efter annorlunda prissättningsgrunder än de centralt fastställda.

Prisnoteringar för timmer och massaved

införskaffas årligen till skogsstyrelsen och redovisas beträffande säsongen 1966/67 i tabellerna 44a och 45a och för säsongen 1967/68 i tab 44b och 45b.

1966/67

På grund av ett kärvt ekonomiskt klimat framför allt för skogsbranschen var förhandlingarna om virkespriserna klara betydligt senare än normalt och resultatet innebar nästan genomgående en sänkning av priserna. Inom Norrland och Dalarna förekom relativt måttliga sänkningar på talltimmer med ca 1—4 %, medan grannimenter sänktes med ca 2—10 %. I södra Sverige var sänkningarna något större med upp till ca 8 % för tall och ca 12 % för gran.

Även massavedspriserna sänktes i hela landet. Sänkningarna varierade mellan 3 och 9 % med lägre procenttal i norr och högre i söder.

1967/68

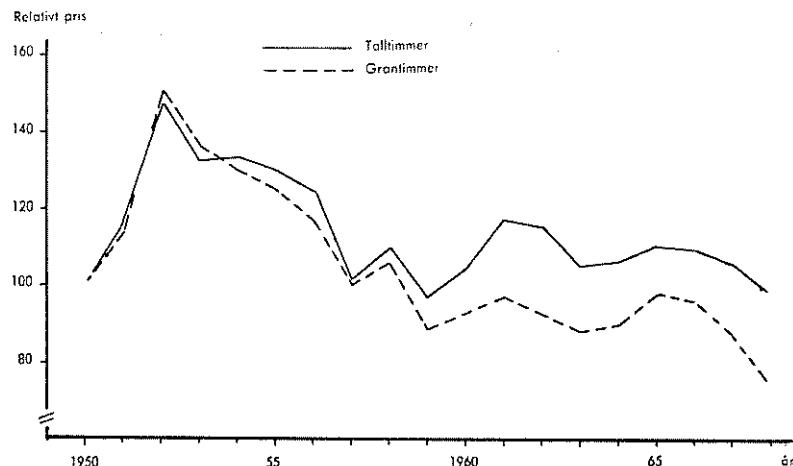
Förhandlingarna om virkespriserna för säsongen 1967/68 präglades av stora motsättningar mellan köpare och säljare. På grund av att avverkningssäsongen 1966/67 ur drivningssynpunkt var mycket gynnsam blev totala avverkningen detta år trots pris sänkningarna betydligt större än normalt. Den mycket stora massavedsavverkningen samt driftsinskränkningar på grund av avsättningssvårigheter medförde att massaindustrin fick lägga upp stora vedlager. Sågtimmeravverkningen var under nämnda säsong något lägre än tidigare år men pressade priser på sågade varor på den europeiska marknaden och den engelska punddevalveringen försvårade förhandlingarna om 1967/68 års timmerpriser.

Vid förhandlingarna kunde man i vissa delar av landet inte komma fram till regelrätta överenskommelser. Detta gällde främst för södra och mellersta Sverige, där man i stället fick tillämpa under hand

överenskomna eller av köparorganisationerna rekommenderade priser. De sålunda under avverkningssäsongen 1967/68 tillämpade priserna innebar prissänkningar både för timmer och massaved. Inom Norrland och Dalarna blev det en sänkning av priserna för talltimret med ca 4 % medan sänkningen på grantimmer i vissa fall gick upp till 15 %. I södra Sverige tillämpades obetydligt sänkta priser på talltimmer medan granpriserna gick ner med 6—10 %. Stora svårigheter föreligger emellertid då det gäller att jämföra priser år från år, eftersom ändringarna av kubikfotspriserna ej genomförs likformigt för alla dimensionsklasser. För 1967/68 infördes dessutom nästan genomgående en höjning av kvinta- och utskottsrabatterna samt i vissa fall en sänkning av tillägget för specialtimmer. Den relativas prisförändringen blir sålunda beroende av både dimensionen och kvalitetsutvället vid avverkningen.

Massavedspriserna drabbades hårdast av prissänkningen. I Norrland sänktes priset på tallmassaved ca 11—12 % och priset för granmassaved med 13—15 %. I mellersta och södra Sverige blev sänkningarna för tall- och grammassaved 14—16 % resp 18—20 %.

Diagram 7
Leveranspriser för sågtimmer i Kopparbergs län. Relativ prisutveckling i fast penningvärde (enl partiprisindex) 1950—1968

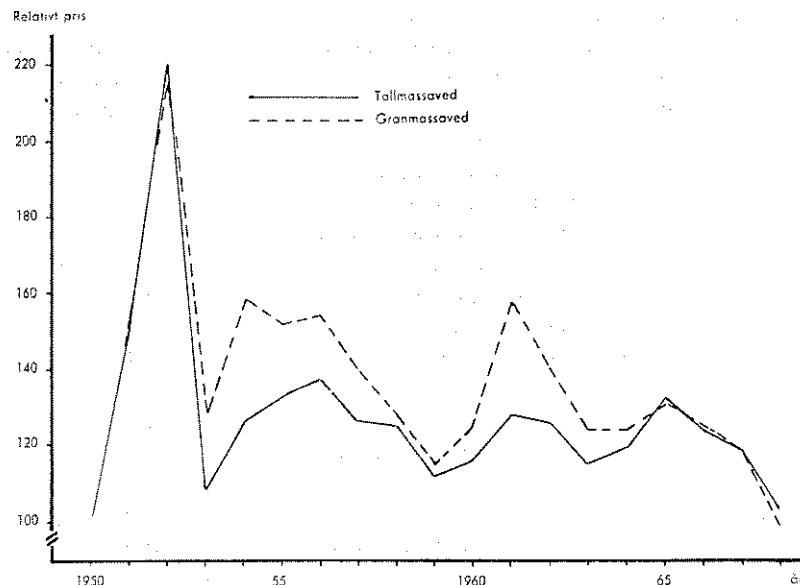

Timmer- och massavedsprisernas utveckling 1950—1968 åskådliggörs i diagram 7 och 8 som avser den relativas prisutvecklingen i *fast* penningvärde för virke från Kopparbergs län. Vid jämförelser mellan de båda sortimenten timmer och massaved bör emellertid observeras att utvecklingen i stort, som innehåller att relativpriserna för timmer — gran och tall sammanslagna — gått ner under 100, skulle haft en sämre utveckling än massavedspriserna, som hela tiden hållit sig över 100. Denna olikhet i utvecklingen är troligen skenbar och kan ha förorsakats av att basåret 1950 var ett lågprisår för massaveden medan timmerspriserna var relativt höga efter en fortlöpande höjning efter krigsåren. Om man utgår från en mera normal jämförbar prisnivå, skulle man få en likartad utveckling i stort för de relativas efter partiprisindex justerade priserna på timmer och massaved.

III. Priser på sågade trävaror och massa

Exportpriserna på sågat virke av furu och gran av o/s-kvalitet har under de senaste

Diagram 8
Leveranspriser för
massaved i Koppar-
bergs län. Relativ pris-
utveckling i fast
penningvärde (enl
partiprisindex)
1950—1968

åren varit tämligen stabila, dock har furupriserna haft en något stigande tendens, medan granpriserna sjunkit något. Priset per standard på basdimensionen $2\frac{1}{2}'' \times 7''$ o/s-kvalitet steg för furu med 45 kronor under 1967 och ytterligare 10 kronor under första halvåret 1968. Granpriset sjönk med 15 kronor resp förblev oförändrat under de ovan nämnda tiderna. Priserna för kvinta (V) kvalitet av furu hicohölls i stort

sett oförändrade medan granvirket av denna kvalitet fick vidkännas en sänkning på 45 kronor under 1967 och ytterligare 10 kronor under första halvåret 1968.

I tab 47 har sammanställts exportpriserna på trävaror och massa för en mera detaljerad jämförelse under 1948, 1961—67 samt månadsvis under 1966, 1967 och första halvåret 1968. Priserna för trävaror avser fritt ombord inom Nederbottens

Prisutveckling på massaproducter.
Relativa priser 1948—1967

År	Mek massa	Dissol- ving	Sulfitecellulosa		Sulfatcellulosa	
			blekt	oblekt	blekt	oblekt
1948	100	100	100	100	100	100
1954	100	122	112	104	112	104
1955	101	126	116	111	115	113
1956	113	126	116	115	117	115
1957	112	124	114	109	114	113
1958	102	119	108	102	108	103
1959	98	112	100	94	103	94
1960	97	113	103	99	103	101
1961	98	115	103	104	102	105
1962	98	106	94	94	93	94
1963	98	107	95	96	95	101
1964	96	115	102	103	102	110
1965	103	119	106	106	105	110
1966	99	114	100	101	99	106
1967	99	112	98	100	98	104

skeppningsdistrikt. Massapriserna är där emot medelvärden för hela landets export under perioden.

Av tab 47 framgår att priserna för sågade trävaror hävdat sig väl i förhållande till priserna på massaproducter. Priserna på trävaror har i stort sett följt den allmänna stegetringen av råvarupriserna, vilka sedan 1948 ungefär fördubblats, medan de nominella priserna på massa i början av 1968 ligger på samma nivå eller i en del fall lägre än 1948.

Prisutveckling för massaproducter beskrivs i tablån på sid 90 där de löpande priserna uttrycks i procent av motsvarande priser år 1948.

IV. Avverkningskostnader

I tab 46 redovisas skogsstyrelsens beräkning av avverkningskostnader för säsongerna 1965/66 och 1966/67. Kostnaderna är angivna i kronor per m³sk och avser obarkat virke, samtliga sortiment och trädslag. Körningen omfattar endast kortvägstransporten i terrängen.

Tidigare år har kostnaderna redovisats per handelssortiment. Under våren 1967, då frågan om statistiken över avverkningskostnaderna diskuterades med representanter för bla skogsbögskolan, domänverket, bolag och det privata skogsbruket, var dessa eniga kring ett förslag om redovisning per m³sk. Denna kostnadsredovisning har den fördelen att man får uppgifter för den mättenhet skogsproduktionen vanligen räknas i, direkt jämförbara för olika delar av landet. Vidare innebär tex övergången till trädprisavtal och modernare avverkningsmetoder med hela träd och stammar oftast att prissättning för olika handelssortiment bortfaller.

Det bör framhållas att de i tab 46 redovisade siffrorna endast är grova medeltal för kostnaderna inom varje län där stora

variationer kan förekomma beroende på olika avverkningsmetoder, körningsavstånd, huggningssvårigheter, dimensions- och trädslagsfördelning mm. Det vore önskvärt med en mera utförlig differentiering av kostnaderna med hänsyn till ovan nämnda faktorer men en sådan beräkning har tills vidare ej kunnat genomföras.

Beräkningarna i tab 46 grundas på domänverkets kostnadsuppföljning för virkesrörelsen, uppgifter från bolagens bokförda kostnader sammanställda av Skogsindustriernas Samarbetsutskott samt avverkningskostnader i privatskogsbruket enligt uppskattnings av skogsvårdsstyrelserna.

De tre gruppernas kostnader har sedan för varje län sammanvägts till en genomsnittskostnad med hänsyn till sortimentsfördelningen i olika delar av landet, gruppernes beräknade avverkningsandelar och säkerheten i redovisade kostnader.

Avverkningskostnaderna redovisas sålunda från denna årsbok i kr/m³sk länsvis för samtliga trädslag och sortiment sammanlagt. I övrigt ansluter sig kostnadsuppgifterna till tidigare indelning i direkta och indirekta eller gemensamma avverkningskostnader.

Från och med drivningsåret 1963/64 har till de direkta kostnaderna även förts semesterlös och sociala arbetsgivaravgifter. Detta bör alltså beaktas vid kostnadsjämfreder som sträcker sig över det angivna året.

De sociala reformerna i förening med speciella åtaganden av social natur från arbetsgivarnas sida har inneburit, att semesterersättning och s k arbetsgivaravgifter för närvarande utgör en inte oväsentlig del av de direkta drivningskostnaderna. Reglerna för dessa ersättningars beräkning är komplicerade och förbigås därför. Föreningen Skogsbrukets Arbetsgivare har förmedlat siffrorna i tablån på sid 92. Procentsatserna är giltiga endast under förutsättning att de ställs i relation till den

**Arbetsgivaravgifter och
semesterersättning**

	Procent på arbetspriser			
	för tidlöne- arbetare	för ackordsarbetare	hugg- ning	häst- körning
Drivningsåret 1966/67				
1 ATP-avgift	6,04	5,16	3,65	
2 Sjukförsäkring	2,60	2,21	1,69	
3 Yrkesskadeförsäkring	0,35	0,30	0,23	
4 Grupplivförsäkring Av- gångsbidrag	0,53	0,45	0,34	
5 Tillägg å 1—4 för semes- tertiden	0,86	0,73	0,53	
Summa 1—4	10,88	8,85	6,44	
6 Semesterersättning	9,00	7,65	5,85	
Summa 1—6	19,88	16,50	12,29	
Drivningsår 1966/67				
» 1965/66	18,55	16,34	11,52	
» 1964/65	17,61	16,34	10,40	
» 1963/64	17,46	16,19	10,31	
» 1962/63	16,97	15,78	10,03	

genomsnittliga inkomsten för en helårsarbetande skogsarbetare i någon av de kategorier som finns upptagna i tablån på sid 93. Sammanställningen, som även visar storleken av nämnda avgifter under de närmast föregående åren, bekräftar deras allt mer ökade betydelse och inverkan på de sammanlagda avverkningskostnaderna.

**V. Investeringar och underhåll
i skogsbruket**

I motsats till det exploaterande skogsbruk som bedrivs inom delar av t ex Kanada och Sovjetunionen bygger svenska skogsbruk på ett kontinuerligt vidmakthållande av produktionsapparaten genom bl a hyggesrensning, markberedning och skogsodling. Dessutom tillkommer åtgärder för skogarnas vård genom röjning, gödsling och dikning samt utbyggnad av skogsbilvägnätet för att genom förkortning av drivnings-

vägarna minska kostnaderna för virkets terrängtransport och gångtiden för den relativt sett allt dyrare arbetskraften.

Den totala omfattningen av nämnda skogliga åtgärder har redovisats i Skogsstatistisk årsbok sedan 1951. Motsvarande årliga kostnader för resp åtgärd har beräknats av skogsstyrelsen och redovisats i årsböckerna 1955, 1960, 1962, 1963—64 och 1964—65, där även uppskattade kostnader angivits för löpande årligt underhåll av vägar och diken.

Tillförlitligheten i dessa kostnadsuppgifter får bedömas mot bakgrund av det insamlade källmaterialet. Domänverket, vissa allmänna skogar samt de flesta skogsbolagen har lämnat på bokföring grundade uppgifter om såväl nyinvestering som underhållskostnader. Privatskogsbrukets kostnader för investering i skogsvårdsåtgärder har beräknats med ledning av de uppgifter om åtgärdernas omfattning som inrapporterats av skogsvårdsstyrelserna

samt på grundval av motsvarande å-priser för åtgärderna inom storskogsbruket. Dikning och vägbyggnad kostnadsberäknas mestadels av skogsvårdsstyrelserna i samband med statsbidragsbeviljning. Löpande underhållskostnader för diken och vägar har endast kunnat uppskattas på tämligen osäkra grunder, eftersom statistik saknas över såväl beståndet av skogshilvägar och diken inom privatskogsbruket som å-priserna för resp underhållsåtgärd.

Aven om viss osäkerhet sálunda vidlåder de kostnadsuppgifter som varit möjliga att redovisa, torde de ha sitt värde som belysning av åtminstone storleksordning och utvecklingstrend.

I tabell 65 har sammanställts femårsmedeltal för skogsbrukets investeringar och underhållskostnader 1956—65 och årsvisa beräkningar för 1965, 1966 och 1967. Års-kostnaderna visar en nästan oavbruten stigande trend fråu 157,5 milj kr 1951 till 265,6 milj kr 1967. Utgående statsbidrag är inräknade i kostnaderna.

Av källmaterialet till redovisningen framgår också, hur kostnaderna inom åtgärdsgrupperna fördelar på olika ägarkategorier samt hur totala kostnaderna fördelar på åtgärder för samfliga ägarkategorier. För 1967 redovisas dessa uppgifter i nedanstående tablå.

VI. Anslag för skogsvårdande ändamål

Sedan länge har staten lämnat bidrag till utförande av vissa produktionsfrämjande åtgärder i skogsbruket. Bland dessa åtgärder märks skogsodling, röjning, dikning, skogsvägbyggnad m m. Skogsvårdslagen stadgar reproduktionsplikt efter avverkning. Bidragsgivningen till plantering och andra återväxtåtgärder är därför i huvudsak begränsad till marker, som ej omfattas av reproduktionsplikt efter avverkning, t ex tidigare åker- och betesmarker.

För budgetåren 1966/67 och 1967/68 medgav riksdagen att bidrag beviljades under statens skogsförbättringsanslag, skogsvägsanslaget samt norrländska skogsproduktionsanslaget med sammanlagt 30,9 milj och 30,4 milj kr för resp budgetår. De för de berörda skogsvårdsanslagen gällande bestämmelserna är sammanfattade i tablån å sidorna 94 och 95.

Tabell 63 utvisar av riksdagen anvisade medel under de särskilda skogsvårdsanslagen från budgetåret 1950/51. Uppgifter om äldre men ej aktuella skogsvårdsanslag återfinns i äldre upplagor av Skogsstatistisk årsbok.

Utnyttjandet under budgetåren 1966/67 och 1967/68 av de aktuella anslagen fram-

Procentuell fördelning av 1967 års investeringar i skogsbruket

Kostnader för	Krono-skogar	Övr allm skogar	Bolags-skogar	Privat-skogar	Summa	Samtliga ägarkategorier
Hyggesrensning	23	9	30	38	100	6
Markberedning	37	5	35	23	100	3
Skogsodling	16	8	34	42	100	27
Röjning	20	11	26	43	100	11
Dikesarbeten	15	9	22	54	100	4
Vägarbeten	11	7	31	51	100	48
Samtliga arbeten	15	8	31	46	100	991

¹ På grnd av avrundning av procentfördelningen för resp åtgärd blir summan inte lika med 100.

Tablå utvisande de väsentligaste bidragsbestämmelserna m m för de särskilda skogs-vårdsanslagen under budgetåret 1965/66

Anslag	Tillämpningsområde	Bidrag utgår till
Statens skogsförbättringsanslag (kungörelse nr 324/1960 med ändring 109/1961).	Skogar under skogsvårdslagen utom häradsmänningar.	Ej reproduktionspliktiga återväxtåtgärder och till skogsdikning.
Anslaget till vägbyggnader å skogar i enskild ägo (»Skogsvågsanslaget» kungörelse nr 142/1957 med ändring 325/1960 och 303/1965).	Skogar under skogsvårdslagen.	Byggande av skogsväg och — med hänsyn till skogliga transporter betingad — förhållning av skogsväg eller annan enskild väg.
Anslaget till åtgärder för ökad skogsproduktion i Norrland mm (»Norrländska skogsproduktionsanslagets» kungörelse nr 599/1940 med ändringar samt Kungl Maj:ts regleringsbrev den 3.6.1960).	Skogar under skogsvårdslagen inom de fyra nordligaste länen.	Samma åtgärder, som kan stödjas med bidrag från skogsförhållnings- och skogsvågsanslagen, samt till röjning i plant- och ungskog.

¹ Bidrag beviljas juridisk person (bolag, kommun, allmänning m fl) huvudsakligen endast i sådana fall där denne ingår som delägare i företag, vilket med hänsyn till övriga delägares insats bör stödjas.

² I vissa fall kan juridisk person ha det dominerande intresset i en väg, som med hänsyn till övriga delägares insats bör stödjas. I sådana fall bör bidrag till juridisk person utgå med 25 % oavsett om

går av tabell 64 a och b. Under budgetåren har från skogsvågsanslaget beviljats bidrag med 12,9 resp 12,5 milj kr. Från skogsförbättringsanslaget beviljades 7,6 resp 6,6 milj kr varav 6,4 resp 5,6 milj kr för återväxtåtgärder, 0,4 milj kr vardera budget-

året för skogsdikning och 0,8 resp 0,7 milj kr till mindre företag (s k förenklat förfaraende). Ur norrländska skogsproduktionsanslaget beviljades till olika skogliga åtgärder totalt 3,7 resp 4,4 milj kr varav till samverkansområden 2,6 resp 3,5 milj kr

Vissa bestämmelser	Vanligen tillämpad procentsats	Särskilda bestämmelser om bidragsprocent m m
Bidrag utgår huvudsakligen för sådana åtgärder, som en markägare kan åläggas utföra mot uppenbaraligen otillfredsställande skogstillstånd (skogsvårdslagen § 17).	<i>Aterväxt-åtgärder</i> 50 % ¹	<i>Skogsdikning</i> 25 % ¹
Vid beviljande av bidrag till vägbyggnadsföretag skall företräde ges åt företag, där delägarna är många eller där behovet av bidrag med hänsyn till delägarnas ekonomiska ställning är särskilt stort.	<i>Skogshuvudväg av högre klass</i> 50 % ² fritidsväg 70 %	<i>Annan skogsväg</i> 40—25 % ²
<i>Inom huvudsakligen lappmarkerna och svåröfryngrade skogar i Jämtlands län:</i>	<i>Lappmarkerna och svåröfryngrade skogar i Jämtlands län:</i> 60 %	
S k skogsvårdsområden bildas. Markägarna förbinder sig att utföra alla i en regional skogs-vårdsplan för området angivna åtgärder inom en heggränsad tid (i regel 10 år). Vissa områden omhildas eftehand till samverkansområden.	(Den angivna procentsatsen gäller dock ej för skogsvägbyggnad).	
<i>Inom området i övrigt:</i> S k samverkansområde som förutsätter viss organiserad samverkan under enkla former bildas. En översiktig skogsbruksplan upprättas kostnadsfritt över området angivande avverkningsmöjligheter, skogsvårdsbehov, samverkansmöjligheter m m.	<i>Området i övrigt:</i> <i>Återväxtåtgärder</i> 50 % <i>Skogsdikning</i> 40 % <i>Röjning</i> 40 % ³ <i>Skogshuvudväg av högre klass</i> 50 % <i>Annan skogsväg</i> 40 %	

det gäller stamväg eller annan skogsväg. Fr om 5 april 1965 kan bidrag även utgå till skogsväg i klass IVD, dock med högst 25 %.

¹ Höjd från 25 % till 40 % jan 1964.

och till skogsvårdsområden 1,1 resp 1,0 milj kr.

Skogsvårdsåtgärder utförs även i relativt stor omfattning såsom beredskapsarbete. Huvuddelen av statens kostnader för dessa arbeten är direkt hänförliga till de mer-

kostnader som förorsakas av att arbetena bedrivs såsom beredskapsarbete. Endast en mindre del av statens kostnader utgörs av statsbidrag, som kommer markägarna till godo. Beträffande företag som slutförts under budgetåren 1966/67 resp 1967/68 har

bidrag till röjning utgått med ca 1,1 resp 2,1 milj kr och till återväxtåtgärder med ca 0,4 resp 0,5 milj kr. Av nedanstående tablå framgår omfattningen av i skogs-vårdsstyrelsernas regi såsom beredskapsarbete utförd röjning i ha under budgetåren 1964/65—1967/68.

Tablån visar bl a att beredskapsröjningarna haft en med redovisningsåren allt större omfattning. Röjningsarbetets omfattning har dock fram till budgetåret 1967/68 varit lägre än budgetåren 1962/63 och 1963/64. Nedgången under budgetåren 1964/65—1966/67 (redovisade i tidigare årsböcker) sammanhänger huvudsakligen ined att även andra arbeten såsom skogsodling, upparbetning av gagnvirke i samband med röjning, landskapsvård in m i stigande utsträckning utförts såsom beredskapsarbete. Det höga värdet budgetåret

1967/68 sammanhänger med beredskapsverksamhetens allmänt stora omfattning.

Till följd av att beredskapsarbetena alltmer kommit att utföras av svårplacerad arbetskraft har under de senaste åren en betydande säsongutjämning inom verksamheten ägt rum.

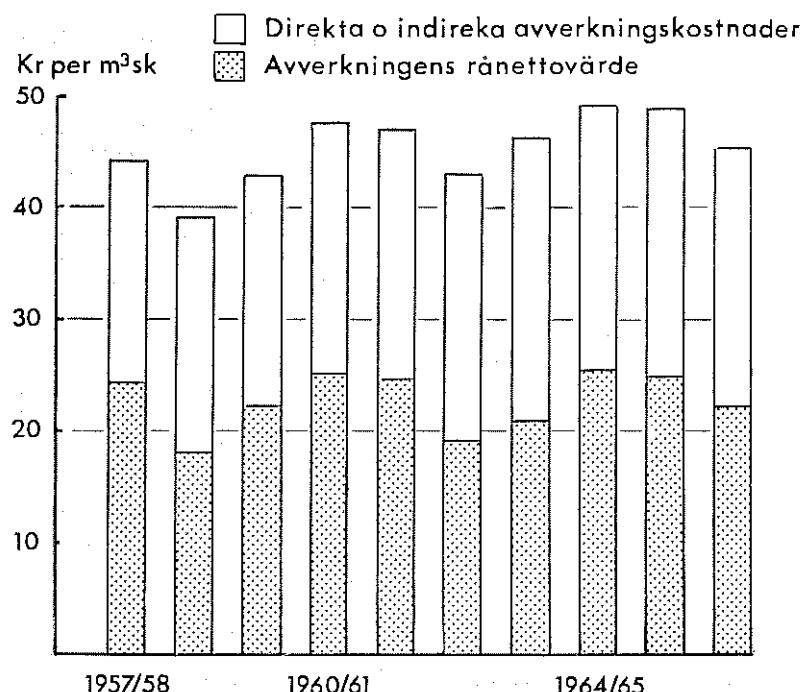
VII. Årsavverkningarnas penningvärde

Med ledning av de årliga virkesuttagens storlek, vars beräkning närmare berörts i kap C, gör skogsstyrelsen vissa uppskattningar av avverkningarnas penningvärde. Till grund för värdeberäkningen ligger uttagen av de huvudsortiment som för resp år publiceras i tab 18, men med avdrag för vissa smärre kvantiteter som antas utgöra

Röjning i ha utförd som beredskapsarbete i skogsvårdsstyrelsernas regi

Län	1964/65	1965/66	1966/67	1967/68
Nb	7 802	12 562	8 994	12 519
Vb	7 388	7 502	7 404	9 928
Jtl	500	540	423	2 202
Vnr	1 341	1 690	1 229	2 157
Gvl	1 638	1 332	2 120	5 404
Kpb	1 559	1 930	1 900	5 384
Vrm	872	1 190	1 510	2 289
Ör	441	231	360	1 005
Vstm	178	96	732	1 553
Ups	528	235	533	1 007
Sth	173	151	151	295
Sdm	143	95	210	616
Ög	248	90	441	1 204
Skb	294	286	250	759
Äbg	265	423	1 109	1 533
Jkp	43	—	715	849
Krb	64	111	341	862
Klm	542	369	1 776	2 526
Gtl	66	155	164	169
Gbg	627	686	627	633
Hl	33	—	63	347
Bl	347	672	1 181	789
Krs	261	632	1 228	1 839
Mlm	105	250	219	234
Riket	25 458	31 228	33 680	56 103

Diagram 10
Den svenska total-
avverkningens beräk-
nade värde per m³sk
under åren
1957/58—1964/65

spill vid avverkningen. Tillämpade bruttopriser och drivningskostnader har allt sedan 1953 redovisats i denna årsbok. Bruttovärdet av sågtimmer och massaved, vilket beräknas på grundval av officiella prislistor för resp områden, avser i området Ljungan och norrut virkesvärdet fritt flottled — i övriga delar av landet fritt bilväg. Sortimenten brännved och övrigt virke beräknas med ledning av den prisstatistik över lokalt tillämpade priser på vissa sortiment av underordnad betydelse, som skogsstyrelsen inhämtar via skogsvårdsstyrelserna. Vid bruttovärdeberäkningen tas även hänsyn till avverkningarnas regionala fördelning samt kvalitativa egenskaper.

Avverkningarnas rånettovärde utgör differensen mellan beräknat bruttovärde och de direkta och indirekta avverkningskostnader, som skogsstyrelsen årligen redovisar (se kap D IV).

Resultaten av dessa beräkningar redo-

visas i tabell 66 i form av femårsmedeltal för 1956—65 och årssiffrorna för 1964—67. Det i tabellen angivna rånettovärldet (C) är således den rest som återstår av bruttovärldet (B), sedan huggnings-, körnings- och s k gemensamma drivningskostnader frändragits.

Rånettovärldet har dessutom reducerats med vissa utgifter (D), som skogsägaren haft för investeringar och underhåll av sitt skogsbruk, närmare beskrivet i föregående textavsnitt. Återstående värde (E) är hans inkomst av avverkningen före fränräkning av sådana allmänna omkostnader som för administration, byggnader, skatter etc.

I diagram 10 belyses grafiskt brutto- och rånettovärdenas utveckling i kr per m³sk (löpande priser) under den senaste 10-årsperioden. Bortsett från vissa årsvisa variationer har virkets bruttopris i stort sett bibehållit sin nivå, medan rånettovärldets utveckling genomsnittligt varit något mindre gynnsam.

Drivningsår	Barrsåg-timmer		Massaved		Sortimenten sammantagna	
	brutto-pris	rå-netto-värde	brutto-pris	rå-netto-värde	brutto-pris	rå-netto-värde
1950/51	58,57	46,23	53,26	34,56	55,82	40,18
51/52	81,52	66,88	81,16	57,43	81,30	61,11
52/53	64,46	49,07	40,12	15,15	53,05	33,17
53/54	66,60	49,20	49,82	26,07	58,29	37,74
54/55	68,66	49,75	50,97	25,00	59,01	36,25
55/56	69,71	49,70	55,21	28,07	61,13	36,90
56/57	58,13	38,33	50,12	23,15	53,40	29,37
57/58	60,87	41,09	46,54	20,06	53,04	29,54
58/59	49,87	29,75	42,78	15,14	43,74	19,44
59/60	58,34	38,19	44,74	17,10	50,91	26,66
60/61	62,23	40,26	53,11	23,61	56,82	30,38
61/62	62,16	39,18	53,00	23,00	56,58	29,33
62/63	57,25	33,50	45,39	12,43	50,45	21,43
63/64	61,65	37,75	48,66	14,61	53,85	23,85
64/65	69,35	..	50,32	..	58,46	34,95
65/66	70,50	..	49,48	..	58,25	34,21
66/67	66,01	..	46,96	..	53,88	30,18

I ovanstående tabell redovisas prisutvecklingen för huvudsortimenten barrsågtimmer och massaved. Bruttotriserna gäller fritt bilväg eller strand före flottning. För avverkningsåren 1950/51—1963/64 avser massavedspriserna obarkat virke i området från Ljungan och norrut samt för övriga delar av landet helbarkat virke. Som ett led i anpassningen av värdeberäkningen till faktiska avverkningsförhållanden har från och med säsongen 1964/65 tillämpats priserna på obarkad massaved i hela landet. På grund av den utformning statistiken över avverkningskostnaderna erhållit från och med sistnämnda säsong, har särskilda rånettvärden för timmer och massaved ej kunnat beräknas. I tabellen har priserna uttryckts i kr per m³f under bark och i form av vägda riksmedeltal.

VIII. Skognäringen i nationalräkenskaperna

En allsidig belysning av skognäringens totala omfattning och betydelse för landets

ekonomi kan erhållas i de statistiska meddelanden med titeln »Nationalräkenskapen», som utges av Statistiska centralbyrån (SCB). Skogsstyrelsen har på grundval av SCB:s meddelande nr V 1968:13 gjort vissa sammanställningar visande skognäringens utveckling under årsperioden 1950—67.

Vid studium av de i det följande redovisade sammanställningarna bör ihågkommas att den skogliga statistiken i vissa avseenden är tämligen bristfällig, ävenom att värdenas faktiska storlek för enstaka år kan vara osäkra, då de påverkas av svårigheterna att håndföra vissa uppgifter till bestämt redovisningsår. Relationerna mellan olika värden och trenderna under en följd av år ger emellertid relativt säkert underlag för bedömning av utvecklingen.

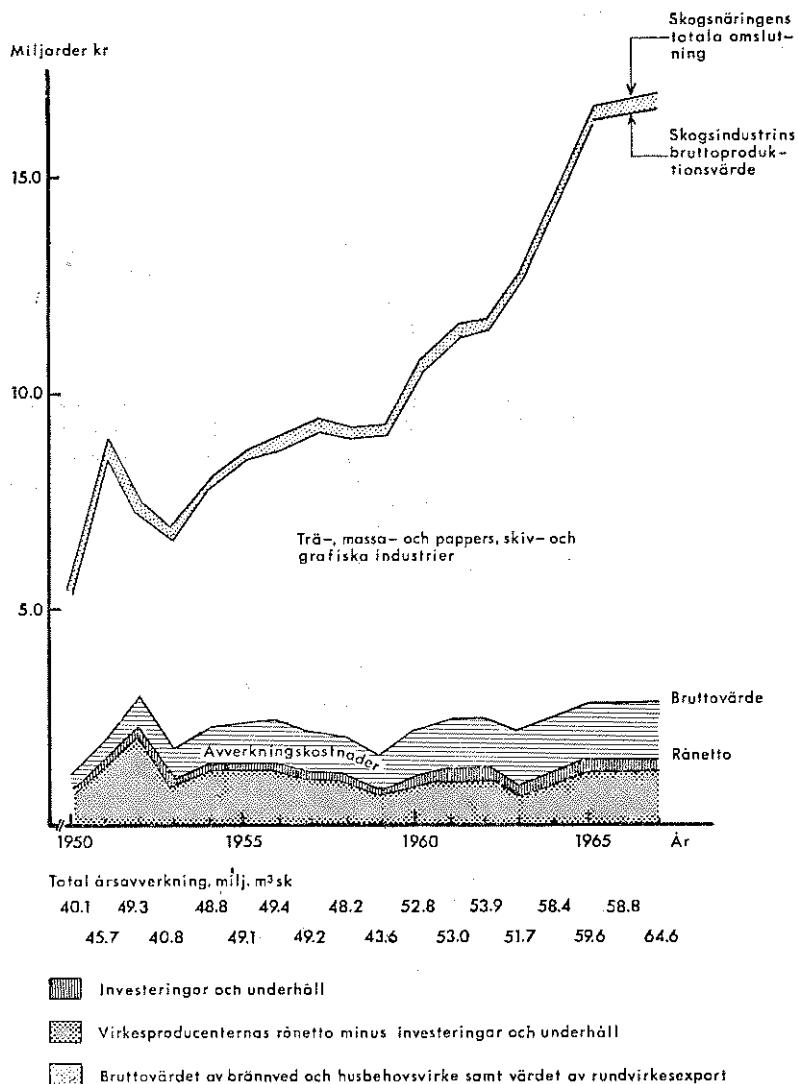
Skognäringen återfinns i SCB:s meddelanden dels under rubriken »Skogsbruk» (kod 02 enl ISIC), dels under rubriken »Trä-, massa-, pappers- och grafisk industri» (kod 25—28). I SCB:s redovisning av nationalräkenskaperna har ingen åtskillnad

gjorts för perioden 1950—57 mellan trä-, massa- och pappersindustrin och den grafiska industrin, varför samma gruppering här bibehållits även för de följande åren fram till 1967. När i det följande talas om »Skogsindustrierna» ingår således den grafiska industrien i detta begrepp.

Bruttoproduktionsvärdet och dess uppbyggnad

Skognäringens totala omslutning representeras av skogsindustriernas bruttoproduktionsvärdé jämte värdet av brännved, husbehovsved och rundvirke för export. Skogsindustriernas bruttoproduktionsvärdé

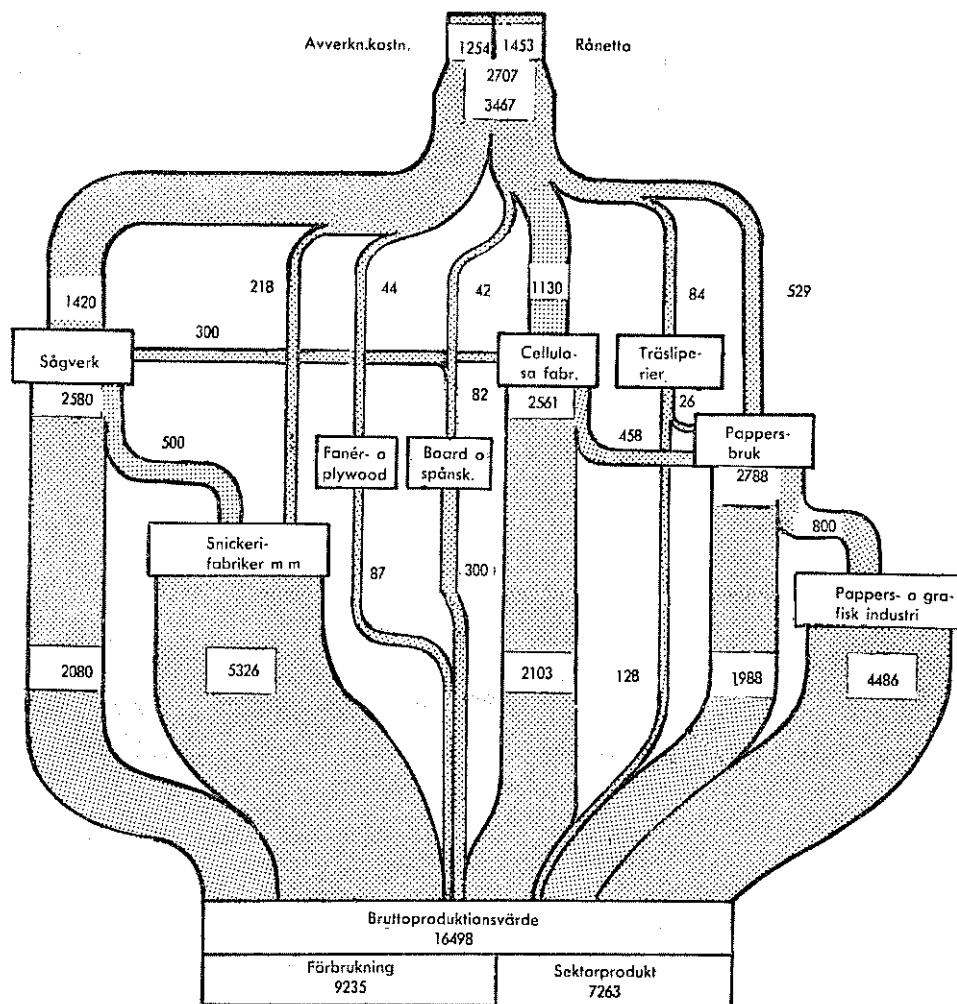
Bild 1 Skognäringens ekonomiska utveckling under årsperioden 1950—1967. Miljarder kr i löpande priser

är sammansatt av *dels* värdet av förädlingsprodukter för privat och offentlig konsumtion och investering i fast realkapital, *dels* av värdet av förädlingsprodukter för export samt *dels* slutligen av värdet av förädlingsprodukter, som levereras inom landet för förbrukning inom andra näringsgrenar än industrin. I bruttoproduktions-

värdet ingår även skogsärendens lagerförändringsvärde, som för enskilda år kan uppgå till avsevärda belopp. Genom att det av SCB redovisade bruttoproduktionsvärdet även inkluderar värdet av s k internleveranser uppkomna vid leverans av varor mellan skilda arbetsställen inom näringsgrenen, blir den totala omslutningen något

Bild 2 Den skogliga råvarans förädling och bruttoproduktionsvärdets uppbyggnad år 1966. Milj kr
Snickerifabriker m m inkluderar även näringsgrenens internleveranser

överskattad. Några uppgifter om den värdeuppförbyggnad i form av ökande virkesförråd som skett och fortlöpande sker i landets skogar, genom att årsavverkningarna understiger tillväxten, ingår inte i det officiella statistikmaterialet.

Skogsäringens totala omsättning och skogsindustrins bruttoproduktionsvärde enligt SCB:s redovisning för perioden 1950—67 framgår av tabell 70, avdelning 2, samt bild 1.

Enligt nationalräkenskaperna uppdelas bruttoproduktionsvärdet i *förbrukning* och *sektorprodukt*. Summan av samtliga näringsgrenars sektorprodukter utgör hrintotalprodukten (BNP) som kan beräknas dels till produktionskostnad (BNP_p), dels till marknadspris (BNP_M). Mellan dessa båda värden gäller sambandet: $BNP_M = BNP_p - \text{subventioner} + \text{ind skatter}$. För skogsäringens del är värdena till produktionskostnad resp till marknadspris i stort sett lika, eftersom subventioner inte förekommer av det slag att de medräknas i nationalräkenskaperna, och de indirekta skataterna endast uppgår till ett 10-tal miljoner kr. Uppbyggnaden av skogsindustrins bruttoproduktionsvärde år 1966 åskådliggörs i stora drag av bild 2, som skogsstyrelsen utarbetat på grundval av tillgänglig statistik. Bilden visar den stegvisa ökningen av förädlingssvärden genom olika faser i bearbetningen av råvaran från ett virkesvärde fritt bilväg av ca 2,7 miljarder kr till ett samlat bruttoproduktionsvärde av ca 16,5 miljarder kr.

Säsongen 1965/66 avverkades för industriell förädling inom landet 52,1 milj m³sk. Genom lagerminskning och viss mindre import av rundvirke beräknas skogsindustriernas virkesförbrukning totalt ha uppgått till 53,4 milj m³sk 1966. De upparbetade och till leveransplats transporterade virkessortimenten beräknas ha haft ett marknadsvärde av 2 707 milj kr (den översta siffergruppen i figuren). Utslaget

på den av industrierna förbrukade virkeskvantiteten motsvarar detta ett för landet i sin helhet genomsnittligt värde av 51 kr per m³sk. Av marknadsvärdet vid leveransplats har 1 254 milj kr eller 24 kr per m³sk byggts upp genom virkets avverkning och transport till bilväg eller flottled, medan resterande 1 453 milj eller 27 kr per m³sk utgör virkesproducenternas rånetto, vilket således vid lönsam drift skall täcka kostnaderna för virkesproduktionens vidmakthållande och förbättring, administration, diverse avskrivningar, reparationer och underhåll, förräntning av mark- och virkeskapital, skatter samt inrymma skälig företagarvinst.

Genom fjärrtransport från leveransplats till förädlingsindustri och administration av virkesanskaffning mm kommer virkessortimentens värde före det egentliga förädlingsskedet att öka med ca 760 milj kr till 3 467 milj kr.

Virkesråvarans vidarefördelning på olika industrigrenar och storleken av deras virkesförbrukning framgår av figuren. Den egentliga sågverksindustrin tillförs sågtimmer med ett värde fritt fabrik av 1 420 milj kr. Detta timmer förädlas till sågade trävaror med ett marknadsvärde av 2 580 milj kr och lämnar dessutom virkesavfall med ett värde av ca 300 milj kr som råvara för cellulosaindustrin. Av den totala kvantiteten trävaror försäljes på export eller för förbrukning inom landet för ett marknadsvärde av 2 080 milj kr, medan resterande kvantiteter till ett värde av ca 500 milj kr vidareförädlas i snickerifabriker och andra liknande träindustrier. Dessa industrier får emellertid också en direkt tillförsel av rundvirke sortiment till ett värde före förädling av 218 milj kr. Vidareförädlingsgraden i gruppen snickerifabriker mm omfattande tillverkning av trälins, köksinredningar, möbler mm är långt driven.

Till följd av de principer som av SCB tillämpas vid beräkningen av skogsäring-

ens bruttoproduktionsvärde samt det förhållandet att omslutningen för gruppen snickerier m m i figuren beräknats såsom återstoden efter det att övriga förädlingsgrenars produktionsvärdet frånräknats det samlade bruttoproduktionsvärdet, omfattar den angivna summan under gruppen snickerifabriker m m även skogsäringens internleveranser. Dessa har för år 1966 uppskattas till ca 2,3 miljarder kr.

På motsvarande sätt som för sågverksindustrin kan för övriga skogsindustriegrenar förädlingsvärdets successiva uppbyggnad följas. Det höga förädlingsvärdet hos produkterna inom pappers- och grafisk industri står i stark kontrast till motsvarande värden hos massafabriker och pappersbruk. Den grafiska industrin representerar ca 80 % av det i figuren redovisade bruttoproduktionsvärdet om 4 486 milj kr.

Bildens understa siffergrupp visar slutligen de virkesförbrukande förädlingsindustriernas samlade bruttoproduktionsvärde om ca 16,5 milj kr.

De 10 senaste åren har stegetringen av skogsindustriernas samlade bruttoproduktionsvärde genom utbyggnad och ökande förädlingsgrad kunnat hålla ungefärligen samma takt som tillväxten inom vår totala samhälsekonomi. Trenden i denna utveckling kan illustreras genom att jämföra tillväxttakten i vår bruttonationalprodukt och skogsäringens samlade bruttoproduktionsvärde. Om detta senare värde uttryckes i procent av BNP till marknadspris finner man, att procentalet under de senaste tio åren i genomsnitt legat vid 14 %. Tabell 70 rad 7. Högsta värdet har år 1960 med 14,7 % och lägsta värdet 1967 med siffran 13,1 %. Bortsett från det onormala toppåret 1951 (Koreakonjunkturen) uppgår motsvarande genomsnittliga procenttal för åren 1950—57 till 15 %. De tio senaste åren innebär således värdemässigt en försvagning av expansionstakten i förhållande till

näringslivet i stort, men eftersom denna minskning uteslutande är föranledd av de båda sista årens lågkonjunktur för skogsprodukter, borde en förbättring av världsmarknadsläget snabbt kunna vända trennen.

Industriledet

Trä-, massa-, pappers- och den grafiska industrins *förbrukning*, som under 1950-talets senare hälft uppgått till ca 57 %, har under de senare åren minskat till ca 55 % av bruttoproduktionsvärdet. I den officiella statistiken uppdelas förbrukningen på kostnader för råvaror, elenergi, bränsle, transporter och emballage. Av skogsindustrins råvarukostnader väger rundvirkeskostnaden självfallet tyngst. De inhemska industrivirkessortimentens bruttvärde vid leveransplats (bilväg och flottled) framgår av rad 11 i tabell 70. Till detta värde skall även läggas värdet av importerat rundvirke — främst virke för fanerframställniug — för att industrins totala virkeskostnad vid leveransplats skall erhållas. Enligt industristatistiken (SOS Industri 1966) beräknas inköpsvärdet av allt industrirundvirke år 1966 till 3,48 miljarder kr. Denna statistik omfattar emellertid endast företag med 5 eller flera anställda i genomsnitt under redovisningsåret, varför den hantverksmässiga verksamhet som förekommer inom främst träindustrin knappast berörs. Skogsstyrelsen har för ifrågavarande år höjt industristatistikens värde med ca 6 % till 3,68 miljarder kr, vilket sålunda bedöms vara värdet av allt förbrukat industrirundvirke i landet. (Industristatistikens ofullständighet i dessa avseende medför, att SCB i samband med nationalräkenskapsarbetet för flertalet näringsgrenar måste uppskatta värdet av sådana produkter och tjänster som inte redovisats statistiskt för att totalvärdet inom resp näringsgren skall kunna anges.)

I virkesrävarans redovisade inköpsvärde

kan, utöver virkets bruttovärde vid leveransplats, ingå även transportkostnaden men endast i den mån transportarbetet utförts med industrins egna lastfordon eller genom flottning. Då uppgiftsunderlaget för separatredovisning av skogsnäringens virkestransportkostnader och deras uppdelning på »egna» och »lejda» transporter för närvarande är otillfredsställande, blir gränsdragningarna i den officiella statistiken ofta summariska. I råvarukostnaden ingår även vissa av industrins kostnader för administration av inköp, provisioner m m.

Nedanstående tablå visar skogsindustriernas *förbrukning* fördelad på undergrupper för år 1966 — det senaste året för vilket offentlig statistik för närvarande föreligger.

Sektorprodukten eller fördlingsvärdet är det värde som skapas genom bearbeitningen av en produkt eller verkställandet av tjänster. Sektorproduktens värde skall täcka kostnaderna för löner, reparationer och underhåll, ny- och reinvesteringar i fast realkapital (för skogsindustrins del industribyggnader, maskiner och verktyg), skatter och vissa sociala avgifter, kapitalförränning samt uppkommen nettovinstd.

Rå- varor (inkl vissa vissa trans- porter)	Kostnad i milj kr 1966				
	Embal- lage	Bränsle	El- energi	Lejda trans- porter	
Träindustrin	2 808,6	18,9	30,4	53,6	64,9
Massa- och pappersind	3 712,1	83,5	150,5	270,2	27,0
Grafisk industri	699,8	5,2	9,4	14,8	21,3

Sektorprodukten sammansättning för trä-, massa- och pappersindustrin, således i detta fall exklusive den grafiska industrien, under några senare år framgår av tablåen längst ned.

Exportledet

Exporten av skogsindustriprodukter utgör en betydande del av landets totala export.

Exportens omfattning under årsperioden 1950—67 framgår av tabell 70 raderna 8, 9 och 10. Skogsnäringens andel av totala exportvärdet låg under 1950-talets tidigare del vid drygt 40 % med Koreakonjunkturen som toppår 1951 med 54 %, men har sedan under de senaste 11 åren sakta men säkert sjunkit till en nivå, som för år 1967 utgjorde 26 % av totala exportvärdet. Trots

	Milj kr Lopande priser			
	1964	1965	1966	1967
Sektorprodukt till markn- pris	4 558	5 084	4 970	5 236
Minus ind skatter	10	10	10	10
Subventioner	—	—	—	—
Sektorprodukt till prod- kostnad	4 548	5 074	4 960	5 226
därav: löner	2 613	2 931	3 191	3 374
reparationer	486	555	573	578
övrigt	1 449	1 588	1 196	1 274

denna försvagning uppgick emellertid skogsäringens exportvärdén år 1967 till drygt 6 miljarder kr. En bidragande orsak till den negativa procentuella trenden har varit de allt ogynnsammare världsmarknadspriserna på skogsprodukter. Kvantitativt har emellertid exporten hävdat sig mycket väl trots att massa- och pappersindustrin temporärt tvingats till produktionsbegränsningar.

Råvaruledet

Hela skogsäringens långsiktiga existens är beroende av om en rationell och ändamålsenlig primär- och sekundärproduktion kan upprätthållas inom det egentliga skogsbruket. Skogsbrukets lönsamhet bar emellertid under de två senaste decennierna kraftigt försämrats, vilket tydligt framgår av tabell 70 raderna 11—15 och 17—18.

Trots kraftigt ökade avverkningsuttag har virkets bruttvärde vid leveransplats och virkesproducenternas rånetto i löpande priser varit tämligen oförändrat under perioden. Samtidigt har penningvärdet försämrats med ca 50 %.

SCB:s beräkningar för skogsbruket grunderar sig i stor utsträckning på skogsstyrelsens kalkyler över årsavverkningarnas penningvärdé.

Skogsbrukets bruttoproduktionsvärdé har av SCB beräknats genom justering av skogsstyrelsens bruttvärden med diverse tilläggsposter. Bruttoproduktionsvärdet innehåller således även beräknade kostnader i den utsträckning sådana beräknas förekomma för skogsarbarkning — såväl tidigare handbarkning som nuvarande maskinbarkning — och flottning samt biltransport till flottled och efter bilbasväg. Fjärrtransportkostnaderna är ännu inte tillfredsställande statistiskt belysta, varför en förenkling fått göras på så sätt som tidigare berörts genom att avgränsning skett mellan transporter utförda av egna respektive inledda fordon. Därvid förutsätts att alla transporter till

bilväg (flottled) skulle utföras av skogsbrukets egna fordon, medan efterföljande fjärrtransport även som direkttransport till industrin skulle ombesörjas av fristående transportföretag eller av industrins egna fordon.

Årsavverkningarnas bruttoproduktionsvärdé har också av SCB justerats med hänsyn till variationen i skogsuttag, varvid de årsvis ojämna men stigande avverkningsuttagen utjämnats under antagande av en jämn årlig procentuell ökning. I SCB:s beräkning av bruttoproduktionsvärdet för skogsbruket ingår slutligen också värdet av återväxtåtgärder, röjning och skogsdikning enligt av skogsstyrelsen utförda beräkningar.

Virkets bruttvärde vid leveransplats skall täcka direkta och indirekta avverkningskostnader samt dessutom ge skäligt utrymme för virkesproducenternas rånetto.

Skogsbrukets lönsamhet är helt beroende av förhållandet mellan virkespriser och avverkningskostnader. Virkespriserna har under den redovisade tidsperioden fluktuerat, men i fast penningvärde har trenden varit stilliggande eller fallande medan arbetskostnaderna stigit i sådan omfattning att rationaliseringstakten ej kunnat vända kostnadstrenden. Den utveckling som skogsägarnas rånetto genomgått under dessa förutsättningar redovisas i tabell 70 rad 15. Uttryckt i fast penningvärde är enligt denna beräkning skogsägarnas rånetto för år 1967 endast 62 % av motsvarande rånetto år 1950.

Inom ramen för rånettot skall skogsbrukets övriga kostnader och företagarvinst inrymmas. Skogsägarnas kostnader för återväxtåtgärder, investeringar i vägar och diken, underhåll av dessa samt röjning och gödsling finns siffermässigt belysta i tabell 70 rad 16.

Uppgifterna om skogsbrukets övriga kostnader är bristfälliga varför de beräknats som en restsumma — »Skogsägarnas

bruttobehållning». Denna skall täcka kostnader för administration, vissa avskrivningar, reparationer och underhåll, förändring av mark- och virkeskapital, skatter och eventuellt ge en företagarvinst.

IX. Skogsindustrins struktur- omvandling

Med tanke på skogens och skogsindustrins vitala betydelse för den svenska ekonomin — för sysselsättning, utrikeshandel m m — är det naturligt att strukturomvandlingar inom denna del av näringslivet med största intresse följs av såväl den enskilde som av samhället.

I näringslivsdebatten har begreppet strukturomvandling oftast använts för att beteckna förändringar bland företag och produktionsanläggningar inom en bransch med avseende på deras antal, storlek, lokalisering, ägarförhållanden och grad av teknik, organisatorisk eller ägandemässig integration.

Utvecklingen av antalet företag och produktionsenheter samt deras storlek bestäms av i princip tre olika faktorer: nytablerringarna, nedläggningarna samt utvecklingstakten med avseende på storlek bland de bestående enheterna. Företagens och arbetsställenas antal och storlek bestäms dessutom indirekt av förekomsten av fusioner eller andra samgåenden. Av tabell 67 framgår hur antalet fusioner och andra samgåenden mellan företag inom träindustrin samt massa- och pappersindustrin utvecklats under perioden 1958—67. Tabellen visar på en kraftig ökning av antalet samgåenden under perioden — från mindre än tio per år under de sista åren av 1950-talet till i genomsnitt omkring 40 för de tre senaste åren. Av 220 kända samgåenden kan 138, d v s betydligt över hälften, betecknas som fusioner mellan svenska företag (företag helägna i Sverige) i form

av köp eller sammanslagningar av hela företag eller delar av företag. I form av långsiktiga samarbetsavtal mellan svenska företag rörande i första hand produktions- och marknadsföringsfrågor samt forskning och utvecklingsarbete har 37 samgåenden skett. Resterande 45 samgåenden har skett över Sveriges gränser, d v s mellan svenska företag och utländska (i utlandet belägna) företag inom skogsindustrin. Det bör slutligen framhållas att dessa siffror trots sin exakthet inte får hårddras, eftersom sammanställningen bygger på uppgifter i dags- och fackpress samt de större företagens årsredovisningar och därför inte kan garanteras representera en fullständig täckning av samtliga i verkligheten inträffade samgåenden. Jämförbarheten mellan de olika åren torde dock vara relativt god.

Bakom de i tabell 67 presenterade sifforna döljer sig samgåenden av mycket skiftande karaktär och storleksordning. Skogsindustrin och inom denna framförallt massa- och papperssektorn kännetecknas av ett betydande antal samgåenden som inneburit en vertikal integration bakåt eller framåt i fördelingsledet. Integrationen framåt har varit särskilt livlig inom produktionsgrupperna wellpapp, tissuer och liknande, och har ofta skett i den formen att ett svenskt företag förvärvat ett utländskt. Integrationen bakåt har vanligen skett genom att ett massa- och/eller papperstillverkande företag köpt ett annat företag med betydande skogsinnehav. Inom massa- och pappersindustrin har det jämfört med andra industribranscher skett relativt många fusioner mellan mycket stora och för branschens totala struktur betydelsefulla företag. Som exempel kan nämnas följande i tabellform uppställda företagsfusioner som även berört mera betydande skogsmarksarealer.

Dessutom bör nämnas SCA:s, Mo och Domsjös och Billeruds inköp av pappersbruk och konverteringsfabriker utanför

Köpande företag	Förvärv	År	Areal inköpt prod skogs- mark, ha
Skogsägarnas Industri AB	Fridafors Fabriks AB	1953	9 000
—»—	Strömsnäs Bruks AB	1955	14 000
—»—	Äryds Bruks AB	1957	1 500
Billeruds AB	Hellefors AB	1958	120 000
Korsnäs AB	Marma-Långrärs AB	1960	180 000
Norrlands skogsägares			
Cellulosa AB	Hissmofors AB och Äggfors AB	1963	23 000
—»—	Forss AB	1964	35 000
Svenska Cellulosa AB	Wifstavarvfs AB	1965	189 000
—»—	Gällö AB	1965	3 700
—»—	AB Ismundshacken	1965	6 000
Stora Kopparbergs Bergslags AB	Vikmanshytte Bruks AB	1966	17 000
—»—	Grycksbo Pappersbruk AB	1966	10 000
—»—	Skyllbergs Bruk AB	1966	10 000
Hasselfors Bruks AB	Skyllbergs Bruk AB	1966	14 000
Kopparfors AB	Bollnäs Skogs AB	1966	8 000
Bergvik och Ala AB	Ström-Ljusne AB	1967	52 500
AB Iggesunds Bruk	Ström-Ljusne AB	1967	54 500
Uddeholms AB	AB Mölnbacka-Träsil	1967	100 000
Mo och Domsjö AB	Forss AB	1961	107 900
—»—	Bure AB	1965	16 400
—»—	Pauliströms Bruk	1965	1 200
—»—	Robertsfors AB	1968	69 500
Klippanbolagen	Ett antal mindre privatägda företag	de senaste tio åren	7 000

Sverige. På grund av fusionsverksamhetens utbredning bland så gott som samtliga storföretag inom massa- och pappersindustrin har fusionerna inom denna industrigren kommit att omfatta en mycket betydande del av branschens totala produktion, t o m en större del än för någon av de övriga stora branscherna i vår industri. Likaså är andelen av fusioner berörda företag inom massa- och pappersindustrin större än i de flesta andra industrigrenar.

Den på grund av de omedelbara syssel sättningseffekterna kanske mest uppmärk-

sammade formen av strukturförändring inom industrin är nedläggningarna. Sedan 1956 redovisar arbetsmarknadstyrelsen löpande uppgifter om varsel rörande bl a planerade nedläggningar. Utvecklingen av antalet nedläggningsvarsel och därav berörda anställda inom träindustrin samt massa- och pappersindustrin sedan 1956 redovisas i tabell 68. Totalt har antalet nedläggningsvarsel under de tolv åren för de berörda branscherna uppgått till 202 och avsett 9 300 arbetstagare.

samt 65 % av hästkörningsförtjänsten.

Inför det andra avtalsåret (1967) höjdes det genomsnittliga förtjänstläget per arbetat timme för vuxna arbetare med 14 öre. Dessutom garanterades arbetstagaren en förtjänstökning av minst 27 öre per timme utöver den avtalsmässiga löneökningen under föregående år (1966). Motsvarande garanterade löneökning skulle gälla även under det tredje avtalsåret (1968).

2 Löner

Löner för skogsarbetare redovisades i Skogsstatistisk årsbok 1965—66 i tabellerna 46 och 47. Underlaget till dessa uppgifter utgjordes av postenkäter, vid vilka jägmästarna i domänverkets revir ombetts uppskatta »normala dagsförtjänster» för huggare och körare (häst och karl) vid domänverkets avverkningar i egen regi och vilka bearbetats och sammanställts av Statistiska centralbyrån (tom år 1962 av socialstyrelsen). Fr om år 1967 är Statistiska centralbyråns redovisning av skogsarbetarnas löner ändrad såtillvida att den ej längre baserar sig på enkäter om »normala dagsförtjänster» utan på uppgifter om utbetalad lön och antal arbetade dagar utarbetade av domänstyrelsen beträffande domänverkets skogsarbetare och Föreningen Skogsbrukets Arbetsgivare och Skogs- och Lantartsgivareföreningen beträffande skogsarbetare anställda hos respektive organisationer. Redogörelse för de nämnda organisationernas och domänverkets lönestatistik lämnas i Statistiska meddelanden, Åm 1968: 28, »Löner för skogsarbetare 1967».

I föreliggande årsboks tabell 48 redovisas genomsnittliga dagsförtjänster vid olika slags arbete för manliga skogsarbetare åren 1965—1967. Enligt ovannämnda statistiska meddelande har genomsnittsförtjänsten vid ett visst slags arbete beräknats som kvoten mellan summan av den för sådant arbete till samtliga arbe-

E. Arbetskraftsförhållanden

I. Avtal och löner

1 Avtal

Den 29 april 1966 avslutades förhandlingarna rörande skogsavtalet med en uppgörelse med samtliga motparter för tiden 1/1 1966—31/12 1968.

De avtalsslutande parterna var på arbetsgivarsidan domänverket, Föreningen Skogsbrukets Arbetsgivare och Skogs- och Lantartsgivareföreningen medan arbetsgivarsidan utgjordes av Svenska Skogsarbetareförbundet. Riksförhundet LandsBygdens Folk samt lokala samorganisationer av träindustridepartementet inom Sveriges Arbetares Centralorganisation. Uppgörelsen var treårig och anslöt sig i allt väsentligt till uppgörelsen mellan SAF och LO.

Avtalet, som var av rätt omfattande natur, innehöll bla överenskommelse om att den ordinarie arbetstiden från och med den 1 jan 1968 skulle vara 42½ timme per vecka. 1967 års fastställda löner skulle i anslutning till denna arbetstidsförkortning höjas med 5,8 %. Frihet gavs åt parterna att själva bestämma den förkortade arbetstidens förläggning. Tid- och ackordslönerna för huggningsarbete under det första avtalsåret, tom 31/12 1966, höjdes med 12,1 resp 3,2 %. Samtidigt infördes nya avtalssystem för prissättning av huggning enligt sortiments-, stam- eller trädmetoderna i Norrland och norra Svealand. Särskild semesterlös och semesterersättning skulle med början detta år beräknas på 85 % av huggnings- och barknings-

tare utbetalda lönen och sammanlagda antalet arbetsdagar. Beträffande Föreningen Skogsbrukets Arbetsgivares statistik bör det observeras, att genomsnittsförtjänsterna vid maskinarbete endast avser sådant arbete utfört av förare och maskinskötare vid företagets egna maskiner och ej maskinarbete utfört av arbetare med egna maskiner. Slutligen avser maskinarbetarnas genomsnittsförtjänster vid huggning och skogsvårdsarbete endast kompletteringsarbete. I tabell 49 redovisas skogsarbetarnas relativas fördelning efter den genomsnittliga dagsförtjänstens höjd (oavsett arbetets art). I Skogs- och Lantarbetsgivareföreningens statistik har dock ej dessa uppgifter räknats fram. Beräknade genomsnittsförtjänster (oavsett arbetets art) i olika åldersklasser visas i tabell 50. Åldersklassindelningen har utförts med ledning av uppgifter om arbetarnas födelseår och ej efter födelsedatum.

Såsom framgår av rubriker och noter till tabellerna 48—50 ingår inte i de genomsnittliga dagsförtjänsterna ersättningar (traktamenten mm), semesterlön och se-

mesterersättning och från förtjänsterna har inte dragits kostnader för motorsåg och andra handredskap.

Med nedanstående tablåer avses slutligen endast att jämföra skogsarbetarnas genomsnittliga dagsförtjänster med närliggande arbetarkategorierers timförtjänster.

II. Sysselsättning

Arbetet i skogen utförs huvudsakligen av två kategorier arbetare. Till den ena kategorin hänförs de personer, som till övervägande del är sysselsatta inom jordbruksmen tidvis, framför allt under vintern, arbetar inom skogsbruket. Till den andra hänförs de arbetare, som huvudsakligen är verksamma inom skogsbruket. Längre tillbaka i tiden ansåg man med stöd av företagna uppskattningar att dessa båda arbetarkategorier utförde ungefär hälften vardera av skogsarbetet. Under de senaste decennierna har skogsarbetets karaktär alltmer förändrats i riktning mot att bli ett huvudyrke för sina utövare. Såväl inom

Genomsnittliga dagsförtjänster oavsett arbetets art för manliga skogsarbetare, kr, åren 1965—1967

År	Domänverket		Föreningen Skogsbrukets Arbetsgivare		Skogs- och Lantarbetsgivareföreningen
	Norra Sverige	Södra Sverige	huggare m fl	maskinarbetare alla arbetare	
1965	71	65	68	75	69
1966	80	73	77	83	78
1967	88	81	87	95	88

Genomsnittliga timlöner för lantarbetare och vissa industriarbetare, kr, åren 1965—1967

År	Jordbruk Egentlig industri			
	lantarbetare	träindustri	massa-, papper- o pappers- varuindustri	totalt
1965	6,86	8,67	9,09	9,45
1966	7,52	9,38	9,87	10,26
1967	—	10,20	10,47	11,10

storskogsbruket som inom privatskogsbruket har antalet fast anställda skogsarbetare ökat samtidigt som tidigare starka säsongsvariationer i arbetsvolymen alltmer utjämnats. Inom privatskogsbruket organiseras i samband med bildandet av sk skogsbruksområden årsanställda skogsarbetare som handhar avverkning och skogsvårdsarbeten på medlemmarnas skogar. Härigenom kan arbetskraften även för dessa skogar få mer kontinuerlig sysselsättning.

Förutsättningarna för arbetets mekanisering har starkt förbättrats på senare tid. Den manuella skogsarkningens har numer obetydlig omfattning och har mer eller mindre helt ersatts av maskinarkning eller genom övergång till leverans av obarkat virke. Virkets terrängtransport sker i allt större omfattning med traktor.

Uppgifter om sysselsättningsförhållanden för den kategori arbetare, som huvudsakligen är verksam inom skogsbruket, lämnas bl a av folkräkningarna. Från 1965 års folk- och bostadsräkning lämnas i tabellerna 51, 52 och 53 uppgifter om den förvärvsarbetande befolkningen i skogs-

¹ 1955 års skogsvårdsutrednings beteckning för »övriga enskilda skogar», d v s bonde-, godsskogar m m. I tidigare årgångar av Skogstatistisk årsbok har benämningen »Bonde-skogsbruk» använts.

bruket i de olika länen och efter yrkesställning och ålder.

Löpande statistik över sysselsättningen inom storskogsbruket sammanställs fr o m andra halvåret 1963 av Statistiska centralbyrån och publiceras i Statistiska meddelandens Am-serie. Tidigare (fr o m år 1951) sammanställdes denna statistik av arbetsmarknadsstyrelsen. Statistiken ifråga avser avverknings-, skogsvårds- samt husbygg-nads- och anläggningsarbeten vid domänverket och större skogsbolags skogar. Till följd av fusioner och andra organisatoriska förändringar har de ursprungligen 54 uppgiftslämnande skogsbolagen reducerats till 45 aktiebolag och en ekonomisk förening. I statistiken ingår även de i egen regi bedrivna avverkningsarbeten, som avser rotposter inköpta på hemmansskogar. Sysselsättningen inom storskogshruket 1966 och 1967 enligt centralbyråns statistik redovisas i tab 54, vilken omfattar såväl fasta som tillfälliga skogsarbetare.

Om totala antalet arbetare sysselsatta med huggning (d v s avverkningsarbete exkl körning enligt tab 51) i storskogsbruket under februari 1958 betecknas med 100, kan utvecklingen av det manuella arbetet med avverkning under olika årstider perioden 1958—1967 i domänverkets och de större skogsbolagens skogar avläsas av nedanstående relativata tal.

	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967
Domänverket										
februari	28	25	24	22	21	18	17	14	12	12
maj	14	11	10	10	12	8	8	9	10	9
augusti	8	8	8	8	9	8	7	6	6	7
november	16	18	18	17	15	15	14	13	12	10
Skogsbolagen										
februari	72	57	65	68	65	50	47	44	39	41
maj	45	37	42	49	46	32	30	29	34	32
augusti	40	41	42	45	42	36	34	31	29	29
november	54	58	59	61	52	43	42	39	38	35
Summa										
februari	100	82	89	90	86	69	63	59	52	53
maj	59	48	53	59	58	41	38	38	44	41
augusti	47	49	51	54	51	43	41	38	36	36
november	69	75	76	55	67	57	55	52	50	45

Tablån utvisar bl a att det genomsnittliga antalet arbetare i huggningsarbete har sjunkit kraftigt under 10-årsperioden samtidigt som de säsöngmässiga variationerna gått mot utjämning.

Enligt Föreningen Skogsbrukets Arbetsgivares statistik för år 1967 utgjorde antalet arbetade dagar för huggare — sysselsatta hos föreningens medlemmar med huggnings-, skogsvårds-, väg- och anläggningsarbeten samt annat manuellt arbete — i procent av det möjliga antalet arbetsdagar i genomsnitt 78 % för åren 1965—1967 och var dessutom på ungefär samma nivå under årets månader med undantag för juli, då procenttalet endast nådde 40 %.

Kontinuerlig statistik över sysselsättningen inom privatskogsbruket har sammanställts och publicerats sedan år 1961 — först av arbetsmarknadstyrelsen och från andra halvåret 1963 av Statistiska centralbyrån. Redovisningen av sysselsättningen i storskogsbruket och privatskogsbruket är samordnad i tiden. Med privatskogsbruk förstas gårder (bruksenheter), som tillhör andra enskilda skogsägare än aktiebolag.

Primäruppgifterna till statistiken över sysselsättningen inom privatskogsbruket inhämtas genom undersökningar företagna på ett urval jordbruksfastigheter i RLF:s register. Urvalet omfattar 1/28 eller ca 6 000 av samtliga (ca 160 000) bruksenheter med en produktiv skogsareal av minst 10 ha i Götaland och Svealand och minst 25 ha i Norrland. — Enligt tidigare undersökningar (tex »Jordbruks förstärkande med skog», SOU 1957:8) sysselsätter skogsbruk under dessa storleksgränser en obetydlig del av den ur arbetsmarknadssympunkt viktiga kategorin lejd arbetskraft. — Urvalet har erhållits genom systematisk stratifierad sampling ur nämnda register och urvalets storlek anses ge önskvärd noggrannhet beträffande förändringar i sysselsättningen mellan olika tid-

punkter. Jämförelser kan sälunda göras mellan storskogsbruket och privatskogsbruket beträffande förändringar i sysselsättningen. Sysselsättningen i storskogsbruket redovisas med antal sysselsatta vid avverkningsarbeten (inklusive rotposter), skogsvårdsarbeten samt vid i skogsförvaltningarnas egen regi bedrivna anläggnings- och husbyggnadsarbeten andra helgfria tisdagen i febr, maj, aug och nov, medan sysselsättningen i privatskogsbruket redovisas med antal dagsverken vid samma arbeten (exkl rotposter) under de veckor i ovannämnda månader, då andra helgfria tisdagen infaller. Uppgifterna om antalet dagsverken i privatskogsbruket insamlas uppdelade på dels skogsägaren jämte familjemedlemmar över 15 år och dels fast anställd eller tillfälligt lejd arbetskraft. Det bör återigen observeras att uppgifterna för storskogsbruket baseras på totalundersökningar av sysselsättningen, medan desamma för privatskogsbruket bygger på uppräkning av material från urvalsundersökningar med dylikas brister beträffande bl a mätosäkerhet och svartsorkfall.

I tab 55 — baserad på uppgifter från Statistiska meddelanden 1968 nr Am 1968: 11 — jämförs resultaten från sysselsättningsundersökningarna för privatskogsbruket åren 1966 och 1967 dels beträffande skogsägarens eget arbete och den lejda arbetskraftens och dels beträffande landsdel.

Det genomsnittliga antalet dagsverken per redovisad bruksenhets i de olika undersökningarna visas i nedanstående tablå.

	Febr	Maj	Aug	Nov
1963	3,0	1,8	1,1	1,8
1964	3,4	1,6	1,2	2,1
1965	3,4	1,7	1,2	1,9
1966	1,4	1,8	1,3	2,0
1967	2,6	1,8	1,3	1,6

Såsom framgår av tab 19 ökade avverkningarna under år 1966/67 jämfört med föregående år.

Såsom framgår av tablán här nedan ökade antalet registerade arbetslösa skogsarbetare år 1967 jämfört med år 1966.

Registrerad arbetslöshet inom skogsbruket åren 1966 och 1967

	Jan	Febr	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec	Årsmedeltal
1966													
Arbetslösheitsförsäkrade arbetslösa	1 782	2 131	1 814	2 202	2 169	845	415	636	597	647	1 158	1 437	1 319
Inte arbetslösheitsförsäkrade arbetslösa	326	263	271	297	306	183	144	200	159	166	276	282	239
S:a	2 108	2 394	2 085	2 499	2 475	1 028	559	836	756	813	1 434	1 719	1 558
1967													
Arbetslösheitsförsäkrade arbetslösa	1 878	1 589	1 440	1 817	2 060	1 084	709	840	829	1 243	1 723	2 103	1 443
Inte arbetslösheitsförsäkrade arbetslösa	361	328	257	311	331	209	183	254	233	347	522	491	319
S:a	2 239	1 917	1 697	2 128	2 391	1 293	892	1 094	1 062	1 590	2 245	2 594	1 762

Under budgetåret 1966/67 ställdes till skogsvårdsstyrelsernas förfogande för igångsättande av beredskapsarbeten i arbetslöshestekämpande syfte 74,6 milj kr (f å 44,3 milj kr).

De arbetare som under våren och sommaren fristälts från avverkningsarbeten o d, ägnar sig i Norrland, Dalarna och Värmland ofta under denna tid åt flottningsarbeten. Sysselsättningen inom flottningsverksamheten uppvisar ojämnheter betingade av växlingar i flottgodsmängd och vattenförhållanden men trenden är starkt fallande. Se tab 29.

I nedanstående tablå baserad på tab 29, redovisas antal dagsverken (1 000-tal) i flottnings- och skiljningsarbeten åren 1958—1967.

För om 1967 års flottningsstatistik redovisas helårsarbetare i stället för som tidigare antal sysselsatta arbetare vid olika tidpunkter. Enligt tab 29 uppgick år 1967 förvaltningspersonalen till 204 helårsarbetare och arbetarpersonalen till 2 099 helårsarbetare. Av arbetarpersonalen var 59 % sysselsatta i flottning, 31 % vid skiljen, 6 % i servicearbeten och 4 % i separat-arbeten. Antalet helårsarbetare i genom-

	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	Medeltal 1958— 1967
Flottning	764	718	693	621	590	545	464	390	358	296	544
Skiljning	465	351	395	394	357	290	258	223	174	154	306

snitt för åren 1962—1966 har beräknats till 3 037.

Läget på arbetsmarknaden i skogsbruket belyses även i någon mån av uppgifterna rörande arbetsförmedlingsverksamheten. En sammanställning över denna för åren 1965—1967 återfinns i tab 56. Såsom framhålls i not till tabellen ingår däri även flottningspersonal. Endast en ringa del av skogsbrukets arbetsteknik tillsätts dock via arbetsförmedlingarna.

III. Olycksfall och arbetarskydd

Statistiken över yrkesskador bygger på uppgiftsmaterial (skadeanmälningar), som härrör från yrkesskadeförsäkringen. Den bearbetas och sammanställs av riksförsäkringsverket och publiceras i SOS Yrkesskador. Enligt gällande lag — från 1 jan 1955 — är i stort sett alla arbetstagare i allmän eller enskild tjänst, dvs i huvudsak alla, som är fast eller tillfälligt anställda hos en arbetsgivare, obligatoriskt försäkrade för yrkesskada.

Yrkesskadeförsäkringen är samordnad med den allmänna sjukförsäkringen. Detta medför, att sjukhjälp under den första tiden efter inträffad yrkesskada, den så kallade samordningstiden, vilken i allmänhet uppgår till 90 dagar, i regel utgörs av allmän försäkringskassa enligt samma grunder som vid andra sjukdomsfall. År 1965 utgavs inte sjukpenning för de tre första dagarna (karenstid) av en sjukperiod. I karenstiden inräknas den dag, då yrkesskadan inträffade.

Riksförsäkringsverket redovisar i sin statistik tre skadetyper, nämligen färdsolycksfall, arbetsolycksfall, vilka utgör huvudparten, samt yrkessjukdomar. Uppgifterna i tabellerua 57, 58 och 59 avser endast arbetsolycksfall, som inträffat under år 1965.

Näringsgrensindelningen från år 1960

i denna yrkesskadestatistik är i allt väsentligt baserad på en av Förenta Nationernas Ekonomiska och Sociala Råd stadfäst internationell industrinomenklatur »International Standard Industrial Classification of All Economic Activities» (ISIC) och efter principen att en arbetsgivares hela verksamhet i regel skall betraktas som en enhet. Ett företag redovisas således endast inom den huvudsakliga näringsgrenen. För skogsbrukets del är i detta avseende numer redovisning möjlig endast på två undergrupper. Från 1955 redovisas i yrkesskadestatistiken arbetsmängderna genombgående i 1 000-tal arbetsstimmor.

Yrkesskadorna indelas med avseende på svårhetsgrad i tre klasser, övergående fall, invaliditetsfall och dödsfall. Sjukligheten graderas efter det antal dagar — så kallade säsättningstäger — för vilka sjukpenning utgått. Dagar med halv sjukpenning medräknas med halva antalet. Som invaliditetsfall räknas alla fall med invalidlivränta, oavsett om livräntan bestämts att bli livsvarig eller inte. Yrkesskador, som föranlett invalidlivränta och senare haft dödlig utgång, har inte medräknats som dödsfall.

Frekvenskvoter angivande antal arbetsolycksfall och yrkessjukdomsfall per antal arbetsstimmor ger viss uppfattning om yrkesskaderiskens storlek, men de är inte helt tillfredsställande som riskmått, enär de påverkas lika mycket av obetydliga skadefall som av stora. Ett bättre riskmått erhålls om man låter den sammanlagda arbetstid, som till följd av skadorna går förlorad genom sjukdom, invaliditet eller död, uttrycka riskens storlek. Alltsedan år 1955 användes som riskmått i yrkesskadestatistiken det så kallade svårhetstalet, vilket i princip motsvarar antalet genom skadorna förlorade arbetsdagar per 1 000 utförda arbetsstimmor. Vid konstruktionen av detta riskmått förutsättes — enligt internationella rekommendationer — en sjuktid

av 365 dagar innebära en förlust av 300 arbetsdagar och ett dödsfall eller ett fall av total invaliditet motsvara en förlust av i genomsnitt 7 500 arbetsdagar. I svårhets-talen ingående antal sjukdagar omfattar förutom antalet sjukersättningsdagar, beräknat enligt ovan, ytterligare två dagar för varje skada, motsvarande två karens-dagar efter dagen för yrkesskadans inträf-fande, för vilka sjukpenning inte skall utgå. Slutligen skall nämnas att i den sta-tistiska bearbetningen inte medtagits så-dana fall, för vilka anmälningsskyldighet enligt yrkesskadeförsäkringslagen inte förelegat, d v s skador, som kunnat slut-

regleras av sjukkassa utan att kassan behövt utgeva sjuk- eller hempenning enligt sjuk-försäkringslagen och som alltså varit lättare skador, vilka inte föranlett sjukskrivning efter utgången av den lagstadgade karens-tiden av tre dagar.

Sedan år 1955 gäller samma definitioner av begreppen olycksfall och sjukersättningsdag. Däremot redovisas från 1960 års yrkesskadestatistik, såsom ovan nämnts, en arbetsgivare endast inom en näringsgren.

I tabell 57 samt i följande tablå finnes uppgifter om arbetsolycksfall, arbetstimmar och sjukersättningsdagar.

	Antal olycksfall m m i skogs- och flottningsarbete									
	1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965
Arbets-olycksfall	8 879	8 775	7 181	6 792	6 428	6 977	6 367	5 916	5 836	5 248
Arbetstimmar (milj)	151,0	148,0	131,9	116,8	113,8	117,4	115,6	107,8	104,3	99,5
Sjukersättningssdagar	176 756	183 220	157 429	143 922	134 974	145 804	138 471	130 427	138 062	126 591

Den genomsnittliga invaliditetsprocenten och yrkesskaderisken dels i skogs- och flottningsarbeten och dels totalt för sam-

liga näringsgrenar framgår av nedanstående tablå och tabellerna 57 och 58.

Av ovanstående tablå att döma synes

	Invaliditetsprocent och yrkesskaderisk									
	1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965
Genomsnittlig invaliditets-% skogs- o flottningsarb samtliga näringsgrenar	18,0	16,2	18,5	18,6	18,0	20,4	22,4	21,8	24,7	21,0
	21,0	20,0	19,4	20,2	20,0	19,9	21,1	20,6	21,3	21,2
Olycksfall per 1 milj arb tim skogs- o flottningsarb samtliga näringsgrenar	58,8	59,3	54,5	59,7	56,5	59,4	55,1	54,9	55,9	52,7
	24,2	23,0	21,9	22,2	21,4	22,3	21,1	20,5	21,3	20,5
Förlorade arb.dagar per olycksfall skogs- o flottningsarb samtliga näringsgrenar	45	51	55	46	58	49	57	53	66	82
	67	67	68	68	71	68	68	66	68	67
Svårhetstal ¹ skogs- o flottningsarb samtliga näringsgrenar	2,67	3,00	2,97	2,75	3,29	2,90	3,16	2,92	3,71	4,34
	1,64	1,54	1,48	1,50	1,52	1,51	1,44	1,34	1,44	1,38

¹ Förlorade arbetsdagar per 1 000 arbetstimmar.

yrkesskaderisken i stort sett ha tilltagit i skogs- och flottningsarbeten under perioden 1956–1965, medan den däremot avtagit för »samliga näringsgrenar». Den genomsnittliga invaliditetsprocenten för samtliga näringsgrenar var relativt oförändrad under perioden men för skogs- och flottningsarbeten upptäcktes den däremot en stigande trend. Antalet förlorade arbetsdagar per olycksfall för samtliga näringsgrenar höll sig även det konstant under de nämnda åren men ökade för skogs- och flottningsarbeten. Såsom ovan nämnts är svårhetstalet det bästa riskmåttet och enligt tablåen ökade yrkesskaderisken i skogs- och flottningsarbeten mellan 1956 och 1965 men minskade för totalen »samliga näringsgrenar». Dock förhåller sig så att flera yrkeskategorier är utsatta för allvarligare olycksfallsrisker än skogsarbetare såsom t ex stuveriarbetare, gruvarbetare, väg- och anläggningsarbetare samt personal inom sjöfart.

I tabell 58 redovisas också dels svårhets- tal härrörande från olika olycksfallsorsaker. De vanligaste av dessa i skogs- och flottningsarbeten brukar vara »Handverktyg och redskap», »Fordon m m», »Fall, halkning» och »Fallande föremål, ras». I tabell 59 har sammanställdts arbetsolycks-

fallen i procent samt per 1 milj arbets-timmar fördelade efter skadad kroppsdel. Höftleds-, knä- och benskador är de oftast förekommande skadorna och därefter följer handleds- och handskador och fotleds- och fotskador.

I syfte att nedbringa den höga olycks-fallssfrekvensen inom skogsbruket och att öka arbetssäkerheten bedriver statliga myndigheter och enskilda organisationer forskning och utvecklingsarbete för att förbättra arbetsmetoder, maskiner och redskap samt upplysningsverksamhet i säkerhetsfrågor och ergonomi. Beträffande staten handhas detta av arbetarskyddsstyrelsens skogssektion och den till styrelsen knutna skogsyrkesinspektionen. Även domänstyrelsen, skogsstyrelsen och skogshögskolan bedri- ver utvecklingsarbete och upplysningsverk-samhet av nämnt slag. Av enskilda orga-nisationer som verkar inom detta område kan nämnas Föreningen Skogsbrukets Ar-betarskydd och Forskningsstiftelsen Skogs-arbeten.

Skogsyrkesinspektionens statistik visar att antalet anmälda arbetsolycksfall år 1967 var 10 862 (se ovanstående tablå och nedan-stående sammanställning). Arbetsolycks-fallen ökade år 1967 med 36 % jämfört med föregående år, då emellertid det lägsta

Yrkesskador åren 1966 och 1967 anmälda till skogsyrkesinspektionen

Arbetsområde	Vuxna		Minderåriga		Totalt		Därav dödsfall	
	1966	1967	1966	1967	1966	1967	1966	1967
Skogsvård	325	631	16	35	341	666	—	1
Skogsavverkning	7 086	9 606	219	318	7 305	9 924	20	26
Flottning	164	173	6	2	170	175	1	3
Flottledsbyggnad m m	128	46	—	—	128	46	—	1
Summa	7 703	10 456	241	355	7 944	10 811	21	31
Yrkessjukdom ¹	20	51	1	—	21	51	—	—
Totalt	7 723	10 507	242	355	7 965	10 862	21	31
Olycksfall på väg till och från arbetet	220	199	10	5	230	204	6	7

¹ Dessa fall avser nästan uteslutande senskideinflammation.

antalet arbetsolycksfall under 1960-talet inträffade. En del av ökningen under 1967 förklaras av slopandet av karenstiden från detta år. Olycksfallsanmälningarna ökade därigenom med 10 % under året. Å

andra sidan minskade skogsarbetarkåren detta år med ca 8 %. Enligt skogsyrkesinspektionens uppfattning är därför den kraftiga ökningen år 1967 av antalet arbetsolycksfall bland skogsarbetare oroande.

Antalet arbetsolycksfall¹ och dödsfall¹ i skogsbruk i hela landet åren 1960—1967 anmeldta till skogsyrkesinspektionen

	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967
Arbetsolycksfall	10 716	11 772	11 094	9 724	9 934	9 012	7 965	10 862
därav dödsfall	28	22	28	19	23	34	21	31

¹ Talen bör ställas i relation till det minskade antalet skogsarbetare under åren 1960—1967. Minskning uppskattas till 40—50 000 personer (ej årsarbetare).

Såsom framgår av nedanstående tablå uppnick motorsågsolycksfallen år 1967 till 3 161 dvs ca 80 % flera än året innan. Anledningen torde bl a vara den att motorsågen alltmer kommit att användas även vid kvistning, vilket arbetsmoment innebär stora risker. Den dominerande olycksorsaken härvid är att motorsågen kastar. Detta

skedde i 63 % av motorsågsolycksfallen eller i 18 % av samtliga arbetsolycksfall i skogs- och flottningsarbeten år 1967. Kvistning med motorsåg innebär stora påfrestningar på denna, vilket belyses av det faktum att den tidigare nästan okända olycksorsaken »slag av kedja som brustit» år 1967 anmeldes i 102 fall.

Antalet anmeldda motorsågsolycksfall vid olika arbetsmoment år 1967 i hela landet

Arbetsmoment	Orsak				
	kast		övrigt		summa
	antal	%	antal	%	
Fällning	178	46	210	54	388
Kvistning	1 489	71	586	29	2 055
Kapning	234	60	158	40	392
Förflyttning	5	7	67	93	72
Röjning (skogsvård)	38	52	35	48	73
Övrigt	61	34	120	66	181
Summa	1 985	63	1 176	37	3 161
1966	820	46	949	54	1 769

Ytterligare en oroande utveckling beträffande motorsågen är dess ökade användning vid röjningsarbete. Intillstående anmeldta olycksfall inom skogsyrkesinspektionens norra distrikt visar klart, att motorsågen medför stora olycksfallsrisker i röjningsarbete.

	1965	1966	1967
Skador orsakade av motorsåg, kedjan	2	1	29
Skador orsakade av röjningssåg, klingen	5	3	2

Traktorolycksfallen ökade med 25 % år 1967 jämfört med föregående år (se nedan-)

stående tablå). Deras fördelning på sortimentsmetod och stam- och trädmetod är något osäker på grund av bristande uppgifter i olycksfallsanmälningarna. Klart är dock att det vid stam- och trädmetoderna inträffat procentuellt sett flera traktorolycksfäll än vid sortimentsmetoden. Det är framför allt kopplaren som skadats av lina, koppel och löpstycke samt vid slag av trädstam. Vid sortimentskörning med jordbruksstraktor svarar linkranen för en stor

del av traktorolycksfallen i skogsyrkesinspektionens södra distrikt. Skador genom vältning eller överstörtning som tidigare varit vanliga och ofta med dödlig utgång har nästan helt elimineras, sedan stötsäkerhetsram blivit obligatorisk. Användningen av skogstraktorer innebär stora ergonomiska problem, som inte framgår av olycksfallsstatistiken men som måste allvarligt uppmärksammas. Detsamma gäller även motorsågarna.

Arbetsolycksfall vid traktorkörning av virke år 1967 i hela landet, anmälda till skogsyrkesinspektionen och förfärdade på skadeorsak och arbets-

moment

Skadeorsak	Antal skador		%	
	1966	1967	1966	1967
Fordon	141	194	22	24
Lastapparat	107	139	16	17
Last och omgivning	186	292	28	35
Övrigt ¹	223	198	34	24
Summa	657	823 ²	100	100

Arbetsmoment

Förberedelse eller avslutning av kör- ning	—	98	—	12
Tomkörning	—	20	—	3
Lastning	—	347	—	42
Körning med lass	—	93	—	11
Avlastning	—	110	—	13
Ej angivet	—	155	—	19
Summa	657	823 ²	100	100

¹ Bl a klämning, halkning, sträckning samt skador där orsaken inte angivits.

² Traktorföraren skadad i 676 fall och annan person (t ex kopplare) i 147 fall.

F. Vilttillgång och jakt

Viltstatistiken utgör en nödvändig förutsättning för ställningstaganden i frågor rörande jaktpolitik och viltvård. Förutom rena avskjutningssiffror kan den rätt utformad även ge upplysning om aktuell vilttillgång och klarlägga orsakerna till viltstammarnas ökning och minskning. Den svenska viltstatistiken motsvarar i dessa avseenden icke förväntningarna.

Algstatistiken, som insamlas genom länsstyrelsernas försorg, är i och för sig tillfredsställande för närvarande och skulle ha varit det även för de senaste decennierna, om inte allt grundmaterial genom en olycklig omständighet hade städats bort ur länsstyrelsernas arkiv. Samma fullständighet gäller även beträffande de stora rovdjuren och hjorten i Skåne, medan där emot statistiken över övrigt vilt uteslutande grundas på länsvisa bedömningar av totala antalet fällt villebråd och vilttillgång. Det är uppenbart att denna bedömning är ytterligt svår att göra och följaktligen blir de framräknade totalsummorna för hela riket mycket osäkra.

Länsjaktvårdsföreningarnas statistik sammanställs i jägareförbundets årliga verksamhetsberättelse, varur följande redogörelse för vildnadsförhållandena under perioden 1/3 1966—28/2 1967 är hämtad.

Väderleksförhållanden

Viltstammarnas föryngring tycks inom huvuddelen av landet ha gynnats av väderleken. Den för viltet så svåra vintern efterföljdes av en torr och varm vår och sommar. Inom vissa delar av södra och

sydöstra delarna av landet innebar dock tillfälliga försämringar i väderleksläget under våren stor avgång bland återväxande flyttfåglar. Speciellt på Öland och Gotland fanns anledning att tala om ripvår, då flyttfåglarna dukade under i tusentals.

De goda väderleksbetingelserna under den senare delen av våren och sommaren medförde mycket goda föryngringsresultat för såväl hare som skogs- och fältfågel och ripa. Även för de övriga småviltarterna kunde i allmänhet konstateras en ökad tillgång, vilket beträffande skogsfågeln är särskilt glädjande. Fältharen har inte haft lika god föryngring som skogsharen och inom vissa delar av Skåne och Halland har den till och med gått tillbaka. Ett mycket stort antal fältharar faller dessutom offer för trafiken, där den går genom odlade områden.

Den befarade katastrofen för rådjursstammarna under vintern 1965/66 visade sig desshårt uteblivit. Inte heller tycks den hårda vintern ha nedsatt de dräktiga rågetternas allmänna kondition i någon nämnvärd grad, eftersom den efterföljande vårens föryngring blev normal. Även dovviltet har ånyo börjat öka i antal efter nedgången i stammarna under nämnda vinter.

Vintern 1966/67 var i större delen av landet mycket gynnsam för villebrådstammarna. I stora delar av norra och nordvästra Sverige var emellertid snödjupet betydande. Kylen var dock inte så sträng som under den föregående vintern och bl a genom den stödutfordring som företogs var vinterdödigheten bland viltstammarna förhållandevis låg. Antalet rapporterade rådjursrivningar av hundar var för denna vinter 38 st varav två st i samband med jakt. Rådjursrivningar av räv tycks inom vissa områden av landet bli allt vanligare och förekommer tydliggen även

i snöförhållanden, som inte är särskilt besvärande för rådjuren.

Genom erfarenheterna från den för viltet svåra vintern 1965/66 fanns i huvuddelen av landet en helt annan beredskap i form av iordningställda foderplatser mm vintern 1966/67 än kanske någon gång tidigare. Om denna beredskap även i fortsättningen upprätthålls kan onekligen sägas att vintern 1965/66 innebar en verlig uppryckning av viltvårdsarbetet i Sverige.

Viltsjukdomar

Viltsjukdomar har för perioden rapporterats i påfallande hög grad. Haren är som vanligt en av de mest drabbade arterna och många iakttagelser om sjukdomar hos hare har gjorts. De vanligaste sjukdomarna, till vilka hör *coccidios*, *noseksem* och *lungmask* har rapporterats från såväl de norra som södra delarna av landet. Även *pseudotuberkulos* har förekommit och vidare i Gävleborgs och Jämtlands län *tularemi*. Endast ett fåtal harar har hittills rapporterats döda i tularemi men risken för en epizooti synes överhängande med tanke på de massföroökningar av smågnagare som skett. Flera fall av tularemi har drabbat människor som antas ha smittats av infekterat hö.

Vildkaninens plágoris *myxomatosen* rapporteras från samtliga län, där vildkaninen förekommer i något större antal. Epizootierna förefaller komma i vågor som inträffar, när vildkaninstammen på en plats uppnått en viss täthet.

Från skilda håll i landet har rapporterats *toxoplasmos* hos tjäder. Vidare kan nämnas fall av *kvicksilverförgiftning* av fasan på Gotland, *lungmask* hos grävling i Kalmar län samt ett fall *leverflundra* hos rådjur i Värmlands län.

Viltskador och avskjutning

Tillgången på älg rapporteras i stort sett oförändrad utom i Västerbottens, Norr-

bottens, Södermanlands och Kopparbergs län där stammarna minskat. En viss ökning ainges inom Norra Kalmar läns jaktvårdsförenings verksamhetsområde.

Från Västernorrlands län anmäls att många älgar fallit offer för trafiken under vintern och då speciellt efter vissa järnvägssträckor. Sedan besprutningar av såväl räls — Kreosol — som omgivande skog — Viltex — företagits har emellertid inga kollisioner eller tillbud rapporterats. Älgens skadegörelse på plant- och ungs-skogar är enligt flertalet rapporter av tolerabel omfattning. Endast i Värmlands och Gävleborgs län påtalas lokala svåra skador, medan skadorna i Västernorrlands, Jämtlands och Västerbottens län varit ringa. Skadorna på växande eller avmejad men ej bärkad gröda har uppgetts vara normala i flertalet län.

De av länsstyrelserna godkända skadeståndskraven uppgick till ca 468 000 kr, vilket således motsvarar mindre än hälften av föregående års belopp (1 125 000 kr) avseende älgskador på gröda. Samtliga läns älgskadefonder redovisar överskott.

Ersättningskraven i samband med kolissioner mellan motorfordon och älg tenderar inom flera län att öka och ersättningen börjar i vissa fall bli en betydande utgifts-post för älgskadefonderna.

Enligt Kungl domänstyrelsens officiella statistik fälldes under den legala höstjakten 1966 sammanlagt 28 443 älgar. Motsvarande antal för 1967 års älgjakt var enligt statens naturvårdsverks statistik 31 548 djur.

Av diagram 9 framgår att antalet fällda älgar per 1 000 ha landareal exkl fjäll och inägor utvecklats något olika mellan skilda landsdelar. Totalt för hela riket har avskjutningen per 1 000 ha minskat obetydligt under perioden.

Jaktlagstiftning

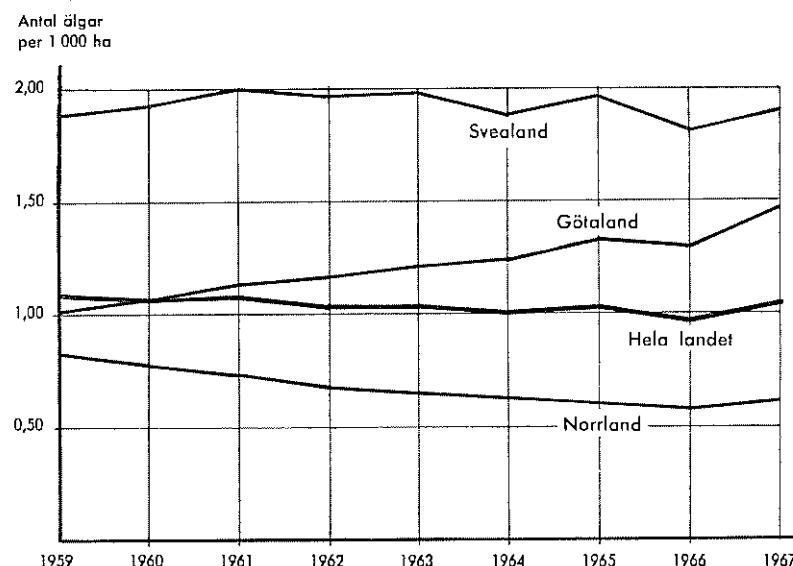
Den 1 januari 1968 trädde nya bestämmelser i kraft beträffande jaktutövningen i

landet, sedan riksdagen antagit den proposition, som byggde på 1949 års jaktutrednings slutbetänkande. Betänkandet innehöll förslag till ändringar inte bara i jaktlagen utan även jaktstadgau och andra jaktförfattningar. De nya bestämmelser som nu utfärdats är alltså ändringar dels i *jaktlagen* dels huvudsakligen i *jaktstadgan*.

I denna jaktstadga förutsätts för ett flertal paragrafer att statens naturvårdsverk skall utfärda tillämpningsföreskrifter. I skrivelse till länsstyrelserna den 25 juni 1968 har naturvårdsverket utfärdat sådana bestämmelser av stor betydelse för den enskilde jägaren.

Antalet under tillåten jakttid fällda älgar

Diagram 9
Älgavskjutningen i antal
djur per 1 000 ha
landareal exkl fjäll
och inägor för åren
1959—1967

i genomsnitt per år under femårsperioderna 1946—1950, 1951—1955, 1956—1960, 1961—1965 samt per år 1964—1967 redovisas i tabell 60 länsvis. För de två senaste åren anges även fördelning på kön och årskalvar. I tabell 61 redovisas antalet under senare år fällt vilt för ett urval av våra vanligaste jaktbara djurarter.

Följande tabellariska sammanställning redovisar utdrag ur jägareförbundets rapport över vilttillgång och avskjutningsstatistik 1966/67.

Villettillgången vid jakttidens ingång anges med följande beteckningar.

- 0 saknas
 - 1 tillfällig
 - 2 under medelgod
 - 3 medelgod
 - 4 över medelgod
- I förhållande till den
för länet normala
tillgången.

Tillgången jämförd med förhållandena vid motsvarande tidpunkt föregående år anges med

- för minskning
- = för oförändrad
- + för ökning

Län	Älg	Dovvilt	Rädjur	Björn	Järv	Lo	Skogs-hare	Fälthare	Ekorre	Rödräv
	tillg avskj									
A+B	3= 579	2= 8	3= 2 850	0= —	0= —	1= —	3= 1 900	3= 2 800	2= —	4= 3 100
C	3= 672	2= 25	3= 700	0= —	0= —	1= —	3= 600	3= 1 200	3= —	3= 1 300
D	3= 855	3= 120	4= 2 600	0= —	0= —	1= —	3+ 600	2= 4 100	4= 200	4= 3 000
E	2= 1 026	3= 300	4= 2 000	0= —	0= —	2= —	3= 1 300	4+ 5 100	4= 500	4= 3 000
F	3= 904	0= —	3= 2 000	0= —	0= —	1= —	3= 8 000	3= 1 000	2= 200	3= 2 500
G	3= 951	1= 5	4= 3 000	0= —	0= —	1= —	2= 6 000	2= 4 500	3= 100	4+ 4 500
Hn	3+ 518	2= 25	3= 1 450	0= —	0= —	2= —	3= 2 200	3= 1 000	4= 300	4= 2 200
Hs	3= 385	3= 30	3= 700	0= —	0= —	1= —	2= 800	3= 1 800	3= 500	3= 900
I	0= —	0= —	1= —	0= —	0= —	0= —	3+ 1 200	4= 4 500	0= —	3= 300
K	3= 220	1= —	3= 400	0= —	0= —	1= —	2= 200	2= 500	3= 200	4= 1 100
L+M	2= 388	3= 300	4= 4 000	0= —	0= —	0= —	2= 1 300	3= 8 000	3= 5 000	3= 3 500
N	4= 549	2= —	4= 2 200	0= —	0= —	1= —	3+ 1 800	3+ 5 000	2= —	4= 2 300
O	3= 299	0= —	3= 1 100	0= —	1+ —	1= —	3+ 1 400	2+ 1 000	2= —	4= 1 700
Ps	3= 492	1= —	3= 1 300	0= —	0= —	1= —	3= 3 000	2= 1 200	3= 100	3= 2 000
Pn	3= 749	2= 50	3= 1 200	0= —	0= —	1= —	3+ 3 000	2= 1 200	3= 200	3= 2 500
R	3= 917	3= 45	3= 2 100	0= —	0= —	1= —	3= 1 500	3+ 3 600	3= 100	4+ 4 000
S	3= 3 492	1= —	3= 650	1= —	1= —	2+ —	3+ 4 000	2= 100	2= 0	3+ 3 400
T	3= 1 273	3= 200	3= 2 300	0= —	0= —	2= —	3+ 2 500	2= 1 300	2= 1 000	3= 3 500
U	3= 1 233	2= 13	3= 1 350	0= —	0= —	1= 1	3= 1 100	3= 1 900	2= 0	3= 2 400
W	4— 3 600	1= —	3= 2 450	2= —	1= —	2= —	3+ 9 000	2+ 1 000	2= —	4+ 8 700
X	3= 2 680	1+ —	3= 400	1= —	1= —	2+ —	3= 3 300	2= 100	2+ 100	3+ 3 000
Y	3= 1 064	0= —	3= 400	2= —	0= —	2= 1	4+ 7 000	0= —	2= 200	3= 6 000
Z	3= 3 164	0= —	3= 600	3= 13	2= 1	4+ 9	4+ 17 500	0= —	2= 100	3= 4 200
AC	3— 2 130	0= —	2+ 50	2= 1	2= 2	2= 6	3+ 24 000	0= —	2= —	3= 6 500
BD	2— 1 851	0= —	2+ —	2= 27	2+ 36	2+ 46	4+ 32 000	0= —	2= 300	3= 2 800
Sa	avskj 29 991	1 121	35 800	41	39	63	135 200	50 900	9 100	78 400

Gräv- ling	Mink	Tjäder	Orre	Dalripa	Fjäll- ripa	Fasan	Gräsand	Ejder	Ring- duva	Duvhök
tillg avskj	tillg avskj	tillg avskj	tillg avskj							
3= 300	2= 200	2= 50	2= 100	0= —	0= —	3= 3 000	3= 4 700	3= 1 000	3= 3 000	2= 100
3= 300	2= 100	2= 100	2= 50	0= —	0= —	3+ 1 500	3= 2 300	2= —	3= 400	2= 300
4+ 600	4= 500	2= —	2+ —	0= —	0= —	3+ 4 100	2= 2 700	4= 400	4+ 2 500	3= 100
4= 900	4= 1 000	2= 50	3= 50	0= —	0= —	4+ 6 100	3= 5 500	4+ 2 500	4= 3 500	2= 200
3= 200	3= 800	2= 500	2= 500	0= —	0= —	2= 800	3= 2 200	0= —	3= 800	3= 100
3= 400	4— 1 500	3+ 250	3+ 200	0= —	0= —	3+ 3 700	3+ 5 200	0= —	2= 1 500	3= 250
3= 600	4= 300	2= 50	2= 50	0= —	0= —	3= 900	2= 2 000	4= 4 000	4= 1 800	2= 0
3= 300	3— 300	2= 250	2= 50	0= —	0= —	3= 3 200	3= 1 300	4+ 6 000	3= 3 000	3= 200
0= —	3= 200	0= —	0= —	0= —	0= —	3= 6 000	3= 2 000	4= 200	3= 700	3= 150
3= 200	3= 400	2= 50	2= 50	0= —	0= —	3= 3 000	2= 2 200	3= 3 000	3= 1 500	2= 50
2= 500	3= 700	2= 50	2= 50	0= —	0= —	2+ 25 000	2= 8 000	3= —	4= 23 000	2= —
3+ 400	3— 700	2+ 100	2= 100	0= —	0= —	2+ 1 800	3= 3 000	4= —	4+ 7 000	2= —
3= 300	4— 800	2= 100	2= 100	0= —	0= —	2+ 500	3= 2 300	4+ 2 800	4+ 4 300	2= —
3= 400	3= 700	2= 0	2= 0	0= —	0= —	2= 200	2= 900	0= —	3= 1 200	2= 0
3= 500	3= 600	2= —	2= —	0= —	0= —	2= 300	2= 1 500	0= —	3= 1 500	2= 0
3= 600	3= 900	2= 100	3= 100	0= —	0= —	3= 2 200	3= 4 100	0= —	3= 2 400	2= 100
3= 400	3+ 600	2+ 850	2+ 500	2= —	0= —	2= 1 100	2= 1 100	0= —	3+ 400	2= 50
3= 500	3= 1 100	2+ 400	2+ 400	1= —	0= —	3+ 4 000	3+ 2 000	0= —	4= 2 000	2+ 200
3+ 300	3= 400	2+ 50	3+ 50	0= —	0= —	2+ 2 300	2= 2 000	0= —	3+ 900	2= 150
3= 300	4+ 2 500	2+ 2 500	2+ 1 400	3= 900	2= —	2= 100	3+ 4 000	0= —	2= —	2= —
3+ 400	3+ 600	2+ 750	3+ 600	2= —	2= —	2= —	3= 2 800	2+ —	2= 100	2= 50
3= 100	3= 1 300	2= 2 500	2= 2 000	2= —	0= —	1= 20	3= 2 000	1= —	4= 500	3= 100
2= 100	3= 2 000	3+ 4 450	3+ 3 000	4+ 5 700	4+ 5 700	0= —	3= 2 700 ¹	1= —	3+ 500	3= 100
2+ —	3= 2 300	3+ 4 000	3+ 4 000	3+ 15 000	3+ 10 000	0= —	2+ 6 500	2= —	2+ 300	3= 350
2+ —	3= 500	3+ 6 000	3+ 4 000	4+ 105 000	4+ 35 000	0= —	2+ 4 800	2+ —	2+ 100	4+ 300
8 600	21 000	23 150	17 350	126 600	50 700	68 720	77 800	19 900	62 900	2 850

¹ Inklusive samtliga andarter utom lom.

G. Övriga skogliga frågor

I. Administration

Den statliga tillsynen över rikets skogar utövas i huvudsak genom två skilda centrala ämbetsverk, domänstyrelsen och skogsstyrelsen. Domänstyrelsen med dess lokala organ svarar för förvaltningen av eller tillsynen över kronans och vissa andra allmänna skogar. Skogsstyrelsen jämte de regionala skogsvårdsstyrelserna har tillsyn över flertalet andra skogar i riket, huvudsakligen enskilda. Nedan följer en sammanfattnings av de två organens administration och uppgifter.

1. Domänverket

(domänstyrelsen och dess lokalförvaltningar)

Domänverket är ett affärsdrivande verk. Nn gällande instruktion för verket är utfärdad den 3 december 1965 (SFS nr 846).

Domänstyrelsen förvaltar den fasta egen-
dom och de övriga tillgångar, som hör till
domänfonden, samt förvaltar eller utövar
tillsyn över vissa andra allmänna skogar.

Chef för domänverket är en general-
direktör. Denne beslutar ensam i frågor, i
vars prövning han deltar, utom i disciplin-
mål och vissa andra personalärenden, där
kollegial omröstning sker.

Hos styrelsen finns en överdirektör som
tillika är generaldirektörens ställföreträ-
dare.

Styrelsen är organiserad på sju byråer
nämligens försäljningsbyrå, första skogs-
byrå (för norra Sverige), andra skogs-
byrå (för södra Sverige), skogstekniska

byrå, jordbruksbyrå, kameralbyrå och
personalbyrå.

Försäljningsbyrå förestås av en försälj-
ningschef, var och en av de övriga byråer-
na av en byråchef. Dessutom finns ett sär-
skilt domänfiskalskontor under en förste
domänfiskal. Sedan 1962 är inom styrelsen
inrättad en avdelning för naturvård och
fritidsverksamhet med en avdelningsdirek-
tör som chef.

Den lokala verksamheten utövas av
skogsförvaltningen och jordbruksförvalt-
ningen.

Skogsförvaltningen har huvudsakligen
till uppgift att handha den direkta förvalt-
ningen av statens skogar med tillhörande
skogsjordbruk och fisken. Landet är därvid
indelat i elva överjägmästardistrikts. Varje
överjägmästardistrikt är indelat i revir,
vilkas antal varierar mellan sju och elva.
Vid 1967 års utgång fanns 93 revir. Varje
revir förestås av en jägmästare (revirför-
valtare). Reviren är i sin tur indelade i
bevakningstrakter, som förestås av kro-
njägare. Antalet ordinarie bevakningstrakter
var vid 1967 års utgång 413.

Huvudparten av kontorsarbetet inom den
regionala skogsförvaltningen utförs vid
centrala kontor ute i landet, vilkas antal
vid utgången av 1967 uppgick till tio.

Jordbruksförvaltningen har till uppgift
att handha tillsynen över kronans jord-
bruksdomäner och att handlägga ärenden
rörande dessa, såsom arrenden, syner och
byggnadsfrågor. Personalen vid jordbruks-
förvaltningen utgörs av fem domäninten-
denter. Jordbruksdomänernas antal ut-
tryckt i antal avtal om upplåtelser utgjorde
vid 1967 års utgång 1 084 med en areal av
52 200 ha, varav 41 200 ha åker.

Domänverkets sammanlagda personal vid
1967 års utgång uppgick i fråga om tjänste-
männen till 1 736. Därtill kommer bl a 243
skogsförmän anställda enligt kollektivavtal
mellan domänverket och Civila statsför-
valtningens tjänstemannaförbund (CST).

Antalet arbetare i verkets tjänst visar betydande variationer; i februari 1967 sysselsattes t ex 6 900 manliga arbetare, i augusti 5 900.

Genom beslut av 1968 års riksdag får domänverket ny organisation den 1 januari 1969.

2. Skogsstyrelsen

Nu gällande instruktion för skogsstyrelsen utfärdades av Kungl Maj:t den 3 december 1965 (SFS nr 796; ändr 1967: 424). Enligt denna är styrelsen central förvaltningsmyndighet för ärenden om skogsbruket på mark, där skogsvårdslagen äger tillämpning, samt för yrkesutbildningen på skogsbrukets område. Det åligger styrelsen särskilt att leda de statliga åtgärderna för att främja det enskilda skogsbruket, att vara ledande, samordnande och rådgivande organ för skogsvårdsstyrelsens verksamhet, att meddela föreskrifter för mätning av virke och ha uppsikt över sådan mätning samt att i övrigt verka för det enskilda skogsbrukets och skognäringens utveckling.

Skogsstyrelsen är licensgivande myndighet för all import och export av skogsfrö och skogsplantor.

Skogsstyrelsen utgörs av en generaldirektör och chef samt fem ledamöter. En av byråcheferna är generaldirektörens ställföreträdare.

Styrelsen är organiserad på tre byråer, första skogsbyrån, andra skogsbyrån och administrativa byrån samt två avdelningar, en för virkesmätning och en för yrkesutbildning.

Skogsstyrelsen har överinseendet över statens skogsmästarskola och statens skogs-skolor.

3. Skogsvårdsstyrelserna

Enligt Kungl Maj:ts förordning den 3 juni 1960 (SFS nr 267; ändr 1965: 581) an-

gående skogsvårdsstyrelser skall för varje län finnas en skogsvårdsstyrelse. Denna har till uppgift att främja och stödja den enskilda skogshushållningen och att verka för att skogsvårdsarbetet på de enskilda skogarna inom styrelsens verksamhetsområde bedrivs på ett planmässigt sätt. Därjämte skall skogsvårdsstyrelsen utöva den uppsikt och vidta de åtgärder, som enligt gällande skogsvårds-, naturskydds- och andra författningsankommer på styrelsen.

Skogsvårdsstyrelse har att till fullgörande av sin uppgift

lämna sakkunnigt biträde vid planläggning av skogsbrukets drift och vid skogens vård och skötsel i övrigt;

verka för att sammanslutningar av skogsägare bildas och bistå sådana sammanslutningar i deras verksamhet för skogsvården;

medverka vid åtgärder i syfte att främja ytter rationalisering av skogshärande fastigheter;

bevilja bidrag och lån till det enskilda skogsbrukets främjande;

svara för att inom verksamhetsområdet såvitt möjligt finns tillräcklig tillgång på skogsfrö och skogsplantor av fullvärdig, för orts lämplig beskaffenhet;

bedriva skoglig yrkesutbildning och upplysning samt verka för samordning med liknande verksamhet som anordnas av annan huvudman samt

vidta åtgärder i övrigt ägnade att beförra en förbättrad skogshushållning.

Vid fullgörande av sin uppgift har skogsvårdsstyrelse att ställa sig till efterrättelse vad i övrigt finns föreskrivet i författnings och av Kungl Maj:t eller skogsstyrelsen meddelade bestämmelser.

Var och en av de 24 skogsvårdsstyrelserna står under chefsskap av en länsjägmästare som tillika är självskriven ledamot av skogsvårdsstyrelsen. I styrelsen ingår ytterligare sex ledamöter, varav tre utses

av Kungl Maj:t och tre av vederbörande landsting.

Hos skogsvårdsstyrelserna är anställda dels ordinarie och extra ordinarie tjänstemän i enlighet med särskild personalförteckning, dels extra tjänstemän avlönade med driftsmedel. Personalförteckningen ävensom indelningen i arbetsenheter — sektioner — är fastställda av Kungl Maj:t. Sektionsindelningen vid de större skogsvårdsstyrelserna är följande: en administrativ sektion, en eller flera skogsvårdssektioner, en återväxtsektion, en skogsteknisk sektion och en undervisningssektion. Vid övriga skogsvårdsstyrelser utom de två minsta, som saknar fast sektionsindelning, är antalet sektioner i allmänhet begränsat till tre. Under länsjägmästaren tjänstgör ett antal jägmästare, bl a såsom chefer för de olika sektionerna, skogsvårdskonsulenter såsom föreståndare för distrikt mm, undervisningspersonal av olika kategorier m fl. Antalet tjänstemän utgjorde vid utgången av 1967 sammanlagt 1 482, därav 831 innehade personalförtecknade tjänster. Vidare fanns under året anställda ca 890 förmän.

Beträffande finansieringen av skogsvårdsstyrelsernas verksamhet gäller att styrelsernas uppgifter av offentlig natur i princip bekostas av staten, medan uppdrag av servicekaraktär finansieras av biträdesinkomster, som grundar sig på taxor utformade enligt självkostnadsprincipen. Vid taxornas avvägning beaktas storleken av inflytande skogsvårdssavgifter. Den av styrelserna bedrivna frö- och plantproduktionen är helt affärsmässigt grundad och skild från verksamheten i övrigt.

Skogsvårdsstyrelserna har tillgång till egna fastigheter för bedrivande av undervisning (skogsbrukskolor) och för plantskoleverksamhet. För detta ändamål disponeras även förhyrda (arrenderade) fastigheter och lokaliteter.

II. Skoglig utbildning

Skogshögskolan

Vid skogshögskolan kan civiljägmästarexamen och skoglig licentiatexamen avläggas samt disputation för skoglig doktorsgrad ske.

Utbildningen vid högskolan skall ge de studerande vetenskaplig skolning och kunskaper inom de ämnesområden, som är erforderliga för ledande befattningar inom förvaltning, administration, undervisning, rådgivning och forskning på skogsbrukets, naturvårdens och andra närliggande verksamhetsområden.

Utbildningen för civiljägmästarexamen omfattar fyra årskurser fördelade på höst-, vår- och sommartermin i årskurserna 1 till 3 samt höst- och värtermin i årskurs 4. Varje hösttermin antages cirka 40 nya studerande. Undervisningen är under de tre första terminerna förlagd till skogshögskolans avdelning i Garpenberg, där förläggningen är av internattype. Resterande studietid, med undantag för de två återstående sommarterminerna, ägnas huvudsakligen åt studier i Stockholm. För att de studerande skall få en inblick i skogsärendens skiftande förhållanden och förutsättningar i olika delar av vårt land ägnas stora delar av andra och tredje årskursernas sommarterminer åt resor i södra och norra Sverige. En av dessa resor utsträcks till att omfatta även något ur skoglig synpunkt intressant främmande land.

Vid högskolan meddelas undervisning i tretton läroärnen, nämligen skoglig marklära, skogsbotanik, skoglig vertebratekologi, skogsentomologi, skoglig matematisk statistik, skogsuppskattning och skogsindelning, skogsteknik I, skogsteknik II, virkeslära, skogsekonomi, skogsskötsel, natur- och landskapsvård samt rättslära. Vid utbildningens genomförande lägges största vikt vid att de olika ämnenas kunskapsstoff formas och meddelas så, att civiljägmäs-

tarutbildningen formas till en helhet sammansatt av naturvetenskap, teknik och ekonomi.

Antal ordinarie studerande och avgivda examina

	1966	1967
Sökande	151	114
Antagna	40	40
Civiljägmästarexamen	35	47
Skoglig licentiatexamen	5	7
Skoglig doktorsgrad	2	2

Umeå universitet

För att bredda forskarutbildningen på det skogliga området och öka forskningen om det norrländska skogsbrukets problem inrättas från budgetåret 1968/69 på försök en extra laboratur i skoglig produktionslära.

Statens skogsmästarskola

Skogsmästarskolan, belägen i Skinnskatteberg i Västmanlands län, har till uppgift att meddela sådana kunskaper i skogshantering, som erfordras bl a för förvaltare i det mindre och medelstora skogsbruket samt för vissa andra befattningshavare i allmän och enskild tjänst inom skogsbruk och träförädling, där högre kompetens än den som skogsskolorna ger, är önskvärd. För inträde erfordras genomgången skogsskola med goda betyg, realskola (eller motsvarande) samt därtill studentexamens betyg i vissa ämnen, eller annan än skoglig fackutbildning såsom jordbruksutbildning, teknisk utbildning eller handelsutbildning. För de icke skogsskoleutbildade krävs dessutom minst två års skogspraktik

och fyra månaders preparandkurs, som är förlagd till skogsmästarskolan. Vid skolan avläggs skogsmästarexamen efter en studietid av ca 15 månader.

Statens skogsskolor

De sex skogsskolorna (varav fem är statliga och står under skogsstyrelsens tillsyn) har som uppgift att meddela kunskaper i skogshanteringen i den utsträckning, som forderas för tjänster såsom kronojägare, skogs-vårdsrådenter, skogsvaktare eller andra därförmed jämförliga arbetsledare inom skogsbruket. Skolorna är belägna i Älvbyn, Bispgården, Bjurfors, Bjärka-Säby och Kolleberga (statliga) samt i Gammelkroppa (enskild). Kurserna är ettåriga. För inträde vid skogsskola erfordras genomgång av års-kurs 1 vid skogsbruksskola, minst 20 månaders allsidig skogspraktik samt fyra månaders kompletteringskurs. Sistnämnda kurs anordnades 1966/67 vid fyra härför avsedda skolor. Av dessa drevs tre, Bispgården, Hällnäs och Araby av skogsstyrelsen; den fjärde, Gammelkroppa, var enskild. Sökande till kompletteringskurs och skogsskola genomgår inträdesprov.

Antalet sökande och antagna till kompletteringskurser samt utexaminerade vid skogsskolor framgår av nedanstående tabell.

	Sökande	Varav antagna	Utexaminerade (antagna föreg år)
1966	238	109	107
1967	220	91	109

Antal studerande och utexaminerade elever vid skogsmästarskolan

Kurs	1966/67			1967/68		
	sökande	antagna	utexaminerade	sökande	antagna	utexaminerade
Huvudkurs	57	30	30	54	30	30
Preparandkurs	22	12	—	22	13	—

Skogsvårdsstyrelsernas utbildningsverksamhet

Den statsunderstödda skogliga yrkesutbildningen handhas regionalt av skogsvårdsstyrelserna under skogsstyrelsens ledning och tillsyn. Riktlinjerna för utbildningen har utarbetats centralt i nära samarbete med skogsbrukets företrädare, varigenom enhetliga utbildningsformer skapats för hela landet. På länsplanet sker en anpassning av dessa riktlinjer till de lokala förutsättningarna. Utbildningen, som i allmänhet är förlagd till skogsvårdsstyrelsernas

skogsbruksskolor, kan delas upp på följande huvudgrupper:

Grundutbildning för blivande skogsarbetare, skogsbrukare och arbetsledare
Vidareutbildning och fortbildning för yrkesverksamma skogsarbetare och skogsbrukare samt förmansutbildning.

Grundutbildning. Den grundläggande skogssyrkesutbildningen meddelas vid årskurs 1. Kursen utgör en kombination av skolmässig undervisning vid en skogsbruksskola (skolskede) och yrkesarbete

Skogsvårdsstyrelsernas skogsbruksskolor 1966/67

Län	Skola	Prod skogs- mark	Antal elev- ha	Län	Skola	Prod skogs- mark	Antal elev- ha
Nb	Arvidsjaur	—	36	Sth	Ladvik	547 ¹	24
	Björkfors ¹	1 160 ¹	24				
	Tväråselet ¹	—	18	Sdm	Vallmotorp	257	32
	Tärendö	240	36	Ög	Västerby	600	30
Vb	Burträsk	137	40	Skb	Sparresäter	270	32
	Vallnäs	22	40				
	Åsele	229	36	Äbg	Dalslands	318	38
Jtl	Halåsen	342	32		Råddet ¹	170 ¹	12
	Vågdalen ¹	200 ¹	17		Östad ¹	3 800 ¹	23
Vnr	Hussborg	263	34	Jkp	Trollebo	350	32
	Skedom	421	40		Värnamo ¹	—	14
	Viken ¹	241	22	Krb	Asa ¹	400 ¹	30
Gvl	Bollnäs ¹	—	16 ²		Ryssby ¹	50 ¹	12
	Friggesund ¹	—	24	Klm	Helgesbo	200	32
	Kratte Masugn	407	42		Lidbem	335	28
Kpb	Dådran ¹	—	16	Gtl	Hejdes	250	20
	Rankhyttan	450	28				
	Älvadalen	—	46	Gbg	Hensbacka	220	38
Vrm	Lundsholm ¹	—	14	Hl	Plönninge	—	32
	Stöllet ¹	—	16				
	Södra viken	459	60	Bl	Sjöarp	210	18
Ör	Kvinnersta	400	34	Krs	Breanäs	89	24
Vstm	Västsura	630	32	Mlm	Hörby ¹	2 000 ¹	16

¹ Annan ägare än skogsvårdsstyrelse.

² Externat

under fackmans ledning (praktikskede). Praktikskedena kan anordnas antingen vid skolan eller hos ett skogsföretag. Huvudsyftet med utbildningen vid årskurs 1 är att meddela sådana kunskaper och färdigheter, som erfordras för att eleverna efter utbildningen skall kunna finna sin utkomst som skogsarbetare eller skogsbrukare. Kurserna skulle vidare vara obligatorisk för inträde till skogsskola. Vid gruudutbildningens årskurs 2 ges specialinriktad utbildning på två skilda linjer — driftekonomi och teknik. Den förra syftar till utbildning av egna företagare — den senare till traktorförare.

Vidareutbildning och fortbildning meddelas vid ett stort antal kurser såväl vid skogsbruksskolorna som vid tillfälliga kursplatser i deltagarnas hemorter. Kurslängden varierar från 1—3 dagar till flera veckor. Vid varje kurs behandlas normalt ett avgränsat ämnesområde, exempelvis motorsågning, traktorkörning, beståndsanläggning, beståndsvård eller arbetskydd.

Grundläggande förmansutbildning meddelas vid tre skolor — en i Värmlands, en i Västerbottens och en i Norrbottens län. Dessutom anordnas kortare fortbildningskurser inom avgränsade ämnesområden.

Övrig skoglig utbildning. Utöver den utbildningsverksamhet som redovisats ovan, medverkar skogsvårdsstyrelserna i skogsuniversiteten vid flertalet lantränksskolor. Dessutom bedrivs en omfattande skoglig yrkesorientering i grundskolan.

Den kursmässiga undervisningen förbereds och kompletteras med rådgivnings- och instruktionsverksamhet. Vid skogsdagar, utställningar och föredrag behandlas både skogstekniska och skogsvårdande ämnen.

Skoglig yrkesutbildning bedrivs även av domänverket, vissa skogsbolag, skogsägarföreningar och virkesmätningsföreningar.

Den skogliga yrkesutbildningen under läsåret 1966/67 redovisas i tabell 62.

Utredning av den skogliga yrkesutbildningen

Skogsbruks yrkesutbildningskommitté (SYK) avlämnade hösten 1965 ett principbetänkande (SOU 1965: 67).

Under 1967 har kommittén avslutat sitt arbete vilket redovisas i betänkandet Skoglig yrkesutbildning 2 (SOU 1967: 38). I detta har kommittén framlagt dels beräkningar om utbildningsbehov inom skogsbruket, dels förslag rörande innehåll och uppläggning av befälsutbildningen för skogsbruket, samordnad utbildning i jordbruk och skogsbruk för yrkesutövare inom kombinerat jord- och skogsbruk, lärarutbildning för den skogliga yrkesundervisningen, fortbildning för olika yrkeskategorier, utbildningsorganisation, ledning och tillsyn av den skogliga yrkesutbildningen samt finansieringen av densamma jämte kostnadsberäkningar.

III. Skoglig forskning och skogligt utvecklingsarbete

Skogshögskolan

Skogshögskolan har till uppgift att genom vetenskaplig forskning främja skogsbrukets utveckling.

Forskningen vid högskolan är fördelad på tretton institutioner och en datacentral. Beroende på ämnesområdenas karaktär och omfattning har de olika institutionerna hänförts till endera av fyra institutionsgrupper. Namnen på dessa liksom på de olika institutionerna framgår av nedanstående tablå.

Gemensamt för institutionerna finns en central förvaltning och ett skogsbibliotek. Det senare innehåller även ett fotolaboratorium och ett bildarkiv. För fältförsök har högskolan tillgång till fem försöksparkar

<i>Institutionsgrupp</i>	<i>Institution</i>	<i>Avdelning</i>
Institutionsgruppen för biologiska och kemiska ämnen	Institutionen för växt-ekologi och marklära Institutionen för skogshotanik Institutionen för skogs-genetik Institutionen för skogs-zoologi Institutionen för virkesslära	{ Avdelningen för skogsekologi { Avdelningen för skoglig marklära { Avdelningen för skoglig vertebrat-ekologi { Avdelningen för skogsentomologi
Institutionsgruppen för ämnen avseende skogsskötsel	Institutionen för skogs-föryngring Institutionen för skogs-produktion Institutionen för skogs-skötsel	
Institutionsgruppen för skogstaxering och statistik	Institutionen för skoglig matematisk statistik Institutionen för skogs-taxering ¹ Institutionen för skogs-uppskattning och skogs-indelning Datacentralen	
Institutionsgruppen för teknik och ekonomi	Institutionen för skogs-teknik Institutionen för skogs-ekonomi	{ Avdelningen för skogsteknik I (förlagd till Garpenberg) { Avdelningen för skogsteknik II

¹ Handhar riksskogstaxeringen.

med en sammanlagd areal av ca 8 000 ha, nämligen Bogesund nära Vaxholm, Siljansfors i Mora, Svartherget och Kulbäcksliden i Vindeln, Tönnersjöheden i Simlångsdalen samt Ätnarova i Gällivare, försöksplantskolor i Vidsel och Ågrena samt ett stort antal provytor utspridda över hela landet.

Skogshögskolan utger de vetenskapliga publikationsserierna »Studia Forestalia Suecia» samt »Rapporter och uppsatser», den sistnämnda institutionsvis.

Statens råd för skogs- och jordbruksforskning

Den 1 juli 1967 inrättades ett nytt forskningsråd kallat Statens råd för skogs- och jordbruksforskning samtidigt som Jordbruksforskningsrådet upphörde. Från och med samma tidpunkt disponerar rådet medlen under Fonden för skoglig forskning, i och med att fondens styrelse upphört och handhar statskontoret förvaltningen av fondeu.

Enligt instruktionen för rådet har detta »till uppgift att främja sådan forskning som är ägnad att gagna jordbruks och skogsbrukets utveckling och stärka dessa näringars bärkraft». Till rådets åligganden hör bla att »följa utvecklingen inom de forskningsområden som rådet har att bevakा, stödja forskning av betydelse för jordbruket och skogsbruket samt taga initiativ till sådan forskning, till forskningsarbeten inom rådets verksamhetsområde fördela de anslag och andra medel som rådet förfogar över».

Föreningen Skogsträdsförädlings och Institutet för skogsförbättring

Föreningen Skogsträdsförädlings överflyttade den 1.7.1967 större delen av sin praktiska verksamhet till Institutet för skogsförbättring vilket då startades. Samtidigt ställde föreningen sina byggnader och försöksområden till institutets förfogande.

Till föreningen är som medlemmar anslutna: domänstyrelsen, skogsstyrelsen, Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbund, Skogsindustriernas Samarbetsutskott, Skogssällskapet samt huvudparten av de allmänningar, stiftsnämnder och bolag som äger skogsmark i landet. Vidare är en stor del av de privata skogsägarna samt städer, landsting m fl anslutna som medlemmar.

Från den 1.7.1967 är föreningen huvudsakligen ett stödjande och kapitalförvaltande organ med ändamål att stödja såväl den vetenskapliga och praktiska skogsträdsförädlingen och beståndsförnyelsen i skogarna som verksamheten inom skogsbruket för ökad avkastning genom markförbättring. Föreningens verksamhet finansieras i första hand genom avkastning från egna fonder. Tillsammans med Institutet för skogsförbättring utger föreningen årligen en årsbok med bl a verksamhetsberättelse.

Institutet för skogsförbättring som är ett delstatligt branschforskningsinstitut

startades den 1.7.1967 och övertog då större delen av den verksamhet som Föreningen Skogsträdsförädlings dittills bedrivit. Samtidigt ställde Föreningen Skogsträdsförädlings sina försöksstationer till institutets förfogande.

Institutets verksamhet finansieras av medel från Stiftelsen Skogsförbättring, statsmedel, diverse fondanslag samt inkomster från serviceverksamhet och försäljning av ympar.

Stiftelsen Skogsförbättring får sina medel från de fonder som Föreningen Skogsträdsförädlings förvaltar samt från ett stort antal bidragsgivare, ägare till ca 80 % av landets skogsmark. Bland dessa bidragsgivare ingår bolag, skogsägarföreningar, domänverket, stiftsnämnder, allmänningar samt ett stort antal privata och andra skogsägare.

Institutet för skogsförbättring har till ändamål att bedriva vetenskaplig och praktisk verksamhet rörande skogsträdsförädlings samt olika trädslags, proveniensers och förädlade arters användning vid skogsodling även om att planlägga och delta i skogsbrukets försöksverksamhet för gödsling av skogsmark.

Institutets verksamhet i landet är indelat i tre distrikts, nämligen norra distriktet med Sundmo försöksstation, mellersta distriktet med Brunsbergs försöksstation samt södra distriktet med Ekebo försöksstation. Institutet utger en informationsserie som behandlar skogsträdsförädlings, skogsgödsling mm och dessutom tillsammans med Föreningen Skogsträdsförädlings en årsbok med bl a verksamhetsberättelse.

Samarbetsnämnden för Skoglig Växtförädlings och Genetik är dels ett forum för vetenskapliga programdiskussioner på den skogliga växtförädlings och skogsgeuetikens område och dels ett samordnande organ för den skogliga fröplantageverksamheten.

Forskningsstiftelsen Skogsarbeten

Forskningsstiftelsen Skogsarbeten började sin verksamhet vid årsskiftet 1963/64 efter en sammanslagning av de tre tidigare skogliga arbetsstiftningarna SDA, MSA och VSA.

Skogsarbeten skall enligt stadgarna genom forskning och försök främja skogsbrukets utveckling vad gäller redskap, maskiner och arbetsmetoder. Man skall också utföra undersökningar och arbetsstudier, som syftar till att skapa rättsvisa grunder för bedömning av svårigheten hos arbeten tillhörande skogsbruket.

Bakom Skogsarbeten står som intressenter: domänverket, skogsägareföreningarna och flertalet skogsägande bolag. Verksamheten finansieras genom bidrag från intressenter och fonder samt genom intäkter från förmedlingsverksamheten.

Tyngdpunkten av forskningsverksamheten har under 1967 legat på analyser av framtida avverkningsmetoder samt på åtgärder för bättre utnyttjande av dagens drivningsmetoder genom metodutveckling och planläggning. Under året har en analys av möjligheterna till högmekanisering av gallring utförts. För att klarlägga driftssäkerheten hos de seriebyggda skogsmaskinerna har provningar av dessa skett i samarbete med Statens maskinprovningars, SLA Skogsbyrå och intressentföretagen. Genomförda utredningar visar att stora förbättringar går att göra på dagens drivningsmetoder. Under året har metodstudier skett beträffande huggniussarbete och upparbetning av stammar vid bilväg. Huvuddelen av utvecklingsarbetet på ett kortsiktigt planläggningssystem för drivning, lagring och vidaretrausport slutfördes under året. Systemet, som omfattar flerårs-, års- och månadsplan för drivning samt års- och månadsplan för lagring och vidaretrausport, är anpassat för automatisk databehandling. Årets tidsstudieverksamhet ägnades åt att klarlägga prestationssambanden

vid stam- och trädlunning samt vid huggningsarbete i Norrland.

Forskningsresultaten förmedlas dels genom utgivning av olika publikationer, dels genom kursverksamhet. Den snabbaste publiceringen sker genom informationsblad i serierna NYTT, TEKNIK och EKONOMI. En mera fullständig redovisning av resultat och undersökningsmetodik presenteras i särskilda redogörelser. De mera kvalificerade och djupgående undersökningarna redovisas i Meddelanden. Handböcker och handledningar skrivs för olika arbetsområden och ges ut för instruktions- och undervisningsändamål. Från egna arkiv uthyras foton, ljusbilder och filmer.

Kursverksamheten har 1967 främst gällt förbättring av dagens drivningsmetoder genom driftskontroll och lokala arbetsstudier samt information om framtida avverkningsystem.

Stiftelsen Skogsmekanisering bildades av Norrlandsfonden 1963 och påbörjade sin verksamhet 1964. Huvudman för Stiftelsen är skogshögskolans styrelse.

Stiftelsens uppgift är »att verka för en ändamålsenlig mekanisering av det norrländska skogsbruket och att driva därmed förenlig verksamhet».

För detta ändamål har Norrlandsfonden anslagit 5 milj kr att utbetalas till Stiftelsen med 1 milj kr per år under 5 år från och med 1964. Dessutom har Norrlandsfonden hos sig reserverat ytterligare 5 milj kr för skoglig högmekanisering. Dessa medel tages vanligen i anspråk vid bidragsgivning till företag och enskilda för maskinutveckling och prototypframställning.

Stiftelsen har hittills verkat genom stöd dels till forskning, dels till tekniskt utvecklingsarbete.

Stödet till forskning har syftat till att täcka de luckor i dagens kunskap, som varit särskilt besvärande i det tekniska utvecklingsarbetet.

Stöd till sådant utvecklingsarbete lämnas i form av villkorliga bidrag, innebärande att sådana medel skall återbetalas om verksamheten resulterar i säljbara produkter.

Nämnden för skoglig flygbildteknik trädde i funktion den 1 juli 1963 och avlöstes då den tidigare verksamma nämnden för skoglig fotogrammetri.

Nämndens styrelse består av nio ledamöter, representerande domänstyrelsen, skogsstyrelsen, lantbruksstyrelsen, lantmäteristyrelsen, kartverket, tekniska högskolan, skogshögskolan, Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbund samt Skogsindustriernas Samarbetsutskott. Anslagstekniskt och personalmässigt är nämnden knuten till skogsstyrelsen, men är i övrigt självständig i sin verksamhet. Nämnden har till uppgift att genom informations- och kursverksamhet, serviceverksamhet och viss praktisk försöksverksamhet verka för ett rationellt utnyttjande av flygbildtekniken inom skogsbruket. Till nämndens uppgifter hör också att följa utvecklingen inom det flygbildstekniska området samt att i mån av behov fungera som samarbetsorgan för hithörande frågor inom skogsbruket.

IV. Föreningar och organisationer

Inom skogsbruket verkar ett stort antal föreningar och organisationer. För några av de viktigaste inom skilda skogliga verksamhetsområden lämnas här nedan en översikt. Samma systematisering i ordningsföljden som i föregående årsböcker har bibehållits; sålunda behandlas först ideella föreningar, därefter ekonomiska intresseföreningar och arbetsmarknadens föreningar samt slutligen föreningar för skogsbrukets rationalisering.

1. Ideella föreningar och allmänna intresseföreningar utan egen ekonomisk verksamhet

Skogssällskapet, bildat i Göteborg 1912, är

en ideell stiftelse utan egna ekonomiska syften, med ändamål — enligt av Kungl Maj:t fastställda stadgar — att främja skogshushållningen och naturvården, huvudsakligen genom praktisk verksamhet. I samarbete med kommuner och andra medparter av offentlig natur söker sällskapet uppnå ett ur sociala och ekonomiska synpunkter optimalt utnyttjande av deras marker. I syfte att skapa goda föredömen i bygderna och att på bästa sätt tillvarata sällskapets resurser ifråga om förvaltningspersonal, yrkesutbildad arbetskraft, tekniska hjälpmedel, affärsförbindelser m m lämnas biträde med skötsel och förvaltning av skogsegendomar jämväl åt andra menigheter och institutioner samt åt samägare av olika slag och enskilda personer, vilka ej själva eller genom egen personal kan förvalta sin egendom. På naturvårdens område kan sällskapet dels åtaga sig förvaltningsuppgifter, dels ingripa ekonomiskt för bevarande av områden med märklig eller för landskapets karaktär värdefull växtlighet.

Under 1966 tog sällskapet befattnings med 610 förvaltningsenheter om sammanlagt 270 000 ha samt under 1967 med 633 förvaltningsenheter om sammanlagt 277 000 ha. Sällskapets personal bestod av ett 100-tal personer, därav 14 jägmästare och 54 skogsvaktare.

Sveriges Skogsvårdsförbunds syfte är att främja skogsbruket och den därmed sammahängande naturvården, bl a genom anordnande av konferenser, exkursioner och studieresor samt genom förlags- och annan informationsverksamhet. Förutom tidskrifterna »Skogen» och »Sveriges Skogsvårdsförbunds Tidskrift» utger förbundet upplysningsskrifter m m. Genom »Skog och Press» förmedlar förbundet skoglig information och nyhetsmaterial till pressen.

Antal medlemmar var vid ingången av år 1968 ca 8 900.

Genom Nordiska skogsunionen samarbe-

tar Sveriges Skogsvårdsförbund med motsvarande organisationer inom de övriga nordiska länderna.

Stiftelsen Skogsveckans uppgift är att under benämningen »Skogsveckan» organisera möten med sammanslutningar, vilkas verksamhet berör skogsbruk och skogsindustrier och att underlätta såväl deltagandet i dessa möten som personliga sammanträffanden och överläggningar mellan skognäringens företrädare.

Vid skogsveckan hålls allmänna sammanträden för behandling av för skognäringen betydelsefulla frågor.

Västra Sveriges Skogsvårdsförbund, som bildades 1895, har på sitt program att inom Västsverige arbeta för skogsodling av kalmarsområden och förbättrad beståndsvård främst i ungskogar.

Verksamheten bedrivs huvudsakligen inom Älvborgs, Göteborgs- och Bohus samt Hallands län. Förbundet söker intressera skogsägarna att bilda skogsvårdsföreningar eller skapa skogsbruksområden i avsikt att få till stånd intensivare skogsvård och understödjer även genom lämnande av bidrag bildande av sådana sammanslutningar.

Förbundet utger regelbundet en årsskrift med redogörelser för årets verksamhet och med inlägg i skogliga frågor.

Skogsindustriernas Samarbetsutskott har bildats av Svenska Cellulosaföreningen, Svenska Pappersbruksföreningen, Svenska Trämasseföreningen, Svenska Trävaruexportföreningen och Svenska Wallboardföreningen för gemensam handläggning av sådana till föreningarnas verksamhetsområde hörande frågor, vilka är av samfällt intresse för skogsindustrin. Det ankommer på Samarbetsutskottet att i dylika frågor företräda skogsindustrin inför statliga myndigheter och institutioner liksom inför allmänheten samt sammanslutningar och juridiska personer av olika slag. Till utskottets uppgifter hör i främsta rummet att bevaka den samfälliga skogsindustrins in-

tressen i sådana allmänt ekonomiska och näringsspolitiska frågor som är av betydelse för skogsindustrins och skogsbrukets arbetsbetingelser.

Såsom ledamöter av Samarbetsutskottet utser envar av de ovannämnda föreningarna tre ordinarie representanter och en suppleant. Därjämte är föreningarnas verkställande direktörer självskrivna ledamöter av utskottet och fungerar gemensamt som dess sekretariat.

Verkställande ledamot av utskottet är fin verkställande direktören i Svenska Cellulosaföreningen, till vilken förening Samarbetsutskottets kansli är förlagt.

Utskottet arbetar med tre fackkommittéer: Industrikommittén, Skattekommittén och Skogskommittén. Till dessa kommittéer överlämnas i regel från de statliga myndigheterna kommande remissärenden, varvid Industrikommittén behandlar sådana ärenden som inte avser skattefrågor och inte hänskjuts till Skogskommittén.

Skogskommittén, som är sammansatt av representanter från det privata storskogsbruket, handlägger under Samarbetsutskottet bl a frågor rörande skogs- och jordpolitik, virkesrävaran, skogens transporter, högre skoglig undervisning, forskning, naturvård, fastighetstaxering och statistik. Föredragande i dessa frågor inför Skogskommittén, liksom inför Samarbetsutskottet i övrigt, är en till utskottet knuten skoglig ombudsman.

Landets privata skogsbolag är med endast några få undantag representerade inom Samarbetsutskottet och dess kommittéer.

Virkesmätningsrådet, med säte i Stockholm, är en sammanslutning med ändamål att verka för en rättvis, praktisk, ekonomisk och i möjligaste mån enhetlig virkesmätning med beaktande av de krav, som föranleds av utvecklingen inom skogsbruket och skogsindustrin. Till främjande av sitt ändamål skall Virkesmätningsrådet

utföra eller medverka i utredningar och undersökningar av betydelse för virkesmätningen. Rådet skall i förhållande till myndigheter och organisationer företräda skogsbruket och skogsindustrin i frågor, som direkt eller indirekt rör virkesmätning samt verka som remissinstans inom sitt kompetensområde.

Virkesmätningsrådet företräds av rådmöte och styrelse. Envar av landets virkesmätningsföreningar äger vid rådmöte låta sig företrädas av två ombud, av vilka den ene skall representera köparintresset, den andra säljarintresset. Därjämte äger domänstyrelsen, Skogsindustriernas Samarbetsutskott, Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbund och Svenska Sågverksföreningars Riksförbund låta sig företrädas av ombud. Virkesmätningsrådets angelägenheter handhas av en styrelse, bestående av, utom rådets ordförande och vice ordförande som självskrivna, tio ledamöter. Två ledamöter väljs av domänstyrelsen, fyra ledamöter av Skogsindustriernas Samarbetsutskott, tre ledamöter av Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbund och en ledamot av Svenska Sågverksföreningars Riksförbund.

Sveriges Häradsallmänningförbund, i vilket samtliga 60 häradsallmänningar är medlemmar, har till syfte att åstadkomma samarbete mellan allmänningarna för att därigenom befrämja utvecklingen av deras skogsbruk efter sunda ekonomiska, administrativa och skogliga riktlinjer och därvid tillvarata allmänningsdelägarnas berättigade intressen. Allmänningarnas totala areal uppgår till ca 130 000 ha, varav ca 104 000 ha produktiv skogsmark.

Svenska Flottledsförbundet är ett samarbetsorgan för de svenska flottningsföreningarna och de enskilda personer som är intresserade av svensk flottning. Förbundet skall främja flottningens utveckling och samarbetar med motsvarande organisationer i Finland, Norge och Kanada. Förbun-

det verkar bl a genom årsmötesföreläsningar under Skogsveckan, studieresor, utredningar och framställningar till myndigheter. Svenska Flottledsförbundets årsbok har utgivits från 1912 och serien Flottningsinformation från 1962. Även upplysningsstjänst och utbildning ingår i verksamheten.

I styrelsen ingår representanter för både skogsbruk och flottning. Förhundet har vid årsskiftet 1967/68 ca 310 personliga och 19 stödjande ledamöter (flottningsföreningar).

Svenska Jägareförbundet, som stiftades 1830, verkar för viltvård och jaktkultur och åtnjuter för sin verksamhet bidrag från jaktvårdsfonden. Under förbundet sorteras 25 länsjaktvårdsföreningar, till vilka omkring 2 477 lokalorganisationer varit anslutna under 1967/68. Antalet aktiva medlemmer uppgick 1967/68 till 82 442 och antalet passiva till 124 858. Förbundet bedriver numer en omfattande central verksamhet bl a genom kurser för jaktvårdare och blivande jaktvårdskonsulenter genom fältbiologisk och veterinär forskning samt genom den av förbundet utgivna tidskriften »Svensk jakt» (upplaga omkring 80 000 ex.).

Föreningen Skogsbrukets Arbetskydd, bildad år 1943, är ett samarbetsorgan med intressenter från arbetsgivare-, arbetsledare- och arbetstagareorganisationer inom skogsbruket, staten, vissa socialförsäkringsbolag, institutioner etc. Det är även möjligt för enskilda personer att bli medlemmar i föreningen.

FSA:s huvudsakliga uppgifter är att: stimulera intresset för lokal säkerhetstjänst inom skogsbruket, verka för att arbetskyddssynpunkterna beaktas i utbildning och fortbildning av olika yrkeskategorier inom skogsbruket, granska den mänskliga faktorn i olycksfallssammanhang, verka för att säkerhetsfrågorna kommer till sin rätt vid rationaliseringsträvandena,

följa den arbetsfysiologiska och hygieniska forskningen, anordna och lämna anvisningar för kurser i skogligt arbetarskydd, sprida upplysning i form av skyddsbilder, filmer, broschyrer, handböcker, tidningsartiklar, radio- och TV-framträdanden m.m., ha intim kontakt med liknande organisationer i avsikt att bla samordna skyddsarbetet.

2. Ekonomiska intresseföreningar

Sveriges Skogsägarföreningars Riksförbund (SSR) är centralorgan för skogsägarföreningarna. Det har till uppgift att främja medlemmarnas ekonomiska och övriga gemensamma angelägenheter bl a genom att föra deras talan inför statsmakterna, att verka för ett ökat intresse för skogsvårdsarbetet samt att upprätthålla förbindelse och samarbete med andra skogliga institutioner och sammanslutningar liksom med jordbruksorganisationer. SSR och skogsägarföreningarna för, såsom representanter för det enskilda leveransskogsbruket, förhandlingar med skogsindustrin direkt eller via dess virkesföreningar angående virkespriser m.m.

Antalet skogsägarföreningar anslutna till SSR är 19. Medlemsantalet hos dessa var vid 1967 års utgång 133 504 (f å 134 416) med en produktiv skogsmarksareal av 6 919 460 ha (f å 6 937 401 ha).

Riksförbundet svarar för föreningarnas räkning för all export av rundvirke samt en del av föreningarnas eller dessas dotterbolags export av sågat virke. Denna verksamhet hade under år 1967 ett värde av 45,5 milj kr (f å 42 milj kr). Riksförbundets totala omsättning uppgick till 47,3 milj kr (f å 43,6 milj kr).

Riksförbundet utger facktidskriften »Skogsägaren». Genom dotterbolaget Skogs-materiel AB tillhandahålls maskiner och redskap åt skogsbruket.

Skogsägarföreningarna är ekonomiska

föreningar. De bedriver merkantil och industriell verksamhet, rådgivning och upplysning jämtte olika slag av skogliga arbeten. Medlemmarna informeras om aktuella marknads- och avsättningsfrågor, skogligt tekniska, biologiska och ekonomiska spörs-mål, organisationsfrågor m.m. Genom fasta lag eller på annat sätt utfördes under år 1967 av föreningarnas arbetskraft 1 456 000 dagsverken (f å 1 300 000) i medlemmar-nas skogsbruk.

Ett fastare frivilligt samarbete bedrivs mellan enskilda skogsägare i form av skogsbruksområden. Genom personliga avtal ansluter sig skogsägarna för viss tid till området. Skogsägarföreningen lämnar i mån av behov sakkunnigt biträde i allt som rör fastighetens skogsbruk, anskaffar erforderliga maskiner och redskap, samordnar verksamheten inom området och kan även utföra skogsvårdsåtgärder och avverkningar. Kostnaden för utförda uppdrag regleras enligt självkostnadsprincipen. Vid 1967 års utgång fanns 364 skogsbruksområden i verksamhet (f å 342) med ca 41 212 skogsägare (f å 35 900) och 2 546 000 ha produktiv skogsmark (f å 2 213 000).

Den totala omsättningen hos skogsägarföreningarna under det 1967 avslutade verksamhetsområdet uppgick till 1 024,3 milj kr (f å 882,7).

Den till skogsägarrörelsen hörande industri omfattar bl a 51 sågverk med en produktion av 179 000 stds, 12 massafabriker med en års kapacitet av 900 000 ton, fem pappersbruk med en års kapacitet av 190 000 ton, två spånskivefabriker med en års kapacitet av 54 000 ton och en trähushusfabrik med en års kapacitet av 2 800 husenheter.

Omsättningen hos skogsägarrörelsens industrier uppgick till 807 milj kr (f å 799 milj kr).

Svenska Sågverksföreningars Riksförbund är en sammanslutning av ca 700 enskilda köpsågverk. Produktionen uppgick

1966 till 711 000 stds (få 792 400 stds). Förbundets syfte är att tillvarata medlemmarnas intressen i fråga om annat än arbetsavtal. Genom dotterföretaget AB Sågverksintressenter, ABSI, åsyftas att tillvara dess delägares gemensamma intressen i frågor rörande virkespolitik och virkesförsörjning. Genom regionala kontor förs förhandlingar med olika säljarpartier. Inom de områden där inlandets sågverksdrivande skogsindustrier inte är sammanslagna i regioner av ABSI (viss del av mellansverige och mellannorrland) tjänar lokalföreningar inom Svenska Sågverksföreningars Riksförbund ungefär samma systemål. Praktiskt taget samfliga privatägda, större inlands-sågverk deltar i detta samarbete.

För förhandlingar om och försäljning av sågverkens biprodukter är de större privatägda sågverken i Götaland delägare i AB Sågverkens biprodukter, SABI, med säte i Jönköping.

Riksförbundet utger facktidskriften »Sågverken» och bedriver genom AB Sågverkens konsulterbyrå teknisk och ekonomisk service för sågverksföretagen.

Nordsvenska Virkesföreningen, Härlands Virkesförening samt Västsvenska och Sydsvenska Virkesföreningarna har till syfte att tillvarata sina respektive medlemmars gemensamma intressen i frågor rörande virkespolitik och virkesanskaffning. För detta ändamål förs bl a förhandlingar om virkespriser och dylikt med skogsägarföreningarna och deras riksförbund liksom med domänverket. Västsvenska virkesföreningen omhänderhar även flottningarna i Upperudsälvens flodsystem (Dalslands kanal). Inom de områden där skogsindustrierna inte sammanslutit sig i virkesföreningar — Värmland, Dalarna och Gästrikland — samarbetar de större industrierna med ungefär enahanda systemål. Praktiskt taget samtliga större bolagsägda skogsindustrier i riket är anslutna till virkesföreningar eller samverkar i virkesfrågor

på sätt nyss sagts.

Skogsbrukets Datacentral ek för (SDC), med huvudkontor i Sundsvall och från den 1.9.1968 avdelningskontor i Huskvarna, har till ändamål att främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom att utföra databehandling, bedriva konsultverksamhet och handha andra därmed sammanhangande uppgifter. Till medlem i föreningen kan antagas den som förädlar eller driver handel med skogsprodukter. Medlemmar i föreningen är flertalet skogsägarföreningar, domänverket, ASSI, flertalet bösnoterade skogs- och bruksföretag m fl.

Föreningen hade under verksamhetsåret 1.9.1966—31.8.1967 en omsättning av ca 8,5 milj kr. Antalet årsanställda uppgick per den 31.8.1967 till 145 personer. Föreningen utger tre gånger per år informationsbladet »SDC-data».

3 Arbetsmarknadens föreningar

De tre största enheterna på arbetsgivarsidan är domänverket, Föreningen Skogsbrukets Arbetsgivare samt Skogs- och Lantarbetsgivareföreningen. Till dessa tre kommer ett antal lokala sammanslutningar för mindre industrier eller allmänningar i Norrland och Dalarna, som medverkar i avtalsfrågorna, och dessa är följande: Inlandsverkens Skogsarbetsgivareförening (Dalarna), Besparingsskogarnas Skogsarbetsgivareförening (Dalarna) samt AB Sågverksintressenter.

Domänverket, som i egenskap av affärsdrivande verk förvaltar statens skogar, samarbetar med skogsbruket i övrigt i avtals- och därmed sammanhangande frågor. Inom Norrland och Dalarna har domänverket och Föreningen Skogsarbeten jämte ovannämnda lokala arbetsgivarsammanslutningar gemensamt träffade, regionalt avgränsade kollektivavtal.

Föreningen Skogsbrukets Arbetsgivare utgör arbetsgivarorganisation för bolags-skogsbruket, flottningen samt virkesmät-

ningen i norra och mellersta Sverige.

Föreningen har en centralstyrelse med säte i Stockholm och verksamhetsområdet är uppdelat på sex distrikt. Föreningens ändamål är att tillvarata medlemmarnas intressen i frågor, som avser förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare; den ingriper därmed i praktiskt taget alla arbetsmarknadsspörsmål inom sitt verksamhetsområde, ehuru lönefrågorna kommer i främsta rummet. Flertalet större skogsbolag samt flottningsföreningar och samtliga virkesmätningsföreningar inom verksamhetsområdet är medlemmar i föreningen.

Föreningen står tillsammans med domänverket och Skogs- och Lantarbetsgivareföreningen som stiftare av Forskningsstiftelsen Skogsarbeten.

Skogs- och Lantarbetsgivareföreningen (SLA) är en sammanslutning av arbetsgivare inom jordbruks- och trädgårdsnäringen i hela landet samt skogsbruket i mellersta och södra Sverige. Föreningen tillvaratar medlemmarnas intressen i alla viktigare arbetsmarknadsfrågor bl a genom att förhandla om kollektivavtalsfrågor, genom yttranden i lagstiftningsfrågor och genom att befrämja arbetsstudie- och rationaliseringssverksamhet.

Föreningen hade vid utgången av 1967 ca 7 650 medlemmar representerande bl a 570 000 ha jordbruk och 987 000 ha produktiv skogsmark och härutöver 1,1 milj m³sk avverkningsrätt på annans mark.

De tre södra virkesmätningsföreningarna bildar en särskild grupp inom föreningens skogssektion.

För tillvaratagandet av medlemmars intressen bl a i fråga om rationalisering och mekanisering inom skogsbruket har föreningen en särskild avdelning, Skogsbyrån i Katrineholm. Föreningen är därjämte intressent i Forskningsstiftelsen Skogsarbeten.

Föreningen utger »Skogs- och Lantarbetsgivareföreningens Tidskrift».

Domänverket och de två ovannämnda skogsarbetsgivarföreningarna omsluter nägot mer än hälften av skogsarbetsmarknaden räknat i antal årsarbetare.

Arbetstagarsidan likaväl som arbetsgivarsidan är uppdelad på olika organisationer. Uppdelningen har i viss mån samband med skogsarbeteskraftens rekrytering ur olika befolningsgrupper. Bortsett från smärre lokala grupper med annan organisationshemvist företräds skogsarbetarna av Svenska Skogsarbetarförbundet, Riksförbundet Landsbygdens Folk och Sveriges Arbetares Centralorganisation genom dess trävaruindustridepartement.

Dessa tre organisationer arbetar i avtalsrörelserna parallellt och utan organiserad samverkan.

Skogsbrukets Motortransportkomité är samarbetsorgan för domänverket, Föreningen Skogsbrukets Arbetsgivare, Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbund och Skogs- och Lantarbetsgivareföreningen med uppgift att bevaka skogsbrukets intressen ifråga om motortransporter och därmed sammanhängande frågor. Kommitén fungerar som remiss- och utredningsorgan i väg-, trafik- och taxefrågor som berör skogsbrukets motortransporter och i frågor som har samband därmed samt samordnings- och rådgivningsorgan i frågor rörande taxesättning.

Svenska Skogsarbetarförbundet är anslutet till Landsorganisationen och förhandlar om löner och anställningsförhållanden för huggare, körare, flottnings- och skiljningsarbetare, virkesmätare jämte övriga arbetstagargrupper inom skogsbruket.

Svenska Skogsarbetarförbundet har, tillsammans med Svenska Träindustriarbetarförbundet och Svenska Pappersindustriarbetarförbundet, sedan lång tid tillbaka bedrivit samarbete i ekonomiska och organisatoriska frågor: De tre förbunden ingår i »Samverkande Träfacken», vilket är skogs- och träförädlingens samarbetsorgan

på arbetstagarsidan. Gemensamt utges facktidskriften »Skogsindustriarbetaren» (SIA). Från och med år 1963 har de tre förbunden tillsatt en gemensam utredningsavdelning: Träfackens Utredningsavdelning (TUA).

Svenska Skogsarbetarförbundet är anslutet till Nordiska Byggnads- och Träarbetarfederationen och till Internationella Byggnads- och Träarbetareunionen (IBTU).

Förbundet, som vid slutet av år 1967 hade ca 30 500 medlemmar (få 30 000), har sitt säte i Gävle och omspänner med sin verksamhet hela riket.

Riksförbundet Landsbygdens Folk (RLF) har ca 156 000 medlemmar och omfattar hela landet. Förbundet förhandlar bl a om löner för skogskörningsarbete och andra arbeten inom skogsbruket. Ca 15 000 av medlemskåren berörs av dessa förhandlingar.

Sveriges Arbetares Centralorganisation uppträder i avtalssammanhang inom vissa områden och företräder därvid främst huggnings- och flottningsarbetarkraft. Inom skogsbruket redovisar organisationen ca 6 000 medlemmar varav 4 500 i Norrland och Dalarna.

Sveriges Jägmästares och Forstmästares Riksförbund, som är anslutet till SACO, har till uppgift att tillvarata medlemmarnas in-

tressen i frågor angående löne- och anställningsförhållanden, att bevaka rekryteringen till yrket, att representera skogsakademikerna i offentliga sammanhang och i internationellt samarbete och söka främja den högre skogsundervisningens utveckling samt att verka för medlemmarnas förkovran inom yrket. Det senare sker via SJFR:s Fortbildningsaktiebolag.

Förbundet utger tidskriften »Silvanus».

1966 hade förbundet drygt 1 000 medlemmar.

Föreningen Sveriges Skogsvårdskonsulenter är en facklig intresseorganisation för anställda inom skogsvårdsstyrelserna med skogsskole- eller jämförlig utbildning. Förbundet hade vid utgången av år 1966 ca 500 aktiva medlemmar jämte ca 100 passiva.

Sveriges Kronojägareförbund hade vid utgången av år 1966 ca 900 aktiva medlemmar jämte ca 200 passiva.

Sveriges Skogstjänstemannaförbund är i huvudsak en organisation av skogsskoleutbildade och jämställda med anställda inom det enskilda skogsbruket. Förbundet har ca 1 700 medlemmar och är anslutet till Svenska Arbetsledarförbundet. Tidskriften Skogsmannen är officiellt organ för Sveriges Skogstjänstemannaförbund, Sveriges Kronojägareförbund och föreningen Sveriges Skogsvårdskonsulenter.

H. Internationell översikt

Världens skogsmarksareal

Av jordens landareal, 13 033 milj ha, utgörs 30 % eller 4 126 milj ha av skogsmark som till ca 92 % är täckt av skog av varierande

typ och beskaffenhet. I nedanstående tablå, som baseras på uppgifter ur FAO:s World Forest Inventory 1963 (återgivna i FAO:s Yearbook of Forest Products Statistics 1967) redovisas total skogsmarksareal och skogbevuxen skogsmarksareal i de olika världsdelarna (regionerna).

Skogsmarksareal per invånare i de olika världsdelarna åren 1963 och 1965, som har hämtats ur »World Forest Inventory 1963» och FAO:s »Yearbook of Forest Products Statistics 1967», framgår av tablån längst ned.

Region	Total skogsmarksareal		Skogbevuxen skogsmarksareal ¹		
	milj ha	% av jordens totala skogsmarksareal	milj ha	% av regionens totala skogsmarksareal	% av regionens landareal
Europa (utom SSSR)	144	3,5	138	96	29
SSSR	910	22,1	738	81	34
Nordamerika	750	18,2	713	95	38
Centralamerika	76	1,8	71	93	26
Sydamerika	890	21,6	830	93	47
Afrika	710	17,2	700	99	24
Asien (utom SSSR)	550	13,3	500	91	19
Oceanien	96	2,3	92	96	11
Världen	4 126	100,0	3 792	92	29

¹ Inkl improaktiv skogsmarksareal.

Region	Total och skogbevuxen skogsmarksareal per invånare, ha			
	total		skogbevuxen	
	1963	1965	1963	1965
Europa (utom SSSR)	0,33	0,32	0,32	0,31
SSSR	4,0	3,9	3,3	3,2
Nordamerika	3,6	3,5	3,4	3,3
Centralamerika	1,0	1,0	1,0	0,9
Sydamerika	5,7	5,4	5,3	5,0
Afrika	2,4	2,3	2,4	2,2
Asien (utom SSSR)	0,30	0,29	0,28	0,26
Oceanien	5,7	5,5	5,4	5,3
Världen	1,3	1,2	1,2	1,1

Världens skogsmarksareal fördelad på barrskog och lövskog framgår av efterföljande tablå. En tredjedel av arealen upptas av barrskogar som i huvudsak är lokalisera till den tempererade zonen på norra halvklotet. Sovjetunionens och Nord-

amerikas barrskogar tillsammans upptar mer än 80 % av världens totala barrskogsareal. Av världens lövskogsareal är ca 75 % belägen i Sydamerika, Afrika och Asien (huvudsakligen Sydostasien).

Region	Rapporterad areal i % av total areal ¹	Skogbevuxen skogsmarksareal ^{2 3} milj ha		
		barrskog	lövskog	summa
Europa (utom SSSR)	100	80	57	137
SSSR	100	553	175	728
Nordamerika	61	440	260	700
Centralamerika	21	35	36	71
Sydamerika	70	10	800	810
Afrika	62	4	676	680
Asien (utom SSSR)	45	90	400	490
Oceanien	76	4	84	88
Världen	68	1 216	2 488	3 704

¹ Den rapporterade arealen skogbevuxen skogsmarksareal varpå uppskattningen grundsats.

² Inkl blandskogar och exkl skyddsskogar.

³ Arealerna uppskattade på basis av rapporterade data.

I tab 71 redovisas den totala skogsmarksarealen i vissa länder där skogsbruket intar en framskjuten ställning. Sovjetunionen, Kanada och Brasilien har de största skogsmarksarealerna, medan inom Europa Sverige och Finland intar en särställning i detta avseende. I förhållande till den totala landarealen har Japan, Finland och Indonesien de största skogsmarksarealerna och sett i relation till folkmängden är Kanada och Australien de skogrikaste.

Världens virkesförråd

Enligt World Forest Inventory 1963 uppskattas världens sammanlagda virkesförråd till 238 000 milj m³f på bark, varav 114 000 milj m³f utgörs av barrträd och 124 000 milj m³f av lövträd. De till FAO inrapporterade uppgifterna täcker i genomsnitt 55 % av världens totala skogbevuxna skogs-

marksareal. Rapporteringen är fullständig endast för Sovjetunionen och Europa. Asiens virkesförråd är enligt 1963 års inventering 20 % mindre än 1958 års inventering, vilket bla förklaras av att i 1963 års inventering saknas länder med tropiska skogar av hög slutenhetsgrad som ingått i 1958 års inventering. Rapporteringen är i det närmaste fullständig i vad avser barrträd medan den beträffande lövträd är synnerligen bristfällig, varför en ytterligare ökning av virkesförrådet torde vara att vänta under kommande inventeringar. Inte mindre än ca 85 % av det totala virkesförrådet finns inom Nord- och Sydamerikas samt Sovjetunionens gränser.

Det genomsnittliga virkesförrådet per ha hos bestånd av barr- resp lövträd inom olika regioner åren 1958 och 1963 redovisas nedan. I likhet med övriga uppgifter

rörande världens totala virkestillgångar bör — med hänsyn till vissa statistiska svagheter i samband med uppgiftsinsam-

landet — innehållet i tablån över virkesförrådets genomsnittliga storlek tolkas med viss försiktighet.

Region	Virkesförråd							
	1958				1963			
	rapporterad areal i % av total areal ¹	barr m ³ f pb/ha	löv	medel-tal	rapporterad areal i % av total areal ¹	barr m ³ f pb/ha	löv	medel-tal
Europa (utom SSSR)	95	90	70	80	98	95	80	90
SSSR	63	125	70	105	100	120	75	110
Nordamerika	56	135	60	100	62	105	90	100
Centralamerika	4	65	100	85	14	70	85	80
Sydamerika	19	170	120	125	51	140	190	185
Afrika	10	45	20	25	12	55	45	45
Asien (utom SSSR)	45	110	90	90	45	85	90	90
Oceanien	23	50	70	65	70	94	58	60

¹ Den rapporterade arealen skogbevuxen skogsmarksareal varpå uppskattningen grundats.

På grund av ofullständiga datauppgifter från vissa uppgiftslämnande länder har de olika regionernas årliga tillväxt inte kunnat belysas i publikationen World Forest Inventory.

I efterföljande tablå lämnas uppgifter

rörande skogsbeståndets slutenhetsgrad jämte en uppskattning av den areal inom olika regioner för vilken lämnats slutenhetsuppgifter uttryckta i % av den skogbevuxna skogsmarksarealen enligt FAOs World Forest Inventory.

Region	Rapporterad areal i förhållande till total areal ¹	Slutenhet			
		god 1,00—0,70	normal 0,69—0,40	dålig 0,39—0,10	mycket dålig 0,09—0,05
%					
Europa (utom SSSR)	94	51	32	11	6
SSSR	100	15	60	25	—
Nordamerika	27	54	30	16	—
Centralamerika	13	29	44	18	9
Sydamerika	70	72	19	9	—
Afrika	29	37	20	36	7
Asien (utom SSSR)	17	51	29	15	5
Oceanien	55	47	39	14	—
Världen	55	42	36	20	3

¹ Den rapporterade arealen skogbevuxen skogsmarksareal varpå uppskattningen grundats.

Afrika och Centralamerika redovisat de minsta andelarna industrived — 13 %, 16 % resp 21 % — och följaktligen de

största andelarna brännved. Av världens totala årsavverkning år 1966 utgjorde industriveden ca 56 %.

Region	Avverkning 1966		
	totalt		därav industrived
	milj m ³ f ub	%	
Europa (utom SSSR)	321	234	73
SSSR	373	271	73
Nordamerika	438	401	92
Centralamerika	38	8	21
Sydamerika	226	37	16
Afrika	223	28	13
Asien (utom SSSR)	361	131	36
Oceanien	27	18	67
Världen	2 007	1 129	56

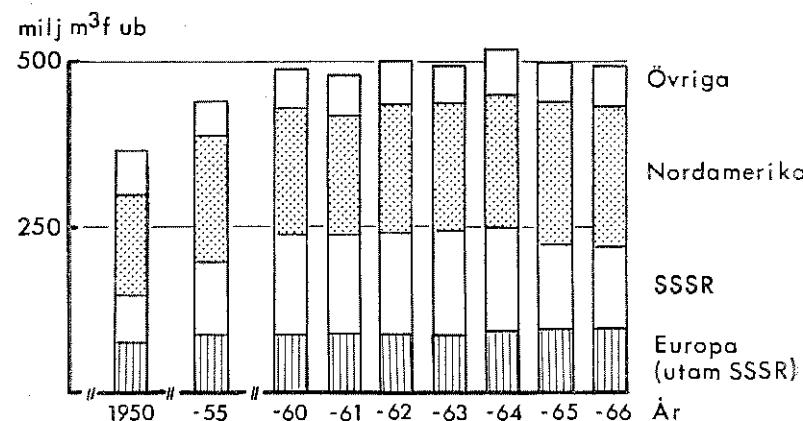
Världens totala avverkning av *barrsågtimmer, faner- och sliperstimmer* och dess fördelning på regioner redovisas i diagram 12. Dessa avverkningskvantiteter har ökat från ca 346 milj m³f ub år 1950 till ca 520 milj m³f ub år 1964 för att härförter under åren 1965 och 1966 minska till ca 500 milj m³f ub. Minskningen, som i huvudsak lokaliseras till Sovjetunionens redovisning, har troligtvis uppkommit som en följd av interna förändringar av sortimentsdefinitioner eller redovisningsföreskrifter för

barrsågtimmer och övrigt industrivirke.

Europa, Sovjetunionen och Nordamerika svarade år 1966 för ca 86 % av världens totala avverkning av barrsågtimber, faner- och sliperstimmer. Dessa regioners andel av världens totala barrtimmerfångst uppvisar dock en fallande tendens. Från att år 1950 ha uppgått till ca 91 % av världens totala kvantitet har relativta andelen för 1955 och 1960 sjunkit till 88,1 % resp 87,7 %.

Inom regionerna uppvisar Europa en

Diagram 12
Världens totala års-
avverkning av barr-
sågtimmer, faner- och
sliperstimmer, milj m³f
ub, fördelad på regioner
åren 1950, 1955 och
1960—66

förhållandevis stark stegring av avverkningarna av barrsågtimmer, faner- och sliperstimmer från 1950 till 1955. Under 1960-talet har den avverkade barrsågtimmemerkvanten i Europa varierat mellan 89 och 97 milj m³f ub. Europas relativa andel av totala barrsågtimmerfångsten uppgick år 1950 till ca 22 % och år 1966 till 19 å 20 %. De i Nordamerika avverkade barrsågtimmemerkvanten ökade från 164 milj m³f ub till 190 milj m³f ub mellan 1950 och 1955. Efter en nedgång år 1961 till 177 m³f ub har de avverkade barrsågtimmemerkvanten ökat till 193 milj m³f ub åren 1962 och 1963 samt överstigit 200 milj m³f uh under de tre senaste åren av redovisningsperioden. Nordamerikas andel av världens totala barrsågtimmerproduktion åren 1950, 1955, 1962 och 1966 uppgick till 47 %, 43 %, 39 % resp 42 %.

Sovjetunionen redovisar en fördnbling av barrsågtimmemerkvanten från 74 milj m³f ub till 148 milj m³f ub mellan 1950 och 1960. På grund av omidisponering av sortimentsredovisningen minskade Sovjets harrsågtimmemerkvanter från 159 milj m³f ub år 1966 till 124 resp 122 milj m³f ub år 1965 resp 1966. Sovjetunionens andel av världens totala barrsågtimmerfångst

åren 1950, 1955, 1962 och 1966 uppgick till 21 %, 24 %, 30 % resp 24,5 %.

I diagram 13 redovisas världens totala avverkning av *massaved* och *props* samt dess fördelning på regioner. De avverkade kvantiteterna av dessa sortiment har ökat kraftigt från ca 158 milj m³f ub år 1950 till ca 299 milj m³f ub år 1966, en ökning på i runt tal 89 %.

I Nordamerika har den avverkade kvantiteten av *massaved* och *props* redovisats till 82 milj m³f ub år 1950, medan motsvarande kvantitet år 1966 uppgår till 138 milj m³f ub. Den procentuella ökningen under perioden utgör ca 68 %. Nordamerikas relativa andel av världens totala *massaved*- och *props*-avverkning uppgick år 1950 till 52 % för att under 1950-talet och början av 1960-talet minska till ca 43 %. Under de senaste två åren av redovisningsperioden har Nordamerikas andel åter börjat att öka och uppgår år 1966 till ca 46 %.

Europas avverkning av *massaved* och *props* har under åren 1950—1966 ökat från 45 milj m³f ub till 84 milj m³f ub, en relativ ökning på ca 87 %. Europas andel av världens totala *massaved*- och *props*-avverkning ökade från ca 28 % år 1950 till ca 31 % år 1964. Under 1965 och 1966

Diagram 13
Världens totala års-
avverkning av massa-
ved och props, milj m³f
ub, fördelad på regioner
åren 1950, 1955 och
1960—66

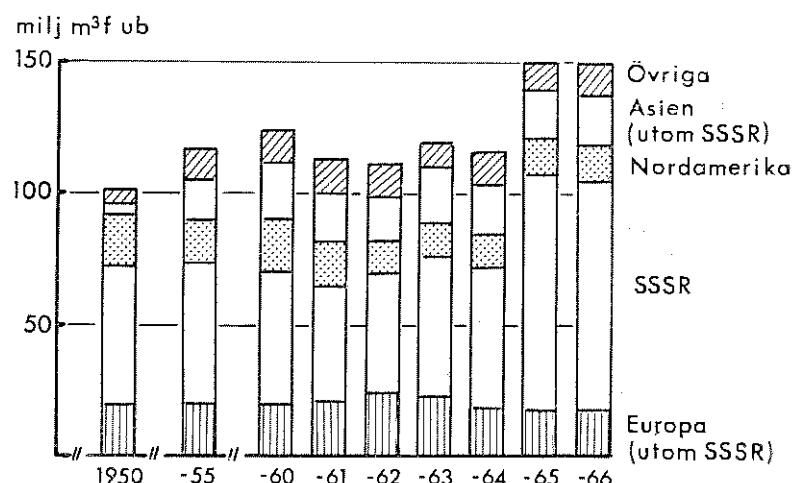
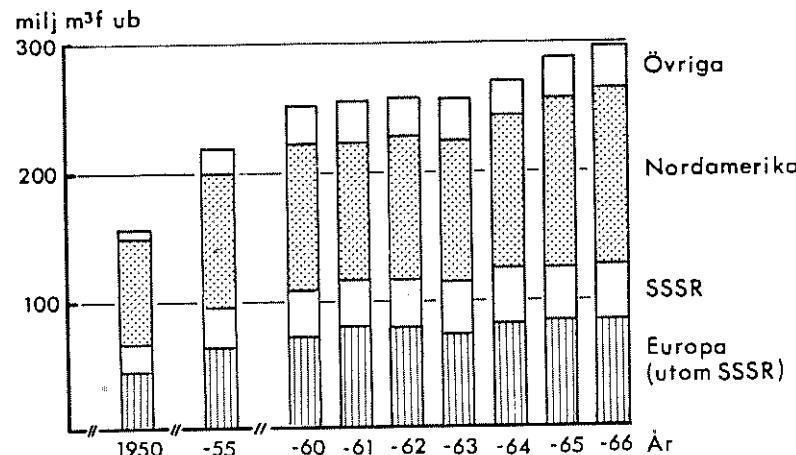

Diagram 14

Världens totala årsavverkning av »Övrigt industrivirke», milj m³f ub, fördelad på regioner åren 1950, 1955 och 1960–66

har Europas andel minskat till ca 30 % resp ca 28 %.

Sovjetunionens avverkningar av berörda sortimenten åren 1950 och 1966 har redovisats till 22 milj m³f ub resp 42 milj m³f ub, en relativ ökning på ca 91 %. Sovjetunionens relativa andel av världens totala årsavverkning, som under åren 1950–1966 bibehållit sig i stort sett oförändrad, uppgår till 14 à 15 %.

Världens totala avverkning av sortimentsgruppen »Övrigt industrivirke», barrträd och lövträd sammantagna, samt dessas fördelning på regioner redovisas i diagram 14. Mellan åren 1950 och 1960 har de redovisade kvantiteterna ökat från 101 milj m³f ub till 123 milj m³f ub. Under 1960-talets första hälft har avverkningskvantiteten varierat mellan 112 milj m³f ub och 119 milj m³f ub. Som en följd av viss omläggning av Sovjetunionens interna statistikuppföljning ökade kvantiteterna »Övrigt industrivirke» år 1965 och 1966 till 150 milj m³f ub.

Av de olika regionerna redovisar Sovjetunionen de största kvantiteterna. Dessa har under 1950-talet och 1960-talets första hälft varierat mellan 43 milj m³f ub och 55 milj m³f ub årligen. Åren 1965 och 1966 har Sovjetunionen rapporterat 88 milj m³f

ub resp 87 milj m³f ub årsavverkning av »Övrigt industrivirke».

I Europa har de avverkade kvantiteterna bibehållit sig i stort sett oförändrade — ca 20 milj m³f ub — under tidsperioden. Som exempel på europeiska länder med stor avverkad kvantitet »Övrigt industrivirke» år 1965 kan nämnas Rumänien, Jugoslavien, Västtyskland och Italien med 2,5, 2,4, 1,9 resp 1,6 milj m³f ub.

Den nordamerikanska avverkningen av »Övrigt industrivirke» har kontinuerligt minskat från ca 20 milj m³f nb till ca 13 milj m³f ub. Av den rapporterade kvantiteten har ca 85 % avverkats i USA.

I Asien har kvantiteterna ökat från 4 milj m³f ub till 21 milj m³f ub från 1950 till 1960. Under perioden 1961–66 har kvantiteterna varierat mellan 19 och 21 milj m³f ub årligen. De största avverkningarna av »Övrigt industrivirke» inom regionen är 1965 har beräknats för Kina och Japan med 8,8 resp 5,8 milj m³f ub.

Avverkningskvantiteten »Övrigt industrivirke» i Afrika har ökat från 2 milj m³f ub till 9 milj m³f ub under tidsperioden. De största avverkningskvantiteterna i Afrika redovisar Kongo, Sydafrika och Nigeria med 1,0, 0,6 resp 0,5 milj m³f ub.

Världens totala avverkning av brännved

samt dess fördelning på regioner redovisas i diagram 15. Enligt FAO:s Yearbook of Forest Products Statistics 1967 är statistikuppgifterna rörande avverkning av brännved fortfarande mycket otillförlitliga, varför de redovisade uppgifterna bör tolkas med stor försiktighet.

Under åren 1955—1966 har de redovisade avverkningskvantiteterna för brännved bibehållit sig i stort sett oförändrade omkring 870—880 milj m³f ub årligen.

I Europa har de avverkade kvantiteterna brännved kontinuerligt minskat från 111 milj m³f ub år 1950 till 87 milj m³f ub år 1966. Brännvedens andel av Europas totala avverkade kvantitet uppgick år 1950 till ca 41 % och år 1966 till ca 27 %.

I likhet med Europa har den avverkade brännvedskvantiteten för Nordamerika minskat under redovisningsperioden från 64 milj m³f ub år 1950 till 37 milj m³f ub år 1966. Brännvedens procentuella andel

av hela årsavverkningen uppgick för Nordamerika år 1950 till ca 17 % samt år 1966 till ca 8 %.

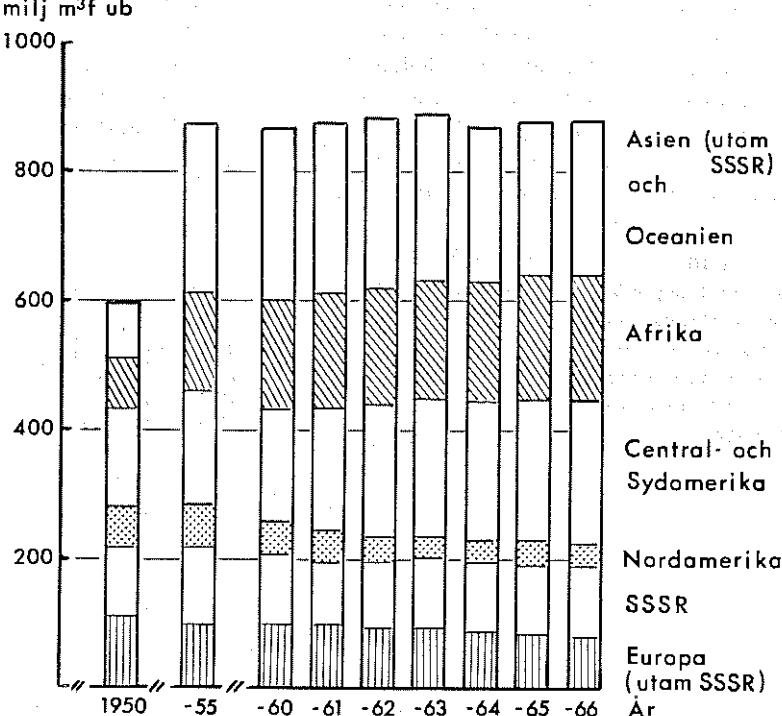
Sovjetunionens redovisade årliga kvantitetter brännved här — med undantag av året 1955 — hållit sig i stort sett oförändrade omkring 100 milj m³f ub. Brännvedens relativa andel åren 1950 och 1966 har uppgått till 39 % resp 27 %.

De övriga regionerna redovisar — i motsats till ovan nämnda regioner — väsentliga ökningar av kvantiteten brännved från 1950 till 1966, tex Asien från 77 milj m³f ub till 230 milj m³f ub, en relativ ökning på ca 200 %, samt Afrika från 82 milj m³f ub till 195 milj m³f ub representerande en ca 150 procentig ökning.

Världens produktion av skogsindustriprodukter

Världens totala produktion av sågade varor av barrträ har mellan 1950 och 1966 ökat

Diagram 15
Världens totala års-
avverkning av brännved,
milj m³f ub, fördelad på
regioner 1950, 1955
och 1960—66

från ca 198 milj m³f till ca 286 milj m³f.

För Europa har ökningen av produktionsnivåen mellan 1950 och 1955 varit ca 15 %, medan de producerade kvantiteterna under 1960-talet bibehållit sig på i stort sett oförändrad nivå, 55 å 56 milj m³f. Europas relativas andel av världens totalproduktion har minskat från ca 24 % till ca 20 % mellan åren 1950 och 1960.

Sovjetunionen redovisar ca 110 % produktionsökning mellan 1950 och 1960. Under 1960-talet har produktionen av sågade barrträvaror — med undantag av toppar åren 1964 och 1965 — varierat mellan 88 och 90 milj m³f. Sovjetunionens andel av världens totalproduktion, som uppgick till ca 21 % år 1950, hade år 1966 stigit till ca 32 %. Sovjetunionen och Nordamerika producerade praktiskt taget lika stora kvantiteter sågade barrträvaror år 1966, medan ären mot Sovjetunionens produktion inte uppgick till fullt hälften av den nordamerikanska år 1950.

Produktionen av sågade barrträvaror i Nordamerika varierar förhållandevis kraftigt mellan enskilda år. Inte heller kan några direkt klara trender spåras beträffande denna regions produktionsutveckling. Medan produktionen i regionen åren 1950 och 1955 uppgick till 88 å 90 milj m³f,

minskade den under första tredjedelen av 1960-talet till ca 80 milj m³f och ökade åter under 1960-talets mellersta del till 90 å 93 milj m³f. Den Nordamerikanska andelen av världens totala produktion av sågade barrträvaror har minskat från ca 45 % till ca 32 % mellan 1950 och 1966.

Asiens produktion av sågade varor av barrträ har ökat från ca 13 milj m³f år 1950 till ca 39 milj m³f 1966 eller med ca 180 %. Asiens andel av den totala världsproduktionen sågade barrträvaror var år 1950 ca 7 % och år 1966 ca 13 %.

År 1966 producerade de 10 största producentländerna i Europa följande kvantiteter sågade varor av barrträ: Sverige 9,9, Västtyskland 7,1, Finland 6,0, Polen 5,7, Frankrike (år 1965) 5,1, Österrike 4,6, Rumänien och Tjeckoslovakien 3,1, Norge 1,8 och Jugoslavien 1,5 milj m³f. Av den nordamerikanska totalkvantiteten sågad vara av barrträ år 1966 har ca 3/4 producerats i USA och 1/4 i Kanada. De viktigaste producentländerna i Asien år 1966 var Japan, Kina och Turkiet med 28,0, 7,1 (år 1965) resp 1,5 milj m³f. De största producenterna i övriga regioner var Brasilien, Nya Zeeland och Mexiko med 3,3, 1,7 resp 1,3 milj m³f.

Världens totala *massaproduktion* som i

Diagram 16
Världens totalproduktion av sågade varor av barrträ, milj m³f fördelad på regioner åren 1950, 1955 och 1960–66

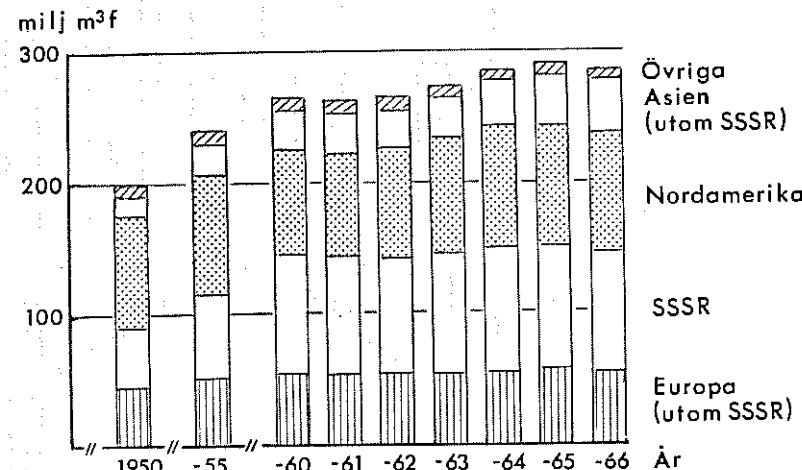

Diagram 17
Världens massaproduktion — framställd av träfiber — milj ton
lufttork vikt, fördelad på regioner åren 1950,
1955 och 1960—66

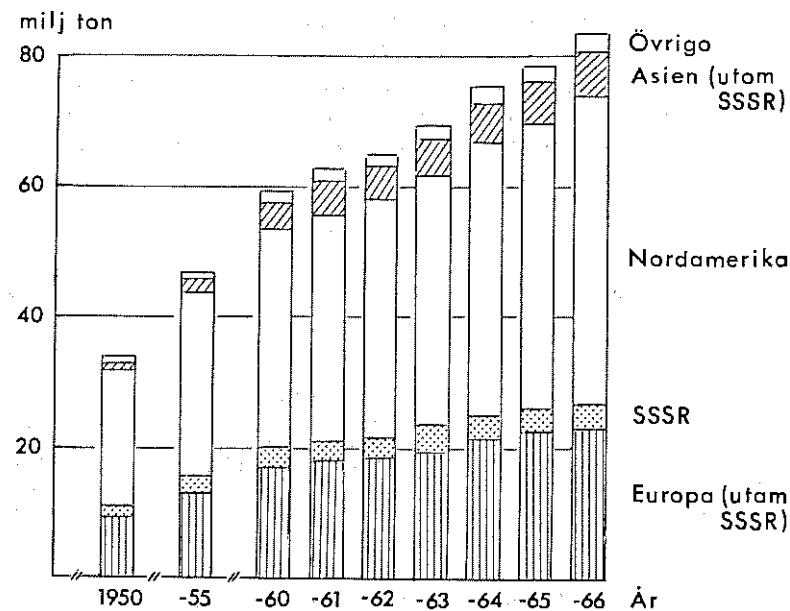

Diagram 17 redovisas fördelad på olika regioner, har ökat kraftigt och kontinuerligt från ca 34 milj ton år 1950 till ca 83 milj ton år 1966. Kemisk (inkl halvkemisk) trämassa utgjorde ca 70 % av den totala massaproduktionen år 1966.

Den europeiska massaproduktionen, som år 1950 omfattade ca 10 milj ton, år 1955 ca 13 milj ton, år 1960 ca 17 milj ton och år 1966 ca 23 milj ton, har under redovisningsperioden sålunda ökat med ca 130 %. Europas relativa andel av världens totala massaproduktion har trots denna absoluta ökning minskat från ca 29 % år 1950 till ca 27 % år 1966.

Sovjetunionens massaproduktion har ökat med ca 180 % från ca 1,5 milj ton år 1950 till ca 4,3 milj ton år 1966. Sovjetunionens andel av världens totalproduktion har under redovisningsperioden bibehållit sig oförändrad vid ca 5 %.

Den nordamerikanska massaproduktionen, som mellan 1950 och 1966 ökat med ca 120 %, uppgår år 1966 till ca 47 milj ton. Mellan 1950 och 1966 har den nord-

amerikanska andelen av världspraktionsen minskat från ca 63 % till ca 56 %.

Asiens massaproduktion har ökat synnerligen kraftigt från ca 0,8 milj ton år 1950 till ca 6,7 milj ton år 1966. Regionens procentuella andel har samtidigt ökat från ca 2 % år 1950 till ca 8 % år 1966.

Massaproduktionen hos de största producentländerna i Europa år 1966 var följande: Sverige 6,6, Finland 5,7, Norge 1,8, Frankrike 1,5, Västtyskland 1,4, Tjeckoslovakien 0,8 samt Österrike och Italien 0,7 milj ton vardera.

Den nordamerikanska massaproduktionen år 1966 fördelades med 69 och 31 % på USA resp Kanada. I Asien uppgick år 1966 Japans produktion till ca 5,7 milj ton eller ca 84 % av den asiatiska totalproduktionen, medan Kinas produktion samma år uppgick till ca 0,9 milj ton. I Sydamerika är de viktigaste producentländerna Brasilien och Chile med 0,7 resp 0,3 milj ton massa.

I avsikt att belysa massaproduktionen

under 1967 redovisas i efterföljande tablå data hämtade ur publikationen »Pulp & Paper International, Review Number 1968». Som jämförelse har i tablån även införts motsvarande uppgifter för åren 1965 och

1966 dels hämtade ur samma publikation dels ur FAO:s Year-book. Uppgifterna i tablån avser totala massaproduktionen och innefattar sålunda även massa tillverkad av annat fibermaterial än träfiber.

Region	Pulp & Paper International			FAO:s Year-book	
	1965	1966	1967	1965	1966
produktion av massa, milj ton					
Europa (utom SSSR)	24,4	23,3	24,2	23,7	24,0
SSSR	4,6	5,2	5,8	3,8	4,3
Nordamerika	43,1	46,5	46,6	44,0	47,4
Asien (utom SSSR)	8,2	8,8	9,5	8,6	9,0
Övriga	2,6	3,2	3,3	3,0	3,3
Världen	82,9	87,0	89,2	83,1	88,0

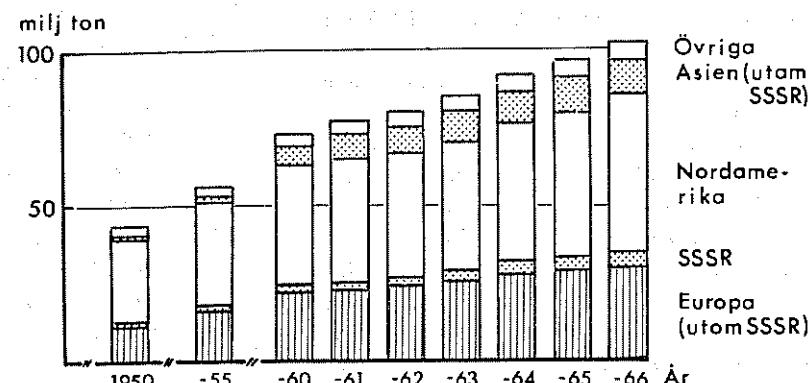
Som framgår av tablån är överensstämmlsen hos produktionsuppgifterna i de två publikationerna förhållandevis god beträffande världens totalproduktion av massa, medan däremot stora skillnader föreligger mellan uppgifterna för de redovisade kvantiteterna inom olika regioner. Enligt Pulp & Paper International utgjorde världens totala massaproduktion — samtliga fiberslag — år 1967 ca 89 milj ton, en ökning från föregående år på ca 2,5%. Den stigande trenden i massaproduktionen i Sovjet resp Asien under 1965 och 1966 har fortsatt även under 1967. Inom övriga

regioner redovisas år 1967 för Europa en ökning av produktionsvolymen till 1965 års nivå, medan däremot för övriga regioner redovisas i stort sett oförändrade kvantiteter.

Produktion av sågade tråvaror och massa i vissa betydande producentländer redovisas i tab 73.

Världens totalproduktion av papper och papp, som fördelats på regioner och tillverkningsår i diagram 18, har ökat från ca 42,6 till 103,3 milj ton mellan 1950 och 1966. Produktionsökningen, som för världen som helhet varit ca 140 %, har för

Diagram 18
Världens totala
produktion av papper
och papp, milj ton,
fördelad på regioner
åren 1950, 1955 och
1960—66

vissa regioner med betydande pappers- och papptillverkning uppgått till följande relativata tal: Europa ca 160 %, Sovjetunionen ca 250 %, Nordamerika ca 90 % och Asien ca 880 %.

De olika regionernas procentuella andelar av världens totala pappers- och pappproduktion åren 1950, 1955, 1960, 1965 och 1966 framgår av efterföljande tablå.

Betydande producentländer av papper

Region	År				
	1950	1955	1960	1965	1966
procentuell andel av totalproduktionen papper och papp					
Europa (utom SSSR)	27,6	28,7	30,6	30,2	29,6
SSSR	3,5	4,2	4,4	4,8	5,0
Nordamerika	63,5	58,1	51,1	48,8	49,2
Asien (utom SSSR)	3,0	6,0	10,4	12,1	12,2
Sydamerika	1,3	1,3	1,5	1,7	1,6
Övriga	1,1	1,7	2,0	2,4	2,4

och papp år 1966 var Storbritannien med 4,6 (1965), Västtyskland 4,3, Finland och Frankrike 3,5, Sverige 3,2 och Italien 2,5 milj ton årsproduktion. Av den nordamerikanska produktionen utgjorde ca 79 % USA:s andel och ca 21 % Kanadas. De största producentländerna i Asien år 1966 var Japan och Kina, vilkas produktion uppgick till 65 % resp 24 % av den asiatiska totalproduktionen av papper och papp. Produktionen av papper och papp i vissa betydande producentländer år 1966 framgår av tab 73.

I efterföljande tablå redovisas världens totala pappers- och pappproduktion, för-

delad på olika regioner, enligt »Pulp & Paper International, Review Number 1968», åren 1965—1967 samt motsvarande uppgifter för åren 1965 och 1966 i FAO:s »Yearbook of Forest Products Statistics 1967».

Med undantag av deluppgifterna rörande Nordamerika och gruppen »Övriga regioner» samt världens totalkvantitet producerat papper och papp för i synnerhet 1967 överensstämmer produktionsuppgifterna från de två publikationerna förhållandevis väl med varandra. Enligt Pulp & Paper International har pappers- och papptillverkningen ökat med ca 1,5 % från 1966

Region	Pulp & Paper International			FAO:s Yearbook	
	1965	1966	1967	1965	1966
produktion av papper och papp, milj ton					
Europa (utom SSSR)	29,7	30,9	31,7	29,3	30,6
SSSR	4,7	5,2	5,7	4,7	5,2
Nordamerika	48,9	53,0	52,1	47,4	50,9
Asien (utom SSSR)	11,1	12,9	14,0	11,7	12,6
Övriga	4,3	4,7	4,8	3,9	4,0
Världen	98,7	106,7	108,3	97,0	103,3

till 1967 och uppgår vid det sistnämnda årets slut till ca 108 milj ton. Produktionsökningar uppgående till 9,6, 8,5 och 2,6 % har registrerats inom resp Sovjet, Asien och Europa, medan en obetydlig minskning redovisas av Nordamerika.

Världens produktion av *träfiberskivor* har ökat från ca 2,1 milj ton år 1950 till ca 6,1 milj ton år 1966. Produktionsandelen för de mest betydande regionerna sistnämnda år var för Europa ca 41 %, för Nordamerika ca 37 % samt för Sovjetunionen och Asien vardera ca 8 %.

Betydande producentländer i Europa år 1966 var Sverige, Västtyskland, Polen, Finland och Frankrike med resp 0,64, 0,28, 0,22, 0,21 och 0,20 milj tons produktion. Av den nordamerikanska produktionen — 2,3 milj ton år 1966 — utgjorde ca 89 % USA:s andel.

Produktionen av *träfiberskivor* i vissa

betydande producentländer är 1966 redovisat i tab 73.

Världens produktion av *spånskivor*, som mellan 1955 och 1966 ökade från ca 0,3 milj ton till ca 5,9 milj ton, koncentrerades år 1966 i huvudsak till Europa (64 %), Nordamerika (17 %) och Sovjetunionen (11 %). De mest betydande producentländerna av spånskivor i Europa var år 1966 Västtyskland, Frankrike, Italien och Östtyskland med 1,20, 0,40, 0,27 resp 0,23 milj ton produktion.

Värde av världens skogsproduktionen har stadigt ökat, se efterföljande tablå. Denna visar också att en allt kraftigare förskjutning i produktionen mot mera industriellt förädlade produkter föreligger. Produktionsvärdena för 1966, som omräknats till 1960 års prisnivå, har hämtats ur FAO:s »Yearbook of Forest Products Statistics 1967».

	Värde av världens skogsproduktion, 1 000 milj USA-dollar ¹			
	1950	1955	1960	1966*
Sågtimmer, lådämnen, slipers	10,3	12,2	13,5	15,2
Plywood, fanerskivor, fiber- och spånplattor	1,0	1,8	2,7	4,6
Papper och papp	8,7	9,4	12,5	17,3
Övriga träprodukter	3,9	5,5	5,3	4,8
Totalt	23,9	28,9	34,0	41,9

¹ Enligt 1960 års prisnivå.

Världshandeln med rundvirke

Totalexporten av rundvirke i världen uppgick år 1966 till 56,9 milj m³f ub (få 51,6 milj m³f ub).

Exporten av sågtimmer, faner- och sliperstimmer av barrträdförädlingar, som år 1966 omfattade ca 13,5 milj m³f ub (få 11,6 milj m³f ub), fördelades inom och mellan regioner eller delar därav enligt efterföljande uppställning.

De mest betydande länderna i Europa när det gäller export av sågtimmer, faner-

och sliperstimmer av barrträdförädlingar är 1966 Sverige med 0,5 milj samt Tjeckoslovakien och Östtyskland med vardera 0,2 milj m³f ub. Europeiska länder med betydande import av ovan nämnda sortiment var år 1966 Finland och Italien med vardera 0,7 milj, Västtyskland 0,5 milj samt Ungern 0,4 milj m³f ub.

Världens totalexport av sågtimmer, faner- och sliperstimmer av lövträdförädlingar omfattade år 1966 ca 24,1 milj m³f ub (få 20,7 milj m³f ub). Länder med betydande ex-

Från region eller del därav	Till region eller del därav							
	Europa (utom SSSR)	Kanada	USA	Afrika	Asien (utom SSSR och Japan)	Japan	Ej speci- fierad	Summa
export av sågtimmer, faner- och sliperstimmer av barrträd, 1 000 m ³ f ub								
Europa (utom SSSR)	1 505	—	—	43	2	—	47	1 597
SSSR	974	—	—	—	1 451	2 269	134	4 828
Kanada	0	—	144	—	13	288	—	445
USA	8	950	—	—	117	4 898	1	5 974
Asien (utom SSSR)	—	—	—	—	1	66	56	123
Oceanien	—	—	—	—	47	490	8	545
Övriga	—	—	—	—	—	—	30	30
Summa	2 487	950	144	43	1 631	8 011	276	13 542

port 1966 var Malaysia med 8,2 milj, Filippinerna 7,9 milj, Elfenbenskusten 1,8 milj, Gabon 1,2 milj samt Frankrike 0,7 milj m³f ub. Länder med betydande import av lövtimmer år 1966 var Japan med 12,2 milj, Västtyskland 1,8 milj, Singapore, Frankrike och Italien vardera 1,4 milj samt Korea 1,1 milj m³f ub.

Världens *totalexport av massaved* uppgick till 14,1 milj m³f ub (f å 13,8 milj m³f ub) — samt av *flis och träavfall* till ca 4,2 milj m³f ub (f å 3,5 milj m³f ub). Massavedsexportens fördelning inom och mellan regioner eller delar därav redovisas i

efterföljande uppställning.

Betydande europeiska exportländer av massaved år 1966 var Sverige med 1,3 milj, Tjeckoslovakien och Frankrike vardera 0,7 milj, Polen och Rumänien vardera 0,5 milj samt Finland 0,3 milj m³f ub. Länder med mera omfattande import år 1966 i Europa var bl a Norge med 2,2 milj, Finland och Italien (inkl flis och träavfall) vardera 1,2 milj, Västtyskland, Frankrike och Östtyskland vardera 0,9 milj samt Belgien-Luxemburg 0,6 milj m³f ub.

Världens export och import av flis och träavfall år 1966 framgår av tab 74.

Från region eller del därav	Till region eller del därav							
	Europa (utom SSSR)	Kanada	USA	Afrika	Asien (utom SSSR och Japan)	Japan	Ej speci- ficerad	Summa
export av massaved 1 000 m ³ f ub								
Europa (utom SSSR)	4 619	—	—	1	—	—	123	4 743
SSSR	4 413	—	—	13	64	957	21	5 468
Kanada	1 157	—	2 167	—	—	—	—	3 324
USA	—	195	—	—	—	—	—	195
Centralamerika	—	—	358	—	—	—	—	358
Asien (utom SSSR)	—	—	—	—	—	—	18	18
Summa	10 189	195	2 525	14	64	957	162	14 106

Världens *totalexport* av bränved, gruvprops samt pålar, stolpar m m utgjorde år 1966 resp 1,3 milj, 1,9 milj och 2,0 milj m³f ub (få 1,6 milj, 2,2 milj och 1,8 milj m³f ub). Länder som år 1966 exporterade bränved, var bl a Jugoslavien och Sovjetunionen (1965) med vardera ca 0,3 milj, Östtyskland ca 0,2 milj samt Norge och Danmark vardera ca 0,1 milj m³f ub. Betydande importländer samma år var bl a Ungern med ca 0,5 milj och Italien med 0,4 milj m³f ub.

Mera omfattande export av gruvprops år 1966 har förekommit i Sovjetunionen med 1,2 milj och Frankrike med 0,2 milj m³f ub. I motsvarande import, som i huvudsak koncentrerats till Europa, har Ungern och Storbritannien deltagit med vardera 0,5 milj, Västtyskland med 0,3 milj och Marocko med 0,1 milj m³f ub.

Export av stolpar, pålar m m har bl a redovisats av Rumänien med 0,4 milj, Sovjetunionen (1965) med 0,3 milj, Finland och Kanada vardera 0,2 milj samt Belgien-Luxemburg, Västtyskland och Sverige vardera 0,1 milj m³f ub. Betydande import av

stolpar, pålar m m har förekommit av USA med ca 0,6 milj, Österrike och Nederländerna vardera ca 0,2 milj samt Ungern och Italien vardera ca 0,1 milj m³f ub. Export och import av rundvirke i vissa länder med betydande rundvirkeshandel 1965 framgår av tab 74.

Världshandeln med skogsindustriprodukter

Världens *totalexport* av *sågade varor* av *barrträ* år 1966 uppgick till 42,5 milj m³ (få 44,0 milj m³) medan motsvarande kvantitet för *sågade varor* av *lövträ* var 6,0 milj m³ (få 5,7 milj m³). Barrvirkesexportens ungefärliga fördelning mellan och inom regioner eller delar därav redovisas i nedanstående tablå.

Länder med betydande export av sågat barrvirke i Europa år 1966 var Sverige med 5,0 milj, Finland 3,7 milj, Österrike 2,7 milj, Rumänien 1,6 milj, Polen 0,9 milj samt Portugal 0,4 milj m³. Betydande exportländer av sågat barrvirke i andra världsdelar än Europa var bl a Kanada med 14,5 milj, Sovjetunionen 8,0 milj, USA 2,1 milj och Brasilien 1,2 milj m³.

Från region eller del därav	Till region eller del därav									
	Europa (utom SSSR)	Kanada	USA	Central- amerika o Syd- amerika	Afrika	Asien (utom SSSR och Japan)	Japan	Ocea- nien	Ej spe- cifie- rad	Summa
export av sågade trävaror 1 000 m ³										
Europa (utom SSSR)	14 739	0	1	1	614	217	—	11	590	16 173
SSSR	6 875	—	—	310	448	166	62	—	133	7 994
Kanada	2 282	—	10 848	229	133	10	642	310	4	14 458
USA	549	441	—	295	25	92	405	244	—	2 051
Central- amerika	59	—	1	181	—	0	—	—	36	277
Sydamerika	436	—	24	767	0	0	—	7	3	1 237
Afrika	—	—	—	—	—	—	—	—	41	41
Asien (utom SSSR)	—	—	—	—	—	—	—	—	194	194
Oceanien	—	—	—	—	—	—	—	—	91	91
Summa	24 733	441	10 874	1 783	1 076	438	1 109	572	1 490	42 516

Länder med stor import av sågat barrvirke var USA med ca 11,0 milj, Storbritannien ca 7,9 milj, Västtyskland ca 3,5 milj, Italien ca 2,8 milj, Nederländerna ca 2,3 milj, Frankrike ca 1,4 milj, Östtyskland (inkl slipers) ca 1,4 milj och Japan ca 1,1 milj m³.

Av totala världsexporten av sågad vara av lövträ härör ca 2/3 från Europa och Asien, medan den återstående tredjedelen exporterats från de övriga världsregionerna. Betydande lövträexportörer är bl a Malaysia och Rumänien vardera ca 0,7 milj, Kanada 0,6 milj, Jugoslavien 0,5 milj, Singapore och USA vardera ca 0,4 milj, Östtyskland och Japan ca 0,3 milj samt Burma, Gabon och Elfenbenskusten ca 0,2 milj m³.

Världens totalexport av *slipers* år 1966 uppgick till ca 0,75 milj m³, varav ca 0,17 milj utgjordes av export från Frankrike. Bland mera betydande importländer av slipers kan omnämnas Storbritannien och Italien med 0,11 milj resp 0,05 milj m³ f n b år 1966.

Världsexporten av *fanserskivor* nppgick till ca 0,76 milj m³f (få 0,71 milj) år 1966. Betydande kvantiteter exporterades bl a

av Filippinerna med 0,19 milj, Kanada 0,12 milj och Västtyskland 0,04 milj m³f. Över hälften av världsexporten år 1966 — 0,45 milj m³f — importerades av USA.

Världens totalexport av *plywood* år 1966 utgjorde ca 2,9 milj m³f (få 2,6 milj). Större kvantiteter plywood exporterades bl a från Finland med 0,46 milj, Japan 0,38, Kanada 0,33, Korea 0,28 och Kina (Taiwan) 0,26 milj m³f. De största importländerna av plywood 1966 var USA med 1,07 milj och Storbritannien 0,77 milj m³f.

År 1966 uppgick världens totala *spånskiveexport* till 0,67 milj ton (få 0,62 milj ton). Betydande kvantiteter exporterades från Belgien-Luxemburg, 0,18 milj ton, Italien och Västtyskland 0,08 milj ton och Frankrike 0,05 milj ton. Betydande importländer av spånskivor år 1966 var Västtyskland, 0,2 milj ton, Nederländerna 0,13 milj ton och Storbritannien 0,09 milj ton.

Världens export av *massa* — tillverkad av träfiber — uppgick enligt »Yearbook of Forest Products Statistics» år 1966 till ca 13,5 milj ton (få 12,5 milj ton). Exportkvantitetens fördelning inom och mellan regioner eller delar därav visas av nedanstående tabell.

Från region eller del därav	Till region eller del därav										Summa
	Euro- pa (utom SSSR)	SSSR	Kana- da	USA	Central- o Syd- ame- rika	Afrika	Asien (utom SSSR och Japan)	Japan	Ocea- nien	Ej specifi- cerad	
export av massa, 1 000 ton											
Europa (utom SSSR)	6 272	136	4	275	205	63	168	34	120	186	7 463
SSSR	217	—	—	—	13	5	18	17	—	26	296
Kanada	606	—	—	2 691	73	11	46	237	41	—	3 705
USA	651	23	42	—	183	10	152	330	15	1	1 407
Sydamerika	—	—	—	—	82	—	—	—	—	1	83
Afrika	134	—	9	30	—	35	1	31	0	169	409
Asien (utom SSSR)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	13
Oceanien	—	—	—	—	—	—	2	14	59	1	76
Summa	7 880	159	55	2 996	556	124	387	663	235	397	13 452

Europeiska länder med betydande export av massa år 1966 var bl a Sverige med 3,6 milj ton, Finland med 2,2 milj ton, Norge med 0,8 milj ton, Portugal med 0,2 milj ton samt Österrike, Frankrike och Västtyskland med 0,1 milj ton vardera. Betydande exportländer i övriga regioner är bl a Sydafrika och Nya Zeeland med en massaexport av 0,2 resp 0,1 milj ton.

Viktiga massaimportländer år 1966 var USA och Storbritannien med 3,0 milj ton vardera, Västtyskland och Italien med 1,1 milj ton vardera, Frankrike, Japan och Nederländerna med resp 1,0, 0,7 och 0,6 milj ton.

Exporten av *tidningspapper* år 1966, som uppgick till ca 9,7 milj ton (f å 9,0 milj ton), fördelades på olika regioner enligt följande uppställning.

Länder med betydande export av *tidningspapper* i Europa år 1966 var Finlaud, Sverige och Norge med resp 1,2, 0,4 och 0,3 milj ton samt i övriga regioner bl a Nya Zeeland och Chile med 0,1 resp 0,07 milj ton.

Import av *tidningspapper* förekom i betydande omfattning bl a av USA med 6,3

milj ton, Storbritannien och Västtyskland med 0,6 milj ton vardera samt Argentina med 0,2 milj ton.

Exporten av *övriga papper* och *papp-kvaliteter* år 1966 uppgick till 1,9 milj ton (f å 1,7 milj ton), skriv- och tryckpapper samt 6,3 milj ton (f å 5,7 milj ton) övrigt papper och papp. Betydande export av skriv- och tryckpapper under nämnda år förekom bl a från Finland med 0,43 milj ton, Sverige 0,19 milj ton, Österrike 0,17 milj ton, Kanada 0,16 milj ton, Norge och Nederländerna 0,15 milj ton vardera, Västtyskland 0,11 milj ton samt Japan 0,10 milj ton.

Bland importländerna av skriv- och tryckpapper kan bl a nämnas Västtyskland med 0,33 milj ton, Italien 0,22 milj ton, Belgien-Luxemburg 0,15 milj ton, USA, Nederländerna och Storbritannien 0,13 milj ton samt Frankrike 0,12 milj ton.

Länder med betydande export av »Övrigt papper och papp» var år 1966 bl a USA, 1,5 milj ton, Sverige 1,4 milj ton, Finland 1,3 milj ton, Kanada och Nederländerna 0,3 milj ton vardera samt Japan 0,2 milj ton.

Från region eller del därav	Till region eller del därav										
	Euro- pa (utom SSSR)	SSSR	Kana- da	USA	Cen- tral- o Syd- ame- rika	Afrika	Asien (utom SSSR och Japan)	Japan	Ocea- nien	Ej specifi- cerad	Summa
export av tidningspapper, 1 000 ton											
Europa (utom SSSR)	1 384	34	—	247	205	43	103	—	35	89	2 140
SSSR	55	—	—	—	24	6	78	—	—	16	179
Kanada	435	—	—	6 035	351	22	107	17	129	—	7 096
USA	12	—	1	—	56	3	18	0	0	—	90
Sydamerika	—	—	0	—	65	—	—	—	—	—	65
Afrika	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Asien (utom SSSR)	—	—	—	—	—	—	1	—	111	63	63
Oceanien	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	113
Summa	1 886	34	1	6 282	701	74	307	17	275	170	9 747

Betydande kvantiteter »Övrigt papper och papp» importerades av bl a Storbritannien med 1,11 milj ton, Västtyskland 1,05 milj ton, Frankrike 0,46 milj ton, Nederländerna 0,29 milj ton samt Belgien-Luxemburg 0,27 milj ton.

Export och import av några skogsindustriprodukter i vissa länder framgår av

tab 75.

I efterföljande tablåer redovisas nettohandelsbalanser för åren 1965 och 1966 för vissa rundvirke sortiment och flis samt vissa skogsindustriprodukter inom olika regioner eller delar därav. I tablåerna betecknas exportöverskott med plustecken och importunderskott med minustecken.

Region eller del därav Nettohandelsbalans för vissa rundvirke sortiment och flis

	sågtimmer av barträd		sågtimmer av lövträd		massaved		flis	
	1965	1966	1965	1966	1965	1966	1965	1966
milj m³f ub								
Finland, Norge, Sverige	—0,42	—0,28	— 0,01	— 0,01	—1,99	—1,92	—0,61	—0,85
Övriga delar av Europa (utom SSSR)	—1,16	—1,22	— 5,38	— 5,46	—3,21	—3,23	—0,02	—0,01
SSSR	+4,57	+4,83	+ 0,06	..	+4,18	+5,47	—	—
Kanada	—1,28	—0,60	— 0,17	— 0,20	+3,03	+3,03	+2,39	+2,87
USA	+4,97	+5,78	+ 0,12	+ 0,10	—1,42	—1,49	—2,08	—2,34
Centralamerika	+0,02	+0,03	+ 0,01	+ 0,01	+0,33	+0,35	—	—
Sydamerika	—0,00	—0,00	+ 0,18	+ 0,23	—	—	—	—
Afrika	—0,11	—0,13	+ 5,03	+ 4,85	—0,00	—0,00	—0,00	—0,00
Japan	—5,93	—7,54	— 9,43	—12,18	—0,55	—0,96	—0,32	—0,60
Övriga delar av Asien (utom SSSR och Japan)	—1,62	—1,61	+10,19	+12,77	—0,06	—0,02	—	—
Oceanien	+0,44	+0,53	+ 0,20	+ 0,43	—	—	—	—

Region eller del därav	Nettohandelsbalans för vissa skogsindustriprodukter									
	sågat virke av barrträd	massa	tidnings- papper	tryck- och skrivpapper	övrigt papper och papp					
	milj m ³	milj ton				1965	1966	1965	1966	1965
	1965	1966	1965	1966	1965	1966	1965	1966	1965	1966
Finland, Norge, Sverige	+ 9,2	+ 8,5	+ 6,28	+ 6,61	+ 1,78	+ 1,88	+ 0,72	+ 0,75	+ 2,64	+ 2,89
Övriga Europa (utom SSSR)	- 18,6	- 16,7	- 6,89	- 7,26	- 1,51	- 1,64	- 0,47	- 0,40	- 2,66	- 3,01
SSSR	+ 7,9	+ 8,0	+ 0,07	+ 0,13	+ 0,08	+ 0,14	-	-	- 0,04 ¹	- 0,08 ¹
Kanada	+ 15,1	+ 14,1	+ 3,41	+ 3,65	+ 6,52	+ 7,10	+ 0,11	+ 0,14	+ 0,20	+ 0,19
USA	- 9,4	- 9,0	- 1,56	- 1,62	- 5,66	- 6,25	- 0,05	- 0,05	+ 1,28	+ 1,42
Centralamerika	- 0,1	- 0,2	- 0,14	- 0,14	- 0,17	- 0,18	- 0,03	- 0,03	- 0,27	- 0,30
Sydamerika	+ 0,5	+ 0,4	- 0,33	- 0,34	- 0,39	- 0,42	- 0,03	- 0,04	- 0,08	- 0,08
Afrika	- 1,2	- 1,2	+ 0,24	+ 0,31	- 0,13	- 0,13	- 0,13	- 0,16	- 0,27	- 0,26
Japan	- 0,8	- 1,0	- 0,50	- 0,66	- 0,00	+ 0,01	+ 0,11	+ 0,10	+ 0,12	+ 0,21
Asien (utom SSSR och Japan)	- 0,7	- 0,8	- 0,31	- 0,38	- 0,29	- 0,33	- 0,17	- 0,17	- 0,47	- 0,51
Oceanien	- 0,6	- 0,6	- 0,20	- 0,19	- 0,18	- 0,17	- 0,06	- 0,07	- 0,11	- 0,08

¹ Redovisningen innefattar även tryck- och skrivpapper.

Värdet av världens export av skogsprodukter åren 1964, 1965, 1966 redovisas i

Produkt	Värdet — milj USA-dollar — av världens export av skogsprodukter		
	1964	1965	1966
Rundvirke	858	965	1 060
Sågat virke, lådämnen, slipers	2 038	2 112	2 093
Träskiveprodukter (plywood, fanerskivor, fiber och spånskive- plattor)	620	687	741
Massa (träfiber)	1 568	1 598	1 664
Papper och papp	2 538	2 660	2 954
Totalt	7 622	8 022	8 512

Tabeller

Tabell 1. Rikets landareal fördelad på produktiv skogsmark, inägor och impediment. Produktiva skogsmarker enligt riksskogstaxeringen 1953—62, inägomarken enligt jordbruksräkningen 1961. Län.

Productive forest area, other productive land and unproductive land

Län och landsdel ¹ <i>County and group of counties</i>	Areal (1 000 ha) <i>Area</i>				Produktiv skogsmark i % av total landareal <i>Productive forest area in % of total land area</i>	Areal produktiv skogsmark (ha) <i>Productive forest area</i>	
	produktiv skogs- mark <i>Productive forest land</i>	inägor ^{2, 3} <i>Other productive land</i>	impediment och övrig mark <i>Unproductive and other land</i>	summa landareal <i>Total land area</i>		per inv <i>per inhabitant</i>	per ha <i>per ha cultivated land</i>
Nb	3 957	92	5 842	9 891	40,0	15,1	43,0
Vb	3 202	138	2 200	5 540	57,8	13,7	23,2
Jtl	2 549	73	2 129	4 751	53,7	19,3	34,9
Vnr	1 899	105	408	2 412	78,7	6,8	18,1
Gvl	1 454	105	260	1 819	79,9	5,0	13,8
Kpb	2 031	89	715	2 835	71,6	7,2	22,8
Vrm	1 271	170	319	1 760	72,2	4,4	7,5
Ör	535 ^b	146	154	835	64,1	2,0	3,7
Vstm	371	164	110	645	57,5	1,5	2,3
Ups	293	153	79	525	55,8	1,6	1,9
Sth ^a	391 ^c	144	229	764	51,2	0,3	2,7
Sdm	338	180	114	632	53,5	1,4	1,9
Ög	552	280	174	1 006	54,9	1,5	2,0
Skb	351	329	127	807	43,5	1,4	1,1
Äbg	648	221	302	1 171	55,3	1,7	2,9
Jkp	666	164	229	1 059	62,9	2,3	4,1
Krb	607	109	182	898	67,6	3,7	5,6
Klm	689	205	216	1 110	62,1	2,9	3,4
Gtl	137 ^c	93	84	314	43,6	2,6	1,5
Gbg	151	96	249	496	30,4	0,2	1,6
Hl	200	149	126	475	42,1	1,1	1,3
Bl	173	58	60	291	59,5	1,2	3,0
Krs	265	245	106	616	43,0	1,0	1,1
Mlm	64	343	68	475	13,5	0,1	0,2
Norrland	13 061	513	10 839	24 413	53,5	10,9	25,5
Svealand	5 230	1 047	1 719	7 996	65,4	1,8	5,0
Götaland	4 503	2 293	1 921	8 717	51,7	1,2	2,0
Riket <i>Entire country</i>	22 794	3 852	14 480	41 126	55,4	3,0	5,9

¹ Beträffande län och landsdelar, se förkortningar på sid 25 och karta på sid 27.

² Åker, kultiverad betesmark och naturlig betesmark.

³ Exklusive 2 330 ha kultiverad betesmark och 11 830 ha naturlig betesmark på jordbruk med mindre än 2 ha åker.

^a Inklusive Stockholms stad.

^b Exklusive skogsmark inom områden otaxerade vid 3:e riksskogstaxeringen.

Tabell 2. Skogsmarksareal under förvaltning eller tillsyn av olika statliga myndigheter vid 1967 års slut. Län
Forest land administered by different State authorities and by diocesan boards at the end of 1967. Counties

Mättenhet:
Unit of measurement: 1 000 ha

Län eller landsdel <i>County</i>	Domänstyrelsen ¹ <i>State Forest Service</i>			övriga skogar under domänverkets förvaltning eller tillsyn			summa exkl nationalparker <i>Total</i>			
	kronoskogar			renhetesfjäll ecklesiastika skogar. All- männa och kronans in- rättningar			nationalparker			
	prod	sk	imp	prod	sk	imp	prod	sk	imp	
Nb	2 123,4	1 368,8	0,1	0,2	0,9	0,2	9,1	13,3	2 124,4	1 369,2
Vb	1 033,6	438,6	1,8	4,8	—	—	—	—	1 035,4	443,4
Jtl	127,6	82,3	65,5 ³	226,3	0,2	0,0	—	—	—	308,6
Vnr	136,0	28,7	—	—	—	—	—	—	—	193,3
Gvl	89,7	19,5	—	—	—	—	0,0	0,0	—	136,0
Kpb	270,0	121,9	—	—	—	—	0,9	0,1	270,0	121,9
Vrm	25,1	5,2	—	—	—	—	—	—	—	25,1
Ör	96,1	22,4	—	—	—	—	0,1	—	—	11,0
Vstm	47,4	11,0	—	—	0,2	0,0	—	—	—	22,4
Ups	7,0	0,8	—	—	—	—	—	—	—	0,8
Sth	25,1	5,5	—	—	—	—	0,0	—	—	5,5
Sdm	21,9	5,6	—	—	1,4	0,7	—	—	—	6,3
Ög	46,3	7,5	—	—	—	—	—	—	—	7,5
Skb	30,5	5,7	—	—	—	—	—	—	—	5,7
Äbg	35,0	12,9	—	—	1,0	0,1	—	—	—	13,0
Jkp	34,1	8,1	—	—	0,0	0,0	—	—	—	8,1
Krb	31,2	6,0	—	—	0,4	0,0	—	—	—	6,0
Klm	71,5	11,3	—	—	—	—	0,0	0,1	71,5	11,3
Gtl	4,9	1,6	—	—	—	—	3,0	0,6	—	1,6
Gbg	10,9	9,2	—	—	—	—	—	—	—	9,2
Hl	11,3	3,9	—	—	—	—	—	—	—	3,9
Bl	4,7	0,2	—	—	—	—	—	—	—	0,2
Krs	19,9	2,3	—	—	—	—	—	—	—	2,3
Mlm	5,0	0,4	—	—	0,0	—	0,0	—	—	0,4
Norrland	3 510,3	1 937,9	67,4	231,3	1,1	0,3	9,1	13,3	3 578,8	2 169,4
Svealand	492,6	172,4	—	—	1,6	0,7	1,1	0,1	494,2	173,1
Götaland	305,3	69,1	—	—	1,4	0,1	3,1	0,7	306,8	69,2
Riket	4 308,2	2 179,4	67,4	231,3	4,1	1,1	13,3	14,0	4 379,8	2 411,7

¹ Arealerna beräknade enligt riksskogstaxeringens normer. Här ingår områden som vid domänverket indelningar ej ansetts taxeringsvärdta samt områden ovan skogsodlingsgränsen. De senare uppgår till 675 200 ha.

Stiftsnämnder Diocesan forests		Annan statlig myndighet Other State Authority									
summa total		Fortifikations- förvaltningen	Vattenfallsstyrelsen Sjöfartsstyrelsen ²	Lantbruksstyrelsen							Summa Total
prod sk	imp	prod sk	imp	prod sk	imp	prod sk	imp	prod sk	imp	prod sk	imp
15,1	15,6	8,4	4,1	1,2	0,7	24,3	9,8	33,9	14,6		
16,0	6,0	1,0	0,2	0,1	0,0	9,0	2,8	10,1	3,0		
38,0	13,6	0,9	1,0	0,3	0,0	15,4	5,8	16,6	6,8		
23,8	4,2	3,1	3,8	—	—	22,4	4,3	25,5	8,1		
19,9	2,4	0,5	0,7	0,0	—	11,1	1,5	11,6	2,2		
19,4	4,7	0,7	0,2	0,0	—	12,7	1,7	13,4	1,9		
30,7	5,8	1,0	0,3	0,0	—	5,8	0,6	6,8	0,9		
7,5	1,0	4,5	3,7	0,1	—	1,0	0,0	5,6	3,7		
8,8	1,7	0,2	0,6	0,1	—	3,2	0,3	3,5	0,9		
7,8	1,1	4,9	2,8	—	—	2,1	0,2	7,0	3,0		
8,3	1,5	6,0	4,2	—	—	1,7	0,3	7,7	4,5		
6,5	0,9	1,3	2,2	—	—	1,3	0,0	2,6	2,2		
10,0	1,3	3,5	4,2	0,2	—	2,1	0,2	5,8	4,4		
11,5	2,0	2,6	2,2	—	—	1,3	0,2	3,9	2,4		
14,7	3,4	0,7	1,1	0,1	0,0	2,5	0,5	3,3	1,6		
18,6	5,4	3,1	2,0	—	—	1,7	0,2	4,8	2,2		
17,6	4,3	0,5	0,4	—	—	2,6	0,6	3,1	1,0		
12,1	1,5	0,4	0,4	—	—	0,8	0,1	1,2	0,5		
5,8	1,3	1,7	2,5	—	—	0,7	0,2	2,4	2,7		
3,1	2,6	1,0	2,1	0,0	—	1,0	0,7	2,0	2,8		
5,0	1,5	0,6	1,5	—	—	0,6	0,0	1,2	1,5		
2,5	0,3	0,2	0,5	—	—	0,8	0,0	1,0	0,5		
5,4	0,6	2,1	3,7	—	—	0,2	0,0	2,3	3,7		
1,5	0,0	0,6	2,6	—	—	—	—	0,6	2,6		
112,8	41,8	13,9	9,8	1,7	0,7	82,2	24,2	97,7	34,7		
89,0	16,7	18,6	14,0	0,2	—	27,8	3,1	46,6	17,1		
107,8	24,2	17,0	23,2	0,3	0,0	14,3	2,7	31,6	25,9		
309,6	82,7	49,5	47,0	2,2	0,7	124,3	30,0	176,0	77,7		

² Sjöfartsstyrelsens skogar ingår med 500 ha skogsmark och 500 ha impeditment i Norrbottens län.

³ Enligt riksskogstaxeringens bonitering. Domänverket redovisar 125 165 ha skogsmark och 136 085 ha impeditment.

Tabell 3 Skogsmarksareal under skogsvårdsstyrelsernas tillsyn samt total skogsmarksareal i riket vid 1967 års slut. Län
Forest land under the supervision of the County Forestry Boards and total forest area at the end of 1967. Counties

Mättenhet:
Unit of measurement: 1 000ha

Län och landsdel <i>County</i>	Allmänna skogar <i>Public forests</i>												
	landsting <i>counties etc.</i>			häradssallm och allm skogar i Norrland och Dalarna <i>common forests</i>			städer <i>towns</i>			övriga primär- komuner <i>other communi- ties</i>		allmänna in- rättningar <i>public institutions</i>	
	prod	sk	imp	prod	sk	imp	prod	sk	imp	prod	sk	imp	
Nb	3,6	1,0	218,8	97,0	11,8	2,3	3,1	0,8	—	—	—	—	
Vb	3,0	1,9	102,1	28,2	6,5	1,5	13,9	5,7	0,1	0,0	—	—	
Jtl	1,7	0,5	—	—	0,6	—	16,1	5,6	0,7	0,6	—	—	
Vnr	1,9	0,3	—	—	6,0	1,2	13,7	1,6	—	—	—	—	
Gyl	1,2	0,2	38,0	11,1	11,4	1,7	8,7	1,3	—	—	—	—	
Kpb	1,1	0,1	171,6	65,8	3,8	0,8	20,6	6,2	1,3	0,1	—	—	
Vrm	1,3	0,1	—	—	6,6	1,0	10,2	1,9	—	—	—	—	
Ör	0,5	0,1	11,4	1,9	3,4	0,2	5,1	0,3	3,2	0,4	—	—	
Vstm	1,4	0,2	11,9	1,7	8,4	1,9	2,0	0,2	13,5	2,8	—	—	
Ups	1,2	0,2	18,5	2,9	2,7	0,8	0,5	0,0	15,4	1,6	—	—	
Sth	1,1	0,3	2,9	0,3	31,2	21,7	6,8	2,0	9,9	1,4	—	—	
Sdm	0,9	0,0	20,6	5,0	4,6	1,5	2,4	0,2	0,4	0,0	—	—	
Ög	0,8	0,0	28,8	6,3	2,8	0,3	1,5	0,2	1,7	0,3	—	—	
Skb	1,4	0,5	6,8	1,4	3,2	0,7	1,4	0,2	4,1	0,3	—	—	
Äbg	2,4	0,3	1,9	0,5	6,7	1,2	4,6	1,2	8,6	1,2	—	—	
Jkp	1,9	0,3	1,7	0,1	3,3	0,2	4,7	1,0	1,5	0,3	—	—	
Krb	2,5	1,4	—	—	2,0	0,1	6,2	0,8	0,4	0,1	—	—	
Klm	2,6	0,2	0,3	0,0	3,3	—	6,5	1,0	4,0	0,9	—	—	
Gtl	1,9	0,5	—	—	0,2	0,0	0,2	0,0	—	—	—	—	
Gbg	1,6	1,3	—	—	8,7	5,8	2,6	0,7	1,8	0,8	—	—	
Hl	4,2	2,4	—	—	0,8	0,3	2,9	0,9	1,0	0,1	—	—	
Bl	0,4	0,1	—	—	4,4	0,5	1,4	0,1	0,2	0,0	—	—	
Krs	1,2	0,2	—	—	0,6	0,1	0,6	0,1	3,3	0,6	—	—	
Mlm	2,7	0,2	—	—	1,7	0,2	0,1	0,0	1,4	0,2	—	—	
Norrland	11,4	3,9	358,9	136,3	36,3	6,7	55,5	15,0	0,8	0,6	—	—	
Svealand	7,5	1,0	236,9	77,6	60,7	27,9	47,6	10,8	43,7	6,3	—	—	
Götaland	23,6	7,4	39,5	8,3	37,7	9,4	32,7	6,2	28,0	4,8	—	—	
Riket <i>Entire country</i>	42,5	12,3	635,3	222,2	134,7	44,0	135,8	32,0	72,5	11,7	—	—	

¹ Of which protective forests and forest on poor soil.

² Därav skyddsskogar 1 600 ha.

Enskilda skogar <i>Private forests</i>				Summa <i>Total</i>			Därv svårfor- yngrade skogar och skydds- skogar ¹	Samtliga skogar i riket (tab 2 och 3) <i>All forests</i>					
aktiebolag <i>companies</i>	privatskogar <i>other private forests</i>	prod	sk	imp	prod	sk	imp	summa	summa prod sk	prod	sk	imp	summa
386,0	192,0	1 160,3	534,5	1 783,6	827,6	2 611,2	391,2	3 957,0	2 227,0	6 184,0			
781,0	288,0	1 233,9	392,3	2 140,5	717,6	2 858,1	551,6	3 202,0	1 170,0	4 372,0			
1 185,0	397,0	1 097,9	328,3	2 301,1	732,0	3 033,1	587,0	2 549,0	1 061,0	3 610,0			
843,0	145,0	849,1	162,9	1 713,7	311,0	2 024,7	—	1 899,0	352,0	2 251,0			
615,0	87,0	658,5	80,6	1 332,8	181,9	1 514,7	42,3	1 454,0	206,0	1 660,0			
663,0	139,0	866,8	194,5	1 728,2	406,5	2 134,7	—	2 031,0	535,0	2 566,0			
480,0	96,0	710,3	132,1	1 208,4	231,1	1 439,5	—	1 271,0	243,0	1 514,0			
149,2	27,0	277,0	32,0	449,8	61,9	511,7	—	559,0	89,0	648,0			
90,0	14,0	183,9	26,6	311,1	47,4	358,5	—	371,0	61,0	432,0			
105,0	11,0	127,9	12,6	271,2	29,1	300,3	—	293,0	34,0	327,0			
45,0	6,0	253,0	44,8	349,9	76,5	426,4	—	391,0	88,0	479,0			
22,0	4,0	254,7	38,9	305,6	49,6	355,2	—	338,0	59,0	397,0			
79,0	12,0	375,3	67,7	489,9	86,8	576,7	—	552,0	100,0	652,0			
23,8	3,0	240,4	33,8	281,1	39,9	321,0	—	327,0	50,0	377,0			
40,0	7,0	529,8	160,6	594,0	172,0	766,0	—	648,0	190,0	838,0			
34,0	9,0	561,4	124,4	608,5	135,3	743,8	—	666,0	151,0	817,0			
72,0	12,0	471,6	103,3	554,7	117,7	672,4	—	607,0	129,0	736,0			
43,0	4,0	544,5	105,6	604,2	111,7	715,9	7,7	689,0	125,0	814,0			
6,0	5,0	115,6	35,9	123,9	41,4	165,3	124,1 ²	137,0	47,0	184,0			
3,0	2,0	117,3	156,8	135,0	167,4	302,4	—	151,0	182,0	333,0			
5,0	2,0	168,6	69,4	182,5	75,1	257,6	7,0 ³	200,0	82,0	282,0			
6,0	0,0	152,4	21,3	164,8	22,0	186,8	12,0 ³	173,0	23,0	196,0			
7,0	1,0	224,7	34,4	237,4	36,4	273,8	12,7 ³	265,0	43,0	308,0			
1,0	0,0	50,0	2,4	56,9	3,0	59,9	5,9 ³	64,0	6,0	70,0			
3 810,0	1 109,0	4 998,8	1 498,6	9 271,7	2 770,1	12 041,8	1 572,1	13 061,0	5 016,0	18 077,0			
1 554,2	297,0	2 673,6	481,5	4 624,2	902,1	5 526,3	—	5 254,0	1 109,0	6 363,0			
319,8	57,0	3 551,6	915,6	4 032,9	1 008,7	5 041,6	169,4	4 479,0	1 128,0	5 607,0			
5 684,0	1 463,0	11 224,0	2 895,7	17 928,8	4 680,9	22 609,7	1 741,5	22 794,0	7 253,0	30 047,0			

³ Skyddsskogar. — Protective forests.

Tabell 4 Antalet bruksenheter 1962—64 inom det privata skogsbruket grupperade efter åkerareal och skogsinnehav. Landsdelar. Efter RLF:s jordbruksregister

Number of agricultural units in private possession (excl. companies and common units) in 1962—64 by field area and forest area. Main parts of country. According to the National Farmers' Union's agricultural register

Landsdel och åkerareal i ha <i>Main part of country, field area in hectares</i>	Antalet bruksenheter med eller utan skogsmark i enskild ägo (ej aktiebolag och allmänningar) fördelade efter skogsmarksinnehav i ha <i>Number of agricultural units with or without forest land in private possession (excl. companies and common units). By size of forest area in hectares</i>											<i>ha</i> Summa Total
	0	1—5	6—10	11—25	26—50	51—75	76—100	101—200	201—400	400		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Norrland												
0 saknar åker, <i>no arable land</i>	—	1 032	912	1 611	1 423	812	629	953	434	207	8 013	
åkern utarr. <i>arable land on lease</i>	—	544	549	1 058	954	463	289	541	218	88	4 704	
0,1— 1,0	3 671	1 133	630	837	578	259	161	260	75	19	7 623	
1,1— 2,0	6 023	2 164	1 364	1 602	1 189	483	350	534	193	40	13 942	
2,1— 5,0	5 833	2 463	2 593	5 267	4 370	2 102	1 518	2 280	787	141	27 354	
5,1— 10,0	1 618	578	1 035	4 242	5 901	3 276	1 983	2 587	774	172	22 166	
10,1— 15,0	324	64	126	817	1 837	1 298	874	1 098	287	70	6 795	
15,1— 20,0	121	5	19	191	513	415	302	476	144	22	2 208	
20,1— 30,0	109	6	4	58	186	170	127	262	82	22	1 026	
30,1— 50,0	56	—	1	7	22	17	30	59	34	15	241	
50,1—100,0	34	—	—	—	3	3	2	7	5	6	60	
>100,0	17	—	—	—	—	—	—	—	—	1	18	
Summa Total	17 806	7 989	7 233	15 690	16 976	9 298	6 265	9 057	3 033	803	94 150	
Svealand												
0 saknar åker, <i>no arable land</i>	—	2 170	1 660	1 949	1 063	374	170	229	69	36	7 720	
åkern utarr. <i>arable land on lease</i>	—	2 960	3 046	4 733	3 102	1 214	572	686	221	118	16 652	
0,1— 1,0	666	1 534	976	1 100	476	153	41	46	12	5	5 009	
1,1— 2,0	1 401	1 732	932	1 230	709	265	128	101	23	8	6 529	
2,1— 5,0	2 206	2 105	1 708	2 574	1 807	589	327	409	88	17	11 830	
5,1— 10,0	1 971	1 095	1 570	2 929	2 023	758	354	397	107	21	11 225	
10,1— 15,0	1 329	414	739	2 053	1 367	371	169	155	33	14	6 644	
15,1— 20,0	1 173	278	425	1 388	1 163	370	135	109	23	7	5 071	
20,1— 30,0	1 669	259	417	1 319	1 314	492	176	145	20	7	5 818	
30,1— 50,0	1 573	138	203	688	890	444	210	187	28	5	4 366	
50,1—100,0	981	36	66	208	299	236	143	239	57	19	2 284	
>100,0	332	4	4	36	44	46	39	139	140	142	926	
Summa Total	13 301	12 725	11 746	20 207	14 257	5 312	2 464	2 842	821	399	84 074	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Götaland											
0 saknar åker, no arable land	—	1 310	1 298	1 812	1 008	333	150	189	78	17	6 195
åkern utarr. arable land on lease	—	4 292	3 281	5 294	4 257	1 801	968	1 137	396	151	21 577
0,1— 1,0	1 813	1 009	451	334	99	33	14	7	2	—	3 762
1,1— 2,0	5 045	2 591	1 514	1 212	343	71	23	19	3	1	10 822
2,1— 5,0	8 079	5 024	4 069	6 931	3 897	771	235	141	8	5	29 160
5,1— 10,0	10 016	4 358	4 148	8 449	7 407	2 279	795	541	59	4	38 056
10,1— 15,0	7 782	2 379	2 167	3 975	3 038	1 162	470	303	31	4	21 311
15,1— 20,0	5 187	1 340	1 125	2 157	1 606	630	321	204	28	8	12 606
20,1— 30,0	5 612	1 042	941	1 743	1 351	513	237	243	46	5	11 733
30,1— 50,0	4 128	536	417	926	820	347	188	241	73	19	7 695
50,1—100,0	1 866	167	139	282	275	173	100	179	75	38	3 294
>100,0	580	33	32	72	82	49	63	106	67	125	1 209
Summa Total	50 108	24 081	19 582	33 187	24 183	8 162	3 564	3 310	866	377	167 420
Riket											
<i>Entire country</i>											
0 saknar åker, no arable land	—	4 512	3 870	5 372	3 494	1 519	949	1 371	581	260	21 928
åkern utarr. arable land on lease	—	7 796	6 876	11 085	8 313	3 478	1 829	2 364	835	357	42 933
0,1— 1,0	6 150	3 676	2 057	2 271	1 153	445	216	313	89	24	16 394
1,1— 2,0	12 469	6 487	3 810	4 044	2 241	819	501	654	219	49	31 293
2,1— 5,0	16 118	9 592	8 370	14 772	10 074	3 462	2 080	2 830	883	163	68 344
5,1— 10,0	13 605	6 031	6 753	15 620	15 331	6 313	3 132	3 525	940	197	71 447
10,1— 15,0	9 435	2 857	3 032	6 845	6 242	2 831	1 513	1 556	351	88	34 750
15,1— 20,0	6 481	1 623	1 569	3 736	3 282	1 415	758	789	195	37	19 885
20,1— 30,0	7 390	1 307	1 362	3 120	2 851	1 175	540	650	148	34	18 577
30,1— 50,0	5 757	674	621	1 621	1 732	808	428	487	135	39	12 302
50,1—100,0	2 881	203	205	490	577	412	245	425	137	63	5 638
>100,0	929	37	36	108	126	95	102	245	207	268	2 153
Summa Total	81 215	44 795	38 561	69 084	55 416	22 772	12 293	15 209	4 720	1 579	345 644

Tabell 5 Antal bruksenheter och skogsmarksareal 1962—1964 inom privatkogsbruket grupperade efter åkerareal och skogsinnehav. Efter RLF:s register

Number of agricultural units and forest area in private possession (excl. companies and common units) in 1962—64 by field area and forest area. According to the National Farmer's Union's agricultural register

Med skogsareal. Skogsbruk i och utan kombination med jordbruk
With forest area. Farm forests in and without combination with agriculture

Åkerareal i ha Antal bruksenheter och summa skogsareal fördelade efter skogsinnehav i ha
Field area in hectares *Number of units and area of forest by size of forest area*

	1—10 ha		11—25 ha		26—50 ha		51—100 ha	
	antal number	ha 1000	antal number	ha 1000	antal number	ha 1000	antal number	ha 1000
0 saknar åker (with no arable land)	8 362	46	5 372	92	3 494	129	2 468	177
0 åker ut- arrenderad (arable land on lease)	14 672	79	11 085	192	8 313	305	5 307	376
0,1—2,0 ha	16 030	87	6 315	120	3 394	136	1 981	156
2,1—5,0 »	17 962	104	14 772	271	10 074	386	5 542	421
5,1—10,0 »	12 784	75	15 620	284	15 331	575	9 445	678
10,1—30,0 »	11 750	67	13 701	243	12 375	458	8 232	588
30,1—50,0 »	1 295	7	1 621	29	1 732	65	1 236	88
50,1— »	481	3	598	11	703	27	854	62
Summa	83 356	468	69 084	1 242	55 416	2 081	35 065	2 546
Procent	31,5	4,2	26,1	11,2	20,9	18,7	13,2	22,9

Utan skogsareal
Farms with no
forest area

Antal enheter
Number of units

Procent
Per cent

101—200 ha		201—400 ha		401— ha		Summa Total		Procent Per cent	
antal number	ha 1000	antal number	ha 1000	antal number	ha 1000	antal number	ha 1000	av enheter of units	av skogs- areal of forest area
1 371	194	581	158	260	188	21 928	984	8,3	8,8
2 364	329	835	228	357	256	42 933	1 765	16,2	15,9
967	149	308	93	73	57	29 068	798	11,0	7,2
2 830	413	883	254	163	113	52 226	1 962	19,7	17,6
3 525	497	940	258	197	120	57 842	2 487	21,9	22,4
2 995	412	694	188	159	119	49 986	2 075	18,9	18,7
487	66	135	35	39	64	6 575	324	2,5	2,9
670	94	344	98	331	125	3 981	720	1,5	6,5
15 209	2 154	4 720	1 312	1 579	1 312	264 429	11 115	100,0	100,0
5,8	19,4	1,8	11,8	0,7	11,8	100,0	100,0	81 215	100,0

Tabell 6 Skogsbruk i och utan förening med jordbruk. Areal skogsmark till jordbruksenheter av olika storlek i enskild ägo (ej aktiebolag och allmänningar) 1962—64. Län. Efter RLF:s jordbruksregister

Forestry in and without combination with agriculture. Areas of forest land of agricultural units in different sizes in private possession (excl. companies and common forests) 1962—64. Counties. According to the National Farmers' Union's agricultural register.

Län och lands- del County and group of counties	Hela arealen skogsmark i enskild ägo (exkl aktiebolag och allmänningar) fördelad på jordbruk av olika storleksgrupper efter åkerareal i hektar. Forest land of agricultural units in private possession (excl. companies and common forests) distributed according to the field area in hectares of agricultural units										
	Ingen åkerar- cal derad land	Åkern ut- ärren- derad Arable land on lease	0,1— 2,0	2,1— 5,0	5,1— 10,0	10,1— 15,0	15,1— 20,0	20,1— 30,0	30,1— 50,0	50,1— 100,0	>100,0 Summa Total
Nb	80 088	44 051	209 390	375 021	300 965	86 692	28 019	10 301	6 079	—	1 141 606
Vb	137 432	79 809	109 798	360 309	395 792	124 791	31 536	13 533	4 133	1 353	1 258 486
Jtl	234 454	86 741	115 430	259 997	248 464	88 413	27 854	25 476	6 628	175	1 093 632
Vnr	93 447	40 316	39 126	177 556	286 832	89 087	27 913	15 723	4 812	5 447	780 259
Gvl	45 182	61 504	22 614	57 200	153 405	134 176	79 976	48 626	17 141	8 770	965 629 559
Kpb ¹	106 758	208 683	113 329	133 473	112 327	37 647	26 087	20 565	13 665	3 791	25 776 350
Vrm	57 993	88 138	76 682	151 150	152 777	60 894	37 940	27 988	22 500	13 809	18 207 708 078
Ör	30 207	46 879	4 918	14 968	24 603	20 946	14 737	19 769	15 969	11 877	39 678 244 551
Vstm	4 410	49 582	1 270	2 434	8 461	14 066	20 035	32 953	29 933	19 888	23 796 206 828
Ups	2 372	29 601	2 507	1 704	6 449	10 727	11 238	15 859	14 766	14 044	30 362 139 629
Sth	15 087	76 144	3 222	6 987	12 595	16 994	15 911	19 693	18 409	21 479	62 248 268 769
Sdm	1 577	88 581	643	2 516	8 017	11 082	9 896	14 565	13 298	19 253	82 067 251 495
Ög	7 196	176 629	2 581	8 179	23 545	19 409	17 907	21 042	27 982	23 567	54 030 382 067
Skb	10 284	64 850	2 950	9 722	27 722	26 397	20 271	21 439	17 709	16 194	34 064 251 602
Äbg	33 935	95 516	27 088	95 270	137 399	66 859	30 409	25 589	16 003	10 942	7 415 546 425
Jkp	26 219	159 785	14 582	92 180	148 676	53 121	24 296	14 569	8 286	5 519	3 674 550 907
Krb	30 022	72 296	16 942	86 929	149 842	37 847	13 488	8 514	7 784	7 357	9 459 440 480
Klm	17 900	187 496	9 220	36 492	101 148	58 339	34 823	33 372	28 584	27 120	42 653 577 147
Gtl	3 317	8 972	2 278	4 526	8 840	13 365	15 759	23 624	24 807	8 136	2 502 116 126
Gbg	3 605	16 371	3 527	16 279	39 660	23 805	14 544	9 062	4 959	3 460	662 135 934
Hl	8 180	23 314	4 204	28 330	46 437	22 359	13 769	8 850	4 861	2 702	11 477 174 483
Bl	8 843	20 000	7 430	20 808	46 244	16 983	12 588	10 124	8 017	5 545	8 930 165 512
Krs	22 388	28 570	7 186	19 175	43 542	28 828	16 265	12 641	5 605	3 135	25 225 212 560
Mlm	4 118	9 724	523	983	3 578	3 939	4 951	2 883	2 944	2 000	26 743 62 386
Norrland	590 603	312 421	496 358	1 230 083	1 385 458	523 159	196 298	113 659	38 793	15 745	965 4 903 542
Svealand	218 404	587 608	202 571	313 232	325 229	172 336	135 844	151 392	128 540	104 141	256 383 2 595 700
Götaland	176 007	863 523	98 511	418 873	776 633	371 251	219 070	191 709	157 541	115 667	226 834 3 615 629
Riket ¹	985 014	1 763 552	797 440	1 962 188	2 487 320	1 066 766	551 212	456 760	324 874	235 563	484 182 11 114 871
Entire country in %	8,9	15,9	7,2	17,6	22,4	9,6	5,0	4,1	2,9	2,1	4,4 100,0

¹ Exkl Mora köping med ca 76 000 ha skogsmark i enskild ägo.

**Tabell 7 Virkesförråd på bark fördelat på trädslag och diametergrupper (brösthöjd) enligt riksskogstaxeringen 1953—1962. Samtliga ägoslag och ägare. Län. Milj m³sk
Growing stock incl. bark on all ground by species, size group and county according to the National Forest Survey 1953—1962**

Län och länsgrupp <i>County</i>	Trädslag ¹ <i>Species</i>	Diametergrupper (cm på bark) <i>Size group (cm upon bark)</i>					% av samt- liga träd- slag <i>per cent of total</i>
		0—9,9	10—14,9	15—24,9	25 +	Summa	
1	2	3	4	5	6	7	8
Nb	tall	11,6	18,4	57,2	44,0	131,2	54
	gran	10,3	14,9	26,2	13,0	64,4	26
	björk	18,0	13,5	10,9	1,6	44,0	18
	övr löv	1,5	0,9	1,3	0,7	4,4	2
	S:a	41,4	47,7	95,6	59,3	244,0	100
	torrskog	1,4	2,2	4,0	3,8	11,4	—
Därv lappm	tall	4,7	7,5	24,9	26,4	63,6	53
	gran	4,2	6,9	15,2	9,4	35,8	30
	björk	9,0	6,2	4,3	0,5	19,8	16
	övr löv	0,3	0,2	0,3	0,2	1,0	1
	S:a	18,2	20,8	44,7	36,5	120,2	100
	torrskog	0,8	1,3	2,5	3,1	7,7	—
Därv kustland	tall	6,8	10,9	32,3	17,6	67,7	55
	gran	6,1	7,9	11,0	3,6	28,6	23
	björk	9,1	7,3	6,6	1,2	24,2	19
	övr löv	1,3	0,7	1,0	0,5	3,4	3
	S:a	23,3	26,8	50,9	22,9	123,8	100
	torrskog	0,6	0,9	1,5	0,7	3,7	—
Vb	tall	7,9	13,3	43,8	33,1	98,1	41
	gran	14,1	20,8	42,0	25,5	102,4	43
	björk	11,5	10,8	9,8	1,9	34,1	14
	övr löv	1,2	0,8	1,0	0,7	3,7	2
	S:a	34,7	45,6	96,7	61,2	238,2	100
	torrskog	1,2	1,6	2,8	2,6	8,1	—
Därv lappm	tall	3,7	6,3	20,5	18,6	49,1	35
	gran	8,1	12,2	26,5	20,4	67,1	48
	björk	7,4	7,7	6,9	1,2	23,3	16
	övr löv	0,4	0,4	0,6	0,5	2,0	1
	S:a	19,6	26,6	54,5	40,6	141,4	100
	torrskog	0,9	1,3	2,3	2,4	6,8	—
Därv kustland	tall	4,3	7,0	23,3	14,5	49,0	51
	gran	6,0	8,6	15,6	5,1	35,3	36
	björk	4,1	3,1	2,9	0,7	10,8	11
	övr löv	0,8	0,4	0,4	0,2	1,7	2
	S:a	15,2	19,0	42,1	20,5	96,8	100
	torrskog	0,3	0,4	0,5	0,2	1,3	—
Jtl	tall	6,3	12,6	34,7	21,0	75,1	34
	gran	17,0	23,9	48,4	26,0	115,3	51
	björk	8,8	8,5	9,7	2,4	29,4	13
	övr löv	1,1	1,0	1,2	0,9	4,2	2
	S:a	33,2	46,0	94,1	50,7	224,0	100
	torrskog	1,0	1,3	2,2	1,7	6,2	—

1	2	3	4	5	6	7	8
Därav Jämtland	tall	3,4	7,0	21,2	14,7	46,3	26
	gran	14,7	21,0	43,1	22,8	101,7	58
	björk	6,9	6,9	8,4	2,2	24,3	14
	övr löv	1,0	0,9	1,1	0,8	3,8	2
	S:a	26,0	35,8	73,8	40,5	176,1	100
Därav Härjedalen	torrskog	0,8	1,1	1,8	1,4	5,1	—
	tall	2,9	5,6	13,5	6,8	28,8	60
	gran	2,2	2,9	5,3	3,1	13,6	28
	björk	2,0	1,6	1,3	0,2	5,1	11
	övr löv	0,1	0,1	0,1	0,1	0,5	1
Var Värmland	S:a	7,3	10,2	20,3	10,2	48,0	100
	torrskog	0,2	0,2	0,4	0,2	1,0	—
	tall	3,8	7,1	25,6	24,7	61,3	30
	gran	17,7	25,4	51,4	25,1	119,7	58
	björk	4,9	5,4	7,2	2,5	20,0	9
Därav Ångermanland	övr löv	2,0	1,5	1,9	1,0	6,3	3
	S:a	28,4	39,4	86,1	53,3	207,3	100
	torrskog	1,0	0,9	1,4	1,1	4,5	—
	tall	2,5	4,7	17,2	15,6	39,9	29
	gran	12,1	17,2	34,1	14,8	78,2	58
Därav Medelpad	björk	3,4	3,6	4,6	1,5	13,1	10
	övr löv	1,3	0,8	1,2	0,6	3,9	3
	S:a	19,3	26,3	57,1	32,5	135,2	100
	torrskog	0,6	0,6	1,0	0,8	3,1	—
	tall	1,4	2,5	8,4	9,1	21,4	30
Gvl Göteborgs län	gran	5,6	8,2	17,3	10,4	41,4	57
	björk	1,5	1,8	2,6	1,0	6,9	10
	övr löv	0,7	0,6	0,7	0,4	2,4	3
	S:a	9,1	13,1	29,0	20,8	72,1	100
	torrskog	0,3	0,3	0,4	0,4	1,4	—
Därav Hälsingland	tall	4,4	7,7	28,2	30,1	70,5	43
	gran	10,9	14,9	31,9	15,9	73,6	45
	björk	3,7	4,2	6,2	2,0	16,1	10
	övr löv	1,4	1,0	1,2	0,7	4,3	2
	S:a	20,4	27,8	67,6	48,8	164,5	100
Därav Gästrikland	torrskog	0,7	0,6	0,8	0,4	2,6	—
	tall	3,5	6,2	21,7	22,8	54,3	42
	gran	8,6	11,9	25,1	12,8	58,4	46
	björk	2,7	2,9	4,4	1,6	11,6	9
	övr löv	1,1	0,7	0,9	0,6	3,3	3
Kpb Köping län	S:a	15,9	21,8	52,0	37,8	127,5	100
	torrskog	0,5	0,5	0,5	0,3	1,8	—
	tall	0,9	1,5	6,6	7,3	16,3	44
	gran	2,3	3,0	6,8	3,0	15,2	41
	björk	1,0	1,2	1,9	0,5	4,6	12
Övr löv Östergötland	övr löv	0,3	0,2	0,3	0,1	1,0	3
	S:a	4,5	6,0	15,5	10,9	37,0	100
	torrskog	0,2	0,1	0,3	0,1	0,8	—
	tall	5,9	12,8	45,2	42,2	106,1	51
	gran	10,7	16,6	38,5	17,4	83,3	40
Övr löv Västergötland	björk	3,9	4,0	5,4	1,6	14,9	7
	övr löv	1,0	0,6	0,7	0,4	2,7	2
	S:a	21,4	34,0	89,9	61,7	206,9	100
	torrskog	0,8	1,0	1,0	0,9	3,8	—

	1	2	3	4	5	6	7	8
Därav Särna-Idre	tall	0,6	1,1	3,8	4,6	10,1	67	
	grau	0,4	0,6	1,6	1,2	3,8	25	
	björk	0,5	0,4	0,3	0,0	1,2	8	
	övr löv	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0	
	S:a	1,5	2,1	5,7	5,8	15,1	100	
	torrskog	0,1	0,1	0,2	0,3	0,7	—	
Därav länet i övrigt	tall	5,3	11,7	41,5	37,6	96,0	30	
	grau	10,3	16,0	37,0	16,2	79,5	42	
	björk	3,4	3,6	5,1	1,6	13,7	7	
	övr löv	1,0	0,6	0,7	0,4	2,6	1	
	S:a	19,9	31,9	84,2	55,8	191,8	100	
	torrskog	0,8	0,9	0,9	0,6	3,1	—	
Vrm	tall	2,5	5,2	20,6	18,3	46,6	32	
	grau	7,7	12,9	37,1	24,6	82,4	57	
	björk	2,4	3,1	4,8	2,0	12,4	9	
	ek	—	—	—	—	—	—	
	bok	—	—	—	—	—	—	
	övr löv	0,9	0,9	1,0	0,5	3,3	2	
	S:a	13,5	22,1	63,6	45,5	144,7	100	
Ör	tall	1,1	2,6	11,7	12,9	28,3	40	
	grau	3,3	5,6	15,8	9,5	34,2	48	
	björk	1,1	1,5	2,9	1,3	6,8	9	
	ek	0,0	—	0,0	0,0	0,1	0	
	bok	—	—	—	—	—	—	
	övr löv	0,5	0,5	0,7	0,4	2,1	3	
	S:a	6,0	10,2	31,2	24,1	71,5	100	
Vstm	tall	1,0	2,2	9,1	9,0	21,2	44	
	grau	2,1	3,3	9,4	5,6	20,3	43	
	björk	0,8	1,2	2,3	0,7	5,0	10	
	ek	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0	
	bok	—	—	—	—	—	—	
	övr löv	0,3	0,3	0,5	0,3	1,4	3	
	S:a	4,1	6,9	21,3	15,6	48,0	100	
Ups	tall	0,8	1,6	5,8	7,8	16,0	43	
	grau	1,4	2,3	6,5	5,4	15,5	42	
	björk	0,8	1,1	1,4	0,6	3,9	11	
	ek	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0	
	bok	—	—	0,0	—	0,0	—	
	övr löv	0,3	0,4	0,5	0,3	1,5	4	
	S:a	3,3	5,4	14,2	14,1	37,0	100	
Sth	tall	0,7	1,6	7,0	10,6	19,9	43	
	grau	1,4	2,7	8,1	6,2	18,4	40	
	björk	0,8	1,1	1,9	0,9	4,7	10	
	ek	0,0	0,0	0,1	0,2	0,4	1	
	bok	—	—	0,0	—	0,0	—	
	övr löv	0,5	0,6	1,0	0,6	2,8	6	
	S:a	3,5	6,1	18,1	18,5	46,2	100	
torrskog	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,5	—	

1	2	3	4	5	6	7	8
Sdm	tall	0,9	1,6	6,0	9,9	18,4	44
	gran	1,5	2,3	6,4	6,3	16,5	40
	björk	0,7	0,9	1,6	0,8	4,0	10
	ek	0,0	0,0	0,1	0,2	0,4	1
	bok	—	—	—	—	—	—
	övr löv	0,4	0,4	0,8	0,5	2,2	5
	S:a	3,5	5,3	14,8	17,8	41,4	100
	torrskog	0,1	0,1	0,2	0,0	0,4	—
Ög	tall	1,1	2,2	10,4	21,0	34,6	47
	gran	2,1	3,5	10,8	13,5	29,9	40
	björk	1,0	1,2	2,4	1,4	6,0	8
	ek	0,1	0,1	0,2	0,7	1,0	1
	bok	—	—	—	—	—	—
	övr löv	0,5	0,5	1,0	0,5	2,5	4
	S:a	4,8	7,4	24,8	37,1	74,1	100
	torrskog	0,1	0,2	0,3	0,2	0,7	—
Skb	tall	0,7	1,4	6,4	11,4	19,9	46
	gran	1,2	1,8	6,1	5,7	14,8	34
	björk	1,1	1,3	2,3	1,2	5,9	14
	ek	0,0	0,0	0,1	0,2	0,4	1
	bok	—	—	—	—	—	—
	övr löv	0,4	0,4	0,7	0,5	2,0	5
	S:a	3,4	5,0	15,6	19,0	43,0	100
	torrskog	0,1	0,1	0,1	0,1	0,4	—
Äbg	tall	1,0	2,4	10,2	12,0	25,6	33
	gran	3,0	5,2	18,3	19,5	46,1	55
	björk	1,6	2,1	3,4	2,0	9,0	11
	ek	0,1	0,1	0,3	0,6	1,2	1
	bok	—	—	0,0	0,0	0,1	0
	övr löv	0,5	0,5	1,0	0,5	2,4	3
	S:a	6,2	10,4	33,2	34,6	84,3	100
	torrskog	0,2	0,2	0,2	0,1	0,8	—
Därav Dalsland	tall	0,3	0,7	3,7	3,6	8,2	32
	gran	0,8	1,6	6,0	5,5	13,8	54
	björk	0,4	0,6	0,9	0,6	2,6	10
	ek	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
	bok	—	—	—	—	—	—
	övr löv	0,2	0,2	0,3	0,2	0,9	3
	S:a	1,7	3,2	11,0	9,8	25,6	100
	torrskog	0,1	0,1	0,1	0,0	0,3	—
Därav Västergötland	tall	0,8	1,6	6,5	8,4	17,3	29
	gran	2,2	3,7	12,4	14,0	32,2	55
	björk	1,2	1,5	2,4	1,4	6,5	11
	ek	0,1	0,1	0,3	0,6	1,1	2
	bok	—	—	0,0	0,0	0,1	0
	övr löv	0,3	0,3	0,6	0,3	1,5	3
	S:a	4,5	7,2	22,2	24,7	58,7	100
	torrskog	0,2	0,2	0,2	0,1	0,6	—
Jkp	tall	1,2	2,7	9,9	16,0	29,8	35
	gran	3,4	5,6	17,5	16,6	43,1	51
	björk	1,5	1,8	3,1	1,7	8,1	10
	ek	0,1	0,0	0,1	0,3	0,4	1
	bok	0,0	0,0	0,1	0,1	0,2	0
	övr löv	0,4	0,4	1,0	0,6	2,4	3
	S:a	6,7	10,4	31,5	35,3	84,0	100
	torrskog	0,1	0,1	0,2	0,1	0,6	—

1	2	3	4	5	6	7	8
Krb	tall	1,1	2,2	9,2	11,8	24,4	34
	gran	3,4	5,1	14,7	14,6	37,8	52
	björk	1,6	1,6	2,6	1,1	6,8	10
	ek	0,1	0,1	0,2	0,5	1,0	1
	bok	0,0	0,0	0,2	0,4	0,6	1
	övr löv	0,3	0,3	0,5	0,3	1,4	2
	S:a	6,6	9,3	27,4	28,7	72,0	100
	torrskog	0,2	0,2	0,2	0,1	0,6	—
Klm	tall	1,3	2,5	12,0	21,5	37,2	46
	gran	2,7	4,0	12,9	11,4	31,0	38
	björk	1,3	1,6	3,1	1,4	7,3	9
	ek	0,4	0,2	0,6	1,5	2,8	3
	bok	0,0	—	—	—	0,0	0
	övr löv	0,7	0,6	1,1	0,8	3,2	4
	S:a	6,3	8,9	29,7	36,7	81,6	100
	torrskog	0,2	0,1	0,1	0,1	0,5	—
Gtl	tall	0,4	0,7	3,3	4,1	8,5	74
	gran	0,2	0,4	1,1	0,7	2,4	21
	björk	0,1	0,1	0,1	0,1	0,4	3
	ek	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	1
	bok	—	—	—	—	—	—
	övr löv	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	1
	S:a	0,7	1,2	4,6	5,0	11,6	100
	torrskog	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	—
Gbg	tall	0,3	0,6	2,4	1,9	5,2	31
	gran	0,6	0,9	3,2	3,0	7,6	45
	björk	0,4	0,5	1,0	0,5	2,4	14
	ek	0,1	0,1	0,2	0,2	0,7	4
	bok	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	1
	övr löv	0,2	0,2	0,3	0,1	0,9	5
	S:a	1,6	2,4	7,2	5,8	16,9	100
	torrskog	0,0	0,0	0,1	0,0	0,2	—
Hl	tall	0,6	1,0	2,8	3,4	7,7	34
	gran	0,7	1,2	3,2	3,6	8,7	38
	björk	0,5	0,6	1,3	1,0	3,4	15
	ek	0,1	0,1	0,4	0,4	1,0	4
	bok	0,1	0,1	0,4	0,7	1,3	6
	övr löv	0,1	0,1	0,2	0,1	0,6	3
	S:a	2,1	3,1	8,3	9,2	22,7	100
	torrskog	0,0	0,1	0,1	0,0	0,2	—
Bl	tall	0,1	0,2	1,0	2,2	3,6	19
	gran	0,9	1,2	3,4	4,1	9,6	50
	björk	0,3	0,4	1,1	0,5	2,4	12
	ek	0,2	0,1	0,4	0,7	1,4	7
	bok	0,2	0,2	0,4	0,6	1,5	8
	övr löv	0,1	0,2	0,3	0,2	0,8	4
	S:a	1,9	2,4	6,7	8,3	19,3	100
	torrskog	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	—

	1	2	3	4	5	6	7	8
Krs	tall	0,4	0,6	2,2	4,1	7,3	23	
	gran	0,9	1,5	4,0	4,7	11,2	36	
	björk	0,6	0,7	1,7	1,2	4,2	13	
	ek	0,2	0,2	0,4	0,8	1,6	5	
	bok	0,3	0,4	1,2	3,3	5,2	17	
	övr löv	0,3	0,4	0,9	0,4	2,0	6	
	S:a	2,7	3,9	10,5	14,4	31,5	100	
	torrskog	0,0	0,1	0,0	0,0	0,2	—	
Mlm	tall	0,0	0,1	0,2	0,3	0,6	6	
	gran	0,2	0,4	1,1	1,2	2,9	34	
	björk	0,1	0,1	0,3	0,3	0,8	10	
	ek	0,0	0,0	0,1	0,5	0,7	8	
	bok	0,1	0,1	0,4	2,2	2,9	33	
	övr löv	0,1	0,1	0,3	0,2	0,8	9	
	S:a	0,5	0,8	2,5	4,8	8,7	100	
	torrskog	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	—	
Norrlands-länen	tall	34,0	59,2	189,6	153,4	436,2	41	
	gran	70,0	99,9	200,0	105,4	475,2	44	
	björk	46,9	42,3	43,8	10,5	143,6	13	
	ek	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0	
	bok	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0	
	övr löv	7,3	5,0	6,7	4,0	23,0	2	
	S:a	158,2	206,5	440,0	273,2	1 078,0	100	
	torrskog	5,2	6,6	11,2	9,6	32,6	—	
Svealands-länen	tall	12,9	27,6	105,4	110,6	256,5	43	
	gran	28,0	45,6	121,9	75,1	270,7	45	
	björk	10,4	13,0	20,2	8,0	51,6	9	
	ek	0,1	0,1	0,2	0,6	1,0	0	
	bok	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0	
	övr löv	4,0	3,7	5,4	2,8	15,9	3	
	S:a	55,4	90,0	253,0	197,2	595,7	100	
	torrskog	1,9	2,2	2,8	1,7	8,6	—	
Götalands-länen	tall	8,2	16,6	70,0	109,7	204,4	37	
	gran	19,4	31,0	96,3	98,6	245,2	45	
	björk	10,1	12,0	22,4	12,4	56,8	10	
	ek	1,4	1,2	3,1	6,6	12,3	2	
	bok	0,8	0,9	2,8	7,4	11,8	2	
	övr löv	3,8	3,8	7,3	4,3	19,1	4	
	S:a	43,6	65,4	201,8	239,0	549,8	100	
	torrskog	1,2	1,2	1,4	0,7	4,6	—	
Hela riket Entire country	tall	55,2	103,4	364,9	373,7	897,1	40,4	
	gran	117,4	176,5	418,2	279,1	991,2	44,6	
	björk	67,4	67,3	86,4	30,9	252,0	11,3	
	ek	1,5	1,2	3,3	7,2	13,3	0,6	
	bok	0,8	0,9	2,8	7,4	11,8	0,5	
	övr löv	15,0	12,5	19,3	11,1	58,0	2,6	
	S:a	257,3	361,8	894,9	709,4	2 223,4	100	
	torrskog	8,4	10,0	15,4	12,0	45,9	—	

¹ Tall — pine, gran — spruce, björk — birch, ek — oak, bok — beach, övr löv — other broad-leaved, summa — total, torrskog — dead standing trees.

Län och länsgrupp	Trädslag ¹	Diametergrupp (cm på bark)					% av samtliga trädslag
		0—9,9	10—14,9	15—24,9	25+	Summa	
1.	2	3	4	5	6	7	8
I	tall	19,5	31,7	101,0	77,1	229,3	47
	gran	24,4	35,7	68,2	38,5	166,8	35
	björk	29,5	24,3	20,7	3,5	78,1	16
	övr löv	2,7	1,7	2,3	1,4	8,1	2
	S:a	76,1	93,3	192,3	120,5	482,2	100
	torrskog	2,6	3,8	6,8	6,4	19,5	
II	tall	10,1	19,7	60,3	46,2	136,4	32
	gran	34,7	49,3	99,8	51,1	235,0	55
	björk	13,7	13,9	16,9	4,9	49,4	11
	övr löv	3,1	2,5	3,1	1,9	10,5	2
	S:a	61,6	85,4	180,2	104,0	431,3	100
	torrskog	2,0	2,2	3,6	2,8	10,7	
III	tall	10,3	20,5	73,4	72,3	176,6	48
	gran	21,6	31,5	70,4	33,3	156,9	42
	björk	7,6	8,2	11,6	3,6	31,0	8
	övr löv	2,4	1,6	1,9	1,1	7,0	2
	S:a	41,8	61,8	157,5	110,5	371,4	100
	torrskog	1,5	1,6	1,8	1,3	6,4	
IV	tall	13,4	28,2	118,3	162,2	321,9	39
	gran	33,2	54,3	163,6	138,9	390,0	47
	björk	14,7	18,5	31,8	15,1	79,9	10
	ek	0,8	0,5	1,7	4,3	7,9	1
	bok	0,0	0,0	0,3	0,5	0,9	0
	övr löv	5,7	5,8	9,8	5,8	27,2	3
V	S:a	67,9	107,4	325,4	327,0	827,8	100
	torrskog	2,0	2,0	2,8	1,4	8,4	
	tall	1,8	3,2	11,9	16,0	32,9	30
	gran	3,5	5,6	16,0	17,3	42,4	38
	björk	2,0	2,7	5,5	3,6	13,6	12
	ek	0,6	0,5	1,5	2,7	5,5	5
Hela riket Entire country	bok	0,7	0,8	2,4	6,8	11,0	10
	övr löv	0,8	1,0	2,0	1,0	5,3	5
	S:a	9,5	13,8	39,8	47,5	110,7	100
	torrskog	0,0	0,2	0,2	0,0	0,7	
	tall	55,2	103,4	364,9	373,7	897,1	40,4
	gran	117,4	176,5	418,2	279,1	991,2	44,6
	björk	67,4	67,3	86,4	30,9	252,0	11,3
	ek	1,5	1,2	3,3	7,2	13,3	0,6
	bok	0,8	0,9	2,8	7,4	11,8	0,5
	övr löv	15,0	12,5	19,3	11,1	58,0	2,6
	S:a	257,3	361,8	894,9	709,4	2 223,4	100
	torrskog	8,4	10,0	15,4	12,0	45,8	

Tabell 8 Virkesförråd (på bark) per hektar skogsmark inom skilda åldersklasser och ägargrupper enligt riksskogstaxeringen 1953—1962. Samtliga trädslag exkl torrskog och vindfällen. Län

Growing stock (incl. bark) per ha forest land by age group and owner group according to the National Forest Survey 1953—1962. All species excl. dead standing trees and wind-falls. Counties

Län County	Ägar- kategori ¹ Owner group ¹	Aldersklass ^{2, 3} Age-group ^{2, 3}										Samtl
		Kal- mark	I	II	III	IV	V	VI	VI— VIII	IX—		
		m ³ sk per ha										
Nb	Kronoskog	13	6	24	38	56	74	74	66	72	54	
	Övr allm	14	7	21	42	58	73	65	61	74	55	
	Aktiebolag	17	7	30	47	69	84	88	77	67	62	
	Övr ensk	14	12	31	50	69	87	82	72	63	61	
	Samtl	14	8	27	44	63	80	78	62	71	57	
därav lappmarken	»	15	7	22	36	50	67	64	59	68	50	
» kustlandet	»	12	9	32	51	74	90	90	84	84	66	
Vb	Kronoskog	12	8	31	54	67	91	98	89	102	71	
	Övr allm	13	9	26	54	68	82	79	82	99	72	
	Aktiebolag	9	4	30	56	78	98	98	102	102	69	
	Övr ensk	13	9	36	62	80	97	95	88	107	72	
	Samtl	12	7	33	58	76	95	96	91	103	71	
därav lappmarken	»	12	6	30	51	68	88	90	85	101	68	
» kustlandet	»	12	9	35	64	85	105	108	107	111	75	
Jtl	Allmänna	17	17	46	62	82	103	96	99	94	83	
	Aktiebolag	14	10	40	67	90	107	104	94	90	83	
	Övr ensk	15	13	40	69	90	107	99	92	86	81	
	Samtl	15	12	41	68	89	107	101	94	90	82	
därav Jämtland	»	15	12	40	70	93	111	104	98	92	86	
» Härjedalen	»	15	12	44	57	78	93	89	82	82	70	
Vnr	Allmänna	12	14	41	76	118	124	140	127	137	103	
	Aktiebolag	13	10	50	81	109	138	141	134	108	102	
	Övr ensk	16	16	55	89	126	153	145	132	134	111	
	Samtl	14	13	52	84	119	144	142	132	124	100	
därav Ångermanland	»	13	13	50	80	113	134	136	122	126	99	
» Medelpad	»	18	12	59	96	130	161	160	153	118	124	
Gvl	Allmänna	32	16	62	83	115	124	183	139	136	100	
	Aktiebolag	19	15	68	103	138	154	168	174	153	116	
	Övr ensk	22	24	69	111	136	155	160	153	161	109	
	Samtl	22	20	68	105	135	151	167	160	149	111	
därav Hälsingland	»	19	20	65	100	133	149	167	156	148	111	
» Gästrikland	»	29	19	78	118	142	161	166	192	164	112	
Kph	Allmänna	20	19	44	72	101	100	107	100	101	83	
	Aktiebolag	16	19	55	97	129	141	138	134	101	105	
	Övr ensk	23	20	59	100	126	128	128	124	108	103	
	Samtl	20	19	55	95	122	128	126	120	103	99	
därav Särna-Idre	»	20	7	23	36	67	64	84	75	87	61	
» Lännet i övrigt	»	20	20	57	98	125	132	132	130	114	104	
Vrm	Allmänna	11	11	76	144	153	169	170	162	—	118	
	Aktiebolag	12	16	78	127	148	152	153	146	139	109	
	Övr ensk	23	23	79	135	148	144	139	130	129	112	
	Samtl	18	19	79	132	148	148	146	138	132	112	
Ör	Allmänna	14	36	85	141	171	172	168*			135	
	Aktiebolag	22	22	89	138	158	172	177*			129	
	Övr ensk	24	27	92	144	163	189	207*			132	
	Samtl	22	28	90	142	164	180	185*			132	

(* Förrådet i åld.kl VI+)

Län County	Ägarkategori Owner group	Åldersklass ^{2, 3} Age-group ^{2, 3}							Samtl Total
		Kalm	I	II	III	IV	V	VI+	
		m ³ sk per ha							
Vstm	Allm och ab	22	29	90	143	161	172	146	130
	Övr ensk	24	29	80	133	163	176	169	124
	Samtl	23	29	84	138	162	174	157	127
Ups	Allm och ab	12	22	87	144	174	193	187	125
	Övr ensk	19	23	81	128	163	174	181	123
	Samtl	15	23	84	136	169	183	185	124
Sth	Allm och ab	24	21	71	137	155	162	153	114
	Övr ensk	24	29	72	115	146	156	148	113
	Samtl	24	26	72	121	149	157	150	113
Sdm	Allm och ab	11	23	88	141	168	171	169	123
	Övr ensk	27	30	95	138	163	158	182	118
	Samtl	25	29	94	138	164	160	177	119
Ög	Allm och ab	20	29	90	142	166	197	187	135
	Övr ensk	22	31	87	142	177	199	192	128
	Samtl	22	31	87	142	174	199	190	130
Skb	Allm och ab	15	24	94	138	179	165	185	129
	Övr ensk	21	24	91	134	162	197	193	120
	Samtl	20	24	92	134	165	188	190	122
Äbg	Allm och ab	20	23	99	126	177	168	197	128
	Övr ensk	27	23	91	136	163	176	168	125
	Samtl	26	23	92	134	166	175	175	126
därav Dalsland	»	16	18	84	140	163	150	152	127
» Väster- götland	»	29	25	94	133	167	195	196	125
Jkp	Allm och ab	12	24	98	139	163	183	165	123
	Övr ensk	18	27	87	136	168	182	198	123
	Samtl	17	26	88	136	167	182	188	123
Krb	Allm och ab	18	19	89	138	174	197	184	120
	Övr ensk	16	29	88	126	169	182	196	114
	Samtl	16	26	88	128	170	186	190	116
Klm	Allm och ab	20	31	80	124	172	175	182	124
	Övr ensk	18	31	82	124	152	156	170	112
	Samtl	19	31	82	124	156	161	174	114
Gtl	»	21	20	54	76	96	99	105	82
Gbg	»	19	24	87	124	128	140	132	101
Hl	»	20	30	98	141	165	191	203	110
Bl	»	17	32	89	135	163	181	152	108
Krs	»	16	29	94	138	167	194	197	116
Mlm	»	18	30	116	161	215	212	224	134
Riket Entire country	Samtliga	—	—	—	—	—	—	—	94

¹ Kronoskogar, övr allm skogar, aktiebolagsskogar, övr enskilda skogar, samtliga.² Kalmark I 1—20 år, II 21—40, III 41—60, IV 61—80, V 81—100, VI 101—120, VII—VIII 121—160, IX+ 161 år och därtillöver.³ För Örebro och följande län är högsta åldersklass VI+ dvs 101 år och därtillöver.

Tabell 9 Total årlig tillväxt (på bark) fördelad på olika trädslag enligt riksskogstaxeringen 1953—1962. Skogsmark. Län
Total annual growth (incl. bark) by species according to the National Forest Survey
1953—1962. Forest land. Counties

Län och länsgrupp <i>County</i>	Tall <i>Pine</i>	Gran <i>Spruce</i>	Löv <i>Broadleaved</i>	Summa <i>Total</i>	m³sk per ha	Tillväxt % (diskont) <i>Growth in per cent</i>
	Milj	m³sk				
Nb lappmarken	1,49	0,67	0,46	2,62	1,2	2,4
kustlandet	1,93	0,76	0,84	3,53	2,0	3,0
Vb lappmarken	1,34	1,58	0,62	3,54	1,8	2,6
kustlandet	1,50	1,18	0,53	3,21	2,6	3,4
Jtl	2,19	3,59	0,86	6,64	2,6	3,2
Vnr	1,85	4,43	0,98	7,26	3,8	3,6
Gvl	2,24	2,70	0,83	5,77	4,0	3,6
Kpb	3,00	2,77	0,66	6,43	3,2	3,2
Vrm	1,50	3,35	0,72	5,57	4,4	3,9
Ör	0,97	1,40	0,42	2,79	5,2	4,0
Vstm	0,71	0,82	0,29	1,82	4,9	3,9
Ups	0,58	0,67	0,26	1,51	5,2	4,2
Sth	0,62	0,73	0,34	1,69	4,3	3,8
Sdm	0,62	0,82	0,32	1,76	5,2	4,4
Ög	1,07	1,35	0,44	2,86	5,2	4,0
Skb	0,74	0,74	0,38	1,86	5,3	4,3
Äbg	0,86	1,96	0,52	3,34	5,2	4,1
JKp	1,01	2,02	0,48	3,51	5,3	4,3
Krb	0,93	1,90	0,43	3,26	5,4	4,6
Klm	1,26	1,63	0,61	3,50	5,1	4,4
Gtl	0,25	0,08	0,03	0,36	2,7	3,3
Gbg	0,19	0,37	0,18	0,74	4,9	4,8
Hl	0,35	0,54	0,28	1,17	5,8	5,3
Bl	0,15	0,56	0,29	1,00	5,8	5,3
Krs	0,31	0,65	0,57	1,53	5,8	5,0
Mlm	0,02	0,17	0,20	0,39	6,2	4,6
Norrland	12,54	14,91	5,12	32,57	2,5	3,2
Svealand	8,00	10,56	3,01	21,57	4,1	3,7
Götaland	7,14	11,97	4,41	23,52	5,2	4,4
Hela riket <i>Entire country</i>	27,68	37,44	12,54	77,66	3,4	3,6

Tabell 10 Värden av skogsmark och växande skog vid de allmänna fastighetstaxeringarna 1957 och 1965. Län

Value of forest ground and growing forest in the rural country at
the Real Property Assessments in Sweden in 1957 and 1965
Counties

Län County	Skogsmark		Forest ground		Växande skog		Growing forest		Summa skogsbruksvärde		Total	
	värde, milj kr Value, million Sw. cr.	värdestegring Increment of value	värde, milj kr Value, million Sw. cr.	värdestegring ¹ Increment of value	värde, milj kr Value, million Sw. cr.	värdestegring ¹ Increment of value	värde, milj kr Value, million Sw. cr.	värdestegring ¹ Increment of value	värde, milj kr Value, million Sw. cr.	värdestegring ¹ Increment of value	värde, milj kr Value, million Sw. cr.	värdestegring ¹ Increment of value
	1957	1965	milj kr million Sw. cr.	%	1957	1965	milj kr million Sw. cr.	%	1957	1965	milj kr million Sw. cr.	%
Nb	12,3	18,0	5,8	47	486,2	383,6	—102,6	—21	498,5	401,7	—96,8	—19
Vb	17,8	34,5	16,6	93	540,8	592,7	51,9	10	558,6	627,1	68,5	12
Jtl	12,1	16,9	4,8	40	416,6	433,8	17,2	4	428,7	450,7	22,0	5
Vnr	21,2	36,3	15,1	71	484,0	553,6	69,6	14	505,2	589,9	84,7	17
Gvl	35,0	54,9	19,9	57	739,1	683,8	—55,3	—7	774,1	738,8	—35,4	—5
Kpb	41,0	69,8	28,8	70	818,1	841,7	23,5	3	859,2	911,5	52,3	6
Vrm	103,3	173,4	70,0	68	861,2	853,3	—7,9	—1	964,5	1 026,6	62,1	6
Ör	44,8	75,5	30,8	69	398,0	416,8	17,8	4	443,7	492,3	48,6	11
Vstm	32,1	51,3	19,3	60	259,0	272,9	13,9	5	291,1	324,2	33,2	11
Ups	23,5	37,9	14,4	62	206,4	203,5	—2,8	—1	229,8	241,5	11,6	5
Sth ²	28,3	43,4	15,1	54	209,0	211,7	2,7	8	237,3	255,1	17,8	7
Sdm	36,2	54,9	18,8	52	283,3	253,3	—30,0	—11	319,5	308,3	—11,2	—4
Ög	74,2	121,6	47,4	64	504,4	543,6	39,2	8	578,6	665,2	86,6	15
Skb	51,7	82,8	31,1	60	300,2	320,0	19,8	7	351,9	402,8	50,9	14
Äbg	91,0	142,2	51,2	56	531,5	583,8	52,3	10	622,5	725,9	103,5	17
Jkp	113,8	165,0	51,2	45	604,2	646,9	42,7	7	718,0	811,9	93,9	13
Krb	96,6	149,9	53,2	55	463,3	517,2	53,9	12	559,9	667,0	107,1	19
Klm	112,1	159,6	47,5	42	606,4	623,8	17,4	3	718,5	783,4	64,9	9
Gtl	3,2	4,5	1,3	39	44,8	38,2	—6,6	—15	48,0	42,8	—5,3	—11
Gbg	19,1	27,6	8,5	45	80,8	80,6	—0,2	0	99,9	108,1	8,3	8
Hl	42,2	59,7	17,5	41	116,4	132,4	15,9	14	158,6	192,0	33,4	21
Bl	39,9	61,5	21,6	54	116,3	140,3	24,0	21	156,2	201,8	45,6	29
Krs	57,5	89,8	32,2	56	157,0	187,1	30,1	19	214,5	276,8	62,3	29
Mlm	17,9	24,3	6,4	36	46,3	48,6	2,3	5	64,2	72,9	8,7	14
Norrland	98,4	160,6	62,2	63	2 666,7	2 647,5	—19,2	—1	2 765,1	2 808,2	43,1	2
Svealand	309,2	506,2	197,0	64	3 035,9	3 053,0	17,1	1	3 345,1	3 559,5	214,4	6
Götaland	719,2	1 088,5	369,3	51	3 571,6	3 862,5	290,9	8	4 290,8	4 950,6	659,8	15
Riket	1 126,8	1 755,3	628,5	56	9 274,2	9 563,0	288,8	3	10 401,0	11 318,3	917,3	9
<i>Entire county</i>												

¹ Värdeminskning anges med minustecknen (—)

² Här ingår även skogar inom Stockholms stad.

**Tabell 11 Jämförelse mellan 1938, 1945, 1952, 1957¹ och 1965 års fastighetstaxeringars skogsbruksvärden (skogsmarksvärde + skogsvärde) per hektar. Län
Comparison between the Real Property Assessments 1938, 1945, 1952, 1957 and 1965 regarding values of forest ground and growing forest. Counties**

Län County	Skogsbruksvärde per hektar <i>Total value of forest ground and growing forest per hectare</i>						värdesteg- ring ² 1957 —65 i % <i>Growth of values 1957</i>	enbart bo- lag, 1965, kronor <i>Only com- panies in 1965. Sw cr.</i>	
	samtliga ägarkategorier <i>All categories</i>								
	kronor	Sw. cr.	1938	1945	1952	1957	1965		
Nb	23	29	43	129	107	—17	143		
Vb	45	52	84	178	195	9	228		
Jtl	54	72	89	166	177	7	185		
Vnr	76	104	142	270	319	18	326		
Gvl	117	179	265	542	531	— 2	565		
Kpb	83	148	217	432	452	5	558		
Vrm	151	252	378	761	796	5	816		
Ör	155	288	440	838	898	7	887		
Vstm	164	279	447	774	846	9	909		
Ups	149	261	465	797	834	5	920		
Sth	147	236	397	650	687	6	859		
Sdm	188	321	574	950	907	— 5	874		
Ög	176	282	558	1 042	1 190	14	1 316		
Skb	205	301	580	1 030	1 149	11	1 200		
Äbg	156	240	464	959	1 083	13	1 118		
Jkp	176	240	543	1 118	1 231	10	1 318		
Krb	155	252	491	978	1 132	16	1 159		
Klm	170	262	555	1 041	1 152	11	1 227		
Gtl	124	169	232	341	316	— 7	207		
Gbg	133	189	353	619	686	11	698		
Hl	146	211	376	777	933	20	990		
Bl	166	235	439	836	1 083	29	1 347		
Krs	204	322	454	827	1 027	24	1 481		
Mlm	322	482	604	954	1 050	10	964		

¹ 1957 och 1965 års värden avser jordbruksfastigheter såväl på landsbygd som i stad, medan de övriga endast avser landsbygden.

² Värderminskning anges med minusstecken (—).

Tabell 12 Arealer, som övergått med skogsvårdsåtgärder 1967, fördelade på skogsägargrupper (kronoskogar=I, övriga allmänna skogar¹=II, aktiebolagsskogar²=III och privatskogar³=IV). Län

Silvicultural measures taken in 1967, by forest-owner group (State forests=I, other public forests=II, companies' forests=III and other private forests=IV). Counties

Anm: Uppgifterna i denna tabell är hämtade från olika källor med delvis skiljaktiga definitioner av olika skogsvårdande åtgärderna. Försiktighet bör därför iakttas vid jämförelse de olika ägargrupperna emellan. Se äxen texten sid 45—52.

Mättenhet:
Unit of measurement: ha

Län och landsdel <i>County</i>	Hyggesrensning <i>Clearing of felling site</i>					Markberedning (inkl hyggesbränning) <i>Scarfification (incl. broadcast burning)</i>				
	I	II	III	IV	S:a	I	II	III	IV	S:a
Nb	31 274	5 502	4 116	16 446	57 338	12 217	1 001	2 032	2 059	17 309
Vh	10 924	1 047	9 716	9 796	31 483	7 278	64	5 166	2 180	14 688
Jtl	1 076	727	14 069	4 611	20 483	1 026	313	8 057	2 791	12 187
Vnr	1 089	339	11 105	4 224	16 757	982	53	5 016	112	6 163
Gvl	1 621	722	6 017	2 551	10 911	546	340	2 741	150	3 777
Kpb	1 112	2 446	8 986	3 431	15 975	670	813	3 824	362	5 669
Vrm	358	803	8 799	4 328	14 288	207	429	2 785	1 605	5 026
Ör	856	359	2 527	1 463	5 205	383	32	467	255	1 137
Vstm	380	422	1 620	1 016	3 438	255	49	521	254	1 079
Ups	115	689	870	611	2 285	44	266	528	232	1 070
Sth	265	761	358	1 636	3 020	57	65	14	388	524
Sdm	261	405	372	1 485	2 523	27	74	20	436	557
Ög	786	691	1 484	3 170	6 131	430	75	228	1 313	2 046
Skb	553	565	751	1 452	3 321	114	146	203	853	1 316
Äbg	799	542	525	4 275	6 141	166	36	346	170	718
Jkp	537	471	789	3 715	5 512	418	51	290	944	1 703
Krb	458	335	945	3 533	5 271	345	97	912	1 353	2 707
Klm	1 679	342	688	2 732	5 441	778	134	246	474	1 632
Gtl	15	87	22	563	687	—	5	6	234	245
Ghg	268	126	76	453	923	17	2	15	19	53
Hl	126	211	159	994	1 490	—	—	32	1	33
Bl	119	10	—	889	1 018	2	—	—	52	54
Krs	461	99	91	1 389	2 040	48	9	28	456	541
Mlm	144	35	1	172	352	26	24	36	217	303
Norrland	45 984	8 337	45 023	37 628	136 972	22 049	1 771	23 012	7 292	54 124
Svealand	3 347	5 885	23 532	13 970	46 734	1 643	1 728	8 159	3 532	15 062
Götaland	5 945	3 514	5 531	23 337	38 327	2 344	579	2 342	6 086	11 351
Riket <i>Entire country</i>	55 276	17 736	74 086	74 935	222 033	26 036	4 078	33 513	16 910	80 537
1966	47 196	17 325	59 561	109 018	233 100	31 414	10 730	30 183	25 493	97 820

¹ Ecklesiastika skogar, härads- och sockenallmänningar samt skogar under Skogssällskapets förvaltning.

² Skogar tillhörande medlemmar av Skogsindustriernas Samarbetsutskott samt andra bolagsskogar.

Skogsodling Planting and sowing					Röjning i plant- och ungskog Thinning in seedlings and young stands					
I	II	III	IV	S:a	I	II	III	IV	S:a	
7 689	888	1 173	1 219	10 969	16 530	2 984	195	13 463	33 172	
5 198	391	5 297	3 570	14 456	13 105	1 013	6 574	15 487	36 179	
1 210	497	7 403	2 764	11 874	1 066	884	7 944	3 064	12 958	
976	123	6 476	644	8 219	930	1 015	5 531	2 921	10 397	
784	545	5 426	1 691	8 446	1 082	1 709	14 970	7 091	24 852	
927	1 153	6 729	1 348	10 157	2 077	2 583	8 349	3 233	16 242	
360	923	8 135	5 835	15 253	726	1 100	8 369	4 477	14 672	
976	358	2 526	1 333	5 193	1 201	1 014	2 016	1 910	6 141	
405	294	1 233	653	2 585	551	1 030	1 503	1 834	4 918	
119	677	1 439	1 056	3 291	79	1 389	4 086	456	6 010	
219	574	706	1 345	2 844	663	1 051	1 393	1 751	4 858	
218	361	334	1 063	2 876	746	1 108	424	2 822	5 100	
922	709	1 497	4 118	7 246	1 261	1 404	1 387	4 491	8 543	
564	607	724	4 313	6 208	777	687	607	1 177	3 248	
636	625	516	4 402	6 179	1 015	1 041	407	7 465	9 928	
527	571	828	4 806	6 732	875	1 051	800	4 082	6 808	
608	383	1 522	4 497	7 010	1 012	695	2 014	6 007	9 728	
1 203	379	697	5 375	7 654	1 877	978	1 079	5 275	9 209	
15	60	53	600	728	60	55	22	259	396	
231	221	75	704	1 231	223	519	53	1 049	1 844	
129	373	176	2 672	3 350	172	702	374	1 282	2 530	
113	73	3	2 041	2 230	191	275	5	2 823	3 294	
414	273	214	3 439	4 340	775	762	764	4 868	7 169	
120	98	28	541	787	273	160	1	976	1 410	
15 857	2 444	25 775	9 888	53 964	32 713	7 605	35 214	42 026	117 558	
3 224	4 340	21 102	13 533	42 199	6 043	9 275	26 140	16 483	57 941	
5 482	4 372	6 333	37 508	53 695	8 511	8 329	7 513	39 754	64 107	
24 563	11 156	53 210	60 929	149 858	47 267	25 209	68 867	98 263	239 606	
21 746	10 102	49 114	69 525	150 487	37 284	21 123	56 869	102 701	217 977	

³ Av skogsvårdsstyrelse utförda eller eljest till dess kännedom komna åtgärder utförda å andra enskilda skogar än aktiebolagsskogar.

Tabell 13 Antal skogsbränder, bränd areal samt skadornas värde mm 1967. Län
Number of forest fires, area destroyed and costs of extinguishing fires in 1967. Counties.

Anm: Till statens brandinspektions kännedom komna brandtillbud.

Län County	Antal bränder No. of fires		Bränd areal ¹ ha Burnt area ¹ hectares		Brand- skada på växande skog ² , kr Damage on grow- ing forest ² Sw. cr.	Statens andel i släck- ningskost- naderna, kr The public's part of the ext- inguish- ing costs Sw. cr.	Antal förbrukade arbets- timmar för släck- ning ⁴ No. of working- hours for extin- guishing fires
	totalt total	tillbud under 0,1 ha less than 0,1 ha burnt	skogs- mark produc- tive forest	impedi- ment improd. forest			
Nb	128	60	246,5	83,8	101 050	227 700	15 678
Vb	61	37	164,2	52,1	88 650	68 900	3 746
Jtl	40	25	156,7	4,9	94 000	31 600	3 307
Vnr	34	14	277,8	100,5	222 250	88 450	3 324
Gvl	47	33	5,2	5,8	6 250	87 200	1 695
Kpb	58	41	91,3	32,4	118 700	13 400	2 041
Vrm	17	8	21,8	23,6	28 550	88 050	2 799
Ör	34	34	0,0	0,0	0	26 000	403
Vstm	18	10	7,7	34,6	11 750	16 400	3 419
Ups	19	15	3,6	0,1	5 300	61 500	594
Sth	487	417	32,4	35,6	42 950	0	7 583
Sdm	86	76	3,3	6,9	4 950	38 650	2 075
Ög	69	59	7,9	13,8	13 300	1 950	1 161
Skb	25	19	2,2	45,6	3 900	4 900	449
Äbg	17	12	0,3	0,9	450	18 400	306
Jkp	43	34	5,3	3,3	9 400	25 550	941
Krb	51	44	2,1	1,4	3 450	25 500	1 707
Klm	66	37	32,6	12,5	48 800	145 400	6 353
Gtl	21	12	1,5	6,7	850	42 450	3 012
Gbg ³	126	106	1,0	61,4	1 200	8 300	1 568
Hl	21	19	0,0	0,4	0	3 550	151
Bl	90	77	26,3	14,4	43 650	36 400	2 193
Krs	78	61	1,1	32,6	1 950	5 050	1 282
Mlm	1	0	0,2	0,8	450	950	39
Norrland	310	169	850,4	247,1	512 200	503 850	27 750
Svealand	719	601	160,1	133,2	212 200	244 000	18 914
Götaland	608	480	80,5	193,8	127 400	318 400	19 162
Riket <i>Entire country</i>	1 637	1 250	1 091,0	574,1	851 800	1 066 250	65 826
1966	2 136	1 554	3 540,6	772,5	2 219 500	1 458 780	101 164

¹ Exkl tillbuden arealet.

² Enligt sebalonmetod uppgjord vid skogshögskolan.

³ Exkl bränder inom Göteborgs stad.

⁴ Här i ingår även ortsbefolkingens grovt uppskattade arbetstimmar.

Tabel 14 Antal skogsbränder och bränd areal 1967 fördelade
etter brandorsak. Län

Ann: Till statens brandinspektions kännedom komna handtillbud.
Counties.

Län County	Äkslag Lighting	Järnväg Railway	Eldar uppgjorda av yrkesfolk Fires lit by forest workers	Camping- eldar Camping			Minder- årigas lek By children	Tobaks- rökning Smoking	Annan känd an- ledning ² Other known cause	Okänd an- ledning ² Unknown cause	antal ha								
				hygges- bränning Broadast burning	andra ar- betseldar Other work- ing fires	andra ar- betseldar Other work- ing fires													
Nh	15	11,7	3	2,2	12	156,1	13	34,4	19	49,6	15	19,6	2	0,0	27	30,3	22	26,4	
Vb	1	0,0	2	0,0	9	34,9	15	54,5	8	3,0	0	0,0	0	0,0	13	115,0	13	8,9	
Jti	3	1,0	1	0,0	12	114,7	5	0,8	5	6,9	0	0,0	1	35,0	5	2,7	8	0,5	
Vnr	0	0,0	1	300,0	7	40,6	0	0,0	4	7,2	1	0,2	0	0,0	4	28,1	17	2,2	
Gv1	3	0,0	1	0,0	0	0,0	6	0,4	5	4,0	10	0,5	4	2,5	8	1,5	10	2,1	
Kpb	3	0,0	2	0,0	2	0,8	2	6,4	3	0,9	9	1,0	0	0,0	4	95,0	33	19,6	
Vrn	0	0,0	0	0,0	0	0,0	3	2,7	1	0,0	2	0,6	0	0,0	5	1,2	6	40,9	
Ör	1	0,0	3	0,0	0	0,0	5	0,0	2	0,0	2	0,0	1	0,0	11	0,0	9	0,0	
Vstn	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	3	0,0	0	0,0	11	8,1	4	34,2	
Ups	0	0,0	0	0,0	0	0,0	4	0,0	0	0,0	4	0,0	2	0,8	0	0,0	9	2,9	
Sth	14	3,4	5	0,2	11	9,5	21	3,1	17	0,2	21	1,0	5	0,3	35	4,3	358	46,0	
Sdn	0	0,0	4	0,0	1	0,5	18	2,9	6	0,0	6	0,0	5	0,0	17	4,3	29	2,5	
Ög	3	0,8	5	0,0	1	0,4	7	0,2	4	0,9	11	0,0	0	0,0	14	14,0	24	5,4	
Sgb	0	0,0	0	0,0	1	0,0	8	0,5	1	0,8	5	0,0	1	39,0	2	2,0	7	1,0	
Ägg	0	0,0	1	0,0	1	0,6	5	0,0	0	0,0	6	0,1	0	0,0	2	0,4	2	0,1	
Jkp	3	0,7	5	0,0	1	0,0	9	0,0	2	0,8	7	0,0	0	0,0	2	1,1	14	6,0	
Krb	4	0,9	3	0,2	4	0,0	8	0,3	2	0,2	6	0,0	4	1,0	13	0,5	7	0,4	
Klm	11	7,9	0	0,0	0	0,0	10	0,0	0	0,0	8	0,0	8	1,7	14	16,3	15	19,2	
Gli	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	0,5	1	0,0	8	0,5	1	2,3	5	1,2	4	3,7	
Gbg	3	0,0	6	0,7	1	0,0	7	0,2	3	0,0	44	1,9	0	0,0	9	55,6	53	4,0	
H1	1	0,0	1	0,0	0	0,0	2	0,0	2	0,0	3	0,0	0	0,0	6	0,3	6	0,1	
Bl	3	12,0	0	0,0	1	0,0	6	0,8	4	0,3	20	18,0	1	0,0	11	1,1	44	8,5	
Krs	2	0,1	6	0,1	3	0,0	9	1,0	0	0,0	8	0,1	1	0,0	31	28,5	18	3,9	
Mln	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	1,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	
Norrland	22	12,7	8	302,2	40	346,3	39	90,1	41	70,7	26	20,3	7	37,5	57	177,6	70	40,1	
Svealnd	18	3,4	14	0,2	14	10,8	53	15,1	29	1,1	47	2,6	13	1,1	83	112,9	448	146,1	
Götaland	30	22,4	27	1,0	13	1,0	73	8,0	19	3,0	127	21,6	16	44,0	109	121,0	194	52,3	
Riket	70	38,5	49	303,4	67	358,1	165	113,2	89	74,8	200	44,5	36	82,6	249	411,5	712	238,5	
Entire country	1966	160	1 468,9	101	59,9	57	1 015,3	237	466,2	67	82,9	431	68,5	51	6,9	300	460,4	732	684,1

¹ Inkl kolning och tärbränning. ² 30-tal olika brandsorsaker. De största för A-bränder är gräsbränning (redovisats också ofta under »Andra arbetseldsalar»), soptippar, skräpeldning, risbränning och traktorer. B-bränder under denna grupp specificeras till den vanligaste orsaken.

Tabell 15 Enskilda permanenta vägar med vägkaraktär S¹ enligt riksskogstaxeringens väginventering 1957—1963 inom regioner. Km
Private permanent roads with road-character S in kms according to the Road Inventory 1957—1963 carried out by the National Forest Survey. By region

Ägargrupp <i>Owner group</i>	Skogligt huvudområde ² <i>Major region²</i>					Riket <i>Entire country</i>
	I	II	III	IV	V	
Kronoskogar <i>State forests</i>	5 640	720	2 420	6 970	1 500	17 250
Eckl och övr allmänna skogar <i>Other public forests</i>	760	370	1 460	6 370	1 420	10 380
Aktiebolagsskogar <i>Companies' forests</i>	3 660	4 400	8 900	13 140	520	30 620
Privatskogar <i>Other private forests</i>	10 460	6 240	11 530	61 970	16 040	106 240
S:a vägkaraktär S, 1957—1963 <i>Total road character S, 1957—1963</i>	20 520	11 730	24 310	88 450	19 480	164 490

¹ Vägkaraktär S: Vägar som går över skogsmark eller så nära skogsmark att virke kan lunnas till och uppläggas vid dem. Då vägen går över annat ägoslag än skogsmark, betraktas den som S-väg om lunningssträckan förkortas genom att virket läggs vid vägen. Avståndet till närmaste skogskant får dock inte överstiga ca 200 m för att vägdelen skall kunna härföras till denna kategori.

² I = Nb och Vb, II = Jtl (exkl Härjedalen) och Vnr, III = Gvl, Kpb och Härjedalen, IV = Vrm, Ör, Vstm, Ups, Sth, Sdm, Ög, Skb, Äbg, Jkp, Krb och Klm, V = Gtl, Gbg, Hl, Bl, Krs, Mlm.

Tabell 16 Skogsbilvägar, färdigbyggda 1967, med fördelning på skogsägargrupper. Län
Forest roads completed in 1967, by forest-owner group. Counties

Se anmärkning till tab 12

Mått enhet: km
Unit of measurement: km

Län och landsdel <i>County</i>	Kronoskogar <i>State forests</i>	Övriga allm skogar ¹ <i>Other public forests</i>	Aktiebolags- skogar ¹ <i>Companies' forests</i>	Privatskogar ¹ <i>Other private forests</i>	Summa <i>Total</i>
Nb	221,0	34,5	110,8	470,4	836,7
Vb	204,3	10,8	252,4	152,0	619,5
Jtl	20,4	18,8	182,3	163,6	385,1
Vär	15,3	16,4	110,5	42,9	185,1
Gvl	15,3	12,0	51,0	139,2	217,5
Kpb	11,7	66,3	119,2	178,1	375,3
Vrm	—	10,5	72,7	128,3	211,5
Ör	11,5	6,3	39,6	51,0	108,4
Vstm	1,2	8,4	27,2	40,1	76,9
Ups	1,5	11,0	2,9	8,4	23,8
Sth	2,9	7,5	2,6	8,1	21,1
Sdm	6,9	0,7	1,9	50,0	59,5
Ög	3,0	9,4	13,8	52,5	78,7
Skb	—	2,9	3,1	35,3	41,3
Ähg	—	15,8	9,0	191,9	216,7
Jkp	—	17,8	10,1	68,4	96,3
Krb	3,3	15,3	13,3	131,5	163,4
Klm	9,9	12,5	13,5	91,1	127,0
Gtl	—	2,0	—	5,3	7,3
Gbg	—	5,6	0,9	37,2	43,7
Hl	—	11,0	6,5	25,9	43,4
B1	—	1,0	—	14,1	15,1
Krs	0,7	1,8	0,6	65,8	68,9
Mlm	—	0,1	—	19,4	19,5
Norrtal	476,3	92,5	706,9	968,1	2 243,9
Sveal	35,7	110,6	266,2	464,0	876,5
Götaland	16,9	95,2	70,8	738,4	921,3
Riket	528,9	298,3	1 043,9	2 170,5	4 041,6
<i>Entire country</i>					
1966	467,1	338,0	959,1	2 040,5	3 804,7

¹ Se noterna 1—3 till tab 12

Tabell 17. Under 1967 färdigställda och avsynade skogsdiken, fördelade på skogsägargrupper. Län
Draining ditches completed in 1967, by forest-owner group. Counties

Se anmärkning till tab 12

Mättenhet: km
Unit of measurement: km

Län och landsdel <i>County</i>	Kronoskogar <i>State forests</i>	Övriga allm skogar ¹ <i>Other public forests</i>	Aktiebolags-skogar ¹ <i>Companies' forests</i>	Privatskogar ¹ <i>Other private forests</i>	Summa <i>Total</i>
Nb	252,5	45,0	401,5	44,2	743,2
Vb	25,4	0,2	35,5	200,0	261,1
Jtl	0,1	1,1	122,4	44,5	168,1
Vnr	1,2	2,1	22,3	1,7	27,3
Gvl	0,3	10,5	77,7	35,1	123,6
Kpb	10,9	34,2	74,2	31,9	151,2
Vrm	—	5,2	73,4	101,2	179,8
Ör	8,5	14,2	8,7	57,7	89,1
Vstm	4,7	27,2	23,9	96,2	152,0
Ups	1,5	9,3	7,7	2,3	20,8
Sth	2,2	6,9	1,6	3,1	13,8
Sdm	0,1	5,5	3,6	32,1	41,3
Ög	12,7	6,5	15,7	17,1	52,0
Skb	7,9	0,3	0,8	27,7	36,7
Äbg	7,2	8,4	3,4	111,4	130,4
Jkp	17,9	10,5	2,8	52,1	83,3
Krb	40,7	15,7	29,3	245,9	331,6
Klm	2,6	1,7	2,4	51,3	58,0
Gtl	—	1,5	—	12,4	13,9
Gbg	0,2	1,7	—	13,9	15,8
Hl	0,1	6,2	7,4	38,2	51,9
Bl	0,1	0,8	—	13,3	14,2
Krs	5,0	1,4	2,3	77,1	85,8
Mlm	—	5,8	—	24,3	30,1
Norrländ	279,5	58,9	659,4	325,6	1 323,4
Svealänd	27,9	102,5	193,0	324,5	648,0
Götaland	94,4	60,3	64,2	684,7	903,7
Riket <i>Entire country</i>	401,8	221,8	916,6	1 334,8	2 875,1
1966	126,8	96,1	1 824,1	1 245,6	3 292,5

¹ Se noterna 1—3 till tab 12

Tabell 18 Beräknad årlig avverkning¹, i riket under drivningsåren 1957/58—1966/67
 Estimated annual removals¹; by assortments, in the felling-seasons 1957/58—1966/67

Mått enhet: milj m³f ub²
 Unit of measurement: milj m³f ub²

Sortiment Assortment	1957 /58	1958 /59	1959 /60	1960 /61	1961 /62	1962 /63	1963 /64	1964 /65	1965 /66	1966 /67
Sågtimmer av barrträd ³ <i>Coniferous timber</i>	14,8	12,9	16,7	15,2	15,1	15,8	18,0	19,4	18,6	18,0
Massaved av barr- och lövträ <i>Pulpwood</i>	18,4	16,7	20,8	23,0	24,2	22,0	25,7	25,5	25,7	31,3
Brännyved ⁴ <i>Fuel wood</i>	5,2	5,0	4,8	4,6	4,4	4,2	4,0	3,8	3,7	3,6
Övrigt virke ⁵ <i>All other wood</i>	1,8	1,7	1,7	1,4	1,2	1,1	1,0	1,0	1,0	0,9
S:a i milj m ³ f ub	40,2	36,3	44,0	44,2	44,9	43,1	48,7	49,7	49,0	53,8
S:a i milj m ³ sk	48,2	43,6	52,8	53,0	53,9	51,7	58,4	59,6	58,8	64,6

¹ Med avverkning avses den ur skogen uttagna kvantiteten.

² Summaraden är dessutom omräknad till m³sk, varvid summan m³f ub ökats med 20 %.

³ Inkl bjälk-, sparr- och slipersämnien samt fanervirke.

⁴ Långved, kastved (även ved för husbehov).

⁵ Props, stolpar, kolved, såg-, faner- och tändsticksvirke av lövträd, träullsved, gruvtimmer, flottningsbom o dyl samt div virke i jordbruksel exkl timmer.

Tabell 19. Avverkning på kronoskogar, stiftsskogar, övriga allmänna skogar samt bolagsskogar, totalt och per ha 1956—1967

Fellings in State forests, diocesan forests, other public forests and companies' forests, totals and per ha in the years 1956—1967

År Year	Samtliga forests		Därav <i>Of which</i>							
	summa total falling	avr. verkn per ha ¹	kronoskogar state forests	stiftsskogar diocesan forests	övr allm skogar other pub- lic forests				bolagsskogar companies' forests	
	milj m ³ sk	m ³ sk	milj m ³ sk	m ³ sk	milj m ³ sk	m ³ sk	milj m ³ sk	m ³ sk	milj m ³ sk	m ³ sk
1956	49,4	2,17	5,72	1,41	0,82	2,82	1,77	1,55	12,44	2,24
1957	49,2	2,16	6,68	1,64	0,91	3,11	1,92	1,67	12,93	2,33
1958	48,2	2,11	6,36	1,56	0,75	2,57	1,71	1,48	13,20	2,38
1959	43,6	1,91	6,51	1,59	0,89	3,04	2,00	1,73	12,31	2,22
1960	52,8	2,32	7,12	1,74	0,96	3,25	2,13	1,83	13,70	2,43
1961	53,0	2,33	6,80	1,66	0,90	3,03	2,09	1,92	14,30	2,54
1962	53,9	2,36	6,89	1,68	0,87	2,94	1,95	1,83	14,72	2,61
1963	51,7	2,27	7,49	1,82	0,95	3,17	2,17	1,94	15,74	2,77
1964	58,4	2,56	7,54	1,83	1,05	3,49	2,47	2,20	16,34	2,88
1965	59,6	2,61	7,46	1,81	0,96	3,19	2,51	2,22	15,46	2,72
1966	58,8	2,58	7,53	1,82	0,88	2,90	2,40	2,10	14,43	2,54
1967	64,6	2,83	7,60	1,76	0,93	3,00	2,48	2,07	16,20	2,85
Genomsnitt för angivna år Yearly average	53,6	2,35	6,98	1,69	0,91	3,04	2,13	1,88	14,31	2,54

Anm: I avverkningskvantiteterna ingår skog som sålts på rot under året oavsett när den avverkades.

¹ Beräknat på hela den produktiva skogsmarksarealen.

Tabell 20 Avverkning på kronoskogar, stiftsskogar samt övriga allmänna skogar 1967.**Län****Fellings in State forests, diocesan forests and other public forests in 1967. Counties**

Län och länsgrupp <i>County</i>	Kronoskogar <i>State forests</i>		Stiftsskogar <i>Diocesan forests</i>		Övriga allm. skogar <i>Other public forests</i>		S:a allm skogar <i>Total public forests</i>	
	summa avverkn total fellings	avverkn per ha fellings per ha	summa avverkn total fellings	avverkn per ha fellings per ha	summa avverkn total fellings	avverkn per ha fellings per ha	summa avverkn total fellings	avverkn per ha fellings per ha
	1 000 m ³ sk	m ³ sk	1 000 m ³ sk	m ³ sk	1 000 m ³ sk	m ³ sk	1 000 m ³ sk	m ³ sk
Nb	2 054	0,97	6	0,41	233	0,86	2 292	0,95
Vb	1 632	1,58	21	1,33	83	0,61	1 735	1,46
Jtl	265	1,37	62	1,62	43	1,12 ¹	369	1,81
Vnr	268	1,97	101	4,26	69	1,54	439	2,15
Gvl	236	2,64	57	2,88	99	1,39	392	2,17
Kpb	458	1,70	62	3,22	313	1,48	833	1,66
Vrm	130	5,18	108	3,53	63	2,52	301	3,73
Ör	460	4,79	27	3,47	146	4,64	632	4,68
Vstm	222	4,66	34	3,82	166	4,09	422	4,39
Ups	36	5,09	20	2,53	215	4,75	271	4,50
Sth	108	4,27	23	2,80	166	2,79	297	3,19
Sdm	101	4,34	22	3,40	121	3,85	245	3,99
Ög	275	5,93	30	3,01	158	3,81	462	4,74
Skb	189	6,19	43	3,66	77	3,72	309	4,91
Äbg	160	4,44	52	3,52	115	4,18	326	4,17
Jkp	189	5,51	68	3,63	88	4,88	345	4,86
Krb	184	5,83	79	4,48	47	3,33	310	4,89
Klm	348	4,87	40	3,31	72	3,99	459	4,53
Gtl	6	1,22	9	1,50	10	2,02	24	1,57
Gbg	55	5,07	13	4,32	52	3,10	121	3,93
Hl	64	5,65	19	3,70	39	3,82	121	4,58
B1	22	4,68	8	3,32	29	3,85	59	4,03
Krs	107	5,36	19	3,46	44	5,49	169	5,08
Mlm	34	6,65	6	4,07	40	6,05	80	6,05
Norrland	4 455	1,27	248	2,20	526	0,94	5 228	1,25
Svealand	1 515	3,06	296	3,32	1 191	2,67	3 001	2,92
Götaland	1 632	5,32	385	3,56	769	3,98	2 785	4,58
Riket <i>Entire country</i>	7 601	1,76	929	3,00	2 485	2,07	11 015	1,89
1966	7 526	1,81	883	2,90	2 402	2,10	10 811	1,94

¹ Renbetesfjällen uteslutna vid beräkningen.

Tabell 21 Avverkning enligt stubb inventeringen i milj m³sk med fördelning på trädslag under drivningsåren 1952/53—1966/67. Samtliga ägoslag
Total fellings in million m³sk by species during the felling-seasons 1952/53—1966/67 according to the stump enumerations. All types of land

Drivningsår <i>Logging season</i>	Hela riket <i>Entire country</i>					Varav <i>Of which</i>		
	tall pine	gran spruce	löv broad- leaved	torrskog dead standing trees	summa total	Norr- land	Svea- land	Göta- land
1952/53	13,0	22,8	5,1	0,2	41,1	15,6	12,8	12,7
1953/54	19,8	25,2	4,9	0,7	50,6	22,2	15,6	12,8
1954/55	15,8	25,2	5,8	0,6	47,4	22,9	13,5	11,0
1955/56	13,3	21,0	5,8	0,9	41,0	17,7	11,5	11,8
1956/57	15,9	23,7	8,3	1,0	48,9	21,7	13,5	13,7
1957/58	21,1	23,7	7,5	0,8	53,1	24,2	15,1	13,8
1958/59	16,8	20,4	7,1	0,9	45,2	21,3	13,4	10,5
1959/60	18,6	23,6	7,8	0,8	50,8	20,0	15,9	14,9
1960/61	18,2	24,2	7,9	0,8	51,1	21,9	15,7	13,5
1961/62	21,1	28,0	10,0	1,1	60,2	26,7	16,8	16,7
1962/63	18,3	24,8	7,9	0,8	51,8	20,9	16,8	14,1
1963/64	20,6	26,5	8,4	0,8	56,3	22,8	17,1	16,4
1964/65	19,2	28,7	8,0	0,7	56,6	20,8	16,3	19,5
1965/66	19,5	25,5	7,3	0,6	52,9	22,5	15,5	14,9
1966/67	23,2	31,3	9,7	1,0	65,2	26,8	19,5	18,9
Medeltal <i>Mean quantity</i>	18,3	25,0	7,4	0,8	51,5	21,9	15,3	14,3

**Tabell 22 Avverkning enligt stubbinventeringen i milj m³sk av skilda trädslag inom
diameterklasser i genomsnitt per år 1957/58—1966/67**
Average annual fellings in million m³sk during 1957/58—1966/67

Landsdel Region	Diam cm bh pb	Tall Pine	Gran Spruce	Löv Broad- leaved	Torrskog Dead stand- ing trees	Summa Total
Norrländ	4—14,9	1,8	2,8	1,4	0,2	6,2
	15—24,9	3,6	4,5	1,3	0,2	9,6
	25+	4,1	2,6	0,3	0,0	7,0
	Summa	9,5	9,9	3,0	0,4	22,8
Svealand	4—14,9	0,7	1,6	0,8	0,1	3,2
	15—24,9	1,8	3,3	0,9	0,1	6,1
	25+	3,2	3,3	0,4	0,0	6,9
	Summa	5,7	8,2	2,1	0,2	16,2
Götaland	4—14,9	0,4	0,9	0,8	0,1	2,2
	15—24,9	1,3	2,2	1,1	0,1	4,7
	25+	3,0	4,3	1,0	0,1	8,4
	Summa	4,7	7,4	2,9	0,3	15,3
Hela riket Entire country	4—14,9	2,9	5,3	3,0	0,4	11,6
	15—24,9	6,7	10,0	3,3	0,4	20,4
	25+	10,3	10,2	1,7	0,1	22,3
	Summa	19,9	25,5	8,0	0,9	54,3

Tabell 23. Avverkning enligt stubbinventeringen i milj. m³sk hos skilda skogsägar-kategorier i genomsnitt per år för femårsperioderna 1957/58—1961/62 och 1962/63—1966/67. Samtliga trädslag inkl torrskog

Average annual fellings during the five year periods 1957/58—1961/62 and 1962/63—1966/67. All species. By forest owner group

Landsdel <i>Region</i>	Krono-skogar <i>State forests</i>	Övriga allm skogar <i>Other public forests</i>	S:a allm skogar <i>All public forests</i>	Aktie-holags-skogar <i>Companies' forests</i>	S:a allm skogar och AB-skogar <i>All public and companies' forests</i>	Privat-skogar <i>Private forests</i>	Samtliga skogar <i>All forests</i>
Femårsperioden 1957/58—1961/62. The five year period 1957/58—1961/62							
Norrland	5,8	9,9	15,7	7,1	22,8
Svealand	3,1	5,0	8,1	7,3	15,4
Götaland	2,0	1,2	3,2	10,7	13,9
Riket <i>Entire country</i>	8,1	2,8	10,9	16,1	27,0	25,1	52,1
Femårsperioden 1962/63—1966/67. The five year period 1962/63—1966/67							
Norrland	5,7	7,2	12,9	9,9	22,8
Svealand	2,8	5,5	8,3	8,7	17,0
Götaland	2,6	1,7	4,3	12,5	16,8
Riket <i>Entire country</i>	7,9	3,2	11,1	14,4	25,5	31,1	56,6
Jämförelse mellan perioderna uttryckt i relativta tal (1957/58—1961/62 = 100)							
<i>Relative number</i>							
Norrland	98	73	82	139	100
Svealand	90	110	102	119	110
Götaland	130	142	134	117	121
Riket <i>Entire country</i>	98	114	102	89	94	124	109

**Tabell 24 Av virkesmätningsföreningarna inmätta virkeskvanti-
teter säsongerna 1964/65, 1965/66 och 1966/67**

Volume of timber measured by timber measurement associations
during the felling-seasons 1964/65, 1965/66 and 1966/67

Mått enhet:
Unit of measurement:

Virkesmätnings- förening <i>Association</i>	Sågtimmer o dyl <i>Timber etc.</i>			Massaved o dyl <i>Pulpwood etc.</i>			Övrigt virke <i>Other wood</i>			Summa <i>Total</i>			
	1964/65	1965/66	1966/67	1964/65	1965/66	1966/67	1964/65	1965/66	1966/67	1964/65	1965/66	1966/67	
	898	961	1 174	1 798	2 301	2 440	115	317	451	2 811	3 579	4 065	
Norrbottens	379	384	342	629	859	978	36	6	89	1 044	1 249	1 409	
Skellefteå	345	417	510	638	922	1 253	20	105	29	1 003	1 444	1 792	
Umeå	500	417	472	1 522	1 476	1 396	209	252	116	2 231	2 145	1 984	
Örnsköldsviks	688	627	854	1 285	1 298	2 026	104	221	162	2 077	2 146	3 042	
Angermanälvens	1 226	1 037	1 340	3 363	3 347	4 250	92	287	289	4 681	4 671	5 879	
Sundsvalls	Summa	4 036	3 843	4 692	9 235	10 203	12 343	576	1 188	1 136	13 847	15 234	18 171
	<i>Total</i>												
Ljusnans	510	523	651	1 153	957	1 396	120	201	299	1 792	1 681	2 346	
Dalälvarnas	801	675	1 013	3 313	2 467	2 428	338	591	878	4 452	3 733	4 319	
Wermländska	1 401	1 098	1 212	2 428	1 825	2 199	7	11	1	3 836	2 934	3 412	
	Summa	2 712	2 296	2 868	6 894	5 249	6 330	474	803	879	10 080	8 348	10 077
	<i>Total</i>												
Mellansvenska	1 143	1 012	1 376	3 491	3 183	4 476	154	113	—	4 788	4 308	5 852	
Sydv Sveriges	879	765	866	1 962	1 616	2 490	34	23	37	2 875	2 404	3 393	
Sydö Sveriges	999	948	1 147	2 056	1 785	2 740	573	611	703	3 628	3 344	4 590	
	Summa	3 021	2 725	3 389	7 509	6 584	9 323	761	747	1 123	11 291	10 056	13 835
	<i>Total</i>												
Hela riket	9 769	8 864	10 949	23 638	22 036	27 996	1 811	2 738	3 138	35 218	33 638	42 083	
<i>Entire country</i>													

Anm Gruppen »övrigt virke» består till större delen av sågverksavfall, i mindre omfattning div exportsortiment, brännved m.m.
För sågtimmer anges volym under bark, däremot är ej hark fränräknad för obarkad massaved som inmätts i travat mått och
ej heller för obarkat sågverksavfall.

**Tabell 25 Medelvolym under bark för virke inmätt i fast mått av
virkesmätningsföreningarna under avverkningssäsongerna 1965/
66 och 1966/67**

Average volume of timber measured by timber measurement
associations in the felling-seasons 1965/66 and 1966/67

Virkesmätnings- förening <i>Association</i>	Volymenhet <i>Unit used</i>	1965/66						1966/67							
		Sågtimmer <i>Timber</i>			Massaved <i>Pulpwood</i>			Allt inmätt virke <i>All wood</i>	Sågtimmer <i>Timber</i>			Massaved <i>Pulpwood</i>			Allt inmätt virke <i>All wood</i>
		tall pine	gran spruce	tall + gran both	tall pine	gran spruce	tall pine		tall pine	gran spruce	tall + gran both	tall pine	gran spruce		
Norrbottnens	f ³ tr	5,63	5,98	5,66	2,25	1,92	3,20	5,81	6,23	5,84	2,19	1,89	3,39		
Skellefteå	»	5,72	5,76	5,73	2,03	1,92	3,31	5,97	6,08	6,00	2,06	1,91	3,74		
Umeå	»	6,00	6,20	6,09	2,17	2,13	3,29	6,19	6,46	6,28	2,25	2,08	3,61		
Örnsköldsviks	»	6,29	6,58	6,43	2,23	1,99	3,82	6,32	6,61	6,46	2,25	2,03	4,16		
Ångermanälvens	»	6,53	6,83	6,73	2,27	2,17	2,99	6,68	6,96	6,87	2,30	2,23	3,18		
Sundsvalls	»	6,96	6,68	6,79	2,48	2,40	3,25	7,03	6,95	6,98	2,46	2,41	3,57		
Ljusnans	f ³ fl	7,53	7,53	7,53	1,69	1,68	5,77	7,31	7,40	7,35	1,94	1,80	6,64		
Dalälvarnas	f ³ to	5,64	5,54	5,60	6,16	6,00	6,10		
Wermländska	f ³ to el f ³ mi ¹	5,22	5,33	5,30	2,48	2,21	4,05	5,41	5,70	5,64	2,57	2,32	..		
Mellansvenska	f ³ to	6,38	6,58 ²	6,40		
Sydvästra Sv	f ³ to el f ³ mi ¹	5,45	5,50	5,48	2,04	2,04	5,58	5,88	6,12	6,03	2,34	2,05	4,77		
Sydöstra Sv	f ³ to	5,51 ²	—	—	4,94	5,66 ²	5,00		

¹ För »Massaved» är volymenheten f³mi

² Exkl sparrämnen

Tabell 26 Av virkesmätningsföreningarna redovisade kostnader för virkesmätning exkl virkesredovisning. Olika metoder ordinarie mätning. Mätningsåret 1966/67

Costs of timber measurement excl. rendering during the felling-season 1966/67

Virkesmätnings-förening Association	Uppräkning <i>Counting</i> of all logs	UF-mätning <i>Counting</i> and de- termining the solid volume by a sample	Trav-mätning <i>Stacked</i> wood measuring	TF-mätning <i>Stacked</i> wood measuring	Vägning <i>Weighing</i> and deter- mining the solid volume by a sample	VF-mätning <i>Weighing</i> and deter- mining the solid vo- lume by a sample of logs	Stock-mätning <i>Total mea-</i> <i>surement of all methods</i>	Medeltal <i>Average of</i> <i>samtl mätn</i> <i>solid</i> <i>volume</i>
öre per handelsmått ¹ exkl virkesredovisning							öre per m ³ f	
1 Norrbottens	0,53	3,39	—	1,59	—	1,08	8,34	105
2 Skellefteå	0,42	4,56	—	1,13	—	—	8,79	132
3 Umeå	4,60	3,26	—	1,16	—	—	8,44	156
4 Örnsköldsviks	0,77	4,57	—	1,46	0,72	0,62	7,68	73
5 Ångermanälvens	1,44	3,97	—	0,99	—	—	7,77	139
6 Sundsvalls	0,66	4,44	—	1,58	—	—	7,46	122
7 Ljusnans	—	—	68,0	21,1	—	—	3,13	111
8 Dalälvarnas	1,10	—	69,8	30,0	—	—	6,98	62
9 Wermåndsska	—	—	67,0	..	—	—	5,92	..
10 Mellansvenska	—	—	47,3	..	—	—	4,95	..
11 Sydvästra Sveriges	—	—	56,7	—	—	—	6,21	..
12 Sydöstra Sveriges	—	—	56,6	—	—	—	5,84	..

¹ För förening 1—6 f³tr för samliga metoder

» » 7 f³fl utom för travad måttmätning och TF-mätning där måttenheten är m³t

» » 8 f³to utom för travad måttmätning och TF-mätning där måttenheten är m³t

» » 9 m³t och f³mi

» » 10—12 m³t och f³to

Tabell 27 Flottledernas längd samt antalet frottande under 1967
Length of floatways and number of floating members in 1967

Vattendomstols- och flodområde <i>River basin</i>	Flottlederna <i>Floatways</i>			Vattendomstols- och flodområde <i>River basin</i>	Flottlederna <i>Floatways</i>		
	total längd, km	under året tra- fikerad Total length	antal ¹ flottande <i>Number</i> <i>of float- ing</i> <i>Used length km</i> <i>members</i>		total längd, km	under året tra- fikerad Total length	antal ¹ flottande <i>Number</i> <i>of float- ing</i> <i>Used length km</i> <i>members</i>
Övre Norrbygden	5 318	1 663	31	Österbygden	5 597	2 323	12
Torne älv	915	528	8	Ljusnan	2 110	511	4
Kalix älv	1 894	578	6	Dalälven	3 437	1 812	8
Lule älv	647	280	7	Övriga <i>Other</i>	50	—	—
Pite älv	968	277	10	Söderbygden	419	—	—
Övriga <i>Other</i>	894	—	—	Västerbygden	3 066	1 086	50
Nedre Norrbygden	8 258	3 261	33	Nissan	166	31	2
Äby och Byske älvar	876	205	8	Klarälven ²	1 107	821	6
Skellefte älv	1 376	460	6	Norsälven	567	110	10
Ume älv	2 716	1 987	9	Byälven	437	62	22
Öre älv	648	402	7	Upperudsälven	369	50	5
Lögde älv	323	207	3	Örekilsälven	160	—	—
Övriga <i>Other</i>	2 319	—	—	Övriga <i>Other</i>	260	12	5
Mellanbygden	6 798	3 103	21	Hela riket 1967	29 456	11 436	147
Ångermanälven	3 257	1 553	12	» » 1962/66			
Indalsälven	2 155	958	4	medel- tal	31 051	17 396	224
Ljungan	1 000	479	4				
Harmångersån	127	113	1				
Övriga <i>Other</i>	259	—	—				

¹ Samma intressent kan flotta inom flera flodområden.

² Exklusive inom norskt område.

Tabell 28 Tillsläppt och redovisat flottgods under 1967
Wood admitted and wood accounted for during 1967

Vattendomstols- och feldområde <i>River basin</i>	Under året tillsläppt flottgods ¹ <i>Wood admitted during the year</i>	Redovisat flottgods ¹ <i>Wood accounted for</i>						kvar- liggande i flott- lederna <i>Remaining in the floatways</i>	
		avlämnat till ägarna <i>sortimentsfördelning</i>			Delivered to the owners <i>Assortment</i>				
		såg- timmer ² <i>Sawlog</i>	gran- massaved <i>Spruce</i>	tall- massaved <i>Pine</i>	Övrigt virke <i>Other</i>	Total volym <i>Volume</i>	summa 1 000 m ³ <i>Volume</i>		
	Volym <i>Volume</i>	Volym <i>Volume</i>	1 000 m ³				1 000 m ³		
Övre Norrbygden	1 079	389	241	508	6	1 144		—	
Torne älvs ³	212	71	50	87	3	211		—	
Kalix älvs	291	112	96	146	2	356		—	
Lule älvs	313	110	39	158	—	307		—	
Pite älvs	263	97	55	118	—	270		—	
Övriga Other	—	—	—	—	—	—		—	
Nedre Norrbygden	1 381	343	497	509	1	1 349	0	—	
Äby och Byske älvar	73	14	21	38	—	73		—	
Skellefte älvs	280	63	92	116	0	271		—	
Ume älvs	828	207	282	313	0	802	0	—	
Öre älvs	145	40	72	28	0	140	0	—	
Lögde älvs	54	19	29	15	—	63		—	
Övriga Other	—	—	—	—	—	—		—	
Mellanbygden	2 635	561	1 599	427	7	2 594	39	—	
Ångermanälven	1 452	283	919	182	—	1 383		—	
Indalsälven	864	160	545	164	5	874	34	—	
Ljungan	260	63	123	80	2	269	4	—	
Harmångersån	59	55	11	1	—	67		—	
Övriga Other	—	—	—	—	—	—		—	
Österbygden	1 504	329	505	674	—	1 508		—	
Ljusnan	404	75	139	192	—	406		—	
Dalälven	1 100	254	366	482	—	1 102		—	
Övriga Other	—	—	—	—	—	—		—	
Söderbygden	—	—	—	—	—	—		—	
Västerbygden	797	235	329	233	2	799	2	—	
Nissan	4	7	0	—	—	7		—	
Klarälvens ⁴	690	166	303	221	—	690		—	
Norsälven	70	55	9	6	—	70		—	
Byälven	12	5	4	1	1	12	0	—	
Upperudsälven	5	0	4	0	0	5		—	
Örekilsälven	—	—	—	—	—	—		—	
Övriga Other	17	2	8	4	—	14	2	—	
Hela riket 1967	7 396	1 857	3 170	2 351	14	7 393	41	—	
> > 1962/66								—	
medeltal	9 581	2 346	4 047	3 029	16	9 438	123		

¹ Antal stockar redovisas ej från 1967. ² Faner- och plywoodvirke ingår. ³ I redovisningen ingår finskt virke med 16 %. ⁴ Ca 18 % av virkesmängden härrör från norskt område.

Tabell 29 Personalförhållanden under 1967

Floatways: personnel in 1967

Vattendomstols- och flodområde <i>River basin</i>	Antal årsarbetare ¹ <i>Number of full-time workers</i>				
	förvaltnings- personal <i>Administrative personnel</i>	arbetarpersonal			
		i flottnings- arbete <i>In floating</i>	vid skiljen <i>In sorting</i>	i service- arbeten <i>In repair work</i>	i separat- arbeten <i>Other work</i>
Övre Norrbygden	27,2	219,6	188,5	5,0	7,0
Torne älv	4,2	80,1	68,0	—	—
Kalix älv	8,0	87,5	37,5	—	—
Lule älv	8,0	17,0	42,0	2,0	3,0
Pite älv	7,0	35,0	41,0	3,0	4,0
Övriga <i>Other</i>	—	—	—	—	—
Nedre Norrbygden	24,0	263,6	88,7	42,3	9,9
Aby och Bysske älvar	2,8	18,8	6,4	—	1,0
Skellefte älv	8,0	55,9	18,2	—	—
Ume älv	11,8	146,8	50,2	42,3	4,6
Öre älv	1,0	25,3	8,6	—	2,4
Lögde älv	0,4	16,8	5,3	—	—
Övriga <i>Other</i>	—	—	—	—	1,9
Mellanbygden	88,2	394,3	192,0	24,0	10,2
Ångermanälven	33,0	180,0	74,0	24,0	10,0
Indalsälven ²	32,2	138,4	89,0	—	0,0
Ljungan ²	22,0	54,9	29,0	—	0,1
Harmångersån	1,0	21,0	—	—	—
Övriga <i>Other</i>	—	—	—	—	—
Österbygden	42,4	261,1	113,5	41,6	15,3
Ljusnan	22,9	89,9	26,7	0,7	2,7
Dalälven	19,5	171,1	86,8	40,9	12,6
Övriga <i>Other</i>	0,0	—	—	—	—
Söderbygden	0,0	—	—	—	—
Västerbygden	22,2	95,2	59,2	18,2	50,1
Nissan ³	0,0	—	—	—	—
Klarälven ⁴	20,6	65,4	59,2	18,2	48,5
Norsälven	1,6	22, ²⁵	—	—	—
Byälven	0,0	4,9 ⁶	—	—	—
Upperudsälven	0,0	0,1	—	—	1,6
Örekilsälven	—	—	—	—	—
Övriga <i>Other</i>	0,0	2,6	—	—	—
Hela riket 1967	203,9	1 233,8	642,0	131,1	92,4
Hela riket 1967 antal årsarbetare inkl flottn, skiljn, service- och separatarbeten exkl förvaltningspersonal					2 099,3 ⁶
Hela riket 1962/66 medeltal årsarbetare inkl flottn, skiljn, service- och separatarbeten exkl förvaltningspersonal					3 037,4 ⁶

¹ Den totala arbetstiden i timmar har här omräknats till årsarbetare enligt Riksförsäkringsverkets normer. ² För Indalsälven och Ljungan delvis gemensam förvaltningspersonal. ³ Endast separat flottning. ⁴ Varav inom norskt område 28,1 årsarbetare. ⁵ Inkl hilbuntning och buntflottning. ⁶ På grund av ny beräkningsmetod har jämförelse mellan de föregående fem åren endast kunnat ske på totala antalet årsarbetare.

Tabell 30 Flottnings- och skiljningskostnader mm under 1967, 1 000 kr
Floating, sorting and other expenditure during 1967

Vattendomstols- och flodområde <i>River basin</i>	Flottnings- kostnader <i>Floating expenses</i>	Skiljnings- kostnader <i>Expenses for sorting</i>	Separat- kostnader <i>Expenses for private floating</i>	Summa kostnader <i>Total</i>
Övre Norrbygden	6 699	4 174	490	11 362
Torne älv	1 648	1 237	4	2 889
Kalix älv	2 771	990	129	3 890
Lule älv	961	978	159	2 098
Pite älv	1 319	968	197	2 485
Övriga <i>Other</i>	—	—	—	—
Nedre Norrbygden	7 913	4 085	912	12 910
Ähy och Byske älvar	614	283	129	1 026
Skellefte älv	1 551	942	491	2 984
Ume älv	4 533	2 540	180	7 253
Öre älv	765	186	62	1 014
Lögdé älv	449	134	—	583
Övriga <i>Other</i>	—	—	49	49
Mellanbygden	11 011	5 195	1 303	17 509
Ångermanälven	5 229	2 923	435	8 587
Indalsälven	3 663	1 802	392	5 857
Ljungan	1 727	470	428	2 626
Harmångersån	391	—	48	439
Övriga <i>Other</i>	—	—	—	—
Österbygden	7 753	4 314	721	12 788
Ljusnan	2 563	1 234	98	3 896
Dalälven	5 187	3 079	623	8 890
Övriga <i>Other</i>	3 ¹	—	—	3
Söderbygden	1 ¹	—	—	1
Västerbygden	2 631	2 160	3 996	8 788
Nissan	—	—	3	3
Klarälven	2 215	2 160	3 962 ²	8 337
Norsälven	282 ³	—	—	282
Byälven	48 ³	—	—	48
Upperudsälven	19 ³	—	32	51
Örekilsälven	15 ⁴	—	—	15
Övriga <i>Other</i>	52	—	—	52
Hela riket 1967	36 007	19 928	7 423	63 358
Hela riket 1962/66 medeltal	42 079	24 199	6 235	72 513

¹ Underhålls- och förvaltningskostnad. ² Bl a biltransportkostnad i Norge, bogsering, maskinbarkning m.m. ³ Inkl buntbogsering. Någon skiljning har inte förekommit. ⁴ Inventarie-, arrende- och förvaltningskostnader.

Tabell 31 Lastbilstransporter av rundvirke 1954/55 och 1961/62—1965/66¹. Transporterade kvantiteter i milj ton, transportarbete i milj tonkilometer och medeltransportavstånd i kilometer. Uppräknade tal. Enligt skogsbruks motortransportkommittéts utredningar.

The lorries' transports of roundwood in 1954/55 and 1961/62—1965/66. Transported quantities in millions of tons, transport work in millions of ton-kilometres and average transport distance in kilometres. Evaluated numbers. According to the Forestry Motor Transport Committee.

a. Transporterat rundvirke. *Roundwood transports.*

Länsgrupp ² <i>Group of counties</i>	Transporterade kvantiteter, milj ton <i>Transported quantities, million tons</i>					
	1954/55	1961/62	1962/63	1963/64	1964/65	1965/66
I	..	9,4	10,3	10,8	10,8	12,4
II	..	6,4	7,8	9,2	9,4	12,7
III	..	9,7	11,1	12,1	13,5	9,2
Riket	18	25,4	29,2	32,1	33,8	34,3
<i>Entire country</i>						

b. Transportarbete. *Transport work.*

Länsgrupp ² <i>Group of counties</i>	Transportarbete, milj tonkm <i>Transport work, million ton-kilometres</i>					
	1954/55	1961/62	1962/63	1963/64	1964/65	1965/66
I	..	471	564	633	682	990
II	..	227	273	367	383	554
III	..	511	587	684	748	629
Riket	580	1 209	1 424	1 684	1 813	2 173
<i>Entire country</i>						

c. Medeltransportavstånd. *Average transport distance.*

Länsgrupp ² <i>Group of counties</i>	Medeltransportavstånd, km <i>Average transport distance, kms</i>					
	1954/55	1961/62	1962/63	1963/64	1964/65	1965/66
I	..	50	55	59	63	80
II	..	36	35	40	41	44
III	..	53	53	57	55	68
Riket	32	48	49	52	54	64
<i>Entire country</i>						

¹ Vanligtvis avses redovisningsår, t ex 1/4 1963—31/3 1964.

² I = Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands och Västernorrlands län. II = Gävleborgs, Kopparbergs och Värmlands län. III = Övriga Sverige.

Tabell 32 Kumulerade antal sågar i olika storleksklasser ordnade efter fallande total virkesproduktion per såg och motsvarande kumulerade kvantiteter sågat virke av furu och gran för åren 1953, 1958 och 1965, absoluta och relativta tal enligt 1965 års sågverksinventering

Cumulative numbers of sawmills in size-groups and corresponding cumulative quantities of sawnwood of pine and spruce in 1953, 1968 and 1965 according to the 1965 Census of sawmills

Hela riket Entire country	Virkesproduktion per såg Number i stds	Antal Number	Andel av antal %	Produktion av virke av furu och gran Production of sawnwood of pine and spruce	Andel av produktion av virke av furu och gran Sawnwood production
				%	1 000 stds
Sågar 1953 <i>Sawmills</i>	15 000	11	1,6	222,0	14,45
	10 000	21	3,0	340,4	22,15
	5 000	42	6,0	497,6	32,38
	2 000	105	15,0	689,6	44,88
	1 000	222	31,8	844,6	54,97
	500	526	75,4	1 050,4	68,36
	300	932	133,5	1 199,8	78,08
	60	2 915	417,6	1 469,3	95,62
	0	6 980	1 000,0	1 536,6	100,00
Sågar 1958 <i>Sawmills</i>	15 000	9	1,4	194,8	11,39
	10 000	24	3,6	376,8	22,03
	5 000	49	7,4	556,8	32,56
	2 000	128	19,4	796,6	46,58
	1 000	295	44,8	1 020,2	59,65
	500	630	95,6	1 246,4	72,88
	300	1 036	157,2	1 399,5	81,83
	60	2 830	429,5	1 650,7	96,52
	0	6 589	1 000,0	1 710,2	100,00
Sågar 1965 <i>Sawmills</i>	15 000	17	3,8	379,1	17,53
	10 000	33	7,4	571,2	26,41
	5 000	74	16,6	839,6	38,81
	2 000	238	53,3	1 362,6	62,99
	1 000	474	106,2	1 683,7	77,84
	500	769	172,2	1 881,3	86,97
	300	1 062	237,8	1 988,1	91,91
	60	2 119	474,6	2 129,0	98,42
	0	4 465	1 000,0	2 163,1	100,00

Tabell 33 Skogsindustriernas förbrukning av rundvirke åren 1963—1967
Yearly consumption of roundwood by forest industries in 1963—1967

Anm: redovisningen omfattar samtliga i den officiella, årliga industristatistiken ingående anläggningar (minst fem personer sysselsatta). — Only enterprises which usually have at least five workers engaged.

Mättenhet:
Unit of measurement: 1 000 m³f ub

Industrigren och sortiment <i>Branch of industry and assortment</i>		1963	1964	1965	1966	1967
Sågverk	<i>Saw mills</i>	14 080	16 019	17 157	16 263	..
Sågtimmer och fänerstock	<i>Timber etc.</i>					
av furu	<i>of pine</i>	7 803	8 608	8 980	8 262	..
» gran	<i>» spruce</i>	6 005	7 119	7 911	7 774	..
» lövträ	<i>» broadleaved wood</i>	272	292	266	227	..
Fäner- och plywood-fabriker	<i>Veneer and plywood factories</i>	176	188	197	193	..
Sågtimmer och fänerstock	<i>Timber etc.</i>					
av furu	<i>of pine</i>	90	97	105	104	..
» gran	<i>» spruce</i>	21	26	24	24	..
» lövträ	<i>» broadleaved wood</i>	65	65	68	65	..
Wallboardfabriker ¹	<i>Fibreboard factories¹</i>	795	682	496	460	416
Massaved	<i>Pulpwood</i>					
av furu	<i>of pine</i>	311	251	243	222	202
» gran	<i>» spruce</i>	31	51	39	52	29
» lövträ	<i>» broadleaved wood</i>	7	2	11	3	2
ej spec	<i>unspecified</i>	446	378	203	183	183
Massafabriker ¹	<i>Pulp mills¹</i>	22 432	24 920	25 841	24 985	25 869
Massaved	<i>Pulpwood</i>					
» furu	<i>of pine</i>	8 779	9 146	9 266	9 168	9 780
» gran	<i>» spruce</i>	10 714	12 080	12 432	11 931	11 716
» asp	<i>» aspen</i>	132	140	175	132	118
» björk	<i>» birch</i>	2 628	3 317	37 040	3 523	4 049
ej spec	<i>unspecified</i>	179	237	268	231	206

¹ Förbrukning av sågverksavfall redovisas i textavdelningen.

Tabell 34 Produktion av sågade och hyvlade trävaror samt flis år 1966. Län
Production of sawn and planed goods in 1966. Counties

Län och länsgrupp <i>County</i>	Sågade trävaror av barträd ¹ <i>Coniferous sawnwood</i>	Sågade trävaror av lösenträ ² <i>Broadleaved sawnwood</i>	Hyvlade trävaror ³ <i>Planed sawnwood</i>	Hack och flis för för- säljning ^{4,5} <i>Chips and waste edgings for sale</i>		
	vid i in- dustri- statistiken ingående arbets- ställen only enter- prises with at least five work- ers em- ployed	vid i in- dustri- statistiken ingående arbets- ställen only enter- prises with at least five work- ers em- ployed	vid i in- dustri- statistiken ingående arbets- ställen only enter- prises with at least five work- ers em- ployed	vid i in- dustri- statistiken ingående arbets- ställen only enter- prises with at least five work- ers em- ployed		
	1 000 stds	1 000 stds	1 000 stds	1 000 stds	1 000 m ³ s	1 000 m ³ s
Nb	116,8	129,0	—	0,1	9,8	16,5
Vb	121,5	130,6	0,0	0,1	21,9	7,6
Jtl	24,5	33,4	—	0,0	9,1	—
Vnr	164,6	169,3	0,0	0,1	12,9	2,3
Gvl	185,1	190,6	1,2	1,3	20,1	13,2
Kpb	121,4	123,9	0,2	0,3	32,3	5,2
Vrm	170,4	182,0	1,5	3,3	15,0	0,9
Ör	92,3	94,2	0,7	1,1	9,5	6,1
Vstm	54,8	57,1	0,6	0,7	13,8	3,0
Ups	43,3	44,7	0,1	0,1	7,2	—
Stb	25,4	28,4	0,2	0,2	24,0	0,8
Sdm	52,2	57,0	0,1	0,2	16,5	4,2
Ög	58,6	73,1	1,3	2,6	11,6	39,6
Skb	51,9	58,0	1,4	2,2	13,0	3,7
Äbg	64,0	84,3	0,6	0,7	16,4	6,2
Jkp	132,8	167,2	2,9	3,9	59,1	26,0
Krb	127,9	155,0	1,6	2,4	23,4	0,2
Klm	143,0	167,0	6,3	10,0	56,7	20,6
Gtl	2,1	7,1	—	0,0	1,1	—
Gbg	4,7	10,5	0,8	0,9	9,2	—
Hl	25,0	39,0	0,4	0,7	3,0	7,9
Bl	22,5	26,7	0,7	1,0	6,1	2,8
Krs	37,8	53,8	2,4	6,4	20,8	5,0
Mlm	8,8	8,8	3,5	4,9	1,6	0,7
Norrland	612,5	652,9	1,3	1,6	73,8	39,6
Svealand	559,8	587,4	3,3	5,9	113,3	20,3
Götaland	679,0	850,5	22,0	35,7	222,0	112,8
Riket <i>Entire country</i>	1 851,2	2 090,8	26,6	43,2	414,1	172,7
1965	1 911,6	2 163,1	28,6	45,8	405,0	159,0
						10 883,6
						10 561,3

¹ Stat. nr 44.05.110/299, 44.07.001. ² 44.05.410/499, 44.07.009. ³ 44.13. ⁴ 44.01.900.4, 44.09.001.

⁵ Vid i industristatistiken ingående arbetsställen.

Tabell 35 Produktion, export och import av sågade trävaror år 1967¹.

1 000 stds

Production, exports and imports of coniferous sawnwood in 1967.

1 000 stds

Månad Month	Produk- tion <i>Produc-</i> <i>tion</i>	Export Exports <i>Exports</i>	Import Imports <i>Imports</i>	Tillförsel till svenska mark- naden ² <i>To the Swedish market</i>
Januari	139,4	91,7	1,1	48,8
Februari	173,9	62,5	0,7	112,1
Mars	212,6	59,7	0,7	153,6
April	229,4	86,7	0,9	143,6
Maj	231,8	110,5	1,2	122,5
Juni	225,4	129,6	0,9	96,7
Juli	83,0	119,4	0,6	—35,8
Augusti	139,8	113,1	1,1	27,8
September	146,1	107,5	1,6	40,2
Oktober	148,1	100,5	3,0	50,6
November	146,7	102,5	1,5	45,7
December	117,3	101,6	1,9	17,6
Hela året <i>Whole year</i>	1 993,5	1 185,3	15,2	823,4

¹ Källa: Statistiska centralbyråns meddelande SM I 1968: 91.

² Inkl lagerförändringar.

Tabell 36 Massa- och wallboardfabrikernas huvudsakliga produktion 1967. Län
Pulp and fibreboard production in 1967. Counties

Produktion i 1 000 ton torrvikt
(dry weight)

Län och länsgrupp <i>County</i>	Massa <i>Pulp</i>						Wallboard <i>Fibreboard</i>	
	mekanisk ¹		sulfit ²		sulfat		antal fabriker i drift	produktion No. of running mills
	antal fabriker i drift	produktion No. of running mills	antal fabriker i drift	produktion No. of running mills	antal fabriker i drift	produktion No. of running mills		
Nb	—	—	—	—	3	454	1	53
Vb	3	172	1	83	1	151	2	93
Jtl	1	26	1	34	—	—	1	17
Vnr	3	204	9	527	6	972	4	113
Gvl	1	37	7	410	5	571	2	75
Kpb	2	162	3	84	1	30	—	—
Vrm	5	120	8	359	5	340	1	50
Ör	4	41	1	27	2	139	1	13
Vstm	—	—	—	—	—	—	—	96
Ups	—	—	1	81	1	131	1	109
Sth	1	208	1	48	—	—	—	—
Sdm	—	—	—	—	—	—	1	55
Ög	2	122	2	70	1	161	—	—
Skb	1	49	1	29	—	—	1	25
Äbg	4	98	3	71	1	43	—	—
Jkp	—	—	5	84	1	56	—	—
Krb	2	24	3	65	1	41	—	—
Klm	1	3	1	14	2	190	—	—
Gtl	—	—	—	—	—	—	—	—
Ghg	2	22	—	—	—	—	—	—
Hl	1	2	—	—	—	—	—	—
B1	1	15	—	—	1	122	—	—
Krs	1	46	1	107	—	—	—	—
Mlm	—	—	—	—	—	—	—	—
Norrland	8	439	18	1 054	15	2 148	10	351
Svealand	12	531	14	599	9	640	5	323
Götaland	15	381	16	440	7	613	1	25
Riket <i>Entire country</i>	35	1 351 ¹	48	2 093	31	3 401	16	699
1966	37	1 427 ¹	50	2 067	33	3 047	17	685

¹ Därav halvkemisk massa 163 000 ton 1967 och 149 000 ton 1966.

² Inkl sulfatdissolving.

Tabell 37 Produktion av papper och papp år 1966 vid pappersbruk och pappfabriker länsvis och totalt 1966 samt utan uppdelning på län 1967

Production of paper and paperboard in paper mills and paperboard factories by county in 1966. Only total production in 1967

Mättenhet:
Unit of measurement: 1 000 ton

Län och länsgrupp <i>County</i>	Tidnings-papper ¹ <i>Newspaper</i>	Annat tryck- o skrivpapper ej kriteriat ² <i>Printing and writing paper</i>	Annat papper o papp ejvida- re bearbetade (inkl kraft- papper) ³ , <i>Other paper and paperboard not further processed (incl. kraftpaper)</i>	Annat papper eller papp ⁴ <i>Other paper and paper- board</i>	Summa <i>Total</i>
Nb	—	—	328,6	—	328,6
Vb	—	21,9	0,1	—	22,0
Jtl	—	—	—	—	—
Vor	219,3	16,7	130,1	—	366,1
Gvl	—	—	149,1	38,4	187,5
Kpb	166,3	79,2	72,8	9,4	327,6
Vrm	—	0,1	314,2	34,9	349,2
Ör	—	3,7	79,4	13,6	96,8
Vstm	—	—	—	—	—
Ups	—	—	—	—	—
Sth	257,4	1,7	13,9	15,3	288,3
Sdm	—	—	—	—	—
Ög	29,8	74,0	214,0	38,1	355,9
Skb	—	—	54,2	19,2	73,4
Äbg	3,0	69,7	87,8	82,9	243,5
Jkp	—	—	102,5	30,8	133,3
Krb	—	14,9	86,3	38,1	139,3
Klm	—	8,6	54,9	15,9	79,4
Gtl	—	—	—	—	—
Gbg	—	35,1	63,6	33,2	131,9
Hl	—	—	0,6	—	0,6
Bl	—	—	36,1	—	36,1
Krs	—	13,6	34,5	8,0	56,2
Mlm	—	—	—	—	—
Norrland	219,3	38,6	607,8	38,4	904,1
Svealand	423,6	84,7	480,4	73,2	1 061,9
Götaland	32,8	215,9	734,5	266,4	1 249,6
Riket <i>Entire country</i>	675,8	339,2	1 822,8	377,9	3 215,7
1965	667,3	336,4	1 800,6	351,4	3 155,6
1967	682,1	344,6	1 887,0	374,1	3 287,8

¹ 48.01.11 ² 48.01.19.21 ³ 48.01.23—90 ⁴ 48.02—48.07 (Exkl 48.05.100 enkelwell o 48.07.900).

Tabell 38 Export av rundvirke, sågat virke, fanerskivor, fiberplattor, pappersmassa och papper 1963—1967

Exports of roundwood, sawnwood, veneers, board, pulp and paper in 1963—1967

SITC-Rev ¹	Sortiment Assortment	Mätt- enhets- Unit of mea- surement	1963	1964	1965	1966	1967*	1963	1964	1965	1966	1967*
			Kvantitet ²	Quantity	Värde: 1 000 kr Value: 1 000 Sw. cr.							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
241.1	Brännyved och träavfall inkl sågspån <i>Fuelwood incl. sawdust and wood waste</i>	m ³ s	202 836	245 799	245 401	227 623	217 893	2 761	3 870	3 745	3 500	3 566
	därav: thereof: hrännyved fuelwood	»	27 993	36 637	16 414	20 515	9 554	668	1 257	570	654	372
241.2	Träkol Charcoal	»	35 171	29 258	37 212	35 971	40 329	2 690	2 293	2 662	2 410	2 713
241	Brännyved och träkol <i>Fuelwood and charcoal</i>	»	238 007	275 057	282 613	263 594	258 222	5 450	6 163	6 407	5 910	6 279
242.1	Massaved Pulpwood	1 000 m ³ f	1 011,3	1 309,5	1 695,2	1 432,3	1 929,3	68 627	93 073	116 132	103 535	131 161
242.2	Sågtimmer och fanel- stock av barrträd <i>Sawlogs and veneer logs, coniferous</i>	»	143,1	223,2	295,6	527,5	450,5	15 207	25 131	33 312	54 638	43 943
242.3	Sågtimmer och fanel- stock av lövträd <i>Sawlogs and veneer logs, non-coniferous</i>	»	10,6	11,0	13,3	17,5	27,4	1 441	1 420	2 160	2 472	3 169
242.4	Gruvstolpar Pitprops	»	11,2	22,7	16,6	3,4	1,9	905	1 807	1 382	294	175
242.9	Pålar, stolpar och annat rundvirke utom gruvstolpar <i>Poles, pilings, posts and other wood in the round except pitprops</i>	»	128,2	130,1	149,7	122,4	110,9	16 069	16 931	20 181	18 535	16 250
242	Rundvirke och grovt kanthugget virke <i>Wood in the round roughly squared</i>	1 000 m ³ f	1 304,4	1 696,4	2 170,4	2 103,1	2 520,0	102 249	138 362	173 167	179 474	194 699
243.1	Järnvägs- och spår- vägssliprar av trä <i>Railway sleepers (ties) whether sawn or not</i>	1 000 stds	2,0	0,9	0,9	0,9	1,2	1 628	753	762	798	1 033

¹ Förenta Nationernas reviderade varunomenklatur Standard International Trade Classification Revised (SITC-Rev.)² 1 std motsvarande 4,672 m³f

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
243.2	Sågade och hyvlade trävaror av barrträ <i>Lumber, sawn, planed, grooved, tongued etc., coniferous</i> därav: <i>thereof:</i> bjälkar och sparrar <i>balks</i>	1 000 stds	1 039,3	1 199,6	1 130,5	1 069,4	1 185,7	1 052 202	1 284 182	1 341 323	1 252 631	1 303 384
243.3	Sågade och hyvlade trävaror av lövträ <i>Lumber, sawn, planed, grooved, tongued etc., non-coniferous</i>	1 000 m ³ f	12,8	13,5	11,5	11,5	12,8	4 252	4 522	4 068	4 739	5 013
243	Sågade eller hyvlade trävaror <i>Wood shaped or simply worked</i>	»	4 878,1	5 622,3	5 297,6	5 012,0	5 557,9	1 058 082	1 289 457	1 346 153	1 258 168	1 309 429
632.1 (del part)	Lådämnen <i>Boxboards</i>	1 000 stds	9,0	6,4	3,9	3,0	2,7	13 833	10 259	6 531	5 227	4 843
631.1	Faner med en tjocklek av högst 5 mm <i>Veneer sheets with thickness 5 mm or less</i>	ton	2 148	1 710	1 412	1 325	1 777	7 868	6 477	5 449	5 831	6 496
631.2	Kryssfaner (plywood) och fanerat trä <i>Plywood, including wood faced with veneer sheets</i>	ton	4 057	4 249	4 317	5 122	3 398	4 995	5 423	5 589	6 983	5 213
641.6	Byggnadsplattor av pappersmassa, träfibrer eller andra vegetabiliska fibrer <i>Fibreboards and other building boards of wood pulp or of vege- table fibres</i> därav: <i>thereof:</i> hårda träfiberplattor <i>compressed (hard) fibreboard of wood</i> porösa träfiberplattor <i>non-compressed (in- sulating fibreboard of wood)</i>	»	420 593	438 880	394 306	362 550	398 693	179 983	192 381	181 382	166 430	178 888
		»	380 831	394 069	344 269	318 633	350 930	157 473	166 951	152 542	139 849	151 058
		»	39 755	44 772	49 997	43 797	47 710	22 494	25 367	28 812	26 493	27 795

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
631.4 (del part)	Spänplattor <i>Particle board (chip-board)</i>	ton	20 714	22 296	25 853	29 327	43 587	12 705	13 424	15 355	17 411	24 545
251.2	Slipmassa av trä <i>Mechanical wood pulp</i>	1 000 ton ³	396,5	439,4	443,6	450,4	375,6	131 813	146 909	158 535	156 164	131 148
251.5	Kemisk pappersmassa av annat material än trä <i>Chemical pulp of straw, of fibres and of rags</i>	» 3	—	—	0,1	—	0,0	—	—	35	—	25
251.6	Dissolvingmassa <i>Dissolving grades</i>	» 3	388,8	392,0	361,0	331,9	358,4	305 951	336 565	318 822	283 312	301 158
251.7	Sulfatmassa exkl dissolvingmassa <i>Sulphate pulp excl. dissolving grades</i> därav: <i>thereof:</i>	» 3	1 481,3	1 587,2	1 564,7	1 725,5	1 771,6	914 303	1 064 927	1 070 088	1 133 691	1 150 962
251.8	blekt <i>bleached</i> Sulfitmassa exkl dissolvingmassa <i>Sulphite pulp excl. dissolving grades</i> därav: <i>thereof;</i> blekt <i>bleached</i> Halvkemisk massa <i>Semi-chemical wood pulp</i>	» 3	926,7	1 024,8	1 023,2	1 191,3	1 233,0	615 191	734 381	751 581	830 330	850 457
251.9	» 3	941,8	1 060,9	962,9	1 106,2	1 013,1	580 142	709 470	661 796	727 597	656 848	
251.4	Pappersmassa <i>Pulp</i>	» 3	3 213,8	3 489,5	3 341,8	3 625,5	3 533,1	1 934 434	2 263 156	2 236 272	2 331 996	2 267 942
641.1	Tidningspapper <i>Newspaper</i>	ton	429 468	455 660	429 773	427 145	422 871	293 862	309 236	292 229	291 174	286 672
641.2	Annat tryck- och skriv- papper <i>Printing and writing paper</i>	»	152 197	168 762	171 271	184 522	214 326	143 320	161 121	168 183	183 650	220 584
641.3—5	Annat papper och papp <i>Other paper and paper-</i>	»	1 083 368	1 263 290	1 297 591	1 424 170	1 394 567	1 023 159	1 190 887	1 233 519	1 357 015	1 350 912
7—9	<i>board</i> därav: <i>thereof:</i> hushålls- och annat tunupapper <i>tissue and special thin paper</i>	»	32 117	38 701	39 229	47 245

³ Torrtäkt vikt.

⁴ Exkl 251.1 Pappersavfall och pappersmakulatur.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Papper, papp (bla konstläder- och skikt- papp), cellulosavadd <i>Construction paper and board</i>	ton	32 114	37 917	38 740	44 941	
Omslagspapper och papper och papp till förpackning <i>Wrapping and packaging paper and board</i>	»	1 193 932	1 143 065	1 041 162	1 003 567	
Övrigt <i>Other</i>	»	166 007	174 884	237 884	255 159	

Tabell 39 Import av rundvirke, sågat virke, fänerskivor, fiberplattor, pappersmassa och papper 1963—1967
 Imports of roundwood, sawnwood, veneers, board, pulp and paper in 1963—1967

SITC- Rev ¹	Sortiment <i>Assortment</i>	Mått- enhet <i>Unit of mea- surement</i>	1963	1964	1965	1966	1967*	1963	1964	1965	1966	1967*
			Kvantitet ²	<i>Quantity</i>				Värde: 1 000 kr <i>Value: 1 000 Sw. cr.</i>	9	10	11	12
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
241.1	Brännav och träavfall inkl sågspån <i>Fuel wood incl. sawdust and wood waste</i>	m ³ l	39 631	18 806	29 395	34 948	53 290	741	317	741	877	1 183
	därav: <i>thereof:</i>											
	brännav <i>fuelwood</i>	»	15 888	3 892	10 147	10 216	9 801	488	106	289	305	285
241.2	Träkol <i>Charcoal</i>	»	756	1 023	1 393	1 074	1 092	93	107	147	167	190
241	Brännav och träkol <i>Fuelwood and charcoal</i>	»	40 387	19 829	30 788	36 022	54 382	833	423	888	1 045	1 373
242.1	Massaved <i>Pulpwood</i>	1 000 m ³ f	456,4	258,8	305,0	297,6	361,8	27 985	17 096	20 843	20 857	24 713
242.2	Sågtimmer och fäner- stock av barrträd <i>Sawlogs and veneer logs, coniferous</i>	»	90,4	45,9	35,8	28,9	23,3	7 446	4 686	3 683	2 971	2 308
242.3	Sågtimmer av fäner- stock av lövträd <i>Sawlogs and veneer logs, non-coniferous</i>	»	37,7	42,4	48,2	46,4	28,1	20 012	19 515	25 501	23 510	16 956
242.4	Gruvstolpar <i>Pitprops</i>	»	—	—	—	0,1	—	—	—	—	3	—
242.9	Pålar, stolpar och annat rundvirke utom gruvstolpar <i>Poles, pilings, posts and other wood in the round except pitprops</i>	»	1,8	1,3	0,3	0,3	1,1	368	266	128	152	464
242	Rundvirke och grovt kanthugget virke <i>Wood in the round or roughly squared</i>	»	586,3	348,4	389,3	373,5	414,4	55 812	41 564	50 155	47 494	44 440
243.1	Järnvägs- och spår- vägssliprar av trä <i>Railway sleepers (ties) whether sawn or not</i>	1 000 stds	0,3	0,3	0,5	0,6	0,6	246	248	465	464	593

1	2		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
243.2	Sågade och hyvlade trävaror av barrträ <i>Lumber, sawn, planed, grooved, tongued etc., coniferous</i>	1 000 stds	31,1	29,0	30,7	18,2	15,1	26 334	27 718	33 861	20 992	16 119	
	därav: <i>thereof:</i> bjälkar och sparrar <i>balks</i>	»	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	35	61	5	28	16	
243.3	Sågade och hyvlade trävaror av lövträ <i>Lumber, sawn, planed, grooved, tongued etc., non-coniferous</i>	1 000 m ³ f	87,5	85,8	99,1	96,3	83,5	55 682	58 980	65 004	65 069	58 439	
243	Sågade eller hyvlade trävaror <i>Wood shaped or simply worked</i>	»	234,1	2 22,5	244,8	183,8	156,8	82 263	86 946	99 329	86 525	75 151	
632.1 (del- part)	Lådämnen Boxboards	1 000 stds	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	90	44	10	124	134	
631.1	Faner med en tjocklek av högst 5 mm <i>Veneer sheets with thickness 5 mm or less</i>	ton	4 516	5 232	5 764	4 969	5 696	26 638	29 469	37 404	32 877	35 576	
631.2	Kryssfaner (plywood) och fanerat trä <i>Plywood, including wood faced with veneer sheets</i>	»	17 423	22 470	27 673	26 599	28 346	22 918	31 159	40 181	39 987	45 082	
641.6	Byggnadsplattor av pappersmassa; träfibrer eller andra vegetabiliska fibrer <i>Fibreboards and other building boards of wood pulp or of vege- table fibres</i>	»	671	1 045	1 574	1 101	1 506	792	1 178	1 576	1 351	1 860	
	därav: <i>thereof:</i> hårda träfiberplattor <i>compressed (hard) fibreboard of wood</i>	»	211	478	646	464	389	249	378	404	452	393	
	porösa träfiberplattor <i>non-compressed (in- sulating) fibreboard of wood</i>	»	36	105	182	208	320	40	196	309	454	628	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
631.4 (del part)	Spänplattor <i>Particle board (chip- board)</i>	ton	5 695	9 077	17 977	21 254	20 665	4 045	6 279	10 960	12 213	12 033
251.2	Slipmassa av trä <i>Mechanical wood pulp</i>	1 000 ton ³	—	0,0	0,0	0,2	0,2	—	6	3	46	84
251.5	Kemisk pappersmassa av annat material än trä <i>Chemical pulp of straw, of fibres and of rags</i>	» 3	0,4	0,6	0,7	0,8	0,5	791	961	1 352	1 402	1 412
251.6	Dissolvingmassa <i>Dissolving grades</i>	» 3	0,2	0,1	0,1	0,4	0,1	196	130	65	344	86
251.7	Sulfatmassa exkl dis- solvingmassa <i>Sulphate pulp excl. dissolving grades</i>	» 3	3,2	2,0	2,8	1,7	2,1	2 182	1 210	1 134	838	1 398
	därav: <i>thereof:</i>											
	blekt <i>bleached</i>	» 3	3,1	1,1	0,3	0,5	2,1	2 140	812	199	413	1 367
251.8	Sulfitmassa exkl dis- solvingmassa <i>Sulphite pulp excl. dissolving grades</i>	» 3	3,5	0,3	0,1	0,4	1,9	2 449	151	45	130	483
	därav: <i>thereof:</i>											
	blekt <i>bleached</i>	» 3	3,4	0,3	0,0	0,1	0,1	2 430	150	10	39	48
251.9	Halvkemisk massa <i>Semi-chemical wood pulp</i>	» 3	0,0	0,2	0,6	2,5	0,9	16	65	249	962	321
251.4	Pappersmassa <i>Pulp</i>	» 3	7,2	3,2	4,3	5,9	5,7	5 634	2 523	4 147	4 786	4 765
641.1	Tidningspapper <i>Newsprint</i>	ton	3	5	2	2 441	2 463	2	2	1	1 506	1 702
641.2	Annat tryck- och skriv- papper <i>Printing and writing paper</i>	»	7 527	8 866	10 914	10 486	10 879	14 194	17 019	20 454	21 294	21 608
641.3—5	Annat papper och papp <i>Other paper and paper- board</i>	»	25 188	29 230	34 793	38 102	51 824	48 470	57 435	68 139	76 526	96 064
7—9	därav: <i>thereof:</i>											
	hushålls- och annat tunnspapper <i>tissue and special thin paper</i>	»	3 576	4 283	9 350	10 367

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Papper, papp (bla konstläder- och skilt- papp, cellulosavadd <i>Construction paper and board</i>	ton	6 788	7 256	10 079	10 758
	Omslagspapper och papper och papp till förpackning <i>Wrapping and packaging paper and board</i>		7 394	12 057	9 925	12 310
	Övrigt <i>Other</i>	»	20 344	28 228	47 172	62 629

¹⁻⁴ Se tab 38, noterna 1—4.

Tabell 40 Sveriges export och import av vissa skogs- och skogsindustriprodukter med fördelning på export- resp import-länder 1966 och 1967

Swedish exports and imports of certain roundwood and timber industry products by country of destination and origin in 1966 and 1967

SITC ¹	Sortiment Assortment	Export- resp importland Importing or exporting country	Mått- enhet Unit of measure- ment	Export				Import			
				kvantitet quantity		värde 1 000 kr value 1 000 Sw. cr.		kvantitet quantity		värde 1 000 kr value 1 000 Sw. cr.	
				1966	1967*	1966	1967*	1966	1967*	1966	1967*
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
242.1	Massaved <i>Pulpwood</i>	Norge	1 000 m ³ f	1 160,7	1 567,6	82 281	108 208	110,4	150,2	8 358	10 908
		Finland	»	68,2	258,5	4 523	15 943	179,1	203,2	12 127	13 358
		Förbundsrepubl									
		Tyskland	»	11,2	—	839	—	—	—	—	—
		Ösityskland	»	66,5	96,9	5 042	6 594	—	—	—	—
		Övriga	»	7,4	6,3	512	416	8,1	8,4	372	447
		Samtliga	»	1 314,0	1 929,3	93 197	131 161	297,6	361,8	20 857	24 713
242.2	Sägtimmer och fanerstock av barrträd <i>Sawlogs and veneer logs, coniferous</i>	Norge	»	174,2	199,2	15 983	16 796	26,2	23,3	2 694	2 288
		Finland	»	212,8	171,8	19 483	15 728	2,7	—	227	—
		Förbundsrepubl									
		Tyskland	»	123,9	63,6	17 076	9 509	—	0,0	—	1
		Nederländerna	»	12,2	9,4	1 349	1 059	—	—	—	—
		Övriga	»	4,4	6,5	747	851	—	0,0	50	19
		Samtliga	»	527,5	450,5	54 638	43 943	28,9	23,3	2 971	2 308
242.3	Sägtimmer och fanerstock av lövträd <i>Sawlogs and veneer logs, non-coniferous</i>	Danmark	»	13,4	12,7	1 179	1 092	2,3	1,3	603	254
		Förbundsrepubl									
		Tyskland	»	1,4	1,8	581	616	0,0	0,1	26	29
		Storbritanien	»	—	5,1	—	729	—	—	—	—
		Burma	»	—	—	—	—	7,2	4,5	9 617	7 214
		USA	»	—	0,0	—	0	1,7	1,0	1 735	1 031
		Elfvenskusten	»	—	—	—	—	3,7	3,6	1 401	1 374
		Ghana	»	—	—	—	—	3,1	1,7	1 151	695
		Nigeria	»	—	—	—	—	13,2	6,5	3 544	1 891
		Kamerun	»	—	—	—	—	0,8	1,8	242	737
		Gabon	»	—	—	—	—	7,8	4,1	2 361	1 485
		Övriga	»	5,0	7,8	877	732	7,4	3,5	3 077	2 246
		Samtliga	»	19,8	27,4	2 637	3 169	47,2	28,1	23 757	16 956

¹ Se noterna 1—4 till tab 38!

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
242.4	Gruvstolpar <i>Pitprops</i>	Samtliga	1 000 m ³ f	3,4	1,9	294	175	0,1	—	3	—
242.9	Pålar, stolpar och annat rundvirke utom gruvstolpar <i>Poles, pilings, posts and other wood in the round except pitprops</i>	Norge	»	16,1	21,7	3 433	3 215	0,2	0,1	62	23
		Danmark	»	21,3	25,6	2 432	2 759	0,0	0,1	2	22
		Island	»	3,0	—	540	—	—	—	—	—
		Förbundsrepubl									
		Tyskland	»	35,9	21,0	4 299	2 400	—	—	—	—
		Nederländerna	»	15,2	9,5	2 046	1 169	—	—	—	—
		Storbritannien	»	15,7	13,3	3 382	3 151	0,0	—	0	—
		Frankrike	»	—	10,3	—	1 666	—	—	—	—
		Övriga	»	16,0	9,5	2 431	1 890	1,2	0,9	118	419
		Samtliga	»	123,2	110,9	18 563	16 250	1,4	1,1	182	464
243.2	Sågade och hyvla- de trävaror av barrträ <i>Lumber, sawn, planed, grooved, tongued etc., coniferous</i>	Norge	»	197,8	223,6	52 704	58 200	6,8	3,0	1 729	929
		Danmark	»	703,3	736,1	174 399	176 229	0,1	0,1	67	28
		Finland	»	0,3	0,3	73	77	74,8	65,1	17 350	13 791
		Förbundsrepubl									
		Tyskland	»	657,8	512,0	177 258	134 494	0,1	0,1	77	93
		Nederländerna	»	1 038,5	1 058,6	254 968	240 201	—	—	—	—
		Belgien	»	134,8	136,7	32 163	30 951	0,0	—	2	—
		Storbritannien	»	1 198,0	1 780,3	288 846	398 419	0,0	0,0	3	2
		Irland	»	29,8	74,6	7 183	16 512	0,0	0,0	4	3
		Frankrike	»	387,4	415,9	102 710	104 619	—	—	—	—
		Spanien	»	340,7	353,0	82 826	81 541	—	—	—	—
		Italien	»	26,9	19,3	8 461	6 055	—	—	—	—
		Schweiz	»	25,2	24,4	7 016	6 759	—	—	—	—
		Grekland	»	116,9	71,6	29 000	17 265	—	—	—	—
		Saudi-Arabien	»	31,1	28,6	7 298	6 635	—	—	—	—
		USA	»	0,0	0,1	7	36	1,8	1,0	1 203	776
		Sindan	»	10,8	30,6	2 340	6 398	—	—	—	—
		Övriga	»	114,2	73,7	30 418	18 994	2,0	1,0	846	497
		Samtliga	»	5 013,5	5 539,4	1 257 670	1 303 385	85,6	70,3	21 281	16 119
243.3	Sågade och hyvla- de trävaror av lövträ <i>Lumber, sawn, planed, grooved, tongued etc., non-coniferous</i>	Norge	»	5,5	6,7	1 540	2 015	0,0	0,2	23	102
		Danmark	»	1,8	1,2	814	505	11,7	10,9	6 077	5 457
		Finland	»	0,3	0,5	441	560	2,4	1,7	983	656
		Förbundsrepubl									
		Tyskland	»	0,8	0,4	656	321	3,9	4,5	2 231	2 809
		Polen	»	—	—	—	—	23,5	23,0	13 232	13 706
		Storbritannien	»	2,8	3,8	1 120	1 500	0,2	0,1	118	102
		Frankrike	»	0,0	—	26	—	2,9	1,1	1 714	791
		Jugoslavien	»	—	—	—	—	5,0	5,9	2 713	3 274
		Rumänien	»	—	—	—	—	1,8	2,4	998	1 527
		Burma	»	—	—	—	—	8,1	7,0	9 309	8 450
		Thailand	»	—	—	—	—	1,2	1,3	1 653	1 869

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
		Malaysia	1 000 m ³ f	—	—	—	—	4,4	4,1	1 913	1 718	
		Japan	»	—	—	—	—	19,0	11,6	12 297	8 493	
		USA	»	0,0	—	62	—	3,4	2,5	4 008	2 792	
		Övriga	»	0,3	0,2	80	112	8,8	7,2	7 800	6 693	
		Samtliga	»	11,5	12,8	4 739	5 013	96,3	83,5	65 069	58 439	
632,1	Lådämnen (del part)	Storbritannien	»	13,3	12,3	5 006	4 718	—	0,0	—	2	
	Boxboards	Övriga	»	1,1	0,4	336	125	0,5	0,3	124	132	
		Samtliga	»	14,4	12,7	5 342	4 843	0,5	0,3	124	134	
631,1	Faner, kryssfaner, (plywood) och fanerat trä Veneer sheets and plywood incl. wood faced with veneer sheets	Norge	ton	1 580	1 330	3 273	3 629	180	194	632	732	
631,2		Daumark	»	1 319	1 510	2 356	2 751	3 084	3 629	11 579	13 503	
		Finland	»	257	291	1 062	1 175	21 261	20 853	29 477	32 097	
		Förbundsrepubl	Tyskland	»	714	621	1 722	1 407	2 925	3 189	13 867	15 143
		Storbritannien	»	257	213	833	609	35	92	264	461	
		Frankrike	»	71	31	444	99	855	925	7 258	6 972	
		Italien	»	0	3	1	10	221	120	2 257	1 179	
		Österrike	»	26	284	41	661	274	318	972	1 107	
		Rumänien	»	—	—	—	—	584	809	547	700	
		Israel	»	—	—	—	—	428	285	1 023	641	
		Indonesien	»	402	—	406	—	0	—	—	3	
		Canada	»	—	11	—	155	—	904	—	1 169	
		USA	»	24	9	233	113	624	945	1 595	1 936	
		Kenya	»	409	—	418	—	—	—	—	—	
		Brasilien	»	—	0	—	0	—	89	—	1 375	
		Uganda	»	173	388	177	401	—	—	—	—	
		Övriga	»	1 388	484	2 025	699	1 106	1 690	3 388	3 643	
		Samtliga	»	6 620	5 175	12 991	11 709	31 577	34 042	72 862	80 658	
631,4	Spänplattor (del part)	Norge	»	3 700	4 340	2 588	2 846	8 701	8 432	5 088	5 082	
	Particle board (Chipboard)	Danmark	»	15 203	14 353	7 952	7 363	84	298	76	253	
		Finland	»	264	135	135	98	7 442	6 087	4 228	3 403	
		Förbundsrepubl	Tyskland	»	2 872	1 477	2 010	1 094	2 927	3 090	1 701	1 775
		Polen	»	—	12	—	11	884	1 191	392	491	
		Nederländerna	»	4 309	4 104	2 422	2 201	35	33	16	13	
		Storbritannien	»	1 657	17 410	1 100	9 463	4	319	2	175	
		Japan	»	624	478	635	469	—	—	—	—	
		Övriga	»	727	1 278	592	1 000	1 611	1 215	1 000	841	
		Samtliga	»	29 356	43 587	17 434	24 545	21 688	20 665	12 503	12 033	
641,6	Byggnadsplattor av pappersmassa,	Norge	»	398	3 923	271	2 502	5	4	5	4	
		Danmark	»	36 116	38 940	18 069	19 650	0	29	0	27	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
		träfibrer eller andra vegetabi- listiska fibrer	Finland Förbundsrepubl	ton	6	3	18	5	493	620	674	885
		Fibreboards and other building boards of wood, pulp or vegetable fibres	Tyskland Nederlanderna Belgien Storbritannien Frankrike Schweiz Greklанд Canada USA Nigeria Övriga Samtliga	»	31 979 59 059 8 407 102 098 10 060 — 4 958 3 690 60 154 3 269 54 670 »	34 651 64 908 8 882 129 941 10 055 3 986 3 686 4 324 62 231 2 344 30 819 374 864	14 087 28 418 5 648 46 652 5 875 — 1 561 1 130 1 552 1 458 22 999 171 302	12 970 29 701 5 727 59 347 5 981 1 922 — — 1 793 — 12 784 178 888	96 0 0 0 — — — — — 979 78 1 092	37 — — 1 — — — — 7 — 16 1 506	42 0 1 1 — — — — — — 42 1 332	14 — — 2 — — — — 12 — 7 — 1 860
251.2—	Pappersmassa Wood pulp	Förbundsrepubl	Tyskland Nederlanderna Belgien Storbritannien Frankrike Spanien Italien Schweiz USA Övriga Samtliga	1 000 ton	525,1 182,1 122,1 1 010,9 434,4 99,1 353,4 77,1 171,8 668,8 3 644,8	517,5 164,0 125,9 922,3 381,7 94,4 366,3 84,0 124,1 738,5 3 518,7	358 281 110 980 81 820 590 423 283 811 67 840 232 379 52 784 113 081 427 642 2 319 041	350 836 102 379 83 163 536 152 250 547 64 496 233 851 58 600 84 712 475 405 2 240 141	0,0 — — 0,0 0,0 — — — 0,9 2,5 3,4	0,0 0,0 0,0 0,0 — — — — 0,8 4,0 4,8	2 — — 1 13 — — — 1 449 1 294 2 760	5 0 11 27 — — — — 1 443 1 960 3 463
251.2	därav: <i>thereof:</i> Slipmassa av trä (torrtänkt vikt) <i>Mechanical wood pulp (air dry weight)</i>	Danmark Förbundsrepubl	Tyskland Nederlanderna Belgien Storbritannien Frankrike Italien Greklанд Argentina Australien Övriga Samtliga	»	8,0 15,5 34,2 256,0 44,0 20,8 9,9 4,6 6,5 40,6 450,4	5,2 11,9 17,6 216,6 31,3 26,1 7,5 3,0 3,7 43,9 375,6	2 945 5 781 11 908 85 747 15 609 7 806 3 700 1 699 2 488 14 932 156 204	1 889 4 287 6 372 73 241 11 084 9 538 2 801 1 107 1 357 16 497 131 148	— — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — —

² Exkl pappersavfall och pappersmakulatur, kemisk massa av annat material än trä och halvkemisk massa.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
251.6	Dissolvingmassa (torrtänkt vikt) <i>Dissolving grades (air dry weight)</i>	Sovjetunionen	1 000 ton	27,4	40,5	29 302	38 714	—	—	—	—
		Östtyskland	»	—	12,9	—	11 980	—	—	—	—
		Förbundsrepubl									
		Tyskland	»	38,7	43,9	33 331	36 864	0,0	—	1	—
		Nederlanderna	»	18,6	14,2	15 317	11 961	—	—	—	—
		Belgien	»	26,4	26,2	19 276	18 059	—	—	—	—
		Storbritannien	»	58,7	64,5	46 423	50 680	0,0	0,0	0	0
		Frankrike	»	31,2	27,7	26 106	23 154	—	—	—	—
		Spanien	»	8,5	8,5	6 984	6 882	—	—	—	—
		Italien	»	44,1	41,7	30 096	33 608	—	—	—	—
		Schweiz	»	10,6	10,9	8 864	8 965	0,0	0,0	2	17
		Tjeckoslovakien	»	11,8	13,9	12 269	13 807	—	—	—	—
		Argentina	»	3,6	3,7	3 089	3 061	—	—	—	—
		Fören Arabrepubl	»	8,9	10,3	7 849	9 291	—	—	—	—
		Övriga	»	46,0	39,5	40 333	34 132	0,4	0,1	341	69
		Samtliga	»	334,5	358,4	279 239	301 158	0,4	0,1	344	86
251.7	Sulfatmassa, annan än dis- solvingmassa (torrtänkt vikt) <i>Sulphate pulp excl. dissolving grades (air dry weight)</i>	Norge	»	48,8	62,3	30 218	38 201	0,0	0,1	12	68
		Danmark	»	16,7	18,2	10 283	11 480	—	—	—	—
		Förbundsrepubl									
		Tyskland	»	384,4	397,3	259 374	265 720	—	0,0	—	0
		Nederlanderna	»	37,6	46,5	24 767	30 423	—	0,0	—	0
		Belgien	»	38,5	46,3	26 832	31 801	—	0,0	—	11
		Storbritannien	»	417,2	414,0	276 313	267 642	0,0	0,1	1	1
		Frankrike	»	230,0	215,9	153 594	143 361	—	—	—	—
		Spanien	»	40,1	47,5	27 974	32 668	—	—	—	—
		Italien	»	124,8	157,1	80 677	98 963	—	—	—	—
		Schweiz	»	41,2	43,8	27 266	30 526	—	—	—	—
		Kina	»	13,1	40,8	7 178	21 828	—	—	—	—
		USA	»	128,4	89,3	85 099	62 218	0,0	0,2	1	171
		Cuba	»	13,7	13,4	7 673	7 373	—	—	—	—
		Argentina	»	24,2	9,5	14 358	5 530	—	—	—	—
		Australien	»	26,4	19,1	15 505	11 647	—	—	—	—
		Fören Arabrepubl	»	4,3	9,0	2 314	5 369	—	—	—	—
		Övriga	»	158,0	141,6	96 906	86 212	1,7	1,8	824	1 147
		Samtliga	»	1 747,4	1 771,6	1 146 331	1 150 962	1,7	2,1	838	1 398
251.8	Sulfitmassa, an- nan än dissolving- massa (torrtänkt vikt) <i>Sulphite pulp excl. dissolving grades (air dry weight)</i>	Danmark	»	25,8	23,8	14 879	14 767	—	0,0	—	3
		Förbundsrepubl									
		Tyskland	»	86,5	64,4	59 795	43 965	0,0	0,0	1	5
		Nederlanderna	»	91,7	85,7	58 988	53 598	—	—	—	—
		Belgien	»	46,9	44,6	32 132	30 328	—	—	—	—
		Storbritannien	»	279,0	227,2	181 940	144 538	—	0,0	—	26
		Frankrike	»	129,0	106,8	88 404	72 948	—	—	—	—
		Spanien	»	50,5	38,4	32 882	24 946	—	—	—	—
		Italien	»	163,7	141,4	107 800	91 742	—	—	—	—

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
		Schweiz	1 000 ton	22,2	26,0	15 452	17 801	—	—	—	—
		Grekland	»	33,4	28,2	21 966	19 194	—	—	—	—
		Kina	»	22,6	74,1	13 874	45 457	—	—	—	—
		USA	»	43,4	34,8	27 971	22 494	—	0,0	—	—
		Övriga	»	117,5	117,7	75 035	75 019	0,4	1,9	129	447
		Samtliga	»	1 112,2	1 013,1	731 118	656 848	0,4	1,9	130	483
641.1	Tidningspapper <i>Newsprint</i>	Danmark	ton	30 435	37 686	20 165	24 879	—	—	—	—
		Förbundsrepubl									
		Tyskland	»	144 999	117 053	101 417	83 018	—	—	—	—
		Nederländerna	»	26 342	30 966	18 028	21 820	—	—	—	—
		Storbritannien	»	42 967	52 075	28 813	35 067	—	—	—	—
		Frankrike	»	38 771	38 440	26 807	26 241	—	—	—	—
		Spanien	»	15 670	9 792	10 308	6 428	—	—	—	—
		Portugal	»	17 622	13 660	11 041	8 413	—	—	—	—
		Italien	»	2 453	4 461	1 641	2 979	2 441	2 463	1 505	1 702
		Argentina	»	42 075	35 569	28 070	23 280	—	—	—	—
		Australien	»	12 738	14 556	8 541	9 786	—	—	—	—
		Övriga	»	53 074	68 613	36 513	44 761	—	—	—	—
		Samtliga	»	427 146	422 871	291 344	286 672	2 441	2 463	1 505	1 702
641.2	Annat tryck- och skrivpapper <i>Printing and writing paper</i>	Danmark	»	23 688	26 638	30 023	34 386	1 530	1 967	2 587	3 156
		Finland	»	98	156	392	529	1 571	722	1 785	1 129
		Sovjetunionen	»	3 152	22 565	3 665	23 142	—	—	—	—
		Förbundsrepubl									
		Tyskland	»	29 913	18 429	24 512	15 885	6 337	6 919	13 467	14 136
		Nederländerna	»	5 975	4 439	5 470	4 189	123	75	436	152
		Belgien Luxemb	»	13 879	11 535	10 380	8 645	618	519	2 220	1 733
		Storbritannien	»	15 791	41 136	17 157	39 302	108	265	276	469
		Frankrike	»	9 194	10 795	7 199	8 467	15	3	76	11
		Schweiz	»	3 834	8 069	6 563	12 902	0	6	1	18
		Indien	»	7 642	7 862	7 105	7 510	—	1	—	2
		Brasilien	»	4 974	4 435	4 418	4 601	—	—	—	—
		Australien	»	15 653	15 355	12 776	12 450	—	—	—	—
		Övriga	»	50 729	42 912	53 990	48 576	184	402	446	802
		Samtliga	»	184 522	214 326	183 650	220 584	10 486	10 879	21 294	21 608
641.3—5	Annat papper och 7—9 papp <i>Other paper and paperboard</i>	Norge	»	10 949	11 264	16 705	16 414	1 668	2 597	2 285	2 861
		Danmark	»	105 215	100 016	104 366	102 902	4 030	6 856	4 772	7 827
		Finland	»	2 212	673	4 846	2 166	10 910	16 828	19 487	27 259
		Förbundsrepubl									
		Tyskland	»	320 633	273 228	280 492	246 775	7 586	8 331	11 738	13 170
		Nederländerna	»	111 762	115 352	105 593	102 049	3 534	3 971	9 369	10 868
		Belgien Luxemb	»	68 019	66 285	57 864	55 863	3 307	2 986	4 325	3 881
		Storbritannien	»	315 490	351 153	297 822	336 163	1 786	2 521	7 897	10 399
		Frankrike	»	145 450	140 514	128 339	121 559	268	763	991	1 733

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
		Italien	ton	58 193	57 684	51 909	49 304	168	160	555	523
		Schweiz	»	29 147	32 557	37 081	45 353	106	279	814	976
		Österrike	»	16 603	17 735	17 438	19 436	437	411	836	839
		Grekland	»	13 355	14 393	12 231	13 580	—	0	—	0
		USA	»	34 073	28 491	32 306	28 818	3 975	4 607	12 329	14 298
		Sydafrika	»	16 373	18 561	18 893	20 975	—	—	—	—
		Övriga	»	176 696	166 661	191 130	189 555	327	1 514	1 128	1 430
		Samtliga	»	1 424 170	1 394 567	1 357 015	1 350 912	38 102	51 824	76 526	96 064

Tabell 41 a Sammansättning, medelpris mm för stämplingsposter sålda på rot från privatskogar avverkningssäsongen 1966/67.

Composition, average prices obtained etc. of standing timber on forests in the cutting year 1966/67.

Län eller ländsel County	Under- I medeltal per rotförsäljning sökt Average per sale of standing timber											
	rot- försälj- ningar No. of sales of stand- ing timber	antal träd No. of trees	kubikmassa m³sk	volume			medelvolym m³sk/träd average volume per tree m³sk				medel- pris i ter- rägen m³sk km	betalt körväg pris per dis- tance m³sk Sw. cr.
				tall pine	gran spruce	löv broad- leaved	tall pine	gran spruce	löv broad- leaved	samtal		
Nb lappm	64	4 822	739	64	35	1	0,17	0,13	0,10	0,15	1,1	24,04
kustl	96	8 388	1 036	52	29	19	0,15	0,10	0,11	0,12	0,8	26,03
Vb lappm	80	6 285	1 152	30	67	3	0,21	0,18	0,12	0,18	1,3	18,87
kustl	94	4 342	597	46	44	10	0,18	0,12	0,09	0,14	0,7	27,89
Jtl	110	7 565	1 335	28	69	3	0,22	0,16	0,16	0,18	0,8	19,38
Vnr	89	4 827	956	20	75	5	0,31	0,19	0,14	0,20	0,9	26,85
Gvl	64	4 149	921	41	52	7	0,30	0,19	0,18	0,22	0,7	32,73
Kpb	101	4 042	828	51	47	2	0,26	0,17	0,14	0,20	0,6	31,94
Vrm	73	3 946	918	35	58	7	0,29	0,21	0,17	0,23	0,8	33,09
Ör	45	1 278	432	37	57	6	0,42	0,32	0,21	0,34	0,3	36,58
Vstm	42	2 255	498	35	46	19	0,30	0,21	0,16	0,22	0,6	30,06
Ups	68	973	363	44	50	6	0,60	0,30	0,20	0,37	0,7	37,51
Sth	30	1 940	579	43	50	7	0,40	0,27	0,16	0,30	0,5	33,47
Sdm	39	1 374	531	40	54	6	0,49	0,38	0,19	0,39	0,3	33,00
Ög	50	1 392	560	39	55	6	0,52	0,40	0,17	0,40	0,3	36,27
Skb	43	818	363	45	50	5	0,58	0,40	0,19	0,44	0,3	40,81
Äbg	80	1 484	494	27	70	3	0,40	0,33	0,16	0,33	0,4	37,63
Jkp	76	1 139	382	29	67	4	0,43	0,32	0,17	0,34	0,3	41,72
Irb	60	847	347	33	67	0	0,43	0,40	0,17	0,41	0,3	44,41
Klm	79	1 259	549	51	46	3	0,49	0,43	0,16	0,44	0,2	43,32
Gtl	33	1 174	291	71	28	1	0,28	0,19	0,12	0,24	0,3	23,64
Gbg	24	911	317	12	82	6	0,36	0,36	0,20	0,35	0,5	34,55
Hl	40	710	317	28	70	2	0,43	0,47	0,19	0,45	0,2	42,76
B1	23	1 295	475	17	67	16	0,54	0,43	0,18	0,37	0,2	35,11
Krs	22	885	321	39	61	—	0,41	0,34	—	0,36	0,2	37,70
Mlm	uppgifter saknas											
Norrland	597	5 950	981	37	56	7	0,20	0,16	0,12	0,16	0,9	24,04
Svealand	398	2 579	637	42	52	6	0,32	0,22	0,15	0,25	0,6	33,18
Götaland	530	1 129	423	37	59	4	0,44	0,37	0,17	0,37	0,3	39,42
Hela riket	1 525	3 622	724	38	56	6	0,30	0,24	0,14	0,25	0,6	31,05
1965/66	1 578	3 225	658	38	57	5	0,31	0,24	0,15	0,25	0,7	35,49
1964/65	1 591	2 995	621	42	54	4	0,32	0,23	0,14	0,26	0,9	34,96
1963/64	1 622	2 326	485	42	54	4	0,30	0,21	0,15	0,24	0,9	32,23
1962/63	1 489	1 600	370	44	52	4	0,29	0,21	0,13	0,23	0,9	31,17
1961/62	1 667	1 980	425	43	52	5	0,27	0,19	0,14	0,21	0,9	33,14
1960/61	1 688	1 785	380	43	52	5	0,27	0,19	0,14	0,21	0,9	34,70
1959/60	1 572	1 624	335	41	56	3	0,26	0,19	0,15	0,21	0,9	31,12
1958/59	1 291	1 185	262	45	53	2	0,28	0,19	0,14	0,22	1,0	28,72
1957/58	1 596	1 691	313	46	50	4	0,23	0,16	0,12	0,19	1,0	34,93
1956/57	1 500	1 877	320	39	57	4	0,22	0,15	0,12	0,17	1,0	31,44

Tabell 41 b Sammansättning, medelpris mm för stämplingsposter sålda på rot från privatskogar avverkningsårsäsongen 1967/68

Composition, average prices obtained etc. of standing timber on forests in the cutting year 1967/68

Län eller länsdel <i>County</i>	Under- sökt antal	I medeltal per rotförsäljning <i>Average per sale of standing timber</i>										medel- betalt i ter- rängen km	körväg pris per m³sk			
		rot- förför- sälj- ningars <i>No. of sales of stand- ing timber</i>	antal <i>No. of trees</i>	kubikmassa <i>volume</i>			medelvolym m³sk/träd <i>average volume per tree m³sk</i>									
				tall <i>tall</i>	gran <i>spruce</i>	löv <i>broad- leaved</i>	tall <i>pine</i>	gran <i>spruce</i>	löv <i>broad- leaved</i>	samt <i>all</i>						
Nb lappm kustl	58	4 954	933	80	19	1	0,21	0,14	0,09	0,19	1,0	22,24				
Vb lappm kustl	124	6 053	762	52	28	20	0,16	0,10	0,10	0,13	0,8	22,13				
Jtl	56	4 915	933	31	67	2	0,22	0,18	0,10	0,19	1,4	19,11				
Vnr	59	3 611	553	38	52	10	0,20	0,14	0,09	0,15	0,8	24,17				
Gvl	69	6 620	1 227	29	67	4	0,26	0,17	0,15	0,19	0,6	18,06				
Kpb	65	5 094	1 150	16	73	11	0,31	0,21	0,23	0,22	1,0	17,61				
Vrm	59	3 650	930	36	55	9	0,36	0,22	0,22	0,25	0,6	27,95				
Ör	87	3 567	784	51	47	2	0,29	0,18	0,14	0,22	0,7	27,30				
Vstm	45	2 337	635	33	64	3	0,40	0,24	0,20	0,27	1,0	27,82				
Ups	27	1 823	639	48	46	6	0,51	0,29	0,19	0,35	0,4	31,54				
Sth	33	3 220	644	35	37	28	0,38	0,20	0,13	0,20	0,6	26,25				
Sdm	26	852	331	35	60	5	0,54	0,34	0,28	0,39	0,5	29,07				
Krb	19	1 557	443	44	48	8	0,47	0,25	0,14	0,28	0,5	24,83				
Klm	14	2 552	1 200	41	55	4	0,60	0,43	0,23	0,47	0,2	32,32				
Ög	46	1 198	547	40	55	5	0,59	0,43	0,21	0,46	0,3	33,29				
Skb	28	1 170	591	37	60	3	0,65	0,48	0,19	0,51	0,3	37,55				
Äbg	77	1 313	529	24	73	3	0,47	0,40	0,19	0,40	0,4	33,00				
Jkp	84	1 172	429	32	66	2	0,49	0,35	0,14	0,37	0,4	38,93				
Gtl	60	657	297	40	60	0	0,49	0,43	0,14	0,45	0,2	41,69				
Gbg	32	1 087	304	69	22	11	0,34	0,21	0,12	0,28	0,3	37,88				
Hl	19	1 196	384	14	83	3	0,37	0,32	0,18	0,32	0,4	25,74				
Bl	35	861	400	20	79	1	0,43	0,48	0,26	0,46	0,2	27,26				
Krs	13	1 113	588	22	78	0	0,58	0,52	0,28	0,52	0,1	40,24				
Mlm	14	457	240	24	76	0	0,61	0,50	0,43	0,52	0,1	38,55				
	uppgifter saknas												37,60			
Norrland	490	5 162	912	40	51	9	0,21	0,17	0,13	0,18	0,9	21,13				
Svealand	251	2 623	674	44	50	6	0,36	0,22	0,15	0,26	0,6	28,16				
Götaland	478	1 096	456	35	62	3	0,49	0,40	0,18	0,42	0,3	36,17				
Hela riket	1 219	3 180	704	40	54	6	0,34	0,25	0,15	0,28	0,6	27,75				
1966/67	1 525	3 622	724	38	56	6	0,30	0,24	0,14	0,25	0,6	31,05				
1965/66	1 578	3 225	658	38	57	5	0,31	0,24	0,15	0,25	0,7	35,49				
1964/65	1 591	2 995	621	42	54	4	0,32	0,23	0,14	0,26	0,9	34,96				
1963/64	1 622	2 326	485	42	54	4	0,30	0,21	0,15	0,24	0,9	32,23				
1962/63	1 489	1 600	370	44	52	4	0,29	0,21	0,13	0,23	0,9	31,17				
1961/62	1 667	1 980	425	43	52	5	0,27	0,19	0,14	0,21	0,9	33,14				
1960/61	1 638	1 785	380	43	52	5	0,27	0,19	0,14	0,21	0,9	34,70				

Tabell 42 Domänverkets medelpriser vid försäljning av rotposter 1962—1967
Average prices obtained by the Forest Service for wood sold on root 1962—1967

Mått enhet: Kr per m³sk
Unit of measurement: Kr per m³sk

Område <i>Region</i>	Försäljningsår <i>Selling year</i>					
	1962	1963	1964	1965	1966	1967
Norrland och Dalarna						
enl försäljningslängd <i>listed</i>	21,82	26,58	34,51	34,47	28,71	26,00
allt å rot sålt virke <i>all wood sold on root</i>	18,53	21,55	27,45	25,24	26,22	23,18
Övriga Sverige						
enl försäljningslängd <i>listed</i>	41,38	43,36	49,80	47,65	43,53	41,44
allt å rot sålt virke <i>all wood sold on root</i>	38,83	40,27	46,67	44,93	42,48	39,92
Hela riket						
<i>Entire country</i>						
enl försäljningslängd <i>listed</i>	32,97	36,18	43,76	42,74	37,17	35,77
allt å rot sålt virke <i>all wood sold on root</i>	28,70	31,08	37,49	35,54	33,03	30,88

Tabell 43 Rånettovärden för virkesuttagen å kronoskogar 1960—1967. Län
Net value of wood cut in State forests in 1960—1967. Counties

Län <i>County</i>	Mått enhet: kr pr m³sk. <i>Unit of measurement: kr pr m³sk.</i>							
	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967
Nb	14:86	18:51	16:93	12:62	13:87	12:65	12:54	10:76
Vb	20:21	24:14	22:77	18:53	20:84	21:60	19:12	16:05
Jtl	14:84	19:30	17:49	13:30	14:88	15:81	14:26	12:97
Vnr	15:95	19:58	20:33	13:77	14:95	20:68	18:00	12:78
Gvl	21:70	23:87	21:06	21:12	23:94	25:44	25:10	19:44
Kpb	25:13	29:78	27:21	24:78	26:07	32:11	30:09	27:82
Vrm	32:16	33:47	28:58	27:60	33:93	33:06	34:63	31:48
Ör	25:89	23:97	29:63	24:93	28:39	34:24	31:16	29:32
Vstm	23:81	28:75	27:13	24:12	29:46	34:09	32:88	26:42
Ups	25:67	35:16	28:58	21:95	27:32	32:47	28:40	26:33
Sth	24:09	28:19	26:13	20:89	26:73	32:89	28:66	11:19
Sdm	35:91	37:48	34:70	33:30	33:87	39:81	36:86	50:67
Ög	36:82	36:85	34:00	31:97	36:96	39:30	37:35	34:55
Skb	36:44	40:14	37:55	33:14	40:44	43:04	39:29	33:49
Äbg	35:15	38:21	34:59	32:87	37:39	38:99	35:15	33:24
Jkp	42:75	45:61	37:23	38:94	43:42	41:75	39:39	36:27
Krb	41:08	43:35	38:16	34:61	40:69	43:18	36:10	38:27
Klm	40:96	38:79	36:21	37:94	40:18	41:63	37:93	36:76
Gtl	21:25	21:17	22:55	15:33	20:59	34:46	27:25	26:40
Gbg	23:20	27:44	22:11	22:47	24:35	26:82	27:66	24:83
Hl	35:16	35:93	34:44	30:47	33:73	34:99	30:84	29:67
Bl	39:37	42:22	36:63	37:96	40:18	43:35	36:58	32:28
Krs	38:18	38:80	35:64	34:20	36:67	39:23	33:92	28:62
Mlm	44:60	43:20	39:53	32:73	36:20	37:26	34:93	23:52
Riket <i>Entire country</i>	23:38	26:45	24:36	21:21	24:03	25:80	23:47	20:92

Tabell 44 a Bruttopriser för avverkningssäsongen 1966/67
Sågtimmer av furu och gran

Gross prices during the felling-season 1966/67. Coniferous timber

Anm Följande priser har gällt för obarkat timmer av o/s kvalitet vid angiven leveransplats. Lokala och temporära pristillägg har förekommit i viss omfattning. Då olika priser har tillämpats för halvtumsklasser avses här den första i resp tumklass

Flodområde, län Region	Medel- längd Average length	Träd- slag Species	Brutto priser i öre per f ³ to. (Ljusnan per f ³ fl)										Ändring av priserna för andra kvalitéer än o/s i % ¹ Change of prices for other qualities than o/s in %			
			5"	6"	7"	8"	9"	10"	11"	12"	13" o grövre	Avdrag för V	Avdrag för VI	Tillägg för S-timme		
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Torneälven-Ljungan ² fritt utskilt	16'	t	—	170	229	260	281	295	316	325	325	325	35	—	25	
	16,5'	g	—	—	187	226	243	246	249	249	249	249	25	—	—	
	»	t	—	205	260	290	308	320	340	348	348	348	—	—	—	
	»	g	—	—	225	260	273	275	277	277	277	277	—	—	—	
Ljusnan fritt Marmen	16'	t	—	—	215	240	260	280	300	310	310	310	30	—	20	
	16'	g	—	—	190	210	220	230	240	240	240	240	25	—	—	
Gvl Gästrikland bilyväg	15'	t	—	—	250	275	305	325	345	360	360	360	32	50	30	
	15'	g	—	—	230	240	250	250	250	250	250	250	20	40	—	
Kpb huvudälv	15'	t	—	—	247	277	312	337	357	372	372	372	32	50	30	
	15'	g	—	—	223	238	253	258	258	258	258	258	20	40	—	
Vrm	» bilväg	15'	t	—	247	272	302	322	342	357	357	357	32	50	30	
		15'	g	—	—	223	233	243	243	243	243	243	20	40	—	
	»	15'	t	—	—	269	290	304	309	314	318	318	30	—	30	
		15'	g	—	—	249	260	264	269	274	278	278	20	—	—	
Ör	»	14,5'	t	—	—	250	270	290	310	325	345	345	345	31	50	40
		15'	g	—	—	220	230	235	245	250	255	250	245	15	38	—
Vstm	»	14,5'	t	—	—	257	277	297	317	332	352	352	352	31	50	40
		15'	g	—	—	223	233	243	248	258	263	258	258	15	38	—

¹ Avser 8" timmer där procentsatserna varierar efter diametern.

² Den första prisserien för tall resp gran avser enbart toppeylinderns volym. Därutöver utgick 110 öre per f³ mantelvolym. I den andra serien är mantelvolymens värde inräknat i f³to-priset enligt grunderna för stockprisnotors konstruktion. Tilläggs- och avdragsprocenterna för annan kvalitet än o/s gäller enbart på priserna i den första serien.

1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Ups	bilväg	14'	t	—	255	275	290	310	330	350	350	350	33	52	38	
		15'	g	—	215	225	230	240	250	250	250	220	20	39	—	
Sth	Sdm	»	14'	t	235	250	265	280	295	310	325	325	325	34	52	36
		15'	g	210	215	220	225	230	235	235	235	220	20	40	—	
Ög		»	14'	t	215	235	265	290	300	325	335	345	345	30	50	35
		14'	g	190	210	225	235	245	250	255	245	245	15	40	—	
Skb		»	14'	t	275	290	299	305	311	317	326	326	326	30	50	30
		14'	g	218	230	237	242	247	252	259	242	242	15	40	—	
Äbg,	Dal	n:a	15'	t	—	252	273	292	297	306	310	310	310	30	—	30
		bilväg	15'	g	—	242	248	262	267	276	280	280	280	20	—	—
Gbg	o	Abg Dal s:a	13—14'	t	—	230	240	255	265	270	270	270	260	25	50	30
		bilväg	14'	g	—	205	220	230	240	250	250	250	245	25	50	—
Äbg,	Västergötl	o Hl	13'	t	210	230	260	285	295	315	325	335	335	30	40	35
		bilväg	14'	g	197	217	232	242	252	257	262	252	237	15	40	—
Jkb		»	13'	t	215	235	265	290	300	225	335	345	345	25	40	40
			13,5'	g	200	220	235	245	255	260	265	255	255	15	35	—
Krb,	Klm,	Bj	13'	t	225	245	275	300	310	335	345	355	355	30	50	35
		bilväg	13,5'	g	200	220	235	245	255	260	265	255	255	15	40	—
Gtl		»	14'	t	200	215	230	245	260	275	290	290	290	33	57	—
			14'	g	185	190	195	200	205	210	210	210	210	20	43	—
Krs		»	12,5'	t	200	220	251	275	286	305	316	325	325	25	40	40
			13,5'	g	200	220	235	240	250	255	260	260	15	35	—	
Mlm		»	12,5'	t	192	211	241	264	275	293	304	313	313	25	40	40
			13,5'	g	200	220	235	240	250	255	260	260	15	35	—	

Tabell 44 b Brutto priser för avverkningssäsongen 1967/68
Sågtimmer av furu och gran

Gross prices during the felling-season 1967/68. Coniferous timber

Anm Följande priser har gällt för obarkat timmer av o/s kvalitet vid angiven leveransplats. Lokala och temporära pristillägg har förekommit i viss omfattning. Då olika priser tillämpas för halvtumsklasser avses här den första i resp tumklass

Prisområde Region	Medel- längd Average length	Trädslag Species	Brutto priser i öre per f3t o/s kvalité (Ljusnan per f3fl) Gross prices in öre per f3t o/s quality										Ändring av priserna för andra kvalitéer än o/s i % Change of prices for other qualities than o/s in %			
			5"	6"	7"	8"	9"	10"	11"	12"	13" och grövre	Avdrag för V	Avdrag för VI	Tillägg för S- timmer	14	15
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
Torneälven-Ljungan fritt urskiljt	16' 16,5'	t g	— —	249 —	277 224	296 239	308 240	328 241	336 241	336 241	336 241	35 30	— —	20		
Ljusnan Hälsinglan bilväg ^a	** »	t g	— —	200 165	230 190	250 200	270 210	290 210	295 210	295 210	295 210	35 30	50 50	20		
Gvl Gästrikland bilväg	15' »	t g	— —	235 205	265 205	285 215	310 215	330 220	350 220	350 220	350 220	42 30	60 44	20		
Kpb huvudälvd	15' »	t g	— —	230 200	265 205	295 220	325 225	345 235	365 235	365 235	365 235	42 30	60 44	20		
	bilväg	t g	— —	230 200	260 200	285 210	310 210	330 220	350 220	350 220	350 220	42 30	60 44	20		
Vrm bilväg	» »	t g	— —	240 214	260 225	280 229	305 234	330 239	350 243	350 233	350 233	35 25	— —	30		
Ör Vstm	» 14,5' 15'	t g	— —	245 190	265 210	285 215	305 225	320 230	340 225	340 215	340 205	39 23	61 49	20		
Ups	» 14' 15'	t g	240 185	255 195	275 205	290 215	305 220	320 225	340 225	340 220	340 210	43 26	59 44	42		
Sth Sdm	» 14' 15'	t g	235 180	250 190	265 195	280 205	295 210	310 210	325 205	325 200	325 190	45 27	61 46	—		
Ög	» 14'	t g	210 170	230 180	260 205	285 215	295 220	320 225	330 225	340 215	340 200	35 21	58 44	36		

¹ Avser 8"-timmer där procentsalserna varierat efter diametern.

² Grundpriser. Avdrag görs sedan för olika transportområden.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Skb	bilväg	14'	t	273	288	297	303	309	315	324	324	324	40	60	30
		14'	g	191	201	208	212	216	220	227	212	212	20	50	—
Äbg Dal n:a »		15'	t	—	240	260	280	305	330	350	350	350	35	—	—
Äbg Dal s:a o Gbg		»	g	—	214	225	229	234	239	243	233	233	25	—	—
	13'—14'		t	—	225	235	250	260	265	265	265	255	30	50	30
		14'	g	—	195	205	210	215	225	225	225	215	30	50	—
Äbg Västerg III		13'	t	210	230	260	285	295	310	320	330	330	35	61	35
		14'	g	180	195	210	220	230	230	230	230	195	20	50	—
Jkp	»	13'	t	215	235	265	290	300	320	335	345	345	35	60	40
		13,5'	g	190	205	220	230	240	240	240	240	240	20	50	—
Klm Krb	»	13'	t	220	240	270	295	305	330	340	350	350	24	56	35
		13,5'	g	180	190	215	225	230	235	235	225	225	20	42	—
GtI	»	14'	t	190	205	220	235	250	265	280	280	280	38	57	—
		14'	g	165	175	180	190	195	195	190	185	175	26	47	—
B1	»	13'	t	210	230	260	285	295	320	330	330	330	35	54	35
		13,5'	g	190	195	215	225	235	240	245	240	220	17	42	—
Krs	»	12,5'	t	185	205	235	260	270	285	295	300	300	33	50	42
		13,5'	g	190	200	210	220	230	235	240	240	230	14	40	—
Mlm ³	»	12,5'	t	180	200	230	255	265	285	295	300	300	33	50	—
		13,5'	g	190	200	210	220	230	235	240	240	230	14	40	—

³ På grund av överskott av virke, förorsakat av stormfällningen i oktober 1967, har lägre priser tillämpats i slutet av säsongen.

Tabell 45 a Brutto priser för avverkningssäsongen 1966/67. Massaved
Gross prices during the felling-season 1966/67. Pulpwood

Anm Följande priser har gällt för prima kvalitet av resp trädslag. För sekunda kvalitet har kubikmeterpriset varit ca 30% lägre.

Flodområde, län Region	Mått- enhets- enhet Unit used	Virkes- längd Length of logs	Brutto priser i kr per måttenhet Gross prices in Sw.cr. per unit				
			tall pine	gran spruce	björk birch		
			hb	ob	hb	oh	ob
<i>Mätning i fast mätt</i>							
Torneälven-Ljungan							
Ljusnan, fritt utskiljt	f³tr	fall,	1:60	1:45	1:67	1:52	1:45 ¹
fritt Marmen	f³fl	10.5'	1:74	1:58	1:84	1:67	—
Vrm huvudälv	f³mi	fall	1:70	..	1:82	..	—
Vrm bilyväg	»	»	1:63	..	1:75
Gbg o. Abg, Dal	»	»	1:63	..	1:75
<i>Mätning i travat mätt</i>							
Nb fritt fabrik	m³t	3 m	..	30:00	..	31:40	..
Gvl, Hälsingland »	»	»	43:75	34:19	46:25	36:12	26:50
Gvl, Gästrikland fritt bilyväg	»	»	39:50	29:00	43:75	33:00	21:50
Kpb, huvudälv	»	»	41:00	30:50	45:25	34:50	..
n:a delen bilyväg	»	»	38:00	27:50	42:25	31:50	19:75
s:a delen	»	»	39:50	29:00	43:75	33:00	21:50
Vrm	»	»	40:75	30:00	44:50	33:75	22:00
Vstm, n:a	»	»	39:50	29:00	43:75	33:00	21:50
» s:a	»	»	40:75	29:75	44:50	33:75	21:50
Ups, n:a	»	»	39:50	29:00	43:75	33:00	21:50
» s:a	»	»	39:50	29:00	44:50	33:75	21:50
Sth, Uppl	»	»	39:50	29:00	44:50	33:75	21:50
» Södermört	»	»	40:75	29:75	44:50	33:75	21:50
Sdm	»	»	40:75	29:75	44:50	33:75	21:50
Ög, Skb, Ähg, Västerg.	»	»	40:75	29:75	44:50	33:75	21:25
Jkp, Krb, Klm, Hl, Bl	»	»	40:75	29:75	44:50	33:75	21:25
Gtl	»	2 m	37:75	27:00	45:50	33:75	..
Gbg	»	3 m	40:75	30:00	44:50	33:75	25:75 ²
Krs, Mlm	»	2 m	41:75	30:75	45:50	33:75	22:25

¹ Fritt fabrik.

² För randbarkad ved.

**Tabell 45 b Brutto priser för avverkningssäsongen 1967/68. Massaved
Gross prices during the felling-season 1967/68. Pulpwood**

Anm Följande priser har gällt för prima kvalitet av resp trädslag. För sekunda kvalitet har kubikmeterpriset varit 20—30 % lägre.

Flodområde, län <i>Region</i>	Mått- enhets- het <i>Unit used</i>	Virkes- längd <i>Length of logs</i>	Brutto priser i kr per mättenhet <i>Gross prices in Sw.cr. per unit</i>							
			tall pine	gran spruce	björk birch	hb	ob	hb		
<i>Mätning i fast mått</i>										
<i>Torneälven-Ljungan</i>										
Ljusnan,	fritt utskiljt	f ³ tr	fall	1:41	1:26	1:45	1:30	1:28 ¹		
Vrm	fritt fabrik	f ³ fl	10,5'	1:55	1:40	1:61	1:46	..		
Vrm o Äbg, Dal	huvudälv	f ³ mi	fall	1:45	..	1:52	..	—		
Gbg	bilväg	»	»	1:38	..	1:45		
		»	»	1:38	..	1:45		
<i>Mätning i travat mått</i>										
Gvl, Hälsingland	fritt fabrik	m ³ t	3 m	38:75	30:10	40:25	31:39	25:00		
Gvl, Gästrikland	fritt bilväg	»	»	34:50	25:00	37:00	27:00	20:00		
Kpb,	huvudälv	»	»	36:00	26:50	38:50	28:50	..		
n:a delen	bilväg	»	»	33:00	23:50	35:50	25:50	18:50		
s:a delen	»	»	»	34:50	25:00	37:00	27:00	20:00		
Vrm	»	»	»	34:50	25:00	37:00	27:00	20:00		
Vstm, Ör	»	»	»	34:50	25:00	37:00	27:00	20:00		
Ups	»	»	»	34:50	25:00	37:00	27:00	20:00		
Sth	»	»	»	34:50	25:00	37:00	27:00	20:00		
Sdm	»	»	»	34:50	25:00	37:00	27:50	20:00		
Ög	»	»	»	35:25	25:50	37:00	27:00	20:00		
Skb	»	»	»	34:50	25:00	37:00	27:00	20:00		
Äbg	»	»	»	35:00	25:50	37:00	27:00	20:00		
Jkp	»	»	»	35:25	25:75	38:80	29:25	20:00		
Krb, Klm, Hl, Bl	»	»	2 o 3 m	35:25	25:75	37:00	27:00	20:00		
Gtl	»	»	2 m	32:50	22:50	37:00	27:00	..		
Gbg	»	»	3 m	34:50	25:00	37:00	27:00	..		
Krs	»	»	2 o 3 m	36:75	25:75	37:75	27:00	20:00		
Mlm	»	»	»	..	25:00	..	27:00	..		

¹ Fritt fabrik.

Tabell 46 Avverkningskostnader¹ i kronor per m³sk 1965/66 och 1966/67. Län
Felling costs in Sw. cr. per m³sk during the season 1965/66 and 1966/67. Counties

1965/66				1966/67				
Län County	Hugg- ning <i>Cutting</i>	Körning Trans- port	Gemen- samma kostn <i>Common costs</i>	Summa <i>Total</i>	Hugg- ning <i>Cutting</i>	Körning Trans- port	Gemen- samma kostn <i>Common costs</i>	Summa <i>Total</i>
Nb	10,90	7,20	6,60	24,70	10,90	7,50	5,50	23,90
Vb	11,00	7,40	6,80	25,20	11,50	8,10	5,80	25,40
Jtl	11,80	8,10	5,80	25,70	13,60	8,50	5,60	27,70
Vnr	11,30	7,60	5,70	24,60	11,20	8,30	4,90	24,40
Gvl	10,10	7,70	6,50	24,30	10,20	7,80	5,30	23,30
Kpb	10,90	8,40	7,00	26,30	10,10	8,00	6,10	24,20
Vrm	10,70	8,70	6,50	25,90	10,90	8,40	5,50	24,80
Ör	10,80	8,80	5,50	25,10	10,10	8,60	5,00	23,70
Vstm	10,10	9,00	5,80	24,90	9,30	8,90	4,60	22,80
Ups	10,20	8,30	5,40	23,90	10,50	7,00	6,00	23,50
Sth	10,10	8,20	4,80	23,10	11,50	7,80	3,50	22,80
Sdm	8,90	7,80	5,50	22,20	9,00	8,10	5,40	22,50
Ög	9,00	8,30	5,60	22,90	8,90	7,90	5,20	22,00
Skb	8,80	8,10	6,10	23,00	8,30	8,10	4,50	20,90
Äbg	9,20	7,80	5,00	22,00	9,10	8,30	5,50	22,90
Jkp	8,60	7,80	5,50	21,90	8,10	6,90	5,00	20,00
Krb	9,00	7,40	4,50	20,90	9,20	8,10	3,50	20,80
Klm	7,60	7,80	4,90	20,30	7,50	7,60	5,30	20,40
Gtl	9,10	7,10	5,00	21,20	9,60	6,70	5,40	21,70
Gbg	9,50	8,40	5,20	23,10	9,10	8,40	5,50	23,00
Hl	9,80	7,80	4,50	22,10	10,40	8,70	3,90	23,00
Bl	9,90	8,30	4,60	22,80	10,90	9,20	3,60	23,70
Krs	10,60	8,20	6,20	25,00	10,30	8,70	5,10	24,10
Mlm	9,90	6,70	6,10	22,70	10,20	6,90	6,50	23,60

¹ Avser samtliga kostnader för virkets tillredning och transport i terrängen. Kostnader för lastbilstransporter och flottning ingår inte.

Tabell 47 Exportpriser på sågade barrträvaror och på massa 1961—1967 samt januari—juni 1968

Export prices of coniferous sawnwood and of wood pulp in 1961—1967 and January—June 1968

År Year	Sågade trävaror Sawn timber				Massa Pulp					
	furu 2½" X 7"		gran 2½" X 7"		mekan- isk massa me- chan- ical	sulfit			sulfat	
	o/s	V	o/s	V		blekt <i>bleached</i>	oblekt <i>un-</i> <i>bleach-</i>	blekt <i>bleach-</i> <i>ed</i>	oblekt <i>bleach-</i> <i>ed</i>	
						dissolv- ing ¹ <i>other</i>	annan <i>other</i>	ed	bleach- <i>ed</i>	
kr pr std Sw. cr. per std					kr per ton torrtänkt vikt Sw. cr. per ton dry weight					
1948	620	593	613	593	341	745	694	574	702	535
1961	1 273	974	1 034	933	333	860	714	596	713	563
1962	1 210	929	993	894	333	793	649	542	658	505
1963	1 227	963	1 025	923	334	787	657	549	665	538
1964	1 303	1 083	1 142	1 050	328	859	710	589	718	586
1965	1 362	1 160	1 222	1 125	352	883	734	606	734	589
1966	1 372	1 146	1 208	1 044	337	853	695	579	697	569
1967	1 395	1 105	1 155	979	339	840	680	574	690	558
1966										
Jan	1 370	1 160	1 210	1 100	325	875	719	593	714	544
Febr	1 370	1 160	1 210	1 100	345	816	704	596	699	571
Mars	1 365	1 160	1 210	1 090	348	855	703	593	699	577
April	1 365	1 160	1 210	1 075	343	845	710	583	694	569
Maj	1 370	1 160	1 210	1 055	342	853	702	564	701	571
Juni	1 370	1 160	1 210	1 055	333	857	681	587	697	568
Juli	1 370	1 160	1 210	1 055	328	867	693	568	687	570
Aug	1 370	1 160	1 210	1 050	329	844	691	618	696	578
Sept	1 370	1 155	1 210	1 000	340	843	693	558	690	568
Okt	1 370	1 120	1 200	980	341	859	689	585	699	566
Nov	1 385	1 095	1 200	985	336	842	686	566	692	564
Dec	1 390	1 105	1 200	985	341	859	691	579	697	585
1967										
Jan	1 385	1 110	1 170	1 005	341	861	690	597	699	577
Febr	1 385	1 115	1 155	990	347	816	700	588	699	565
Mars	1 390	1 110	1 155	990	346	866	691	579	698	584
April	1 390	1 110	1 155	990	342	837	687	569	696	671
Maj	1 390	1 110	1 155	990	342	838	680	573	699	545
Juni	1 390	1 110	1 150	990	345	850	686	566	689	550
Juli	1 390	1 100	1 150	965	344	843	666	550	685	555
Aug	1 390	1 100	1 150	965	337	852	685	574	684	558
Sept	1 390	1 100	1 150	960	350	820	680	567	687	528
Okt	1 410	1 085	1 155	960	350	838	687	590	691	563
Nov	1 430	1 105	1 155	960	334	836	674	568	678	555
Dec	307	822	657	557	675	544
1968										
Jan	1 435	1 100	1 155	960	326	811	667	552	665	545
Febr	1 440	1 110	1 155	960	347	794	669	566	667	542
Mars	1 435	1 105	1 155	960	359	804	663	550	654	521
April	1 440	1 110	1 155	965	352	804	670	556	659	540
Maj	1 435	1 105	1 155	955	368	817	664	542	652	520
Juni	1 440	1 105	1 155	950	349	805	658	544	653	541

¹ Inklusive sulfatdissolving.

Tabell 48. Genomsnittliga dagsförtjänster för manliga skogsarbetare¹ åren 1965—1967.
kr. (Exkl ersättningar², semesterlön och semesterersättning; kostnader för motorsåg
m m icke frändragna)

Average daily earnings for male forestry workers in 1965—1967, Sw. cr. (Excl. holiday
pay, daily allowances etc.; costs of power saw and other implements not deducted)

Skogsarbetets art <i>Type of forestry work</i>	År <i>Year</i>	Arbetsgivarorganisation <i>Employers' organization</i>				Skogs- och Lantarbets- givare- föreningen <i>The Swedish Association of Employers in Agriculture and Forestry</i>	
		Domänverket <i>State Forest Service</i>		Föreningen Skogsbruks Arbetsgivare <i>The Association of Forestry Employers</i>			
		norra Sverige <i>Northern Sweden</i>	södra Sverige <i>Southern Sweden</i>	huggare m fl <i>Cutters etc.</i>	maskin- arbetare ³ <i>Machinery workers</i>		
Huggning <i>Cutting</i>	1965	77	70	70	83	72	
	1966	85	77	80	79	82	
	1967	95	87	90	100	92	
Skogsvårdsarbete <i>Silvicultural work</i>	1965	67	59	64	67	61	
	1966	75	69	72	68	70	
	1967	79	74	78	81	74	
Maskinarbete <i>Machinery work</i>	1965	75	76	—	75	..	
	1966	84	83	—	83	..	
	1967	92	90	—	95	96	
Övrigt arbete <i>Other work</i>	1965	58	56	55	—	57	
	1966	66	63	60	—	62	
	1967	72	67	67	—	69	
Allt arbete <i>All work</i>	1965	71	65	68	75	69	
	1966	80	73	77	83	78	
	1967	88	81	87	95	88	

¹ Körare med egen häst eller traktor ingår inte. Uppgifter från Domänverket och Skogs- och Lantarbetsgivareföreningen avser skogsarbetare i Åldern 18—66 år, Föreningen Skogsbruks Arbetsgivare: skogsarbetare i Åldern 16—66 år.

² Med ersättningar avses traktamente, färdmedelsersättning och ersättning för hemresor vid bortaliggning enligt skogsavtalet.

³ Huggning och skogsvårdsarbete är kompletteringsarbete för maskinarbetare.

**Tabell 49 Genomsnittliga dagsförtjänster för manliga skogsarbetare¹ år 1967. (Exkl
ersättningar², semesterlön och semesterersättning; kostnader för motorsåg mm inte
frånräknade). Relativ fördelning av antalet skogsarbetare.**

Average daily earnings for male forestry workers in 1967. (Excl. holiday pay, daily allowances etc.; costs of power saw and other implements not deducted). Number of workers in per cent.

Genomsnittlig dags- förtjänst kr <i>Average daily earnings Sw. cr.</i>	Arbetsgivarorganisation		<i>Employers' organization</i>	
	Domänverket <i>State Forest Service</i>		Föreningen Skogsbrukets Arbetsgivare <i>The Association of Forestry Employers</i>	
	norra Sverige <i>Northern Sweden</i>	södra Sverige <i>Southern Sweden</i>	huggare m fl <i>Cutters etc.</i>	maskinarbetare <i>Machinery workers</i>
Under 50	1,3	5,0	3,4	0,2
<i>Less than</i>				
50–60	5,5	12,1	8,3	0,7
60–70	13,2	14,7	13,7	3,3
70–80	18,0	16,5	16,0	12,3
80–90	20,8	19,8	17,5	23,3
90–100	15,4	15,0	14,8	27,6
100–110	12,3	9,8	11,0	18,4
110–120	6,6	4,2	7,6	10,4
120–130	3,3	1,5	3,7	2,6
130 och däröver <i>and more</i>	3,6	1,4	4,0	1,2
Summa	100,0	100,0	100,0	100,0
<i>Total</i>				

¹ Se not 1, tabell 48.

² Se not 2, tabell 48.

³ Uppgifter för Skogs- och Lantarbetsgivareföreningen är inte tillgängliga.

Tabell 50. Genomsnittliga dagsförtjänster för manliga skogsarbetare¹ i olika åldersklasser år 1967, kr. (Exkl ersättningar², semesterlön och semesterersättning; kostnader för motorsåg mm icke frändragna).

Average daily earnings for male forestry workers in 1967 in different age-classes. (Excl. holiday pay, daily allowances etc.; costs of power saw and other implements not deducted). Number of workers in per cent.

Arbetsgivarorganisation		<i>Employers' organization</i>					
Åldersklass <i>Age-class</i>	norra Sverige <i>Northern Sweden</i>	södra Sverige <i>Southern Sweden</i>	Åldersklass <i>Age-class</i>	buggare m fl <i>Cutters etc.</i>	maskin- arbetare <i>Machinery workers</i>	Åldersklass <i>Age-class</i>	samtliga arbetare <i>All workers</i>
18—19	73	69	16—20	80	87	18—20	88
20—29	95	88	21—30	92	95	21—30	93
30—39	94	89	31—40	97	96	31—40	93
40—49	89	85	41—50	90	95	41—50	92
50—59	78	75	51—60	78	88	51—60	81
60—66	71	64	61—66	64	—	61—66	68

¹ Se not 1, tabell 48.

² Se not 2, tabell 48.

Tabell 51 Den förvärvsarbetande befolkningen inom samtliga näringsgrenar samt i skogsbruk 1965¹ enligt folk- och bostadsräkningen 1965. Län.

The economically active population in all industries and in forestry in 1965 according to the 1965 Population and Housing Census. Counties

Län County	Förvärvsarbetande² befolkning Economically active population				
	samtliga näringsgrenar all industries	skogshruk forestry	skogsbruk i % av samtliga näringsgrenar forestry in % of all industries	1960³	1950⁴
Nb	98 896	6 645	6,7	8,1	10,8
Vb	93 108	7 084	7,6	9,4	8,3
Jtl	54 081	5 693	10,5	12,9	11,9
Vnr	116 337	5 896	5,1	7,1	6,6
Gvl	123 723	5 744	4,6	6,7	6,7
Kpb	118 427	6 652	5,6	7,4	8,1
Vrm	122 084	7 204	5,9	7,9	7,2
Ör	117 890	2 824	2,4	3,0	2,4
Vstm	109 437	1 462	1,3	1,8	1,5
Ups	77 917	1 165	1,5	2,1	1,8
Sth	655 056	1 709	0,3	0,3	0,3
Sdm	105 123	1 311	1,2	1,6	1,5
Ög	158 759	2 142	1,3	1,5	1,3
Skb	111 274	1 178	1,1	1,2	0,7
Ähg	184 287	2 104	1,1	1,2	0,7
Jkp	132 137	1 254	0,9	1,1	0,8
Krb	73 500	1 702	2,3	2,4	1,8
Klm	99 163	1 941	2,0	2,3	2,0
Gtl	23 455	91	0,4	0,5	0,2
Gbg	300 700	604	0,2	0,2	0,1
Hl	80 299	590	0,7	0,8	0,6
Bl	64 985	569	0,9	0,8	0,6
Krs	117 570	1 009	0,9	0,9	0,8
Mlm	311 893	529	0,2	0,2	0,2
Riket	3 449 897	67 102	1,9	2,6	2,5
<i>Entire country</i>					
1960 ³	3 244 084	83 264	—	2,6	—
1950 ⁴	3 104 756	77 201	—	—	2,5

¹ Avser läget den 1 november 1965.

² I den förvärvsarbetande befolkningen, som omfattar personer med minst halv normal arbetstid, ingår »medhjälpare», varmed avses familjemedlemmar som biträtt annan person tillhörande samma hushåll i dennes verksamhet.

³ »Folkräkningsveckan» 2–8 oktober 1960.

⁴ 31 december 1950 enl folkräkningen 1950.

Tabell 52 Den förvärvsarbetande befolkningen inom skogsbruket 1965 fördelad efter detaljgrupp till näringsgren samt efter yrkesställning. Enligt folk- och bostadsräkningen 1965¹

The economically active population in forestry in 1965 by sub-group of industry and by status. According to the 1965 Population and Housing Census

Nälingsgrupp <i>Industry group</i>	Företagare <i>Employers</i>		Anställda <i>Employees</i>		Samtliga förvärvsarbetande <i>Total economically active population</i>			
	samtliga all	därav utan an- ställda <i>thereof without em- ployees</i>	samtliga all	därav kvinnor <i>thereof women</i>	män men	kvinnor women	samtliga all	därav med- hjälpande <i>thereof family workers</i>
Skogsvård, kolning <i>Silviculture</i>	192	167	9 166	1 581	7 769	1 589	9 358	22
Skogsavverkning <i>Felling</i>	4 022	3 685	49 308	602	52 697	633	53 330	627
Flottning, virkes- mätning <i>Floating and timber measuring</i>	—	—	4 414	167	4 247	167	4 414	—
Skogsbruk 1965 <i>Forestry</i>	4 214	3 852	62 888	2 350	64 713	2 389	67 102	649
D:o 1960 ²	3 164	..	80 100	..	81 191	2 073	83 264	..
D:o 1950 ³	280	..	76 921	..	76 104	1 097	77 201	..

¹ Avser läget den 1 november 1965.

² »Folkräkningsveckan» 2–8 oktober 1960.

³ 31 december 1950 enl folkräkningen 1950.

Tabell 53 Den förvärvsarbetande befolkningen inom skogsbruket 1965, 1960 och 1950 fördelad efter ålder och kön (endast 1965)

The economically active population in forestry in 1965, 1960 and 1950 by age and sex (only 1965)

Åldersklass <i>Age-group</i>	1965				1960		1950	
	Män <i>Men</i>		Kvinnor <i>Women</i>		Samtliga <i>All</i>		Samtliga <i>All</i>	Samtliga <i>All</i>
	antal <i>number</i>	%	antal <i>number</i>	%	antal <i>number</i>	%	%	%
—19	2 782	4,3	248	10,3	3 030	4,5	7,4	8,5
20—24	3 942	6,1	379	15,7	4 321	6,4	7,5	11,6
25—29	4 644	7,2	229	9,5	4 873	7,2	8,1	12,1
30—34	5 684	8,8	195	8,1	5 879	8,7	9,7	11,2
35—44	14 628	22,5	565	23,4	15 193	22,6	21,8	21,1
45—54	15 875	24,5	475	19,7	16 350	24,3	22,1	17,8
55—64	14 060	21,7	279	11,6	14 339	21,3	18,5	13,0
65—	3 226	5,0	42	1,7	3 268	4,9	4,9	4,6
—30	11 368	17,5	856	35,5	12 224	18,2	23,0	32,2
45—	33 161	51,1	796	33,0	33 957	50,5	45,5	35,4

Tabell 54 Sysselsättningen i skogsbruket åren 1966—1967 vid domänverket och större skogsbolag¹

Number of forest workers in State forests and in the largest companies' forests in 1966 and 1967

Anm: Uppgifterna avser antalet sysselsatta andra tisdagen i angiven månad.

Note: The reports refer to the number of workers employed the second Tuesday by stated month.

Arbetsgivare Employers	Månad och år Month and year	Antal arbetare sysselsatta i Number of workers employed in					
		avverkningsarbete ² <i>logging</i>		skogs- vårds- arbeten ³ <i>silvi- culture</i>	anlägg- nings- arbeten ⁴ <i>construc- tion</i>	samliga <i>all</i>	
		totalt <i>total</i>	därv körning <i>of which hauling</i>				
Domänverket <i>State Forest Service</i>	febr	66	6 926	1 729	16	170	7 112
	»	67	6 557	1 514	20	131	6 708
	maj	66	5 674	1 391	1 221	221	7 116
	»	67	4 936	1 130	1 477	189	6 602
	aug	66	3 320	649	2 602	451	6 373
	»	67	3 422	533	2 040	329	5 791
	nov	66	6 139	1 185	247	245	6 631
	»	67	5 368	1 002	186	212	5 766
Skogsbolagen ⁵ <i>Companies</i>	febr	66	24 000	7 322	17	563	24 580
	»	67	24 222	6 739	28	437	24 687
	maj	66	19 121	4 848	2 491	463	22 075
		67	18 080	4 306	4 091	377	22 548
	aug	66	15 018	2 576	2 498	757	18 273
	»	67	15 098	2 857	2 301	459	17 858
	nov	66	20 901	4 663	633	763	22 297
	»	67	18 852	3 989	788	576	20 216
Summa ⁵ <i>Total</i>	febr	66	30 926	9 051	33	733	31 692
	»	67	30 779	8 253	48	568	31 395
	maj	66	24 795	6 239	3 712	684	29 191
	»	67	23 016	5 436	5 568	566	29 150
	aug	66	18 338	3 225	5 100	1 208	24 646
	»	67	18 520	3 390	4 341	788	23 649
	nov	66	27 040	5 848	880	1 008	28 928
	»	67	24 220	4 991	974	788	25 982

¹ Ursprungligen 54. Till undersökningen i november 1967 inkom uppgifter från 35 företag. Fusioner och andra organisatoriska förändringar har minskat antalet.

² Utsyning, stämpling, huggning, körning samt flottning i egen regi.

³ Hyggesrensning, markberedning, skogsodling, röjning, skogsdikning och plantskolearbeten.

⁴ Skogsvägbyggnad samt uppförande av arhetarbostäder i egen regi.

⁵ Fr o m februari 1964 saknas rapport från de privata företagen. Från och med maj 1964 saknas rapport från ytterligare ett företag, av vars skogsareal ca tre fjärdedelar övergått i annat rapporterande företags ägo och en fjärdedel i icke rapporterande företags.

Tabell 55 Antal i privatskogsbruket utförda dagsverken 1966 och 1967 fördelade efter landsdel på skogsägaren och dennes familjemedlemmar respektive lejd arbetskraft. (Uppräknade tal)

Evaluated numbers of day-works performed during a week in farmers' forests according to the surveys of employment February 1966—November 1967. Main parts of country. Owners with members of their families, hired labour

Anm: Uppgifterna avser antalet dagsverken den vecka i angiven månad då andra helgfria tisdagen infaller (färft tab 54).

Note: The figures refer to the day-works during that week in the stated month when the second working Tuesday falls. (Cf table 54).

Landsdel ¹ Main part of country	Månad och år Month and year	1 000-tal dagsverken ² Number of day-works in 1 000		Procentuell fördelning In per cent	
		utförda av performed by	totalt total	skogsägarna lejd arbets- själva ³ kraft owners hired labour	skogsägarna lejd arbets- själva ³ kraft owners hired labour
		skogsägarna lejd arbets- själva ³ kraft owners hired labour			
Götaland	Febr 1966	61	35	96	64
	1967	129	78	207	62
	Maj 1966	63	54	117	54
	1967	57	60	117	49
	Aug 1966	54	34	88	61
	1967	52	37	89	58
	Nov 1966	70	42	112	62
	1967	53	37	90	51
	Fehr	22	33	55	40
	1967	61	54	115	53
Svealand	Maj 1966	32	37	69	46
	1967	29	43	72	40
	Aug 1966	25	29	54	46
	1967	21	27	48	44
	Nov 1966	40	44	84	48
	1967	27	36	63	43
	Febr 1966	43	21	64	67
	1967	51	29	80	64
	Maj 1966	55	31	86	64
	1967	56	30	86	65
Norrland	Aug 1966	39	16	55	71
	1967	37	19	56	66
	Nov 1966	80	35	115	70
	1967	58	28	86	67
	Febr 1966	124	90	214	58
	1967	240	161	401	60
	Maj 1966	150	122	172	55
	1967	144	132	276	52
	Aug 1966	117	79	196	60
	1967	110	83	193	57
Hela riket Entire country	Nov 1966	190	121	311	61
	1967	138	101	239	58

¹ Götaland omfattar produktionsområdena 1—4, Svealand områdena 5—6 och Norrland områdena 7—8 enligt den områdesindelning som lantbruksstyrelsen begagnar vid den jordbrukskonomiska undersöningen.

² Arhete på rotposter ej medräknat.

³ Jämte familjemedlemmar över 15 år.

Tabell 56 Arbetsförmedlingsverksamheten inom skogsbruket 1965—1967
Labour-exchange activities in forestry in 1965—1967

Månad Month	Lediga platser ¹ Vacancies			Tillsatta platser Placements			Tillsatta platser på 100 lediga No. of placements per 100 vacancies		
	1965	1966	1967	1965	1966	1967	1965	1966	1967
Januari	2 135	1 969	1 818	1 574	1 216	1 402	74	62	77
Februari	1 748	1 675	1 811	1 119	1 022	1 291	64	61	71
Mars	1 263	1 629	1 408	903	1 173	1 007	71	72	72
April	1 398	1 465	1 500	1 116	1 169	1 214	80	80	81
Maj	2 742	2 848	1 937	2 459	2 527	1 742	90	89	90
Juni	1 938	2 163	1 449	1 668	1 920	1 292	86	89	89
Juli	885	822	749	618	546	607	70	66	81
Augusti	1 237	1 294	933	752	754	724	61	58	78
September	1 294	1 593	886	782	844	675	60	53	76
Oktober	1 493	1 735	1 145	966	1 081	814	65	62	71
November	1 756	1 525	1 492	1 236	1 094	1 385	70	72	93
December	1 184	1 105	724	713	722	645	60	65	89
Hela året Whole year	15 925	16 060	13 915	13 906	14 068	12 798

¹ Talem för varje särskild månad anger hela det under månaden disponibla antalet lediga platser, således med inräknande även av dem som kvarstätt aktuella från föregående månad. I talen för hela året har endast de under året nyanmälda lediga platserna inräknats, varav förklaras, att årssiffrorna för lediga platser är mindre än de enskilda månadernas siffror tillsammanslagna.

Tabell 57 Antal arbetsstipendier¹ samt arbetsolyckor² i skogs- och flottningsarbeten 1965. Samtliga arbetsgivare (inkl staten)

Number of working-hours and number of industrial accidents in forest work and floating in 1965. All employers (incl public service)

Näringsgren ³ <i>Bransch of industry</i>	Antal arbets- givare <i>No of em- ployers</i>	1 000-tal arbets- timmar ⁴ <i>Thou- sands of working- hours</i>	Arbetsolyckor ² <i>Industrial accidents at actual work-place</i>			Sjuk- ersätt- nings- dagar ⁵ <i>Sickness benefit days</i>	Genom- snittlig invalidi- tetspro- cent <i>Average percentage of dis- ability</i>
			samtliga fall <i>all cases</i>	därav <i>of which</i>	invalidi- tets- fall <i>cases of disa- bility</i>		
Skogsvård och kolin- <i>Planting and conserva- tion of forests, charcoal burning</i>	218	9 561	363	4	—	8 305	16,3
Skogsavverkning och flottning <i>Logging and floating</i>	19 793	89 956	4 885	75	26	118 286	21,3
Skogs- och flottnings- arbeten, totalt <i>Forestry and floating</i>	20 011	99 517	5 248	79	26	126 591	21,0
Samtliga näringsgrenar <i>All branches of industry</i>	345 286	5 648 675	116 029	1 880	317	2 682 569	21,2

¹ Fr om 1955 anges arbetskraftens omfattning i riks försäkringsverkets olycksfallsstatistik med 1 000-tal arbetsstipendier. Där antalet arbetsstipendier ej varit känt har en under hela året sysselsatt arbetstagare ansetts motsvara 2 150 arbetsstipendier utom för vissa yrkesgrupper med lägre timantal, såsom kontor, skolor och yrken med fem dagars arbetsvecka.

² Sk färdolycksfall ingår icke. Av arbetsolyckor för anledning yrkesskador indelar i tre svårighetsklasser — övergående fall, invaliditetsfall och dödsfall. I antalet olycksfall ingår icke lättare skador, som icke föranlett sjukskrivning efter nitgång av den lagstadgade karenstiden av tre dagar.

³ Fr om 1960 registreras arbetsgivaren endast inom en näringsgren och arbetsgivarens huvudsakliga verksamhet avgör näringsgrenstillhörigheten. Olycksfall, som drabbat den i privat skogsbruket ledda arbetskraften tex i samband med avverkningsarbeten redovisas där för huvudsakligen under jordbruk och boskapsskötsel. Olycksfall som drabbat kontorspersonal anställd hos arbetsgivare härförd tex näringsgrenen »Skogsavverkning» ingår emellertid fr om 1960 också bland skogsavverkningens arbetsolyckor.

⁴ Avser antal arbetsstipendier utförda av arbetstagare anställda hos de försäkringspliktiga arbetsgivare som redovisas i kol »Arbetsgivare».

⁵ I antalet sjukersättningsdagar (dvs exkl karenstagar) har dagar med halv sjukpenning medräknats med halva antalet.

Tabell 58 Antal på grund av arbetsolycksfall förlorade arbetsdagar per 1 000 arbetstimmar (svårhetstal¹) fördelade efter huvudsaklig olycksfallsorsak, antal olycksfall per 1 milj arbetstimmar och antal förlorade arbetsdagar per olycksfall i skogs- och flottningsarbeten 1965. Samtliga arbetsgivare (inkl staten)

Number of working-days lost per 1 000 working-hours (severity rates) for industrial accidents at actual work-place distributed by main cause of accident, number of accidents per 1 million working-hours and number of working-days lost per accident in forest work and floating in 1965. All employers (incl. public service)

Näringsgren Branch of industry	Antal förlorade arbetsdagar per 1 000 arbetstimmar (svårhetstal ¹) fördelade på huvudsaklig olycksfallsorsak No. of working-days lost per 1 000 working-hours (severity rates) distributed by main cause of accident										»Svårhetstal» härrörande från »Severity rates» due to			Antal olycksförlorade arbetsdagar per 1 milj arbetstimmar per 1 milj arbetsarbeten No. of accidents per 1 million working-days lost per 1 million working hours	
	Motor, transplan	Fordon, fartyg, arbetsplan	Handfartyg, verktyg maskin, Vehicle, drivet maskin, maskin, ship, kran, annan lyftanordning	Explosion, (även eld maskin, drivet) redskap fire etc.	Fall, halsning, (eld ed ping Handtool, simple equipment	Fall, sion, slipning, explosion fire etc.	Fällanmål, trampiras	Klämning, el likning, stöt på, stöt mot föring	Lyftning, bärning	Övriga ² liga	Samtidig Total	Sjukdom	Invalidditet	Död	
Skogsvård och kolning <i>Planting and conservation of forests, charcoal burning</i>	0,11	0,24	0,52	—	0,13	0,20	0,01	0,04	0,02	1,28	0,78	0,51	—	38,0	34
Skogsavverkning och flottning <i>Logging and floating</i>	0,37	1,37	1,37	0,00	0,24	0,95	0,06	0,16	0,13	4,66	1,17	1,33	2,17	54,3	86
Skogs- och flottningsarbeten, totalt <i>Forestry and floating</i>	0,35	1,26	1,29	0,00	0,23	0,88	0,06	0,15	0,12	4,34	1,13	1,25	1,96	52,7	82
Samtliga näringsgrenar <i>All branches of industry</i>	0,36	0,30	0,12	0,04	0,30	0,10	0,03	0,06	0,06	1,38	0,42	0,53	0,42	20,5	67

¹ Svårhetstalet, antal förlorade arbetsdagar per 1 000 arbetstimmar, är det av riksförvärvsverket använda riskmåttet. Vid dess konstruktion har en sjuktid av 365 dagar förutsatts innehåra en förlust av 300 arbetsdagar och ett dödsfall eller ett fall av total invaliditet motsvara en förlust av i genomsnitt 7 500 arbetsdagar. För vidare upplysning om svårhetstal se SOS Yrkesskador år 1960.

² Till olycksfallsorsakerna i kol (»Övriga») har härförts hett eller kallt ämne (fast, flytande, gasformigt), elektrisk ström, giftigt eller fräntande ämne, djur och annan ej särskilt nämnd olycksfallsorsak.

Tabell 59 Arbetsolycksfall² 1965, i procent samt per 1 milj arbetstimmar,^{1,4} fördelade efter skadad kroppsdel. Samtliga arbetsgivare³ (inkl staten)

Industrial accidents at actual work-place in per cent and per 1 million working-hours distributed by injured part of body in 1965. All employers (incl. public service)

Skadad kroppsdel <i>Injured part of body</i>	Skogsvård och kolning <i>Planting and conservation of forests</i>		Skogsavverkning och flottning <i>Logging and floating</i>		Skogs- och flottningsarbeten totalt <i>Total forestry and floating</i>		Samtliga näringsgrenar <i>All branches of industry</i>	
	per 1 milj	%	per arb tim	%	per 1 milj	%	per arb tim	%
	arb tim <i>per 1 million working- hours</i>		per 1 <i>million working- hours</i>		per 1 <i>million working- hours</i>		per 1 <i>million working- hours</i>	
Huvud utom öga, hals <i>Head except eye, neck</i>	3,2	8,5	3,8	7,0	3,8	7,2	1,6	7,8
Öga <i>Eye</i>	1,8	4,7	2,1	3,9	2,1	3,9	0,7	3,3
Axel, arm <i>Shoulder, arm</i>	2,0	5,2	3,5	6,5	3,4	6,4	1,7	8,3
Handled, hand <i>Wrist, hand</i>	10,3	27,0	12,8	23,6	12,6	23,8	7,5	36,7
Bål utom rygg <i>Trunk, except back</i>	2,7	7,2	5,1	9,4	4,9	9,2	1,3	6,3
Rygg, ryggrad <i>Back, spine</i>	1,2	3,0	2,8	5,1	2,6	5,0	0,9	4,3
Höftled, knä, ben <i>Hip-joint, knee, leg</i>	10,0	26,4	14,1	25,9	13,7	25,9	2,5	12,4
Fotledd, fot <i>Ankle-joint, foot</i>	6,7	17,6	10,0	18,4	9,7	18,3	4,2	20,5
Kroppen i sin helhet <i>The entire body</i>	0,1	0,3	0,1	0,2	0,1	0,2	0,1	0,4
Summa <i>Total</i>	38,0	100,0	54,3	100,0	52,7	100,0	20,5	100,0

¹⁻⁴ Se motsvarande noter till tabell 57.

Tabell 60 Antalet under tillåten jakttid fällda älgar i genomsnitt per år under perioderna 1946—1950, 1951—1955, 1956—1960, 1961—1965 samt per år 1964—1967. Län

Number of elks killed during legal shooting seasons during the periods 1946—1950, 1951—1955, 1956—1960, 1961—1965 (yearly averages) and in the years 1964—1967. Counties.

Län County	1946- 1950	1951- 1955	1956- 1960	1961- 1965	1964	1965	1966		1967							
	årsmedeltal Yearly average				tjur bulls	ko cows	års- kalvar kalves (less than 1 year) spec.	ej an- givet kön (less sex than un- spec.)	summa total spec.	tjur bulls	ko cows	års- kalvar kalves (less than 1 year) spec.	ej an- givet kön (less sex than un- spec.)	summa total spec.		
Nb	157	158	1 224	1 843	2 056	1 843	880	721	169	—	1 770	916	703	139	—	1 758
Vb	500	1 242	2 208	2 319	2 343	1 967	1 138	745	248	—	2 131	1 224	911	229	—	2 364
Jtl	1 264	2 928	4 603	3 419	3 323	3 262	1 499	1 047	579	—	3 125	1 619	1 149	654	—	3 422
Vnr	630	1 653	2 083	1 389	1 113	1 120	479	361	165	—	1 005	557	394	162	—	1 113
Gvl	916	1 848	2 929	2 884	2 596	2 686	1 086	842	591	—	2 591	1 077	833	634	—	2 544
Kpb	1 366	2 265	3 977	4 237	3 899	3 832	1 632	1 277	693	—	3 602	1 670	1 272	733	—	3 675
Vrm	865	1 785	2 600	3 325	3 404	3 537	1 600	1 150	548	—	3 298	1 612	1 267	559	—	3 438
Ör	964	1 351	1 231	1 362	1 286	1 401	655	445	185	—	1 285	611	450	265	5	1 331
Vstm	941	1 121	1 118	1 128	1 124	1 277	575	426	173	—	1 174	414	312	461	—	1 187
Ups	903	1 094	714	599	589	633	258	220	150	—	636	330	241	158	—	729
Sth	840	1 038	846	725	661	723	291	254	58	—	603	394	271	96	—	761
Sdm	804	1 099	1 061	1 042	973	1 036	398	318	131	—	847	444	354	121	—	919
Ög	897	1 151	903	942	927	1 032	416	334	180	—	930	518	378	196	—	1 092
Skb	494	724	780	877	897	932	420	365	132	—	917	465	366	129	—	960
Äbg	586	859	1 033	1 196	1 185	1 264	592	518	131	5	1 246	676	517	193	—	1 386
Jkp	412	535	650	827	791	855	438	344	122	—	904	508	381	183	—	1 072
Krb	493	636	615	820	860	1 000	405	397	148	—	950	319	221	311	—	851
Klm	670	780	780	822	834	899	426	342	140	—	908	541	362	177	—	1 080
Gtl	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gbg	194	243	296	321	332	366	170	114	17	—	301	229	145	36	—	410
Hl	228	371	390	510	565	595	259	222	68	—	549	379	227	71	—	677
Bl	67	81	132	196	223	217	91	77	52	—	220	111	72	60	—	243
Krs	158	160	236	305	308	301	145	149	23	—	317	213	156	89	—	458
Mlm	36	34	39	58	66	52	32	28	10	—	70	31	31	16	—	78
Riket	14 385	23 156	30 448	31 146	30 355	30 830	13 885	10 704	4 713	5	29 307	14 858	11 013	5 672	5	31 548
Entire country																

Tabell 61 Antal fällda¹ villebråd i genomsnitt per år under perioderna 1951—1955
 1956—1960 och 1961—1965 samt under åren 1962, 1963, 1964, 1965 och 1966
 Number of game killed during the periods 1951—1955, 1956—1960 and 1961—1965
 (yearly average) and in 1962, 1963, 1964, 1965 and 1966

Villebråd Game		1951- 1955	1956- 1960	1961- 1965	1962	1963	1964	1965	1966
Älg	<i>Elk</i>	23 596	30 448	31 226	31 298	31 241	30 355	30 830	29 307
Kronhjort	<i>Red deer</i>	43	55	42	36	33	47	51	77
Dovhjort	<i>Fallowdeer</i>	830	1 200	1 213	1 260	1 097	1 162	1 217	1 121
Rådjur	<i>Roe deer</i>	23 420	33 760	45 074	44 400	46 775	48 594	43 000	35 740
Skogshare	<i>Hare</i>	123 800	105 000	109 998	109 000	118 300	109 820	102 372	135 001
Fälthare		105 300	77 400	65 608	78 000	57 620	57 577	49 845	50 801
Vildkanin	<i>Rabbit</i>	129 800	169 000	236 346	468 000	278 010	71 290	77 430	53 560
Rödräv	<i>Fox</i>	81 620	76 400	73 629	75 000	76 790	71 727	71 130	79 411
Grävling	<i>Badger</i>	9 680	9 200	8 045	8 000	8 185	8 256	7 286	8 305
Utter	<i>Otter</i>	1 120	800	425	500	394	389	240	155
Mård	<i>Marten</i>	730	1 520	2 648	2 400	2 682	2 999	3 259	2 446
Iller	<i>Polecat</i>	1 460	1 460	1 865	1 900	2 041	1 997	1 587	1 903
Vildmink	<i>Mink</i>	5 760	13 950	18 165	16 000	19 562	21 401	18 262	20 757
Hermelin o småvessla	<i>Ermine and weasel</i>	9 220	5 470	3 879 ⁶	..	3 710	3 752	2 680	2 604
Ekorre	<i>Squirrel</i>	233 300	50 000	16 131	20 000	14 215	11 905	10 535	9 074
Säl ²	<i>Seal</i>	570	753	361	459	392	186	234	168
Björn ²	<i>Bear</i>	21	26	24	27	28	24	17	41
Lodjur ²	<i>Lynx</i>	8	10	21	11	21	19	37	63
Varg ²	<i>Wolf</i>	5	6	6	4	5	5	10	—
Järv ²	<i>Glutton</i>	23	20	19	15	24	23	16	39
Tjäder	<i>Capercaillie</i>	22 333 ³	11 300	20 300	27 000	26 480	19 454	15 965	23 121
Orre	<i>Blackgrouse</i>	26 333 ³	11 300	13 632	15 800	11 575	11 057	13 028	17 282
Järpe	<i>Hazelhen</i>	31 000 ⁴	9 700	12 988	16 800	12 345	11 495	16 000	20 555
Ripa	<i>Grouse</i>	80 100	49 100	56 000	55 500	67 000	50 300	59 800	177 282
Fasan	<i>Pheasant</i>	151 300	90 300	76 416	72 000	83 005	79 775	60 300	68 590
Rapphöna	<i>Partridge</i>	18 460	15 000	9 160	12 300	7 020	6 457	5 024	4 380
Morkulla	<i>Woodeock</i>	26 600	20 300 ⁵	3 216	3 800	3 390	2 597	2 292	2 306
Duvhök	<i>Goshawk</i>	6 300	5 300	4 405	5 200	4 351	4 458	3 014	2 808
Sparvhök	<i>Sparrow-hawk</i>	7 380	5 800	3 332	3 400	3 177	2 915	2 470	2 023

¹ Dödade vid jakt.

² För säl, björn, lodjur, varg och järv avses kalenderår samt betr övrigt vilt jaktåren 1/7 1951—30/6 1952 t o m 1/3 1966—28/2 1967.

³ Treårsmedeltal: fridlyst i hela landet 1952 och 1953.

⁴ Tvåårsmedeltal: fridlyst i hela landet 1952—1954.

⁵ Morkullan är totalfredad under våren fr o m 1960.

⁶ Fyraårsmedeltal: uppgift för 1962 saknas.

Tabell 62 Skoglig yrkesutbildning läsåret 1966/67
Forestry vocational training in the year 1966/67

Kurstyp <i>Type of course</i>	Skogsvårdsstyrelserna <i>County Forestry Boards</i>			Andra kursanordnare <i>Other organizers of courses</i>		
	antal kurser <i>no. of courses</i>	antal elever <i>no. of students</i>	antal elev- dagar <i>no. of student- days</i>	antal kurser <i>no. of courses</i>	antal elever <i>no. of students</i>	antal elev- dagar <i>no. of student- days</i>
1	2	3	4	5	6	7
1 Grundutbildning <i>Basic training</i>						
11 Årskurs 1 <i>First year's course</i>	41	547	113 355	1	10	2 100
12 Årskurs 2 <i>Second year's course</i>						
driftsekonomisk linje <i>forest management course</i>	7	73	6 585			
teknisk linje <i>machine technical course</i>	8	86	8 617			
13 Grundläggande förmans- kurs <i>Basic course for foreman</i>	3	41	2 780			
2 Vidareutbildning <i>Further training</i>						
21 Förförkortad grundutbildning <i>Shortened course in basic training</i>	11	111	3 674			
22 Drivning <i>Logging</i>						
22.1 Allmän <i>General</i>	104	1 249	8 160	1	12	720
22.2 Motorsågning <i>Powersawing</i>	138	1 322	7 689	2	24	234
22.3 Traktortransport <i>Tractor-hauling</i>	71	726	8 327	5	47	259
22.4 Sprängning <i>Blasting</i>	13	165	771	1	12	60

1	2	3	4	5	6	7
22.5 Kombinerad skriftlig och muntlig undervisning <i>courses with written and oral instruction</i>	1	9	43			
22.6 Instruktionsverksamhet <i>Instruction-days</i>	921	14 087	14 440			
22.7 Övriga kurser <i>Other courses</i>	21	164	470			
23 Skogsproduktion <i>Silviculture</i>						
23.1 Allmän <i>General</i>	55	618	1 578			
23.2 Ekonomi <i>Economy</i>	34	323	1 468			
23.3 Beståndsanläggning <i>Regeneration of a stand</i>	3	23	74			
23.4 Beståndsvård <i>Tending of a stand</i>	30	266	1 130	1	13	156
23.5 Skogsmätning <i>Forest measurement</i>	83	807	2 976	3	42	252
23.6 Kombinerad skriftlig och muntlig undervisning <i>Courses with written and oral instruction</i>	83	823	3 739			
23.7 Instruktionsverksamhet <i>Instruction-days</i>	86	948	948			
23.8 Övriga kurser <i>Other courses</i>	1	6	12			
3 Förmansutbildning <i>Courses for foremen</i>	33	467	2 675	11	149	745
4 Utbildning i virkesmätning <i>Training in timber measurement</i>				52	915	1 497
Summa			189 511			6 023

Tabell 63 Av riksdagen anvisade medel under de särskilda skogsvårdsanslagen¹ samt av riksdagen angivna rambelopp för bidragsbeviljning 1950/51—1967/68
Subsidies granted to silviculture and maximum amounts prescribed for the making of grants by the Swedish Parliament 1950/51—1967/68

Mättenhet: 1 000 kr
Unit of measurement: 1 000 kr

Budgetår <i>Budget year</i>	Statens skogsförbättrings- anslag <i>Forest improvement grants</i>	Skogsvägsanslaget ² <i>Grants for road- building</i>	Norrlandska skogsproduktions- anslaget <i>Forest production grants for Norrländska</i>
rambelopp ³ ⁴	förslags- anslag för utbetal- ning av bidrag	ram- belopp ³ <i>Upper limit amounts</i>	förslags- anslag för utbetal- ning av bidrag ⁵
<i>Upper limit amounts</i>	<i>Estimated appro- priation</i>	<i>Upper limit amounts</i>	<i>Upper limit amounts</i>
sämre jord- bruks- mark <i>Poor arable and pasture land</i>	verksam <i>Other</i>	ram- belopp ³ <i>Upper limit amounts</i>	förslags- anslag för utbetal- ning av tidigare beviljade bidrag ⁵
1950/51	1 000	1 000	2 200
1951/52	1 260	1 260	1 700
1952/53	1 200	1 200	1 700
1953/54	1 700	1 700	1 800
1954/55	1 700	1 700	1 700
1955/56	2 100	2 100	2 500
1956/57	2 300	2 300	2 800
1957/58	2 500	2 500	7 500
1958/59	2 600	2 600	7 700
1959/60	2 200	1 400	7 700
1960/61	2 200	1 400	3 600
1961/62	2 900	1 400	4 300
1962/63	4 600	1 400	6 000
1963/64	5 100	1 400	6 500
1964/65	5 500	2 400	7 900
1965/66	6 000	2 400	8 400
1966/67	6 000 ⁶	2 500	8 500
1967/68	5 500 ⁶	2 500	8 000
			13 500 ⁷
			12 500
			7 500
			1 400
			6 500

¹ Uppgifter om medelsanvisning från äldre men ej aktuella skogsvårdsanslag återfinns i 1964/65 års upplaga av Skogsstatistisk Årsbok.

² Före 1/7 1957 avsåg anslaget bidrag både till väg- och flottledsbyggnader. Fr o m 1/7 1957 har det tidigare anslaget uppdelats i två, ett för vägbyggnad och ett för flottledsbyggnad m m. Fortsättningvis redovisas enbart väganslaget. Ur anslaget till flottledshygganader har fr o m 1/7 1957 2 850 kr anvisats.

³ Anger det högsta beloppet till vilket bidrag må beviljas under budgetåret.

⁴ Fr o m 1959/60 anger riksdagen rambelopp för bidragsbeviljning dels till åtgärder på sämre jordbruksmark och dels till övrigt ändamål.

⁵ Fr o m 1963/64 var anslaget ett reservationsanslag.

⁶ Anger det högsta beloppet vartill statsbidrag till skogsvårdande åtgärder må utfästas i samverkansområden m m.

⁷ Därav 500 tusen kr till förhöjning av bidraget till skogshuvudvägar av särskild betydelse för fritidsändamål.

⁸ Därav 400 tusen kr till insektsbekämpning samt 100 tusen kr till markanvändningsplaner.

⁹ Därav 522 tusen kr till insektsbekämpning samt 170 tusen kr till markanvändningsplaner.

Tabell 64 a Under budgetåret 1966/67 genom skogsvårdsstyrelsernas beslut beviljade bidragsmedel för särskilda skogsvårdsåtgärder samt vägbygnad. Län

Län Skogsförbättringsanslaget
County Grants for forest improvement

återväxtåtgärder
Measures of reproduction

fullständigt planlagda företag
Planned enterprises

mindre företag, förenklat förfarande¹
Small enterprises

	sämre jordbruksmark Afforestation				inte jordbruksmark Reforestation				sämre jordbruks- mark Afforestation				inte jordbruks- mark Reforestation			
	areal Area	beräknad stats- brutto- kostnad Govt. Estimat- ed gross cost	areal Area	beräknad stats- brutto- kostnad Govt. Estimat- ed gross costs	areal Area	beräknad stats- brutto- kostnad Govt. Estimat- ed gross cost	areal Area	beräknad stats- brutto- kostnad Govt. Estimat- ed gross costs	ungefärlig areal Area	stats- lig bidrag Govt. grants.	ungefärlig areal Area	stats- lig bidrag Govt. grants.	ungefärlig areal Area	stats- lig bidrag Govt. grants.	ungefärlig areal Area	stats- lig bidrag Govt. grants.
	ha	1 000 kr	ha	1 000 kr	ba	1 000 kr	ha	1 000 kr	ha	1 000 kr	ha	1 000 kr	ha	1 000 kr	ha	1 000 kr
Nb	21	16,0	8,1	6 275	1 522,8	775,0	10	1,2	67	6,2						
Vb	63	45,0	22,0	728	319,0	158,0	24	8,0	239	33,0						
Jtl	15	10,3	5,0	437	302,3	134,2	15	2,3	105	17,8						
Vnr	42	33,0	16,0	25	9,0	4,0	44	8,0	—	—						
Gvl	400	320,0	160,0	24	21,3	10,6	86	18,0	29	5,0						
Kpb	239	194,0	97,0	24	19,0	9,0	96	20,0	19	4,0						
Vrm	803	620,0	310,0	33	24,0	12,0	347	94,0	21	6,0						
Ör	613	480,0	240,0	440	40,0	20,0	40	11,0	—	—						
Vstm	254	199,7	99,9	—	—	—	25	8,3	—	—						
Ups	515	391,6	195,7	—	—	—	166	22,7	12	2,8						
Sth	280	280,0	140,0	19	20,0	10,0	7	3,0	—	—						
Sdm	552	500,0	250,0	—	—	—	30	8,4	—	—						
Ög	727	658,7	333,5	—	—	—	119	34,2	—	—						
Skb	1 111	849,2	424,6	263	228,8	110,0	105	29,9	38	9,9						
Äbg	604	662,0	331,0	286	308,0	154,0	127	47,0	62	22,0						
Jkp	513	422,0	210,0	2	1,0	0,5	112	31,0	1	0,5						
Krb	647	680,0	340,0	16	18,0	9,0	204	62,0	17	5,0						
Klm	617	595,0	297,5	60	51,7	25,9	377	104,1	22	10,0						
Gtl	23	18,9	9,5	90	76,2	34,8	6	2,0	84	30,0						
Gbg	181	158,0	79,0	2	2,0	1,0	122	35,0	28	8,0						
Hl	345	291,0	145,0	143	114,0	57,0	—	—	—	—						
B1	452	392,0	196,0	80	65,9	29,7	48	35,7	7	5,4						
Krs	1 147	1 344,0	682,0	214	249,0	128,0	120	42,0	44	13,0						
Mlm	267	308,0	154,0	83	100,0	50,0	11	5,0	14	6,0						
Riket <i>Entire country</i>	10 431	9 180,4	4 745,8	8 844	3 492,0	1 732,7	2 241	632,8	809	184,6						
1965/66	9 981	8 408,4	4 209,9	7 942	2 786,7	1 373,0						

¹ Ej detaljerad planläggning.

² Här ingår även mindre summor som avser bidrag till skogsbruksplaner. För samtliga län tillsammans ca 63 tusen kr.

State subsidies paid for special silvicultural measures and road-building during the budget year 1966/67

Skogsvägsanslaget <i>Grants for road-building</i>			Norrländska skogs- produktionsanslaget <i>Forest production grants for Norrland</i>			Summa beviljade bidrags- medel <i>Total funds granted</i>		
skogsdikning <i>Draining</i>	vägbyggnad <i>Road-building</i>	sum- verkans- områden <i>Co- operation areas</i>	skogs- vårds- områden <i>Silvi- culture areas</i>					
båtnads- areal <i>Area</i>	beräknad brutto- kostnad <i>Estimat- ed gross cost</i>	stats- bidrag ² <i>Govt. grants</i>	väglängd <i>Road length</i>	beräknad brutto- kostnad <i>Estimat- ed gross cost</i>	stats- bidrag ³ <i>Govt. grants</i>	statsbidrag åtgärder ⁴ <i>Govt. grants for all forestry measures</i>	samtliga åtgärder ⁴ <i>All forestry measures</i>	
ha	1 000 kr		km	1 000 kr				
362	79,0	19,7	63,3	1 956,5	836,9	565,6	571,6	2 784,3
235	57,0	14,0	68,8	2 491,5	1 296,2	1 345,0	505,0	3 381,2
53	11,1	2,8	175,1	6 126,6	2 979,3	422,3	30,4	3 594,1
—	—	—	16,8	718,7	359,3	251,0	—	638,3
797	193,6	48,4	87,1	2 270,5	946,3			1 188,3
250	81,0	20,0	196,0	4 550,5	1 915,8			2 065,8
194	76,0	19,0	75,6	3 308,3	1 378,8			1 819,8
253	60,0	15,0	21,8	409,1	158,9			444,9
209	119,3	29,9	21,5	515,0	200,8			338,9
38	19,9	5,0	11,0	271,3	122,1			348,3
22	10,0	3,0	7,2	234,8	85,9			241,9
56	49,4	12,4	10,3	261,5	106,3			377,1
13	6,1	1,5	17,7	476,8	183,8			553,0
209	154,4	38,0	19,1	518,1	199,4			811,8
147	55,0	14,0	58,4	1 995,0	784,0			1 352,0
266	123,0	30,0	87,0	1 470,9	624,7			896,7
391	235,0	49,0	13,4	306,6	122,6			587,6
200	84,8	21,2	21,5	468,4	190,9			649,6
37	5,8	1,3	0,8	12,0	2,1			79,7
5	2,8	0,7	9,0	268,0	107,2			230,9
122	80,0	20,0	15,4	507,3	205,3			427,3
20	16,5	4,1	2,9	66,4	27,0			297,9
147	100,0	25,0	4,9	91,1	36,4			926,4
171	68,0	17,0	—	—	—			232,0
4 197	1 687,7	411,0	1 004,6	29 294,9	12 870,0	2 583,9	1 107,0	24 267,8
2 886	1 041,5	261,3	913,4	23 790,4	10 519,0	1 800,0	1 100,6	20 077,4

³ Exkl tilläggsbidrag.

⁴ Hit hänföres bidrag till skogsvårdsåtgärder och vägbyggnader.

Tabell 64 b Under budgetåret 1967/68 genom skogsvårdsstyrelsernas beslut beviljade bidragsmedel för särskilda skogsvårdsåtgärder samt vägbygnad. Län

Län County	Skogsförbättringsanslaget <i>Grants for forest improvement</i>									
återväxtåtgärder <i>Measures of reproduction</i>										
fullständigt planlagda företag <i>Planned enterprises</i>					mindre företag, förenklat förfarande ¹ <i>Small enterprises</i>					
	sämre jordbruks- <i>Afforestation</i>			inte jordbruksmark <i>Reforestation</i>			sämre jordbruks- <i>Afforestation</i>		inte jordbruks- <i>Reforestation</i>	
	areal Area	beräknad stats- brutto- bidrag ² kostnad Govt. Estimat- ed gross cost	areal Area	beräknad stats- brutto- bidrag ² kostnad Govt. Estimat- ed gross costs	areal Area	ungefärlig stats- lig areal govt. grants.	ungefärlig stats- lig areal govt. grants.	areal Area	ungefärlig stats- lig areal govt. grants.	areal Area
	ba	1 000 kr	ha	1 000 kr	ha	1 000 kr	ba	1 000 kr	ba	1 000 kr
Nb	13	8,7	4,3	3 827	1 012,5	512,8	19	4,1	6	0,7
Vb	31	23,0	11,0	724	297,0	145,0	18	6,0	119	16,0
Jtl	13	8,8	4,4	851	472,8	234,1	9	1,3	85	14,4
Vnr	44	31,0	16,0	12	4,0	1,0	17	3,0	—	—
Gvl	503	363,4	181,7	47	31,4	15,7	95	20,0	47	8,0
Kpb	279	240,0	120,0	118	47,0	23,0	111	21,0	19	4,0
Vrm	755	490,0	245,0	1	1,0	0,5	270	67,0	21	6,0
Ör	464	322,0	160,0	15	14,0	7,0	88	18,0	—	—
Vstm	210	140,3	70,1	—	—	—	14	4,6	—	—
Ups	579	480,0	240,0	3	2,1	1,1	102	22,1	2	0,5
Sth	228	233,0	117,0	33	36,0	18,0	10	4,0	2	1,0
Sdm	324	329,8	164,9	—	—	—	14	3,8	—	—
Ög	620	577,9	300,0	—	—	—	86	25,8	—	—
Skb	971	859,8	430,0	234	234,4	100,0	117	28,0	43	10,0
Äbg	486	528,0	264,0	209	214,0	107,0	139	46,0	56	18,0
Jkp	766	606,0	303,0	—	1,0	0,5	108	28,0	4	1,0
Krh	651	700,0	350,0	37	38,0	19,0	240	55,0	19	5,0
Klm	561	581,7	290,8	43	43,4	21,7	297	88,1	13	8,0
Gtl	5	3,6	1,8	96	91,7	38,1	3	1,0	75	31,5
Gbg	204	175,0	88,0	13	12,0	6,0	72	21,0	20	6,0
Hl	378	293,0	155,0	141	103,0	55,0	—	—	—	—
Bl	252	206,0	103,0	53	46,0	23,0	93	37,5	15	3,5
Krs	678	750,0	380,0	170	186,0	95,0	103	35,0	35	12,0
Mlm	152	174,0	87,0	70	86,0	43,0	7	3,0	11	5,0
Riket Entire country	9 167	8 125,0	4 087,0	6 697	2 973,3	1 466,5	2 032	543,3	592	150,6
1966/67	10 431	9 180,4	4 745,8	8 844	3 492,0	1 732,7	2 241	632,8	809	184,6

¹ Ej detaljerad planläggning.

² Här ingår även mindre summer som avser bidrag till skogsbruksplaner. För samtliga län ca 120 tusen.

State subsidies paid for special silvicultural measures and road-building during the budget year 1967/68

skogsdikning <i>Draining</i>	Skogsvägsanslaget <i>Grants for road-building</i>			Norrländska skogs- produktionsanslaget <i>Forest production grants for Norrland</i>			Summa beviljade bidrags- medel <i>Total funds granted</i>	
	vägbyggnad <i>Road-building</i>	sam- verkans- områden <i>Co-operation areas</i>	skogs- värds- områden <i>Silvi- culture areas</i>					
båtnads- areal <i>Area</i>	beräknad brutto- kostnad <i>Estimat- ed gross cost</i>	stats- bidrag ² <i>Govt. grants</i>	väglängd <i>Road length</i>	beräknad brutto- kostnad <i>Estimat- ed gross cost</i>	stats- bidrag ³ <i>Govt. grants</i>	statsbidrag åtgärder ⁴ <i>Govt. grants for all forestry measures</i>		
ha	1 000 kr		km	1 000 kr				
255	102,8	25,7	89,3	2 813,6	1 230,7	988,4	490,0	3 256,7
363	71,0	18,0	67,0	2 299,0	1 131,2	1 274,0	450,0	3 051,2
—	—	—	200,3	6 814,4	2 780,4	829,8	13,2	3 877,6
—	—	—	25,6	619,7	251,8	380,0	—	651,8
435	139,8	35,0	105,4	2 846,3	1 097,6	—	—	1 358,0
543	128,0	32,0	215,5	5 089,5	2 175,0	—	—	2 375,0
251	76,0	20,7	29,2	1 260,6	499,9	—	—	839,1
170	44,0	11,0	60,7	1 070,3	435,2	—	—	631,2
161	94,5	24,0	18,9	423,0	169,3	—	—	268,0
65	29,1	7,7	25,8	803,9	329,3	—	—	600,7
—	—	—	23,8	656,0	228,3	—	—	368,3
15	13,2	3,3	22,4	573,4	215,4	—	—	387,4
42	10,2	2,5	15,6	263,9	145,6	—	—	474,0
28	21,1	5,7	4,8	136,0	54,4	—	—	628,1
101	63,0	16,0	33,5	1 110,3	464,8	—	—	915,8
156	109,0	30,0	65,0	1 299,5	523,0	—	—	885,5
235	179,8	42,0	40,7	631,3	262,8	—	—	733,8
295	192,9	48,2	25,6	548,8	217,4	—	—	674,2
36	10,4	2,7	6,2	96,3	24,1	—	—	99,2
2	0,9	0,2	4,4	166,4	66,6	—	—	187,8
155	96,0	24,0	9,4	177,5	71,6	—	—	305,6
23	15,4	3,8	9,0	347,8	116,2	—	—	287,0
102	83,0	21,0	1,9	35,0	14,0	—	—	557,0
124	64,0	16,0	—	—	—	—	—	154,0
3 557	1 551,0	389,6	1 102,0	30 182,5	12 504,6	3 472,2	953,2	23 567,0
4 197	1 687,7	411,0	1 004,6	29 294,9	12 870,0	2 583,9	1 107,0	24 267,8

³ Exkl tilläggsbidrag. Sammanlagt uppgick tilläggsbidragen 1967/68 till 521 000 kr.

⁴ Hit hänföres bidrag till skogsvårdsåtgärder och vägbyggnader.

Tabell 65 Investeringar och underhållskostnader inom skogsbruket 1956—1967. Hela riket

Investments and maintenance costs in forestry in 1956—1967. Entire country

Åtgärdskategori <i>Silvicultural measure</i>	Års-	Års-	1965	1966	1967
	medel-	medel-			
	tal	tal			
	<i>Yearly average</i>	<i>Yearly average</i>			
	1956—60	1961—65			
Hyggesrensning <i>Clearing of felling site</i>					
areal i 1 000 ha	205	205	205	233	222
kostnad i 1 000 kr	14 786	15 770	15 872	19 126	16 675
kr/ha i medeltal	72	77	77	82	75
average, Sw. cr./ha					
Markberedning (inkl hyggesbränning) <i>Scarification (incl. broadcast burning)</i>					
areal i 1 000 ha	72	75	73	98	81
kostnad i 1 000 kr	8 527	9 066	9 093	10 551	8 949
kr/ha i medeltal	118	121	125	107	110
average, Sw. cr./ha					
Skogsodling (sådd och plantering) <i>Planting and sowing</i>					
areal i 1 000 ha	103	125	138	150	150
kostnad i 1 000 kr	38 879	53 111	58 570	72 399	72 671
kr/ha i medeltal	377	425	424	483	484
average, Sw. cr./ha					
Röjning i plant-, ung- och stavaskog (underhållskostnad) <i>Thinning in seedlings and young stands</i>					
areal i 1 000 ha	223	224	222	218	240
kostnad i 1 000 kr	23 736	26 343	27 800	26 200	29 598
kr/ha i medeltal	106	117	125	120	123
average, Sw. cr./ha					
Summa skogsvårdsåtgärder enligt ovan <i>Total</i>					
areal i 1 000 ha	603	629	638	699	693
kostnad i 1 000 kr	85 928	104 291	111 335	128 276	127 893
kr/ha i medeltal	143	166	174	183	185
average, Sw. cr./ha					
Skogsdiken <i>Draining ditches</i>					
nydikning i km completed in km	3 005	3 462	3 587	3 293	2 875
kostnad i 1 000 kr	5 036	5 134	4 700	4 997	4 892
kr/meter i medeltal	1,67	1,48	1,31	1,52	1,70
average, Sw. cr./m					
underhåll i 1 000 kr maintenance in 1 000 Sw. cr.	3 667	4 321	3 600	4 056	4 219
Skogsbilvägar <i>Forest roads</i>					
nyhyggnad i km completed in km	2 863	3 700	3 930	3 805	4 042
kostnad i 1 000 kr	50 378	64 036	68 000	80 547	84 880
kr/meter i medeltal average, Sw. cr./m	17,60	17,31	17,30	21,17	21,00
underhåll i 1 000 kr maintenance in 1 000 Sw. cr.	29 531	41 797	42 400	45 588	43 395
Samtliga investerings- och underhållskostnader enligt ovan <i>Sum total of investments and maintenance costs</i>					
i milj kr	174,5	219,5	230,0	263,5	265,3
i kr/ha total skogsmark (räknad som 22,9 milj ha)	7,62	9,59	10,04	11,50	11,58

Tabell 66 Den svenska totalavverkningens beräknade storlek och penningvärde 1955—1967

Estimated volume and value of annual fellings in Sweden 1955—1967

	Drivningsår <i>Felling season</i>					
	Medeltal <i>Average</i>	Medeltal <i>Average</i>	1963/64	1964/65	1965/66	1966/67
	1955/56— 1959/60	1960/61— 1964/65				
A. Avverkning, milj m ³ sk <i>Felling</i>	48,6	55,3	58,4	59,6	58,8	64,6
B. Bruttovärde, milj kr <i>Gross value</i>	2 165,8	2 589,3	2 699,0	2 932,3	2 889,4	2 959,0
C. Rånettvärde, milj kr <i>Stumpage value</i>	1 168,5	1 275,9	1 220,3	1 540,5	1 487,9	1 439,8
D. 1) Kostnader milj kr, för <i>Costs for</i>						
a) återväxtåtgärder (hygges- rensn. markberedn.,skogs- ödl) <i>regeneration (clearing of felling site, scarification, planting and sowing)</i>	62,2	78,0	83,5	83,5	102,1	98,3
b) underhåll av vägar och diken samt röjning <i>maintenance of roads and ditches, cleaning</i>	56,9	72,5	70,8	73,8	75,8	77,2
c) nyinvestering i vägar och diken <i>investments (roads and ditches)</i>	55,4	69,2	72,4	72,7	85,5	89,8
Summa kostnader D <i>Total costs D</i>	174,5	219,7	226,7	230,0	263,4	265,3
E. Återstående värde (C minus D), milj kr <i>Remaining value</i>	994,0	1 056,2	993,6	1 310,5	1 224,5	1 174,5
Kr/m ³ sk						
B. Bruttovärde <i>Gross value</i>	44,56	46,74	46,22	49,20	49,14	45,80
C. Rånettvärde <i>Stumpage value</i>	24,04	23,07	20,90	25,85	25,30	22,29
D. Kostnader ¹ <i>Costs</i>	3,59	3,98	3,88	3,86	4,48	4,11
E. Återstående värde <i>Remaining value</i>	20,45	19,09	17,02	21,99	20,82	18,18
% av bruttovärdet <i>% of gross value</i>	46	41	37	45	42	40

¹ Avser det kalenderår, då drivningsåret slutar.

Tabell 67 Antal företagssamgåenden inom skogsindustrin 1958—1967

Amalgamations and cooperation agreements in the Swedish wood-processing industry in 1958—1967

	Industrigren Branch of industry	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	S:a
Fusioner av svenska företag (totala och partiella) <i>Amalgamations of Swedish companies (total and partial)</i>	trä <i>Wood industry</i>	1	3	3	2	5	2	6	19	16	8	65
	massa, papper <i>Manufacture of pulp, paper and paper products</i>	3	2	5	7	1	5	6	14	22	8	73
Långsiktiga samarbetsavtal mellan svenska företag <i>Long-term cooperation agreements between Swedish companies</i>	trä <i>Wood industry</i>	2	2	0	4	1	1	1	1	3	5	20
	massa, papper <i>Manufacture of pulp, paper and paper products</i>	0	1	1	2	3	1	1	2	3	3	17
Fusioner och samarbetsavtal mellan svenska och utländska företag <i>Amalgamations of cooperation agreements between Swedish and foreign companies</i>	trä <i>Wood industry</i>	0	0	0	0	0	0	1	0	0	3	4
	massa, papper <i>Manufacture of pulp, paper and paper products</i>	0	0	4	6	1	2	11	5	7	5	41
Samtliga samgåenden <i>All amalgamations and cooperation agreements</i>	trä <i>Wood industry</i>	3	5	3	6	6	3	8	20	19	16	89
	massa, papper <i>Manufacture of pulp, paper and paper products</i>	3	3	10	15	5	8	18	21	32	16	131
Summa <i>Total</i>		6	8	13	21	11	11	26	41	51	32	220

Källor: Bearbetade uppgifter från dags- och fackpress, årsredovisningar m.m.

Tabell 68 Nedläggningar inom skogsindustrin under perioden
1956—1967. Antal varsel och därav berörda arbetstagare

Closing-downs in the Swedish wood-processing industry in 1956—1967. Number of advance notices and wage-earners concerned

		1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	S:a
Träindustri <i>Wood industry</i>	antal arbetsställen <i>number of establish- ments</i>	13	13	15	15	13	14	9	7	9	8	22	24	162
	antal berörda arbets- tagare <i>number of wage- earners concerned</i>	266	381	357	245	533	544	246	118	221	164	489	859	4 423
Massa och pappers- industri <i>Manufacture of pulp, paper and paper pro- ducts</i>	antal arbetsställen <i>number of establish- ments</i>	0	4	0	1	1	3	3	2	4	2	10	10	40
	antal berörda arbets- tagare <i>number of wage earners concerned</i>	0	591	0	22	11	208	84	364	375	177	1 489	1 585	4 906
Summa arbetsställen <i>Total number of establishments</i>		13	17	15	16	14	17	12	9	13	10	32	34	202
Summa berörda arbetstagare <i>Total number of wage-earners con- cerned</i>		266	972	357	267	544	752	330	482	596	341	1 978	2 444	9 329

Källa: Kungl arbetsmarknadsstyrelsen.

Tabell 69 Antal arbetsställen inom skogsindustrin och arbetsställenas genomsnittstorlek under perioden 1946—1966

Number of establishments in the Swedish wood-processing industry and average size of establishments in 1946—1966

	Antal arbetsställen <i>Number of establishments</i>						Antal syssels/arb ställe <i>Number of wage-earners per establishment</i>					
	1946 ¹	1950 ¹	1954	1958	1962	1966 ¹	1946 ¹	1950 ¹	1954	1958	1962	1966 ¹
Skogsindustri <i>Wood industry</i>												
Sågverk o hyvleri <i>Sawmills and planing mills</i>	1 421	1 255	1 298	1 073	1 005	998	23	26	26	26	27	27
Låd- och plywood-fabriker <i>Manufacture of boxes and materials for boxes and of veneer and plywood</i>	113	117	107	85	73	80	25	28	27	31	33	28
Möbelfabriker <i>Manufacture of furniture</i>	1 006	945	806	663	596	650	17	17	18	22	25	27
Andra snickerifabriker <i>Manufacture of wooden articles except furniture</i>	1 083	986	901	848	777	886	20	19	21	22	27	30
Övriga träindustrier <i>Other wood industries</i>	213	198	155	138	110	138	20	19	21	21	28	29
S:a träindustrier <i>Total wood industry</i>	3 836	3 501	3 197	2 807	2 561	2 752	19	20	22	24	27	28
Massa-och pappers-industri <i>Manufacture of pulp, paper and paper-products</i>												
Träsliperier <i>Manufacture of mechanical pulp</i>	19	18	20	18	13	11	88	95	100	100	122	130
Cellulosafabriker <i>Manufactures of chemical pulp</i>	61	54	54	54	52	49	297	346	364	374	413	407

¹ För erhållande av jämförbarhet har följande justeringar gjorts av industristatistikens siffror: Till 1946 och 1950 års siffror har fogats 351 träindustrier med 3 286 sysselsatta och 11 massa- och pappersindustrier med 149 sysselsatta, vars befintlighet redovisas först i samband med 1951 års företagsräkning. För 1966 har uppgifter lämnats inkl 342 träindustrier med 3 570 sysselsatta och 11 massa- och pappersindustrier med 159 sysselsatta.

	74	74	72	73	73	67	280	295	320	352	405	420
Pappersbruk och pappfabriker												
<i>Paper and cardboard mills</i>												
Wallboardfabriker	13	16	18	17	17	17	182	191	182	222	222	216
<i>Manufacture of fibreboard</i>												
Papp- och pappers- varufabriker	193	191	175	169	176	180	42	37	41	46	53	58
<i>Manufacture of card- board and paper products</i>												
Såmassa- o pappers- industri	360	353	339	331	331	324	142	148	162	179	198	197
<i>Total manufacture of pulp, paper and paper products</i>												

Källor: Industristatistiken för resp år.

Tabell 70 Skogsnäringens utveckling årsperioden 1950—1967

Sifferuppgifterna bygger på officiell statistik och avser beträffande raderna 2—10 den samlade skogsnäringen, särskilda både själva skogsbrukets virkesproduktion och därpå baserade industriella förädlings- och vidareförädlingsverksamheter (inklusive grafisk industri). Raderna 11—18 avser enbart skogsbrukets virkesproduktion. — Värdeuppgifterna avser löpande priser utom rad 15.

	1950	—51	—52	—53	—54	—55	—56
1 Årsavverkning ¹ , miljoner m ³ sk totalt <i>Total annual removals, million forest cubic metres (m³sk)</i>	40,1	45,7	49,3	40,8	48,8	49,1	49,4
2 Bruttoproduktionsvärde ² för trä-, massa-, pappers- och gra- fisk industri, milj kr <i>Gross product, value of wood, paper and paperboard and printing and allied industries, million Sw.cr.</i>	5 147	8 641	7 176	6 621	7 757	8 439	8 704
Beräknat värde av brännved, hushehovsvirke mm samt rundvirke för export, milj kr <i>Estimated value of fuelwood, timber for domestic use etc. and roundwood for export, million Sw.cr.</i>	263	342	357	255	242	292	293
Hela skogsnäringens totalvärde, milj kr <i>Whole forest industry, total value, million Sw.cr.</i>	5 410	8 983	7 533	6 876	7 999	8 731	8 997
3 Hela skogsnäringens beräknade värde utslaget per m ³ sk års- avverkning, kr/m ³ sk <i>Whole forest industry, est- imated value per one forest cubic metre removed Sw.cr m³sk</i>	135	197	153	169	164	178	182
4 Årsavverkning ¹ för förbrukn i landets industrier, m ³ sk <i>Industrial home consumption of annual removals, m³sk</i>	26,8	33,1	37,6	30,9	39,0	38,9	40,1
5 Bruttoproduktionsvärde ² mil- joner kr <i>Gross product value, million Sw.cr.</i>	5 147	8 641	7 176	6 621	7 757	8 439	8 704
a Förbrukning miljoner kr <i>Consumption million Sw.cr.</i>	2 788	4 549	4 427	3 940	4 549	4 981	5 150
b Sektörprodukt miljoner kr <i>Gross value added million Sw.cr.</i>	2 359	4 092	2 749	2 681	3 208	3 458	3 554

Table 70 Forest industry development in 1950—1967

Numerical data originate from official statistics and refer in rows 2—10 to the whole forest industry i.e. both timber production in forestry proper and thereon based processing and further processing industries (incl. printing and allied industries). Rows 11—18 refer only to timber production in forestry proper. — Values are given at current prices except those of row 15.

—57	—58	—59	1960	—61	—62	—63	—64	—65	—66	—67
49,2	48,2	43,6	52,8	53,0	53,9	51,7	58,4	59,6	58,8	64,6
9 073	8 949	9 076	10 471	11 262	11 534	12 662	14 597	16 315	16 498	17 198
291	259	222	226	241	230	250	278	311	323	342
9 364	9 208	9 298	10 697	11 503	11 764	12 912	14 875	16 626	16 821	17 540
190	151	213	203	217	218	250	255	279	283	270
39,9	39,4	35,6	44,9	45,5	46,8	44,5	51,2	52,0	52,1	57,2
9 073	8 949	9 076	10 471	11 262	11 534	12 662	14 597	16 315	16 498	17 198
5 269	5 134	5 265	5 928	6 592	6 694	7 220	8 151	9 098	9 235	9 507
3 804	3 815	3 811	4 543	4 670	4 840	5 442	6 446	7 217	7 263	7 691

	1950	—51	—52	—53	—54	—55	—56
6 Bruttoproduktionsvärde ² i kr/m ³ sk av industrin förbrukad årsavverkning <i>Gross product value in relation to industrial home consumption of annual removals, Sw. cr m³sk</i>	192	261	191	214	199	217	217
7 Bruttoproduktionsvärde ² i % av BNP <i>Gross product value, % of gross domestic product</i>	16,0	22,1	16,7	14,9	16,6	16,8	15,9
8 Exportvärde ³ , miljoner kr <i>Export value, million Sw.cr.</i>	2 413	4 982	3 288	3 092	3 386	3 847	4 050
9 Exportvärde ³ i % av BNP <i>Export value, % of gross domestic product</i>	7,6	12,9	7,7	7,5	7,3	7,8	7,5
10 Exportvärde ³ i % av totalexportvärde <i>Export value, % of total export value</i>	42	54	40	40	41	43	40
11 Virkessortimentens värde vid leveransplats ⁴ , milj kr <i>Timber assortments value at place of delivery, million Sw. cr.</i>	1 098	1 918	3 065	1 748	2 227	2 338	2 487
12 Virkessortimentens värde i kr/m ³ sk <i>Timber assortments value, Sw. cr m³sk</i>	27	42	62	43	46	48	50
13 Skogsägarnas rånettvärde, miljoner kr <i>Stumpage value accruing to forest owners, million Sw.cr..</i>	672	1 399	2 220	1 044	1 422	1 394	1 477
14 Skogsägarnas rånettvärde i kr/m ³ sk <i>Stumpage value accruing to forest owners, Sw.cr./m³sk</i>	17	31	45	26	29	28	30
15 Skogsägarnas rånetto per m ³ sk i relativta tal vid fast penningvärde med 1950 som basår = 100 (konsumpris-index) <i>Stumpage value accruing to forest owners per m³sk, index numbers (1950 = 100)</i>	100	158	212	120	134	125	128

—57	—58	—59	1960	—61	—62	—63	—64	—65	—66	—67
227	227	255	233	248	246	285	285	314	317	301
15,4	14,5	13,8	14,7	14,5	13,7	13,8	14,3	14,5	13,4	13,1
4 139	3 695	3 830	4 455	4 412	4 384	4 944	5 768	5 852	5 988	6 090
7,1	6,0	5,8	6,2	5,7	5,2	5,4	5,7	5,2	4,9	4,7
37	34	34	34	31	29	30	30	28	27	26
2 201	2 134	1 694	2 268	2 527	2 556	2 232	2 700	2 932	2 889	2 959
45	44	39	43	48	47	43	46	49	49	46
1 198	1 165	792	1 179	1 340	1 316	964	1 220	1 541	1 488	1 440
24	24	18	22	25	24	19	21	26	25	22
98	94	70	82	91	84	65	69	81	74	62

	1950	—51	—52	—53	—54	—55	—56
16 Skogsägarnas kostnader, milj kr för <i>Forest owners' costs, million Sw.cr. for</i>							
återväxtåtgärder ⁵ <i>regeneration</i>	22 ⁸	19	32	38	39	46	57
investeringar ⁶ <i>investments</i>	19 ⁸	27	37	41	45	46	50
underhåll ⁷ <i>maintenance</i>	14 ⁸	21	28	37	38	44	51
totalt <i>total</i>	55	67	97	116	122	136	158
17 Skogsägarnas behållning ⁸ , milj kr <i>Forest owners' gross earnings, million Sw.cr.</i>	617	1 332	2 123	928	1 300	1 258	1 319
18 Skogsägarnas behållning ⁹ , kr/ m ³ sk (rikets totala årsavverkning) <i>Forest owners' gross earnings, Sw.cr/m³sk (total removals)</i>	15	29	43	23	27	26	27

¹ Årsavverkningsbeloppens storlek bygger på uppgifter om virkesförbrukningen under kalenderåret och hänsätter sig till avverkningssäsong, dvs till andra halvåret före och 1:sta halvåret av angivet kalenderår. De beräknade avverkningsbeloppen har justerats i enlighet med resultatet av den under år 1967 slutförda skidkrepansundersökningen. Se härom Skogsstatistisk årsbok 1965/66 sid 65–67.

² Till marknadspris. Värdet av brännved och annat virke för husbehov samt värdet av exporterat rundvirke ingår ej. Inte heller den successiva, stora värdeupphyggnad som under perioden skett och alltjämt sker genom att tillväxten av virkesförråden är avsevärt större än avverkningen.

³ Bruttoexportens värde (inkl värdet av exporterat virke).

—57	—58	—59	1960	—61	—62	—63	—64	—65	—66	—67
60	67	60	67	71	76	76	84	84	102	98
51	54	61	62	66	72	62	73	73	85	90
51	59	63	61	69	76	75	72	79	90	94
162	180	184	190	206	224	213	229	236	277	282
1 036	985	608	989	1 134	1 092	751	991	1 305	1 211	1 158
21	20	14	19	21	20	15	17	29	21	18

⁴ Värde av brännaved och annat virke för husbehov samt värde av exporterat rundvirke ingår.

⁵ Med återväxtåtgärder avses hyggesrensning, bränning, markberedning, plantering och sådd.

⁶ Investeringar omfattar nybyggnad av vägar och diken — uppgifter om investeringar i maskiner och byggnader ej tillgängliga.

⁷ Underhåll avser röjning och underhåll av vägar och diken samt skogsgödsling.

⁸ I efterhand konstruerade värden.

⁹ Skogsägarnas behållning för administration, div avskrivningar, reparationer och underhåll, förräntning av hundet virkeskapital, skatter och företagarvinst.

Tabell 71 Landareal, invånarantal samt skogsmarksareal (totalt, per invånare och procent av landarealen) i vissa länder och hela världen 1966

Total land area, number of inhabitants and forest area (total, per inhabitant and in per cent of total land area) in certain countries in 1966

Land Country	Landareal ¹ milj ha <i>Land area</i> in mill. ha	Invånare milj ² <i>No. of</i> <i>inhabitants</i> in mill.	Skogsmarksareal ³ <i>Forest area</i>		
			Totalt milj ha <i>in mill. ha</i>	i % av landarealen <i>in % of</i> <i>total landarea</i>	ha per in- vånare <i>area per</i> <i>caput, ha</i>
Argentina	277,8	22,4	70,0	25,2	3,1
Australien	769,5	11,4 ⁴	207,3	26,9	18,2
Brasilien	851,2	81,5 ⁵	352,1	41,4	4,3
Canada	997,6	19,6	443,1	44,4	22,6
Chile	74,2	8,6	20,7	27,9	2,4
Filippinerna	29,9	32,3	11,9	39,8	0,4
Finland	33,7	4,6	21,7	64,4	4,7
Frankrike	55,2	48,9	11,6	21,0	0,2
Indonesien	190,4	105,3	121,2	63,7	1,2
Italien	30,1	51,6	6,0	19,9	0,1
Japan	37,0	98,0	25,1	67,8	0,3
Jugoslavien	25,6	19,6	8,7	34,0	0,4
Kina ⁶	976,1	764,0	96,4	10,1	0,1
Kongo Demokratiska republiken	234,5	15,6	129,1	55,1	8,3
Mexiko	196,7	42,7	39,7	20,2	0,9
Norge ⁷	32,4	3,7	9,0	27,8	2,4
Nya Zeeland	26,9	2,6	7,4	27,5	2,8
Polen	31,2	31,5	7,7	24,7	0,2
Portugal ⁸	9,2	9,2	3,1	33,7	0,3
Sovjetunionen ⁹	2 240,2	230,6	910,0	40,6	3,9
Spanien ¹⁰	50,5	31,6	26,7	52,9	0,8
Storbritannien	24,4	54,6	1,8	7,4	0,03
Sverige	45,0	7,8	22,8	50,7	2,9
Sydafrika	122,3	17,9	4,1	3,4	0,3
Tjeckoslovakien	12,8	14,2	4,3	33,6	0,3
USA ¹¹	936,3	194,6	307,1	32,8	1,6
Västtyskland ¹²	24,9	59,0	7,2	28,9	0,1
Östtyskland ¹³	10,8	17,1	3,0	27,8	0,2
Österrike	8,4	7,3	3,4	40,5	0,5
Världen ¹⁴ World	13 577,3	3 359,2	4 126,0	30,4	1,2

¹ Inkl insjöar och floder. ² Yearbook of Forest Products 1967. ³ Total skogsmarksareal enl världsskogsinventeringen 1963. ⁴ Exkl urinvånare. ⁵ Exkl indianerna i djungeln. ⁶ Exkl Formosa och Pescadorerna. ⁷ Exkl Svalbard och Jan Mayen. ⁸ Inkl Azorerna och Madeira. ⁹ Inkl de asiatiska delarna. ¹⁰ Inkl Balearerna och Kanarieöarna. ¹¹ Inkl Alaska och Hawaii, exkl Panamakanalzonen och Puerto Rico. ¹² Inkl Väst-Berlin. ¹³ Inkl Öst-Berlin. ¹⁴ All landareal inkl insjöar och vattendrag men exkl obebödda polarområden och obebödda öar.

Tabell 72 Avverkning i vissa länder med betydande skogsavverkning 1965 och 1966
 Removals in certain countries with an extensive logging in 1965 and 1966
 Mättenhet: milj m³f ub
 Unit of measurement: million m³ solid volume under bark

Land Country	1966			1965		
	Barrträd Coniferous	Lövträd Broad-leaved	Summa Total	Barrträd Coniferous	Lövträd Broad-leaved	Summa Total
Argentina	0,4	12,0	12,4	0,3	10,7	11,0
Australien ¹	2,0	14,0	16,0	2,0	14,3	16,3
Brasilien	26,8	134,2	161,0	24,8	131,6	156,4
Canada	103,7	10,4	114,1	104,6	9,4	114,0
Chile	3,3	3,5	6,8	2,7	4,4	7,1
Columbia	0,0	24,8	24,8
Etiopien	1,1	23,6	24,7	1,1	23,0	24,1
Filippinerna ⁸	0,2	8,5	8,7	0,2	8,6 ³	8,8 ³
Finland ²	28,6	13,0	41,6	29,7 ³	13,2 ³	42,9 ³
Frankrike	14,3	30,8	45,1
Indonesien	—	84,8	84,8
Italien	1,3	14,5	15,8	1,3	13,9	15,2
Japan	35,0	24,6	59,6	35,0	24,2	59,2
Jugoslavien	4,3	13,8	18,1	4,4 ³	14,1 ³	18,5 ³
Mexiko ⁴	4,2	1,3	5,5	4,4	1,4	5,8
Nigeria	—	50,8	50,8	—	49,4 ³	49,4 ³
Norge ^{1, 5}	6,3	0,5	6,8	7,6	0,6	8,2
Nya Zeeland ⁶	6,3	0,2	6,5	6,1	0,2	6,3
Polen	14,1	2,7	16,8	14,6	2,6	17,2
Sovjetunionen	307,0	66,4	373,4	310,3	67,8	378,1
Spanien	7,0 ³	7,6 ³	14,6 ³
Sverige	40,7	7,7	48,4	42,9 ³	7,8 ³	50,7 ³
Sydafrika ⁶	3,7	4,5	8,2
Tangania	0,0	11,6	11,6	0,0	11,5	11,5
Tjeckoslovakien	10,8	2,8	13,6	10,2	2,7	12,9
USA	230,4	93,5	323,9	230,0	92,6 ³	322,6 ³
Västtyskland ^{2, 7}	18,7	8,9	27,6	17,3	9,0	26,3
Östtyskland ⁵	4,6	1,3	5,9	5,0	1,2	6,2
Österrike	10,0	1,6	11,6	9,4 ³	1,5 ³	10,9 ³
Världen World	988,9	1 018,2	2 007,1	992,6 ³	1 012,6 ³	2 005,2 ³

¹ Redovisningsåret avslutas 30/6.² Avser uppgifter om förbrukning.³ Reviderade data.⁴ Inkl skattad brännved.⁵ Exkl husbehovsbränsle.⁶ Redovisningsåret avslutas 31/3.⁷ Redovisningsåret avslutas 30/9.⁸ Endast redovisade data.

**Tabell 73 Produktion av några viktigare skogsindustriprodukter
i vissa betydande producentländer 1966**

Production of certain important forest industry products in some
countries with extensive forest industries in 1966

Land <i>Country</i>	Sågvirke inkl lådämnar <i>Sawnwood incl. boxboards</i>		Massa <i>Pulp</i>			Papper och papp <i>Paper and paperboard</i>		Träfiber- skivor <i>Fibre- board</i>			
	Trämassa <i>Wood pulp</i>	Annan fiber- massa <i>Other fibre pulp</i>		Tidnings- papper <i>Newspaper</i>	Tryck- och skriv- papper <i>Printing and writing- paper</i>	Övrigt <i>Other</i>	Summa <i>Total</i>				
	barr <i>coniferous</i>	löv <i>broad-leaved</i>	Mekanisk <i>Mechani- cal</i>	Övrig <i>Other</i>	Summa <i>Total</i>	7 638	532	2 461	10 631	257	
	1 000 m ³ f		1 000 ton								
Argentina	—	895	22	63	85	39	1	70	371	442	22
Australien ¹	745	2 471	75	261	336	..	95	103	559	757	1625
Belgien	325	285	121	131	252	6	94	154	300	548	54
Brasilien	3 272	2 800	290 ²	393 ²	683 ²	130 ²	124	150	353	627	695
Canada	22 421	1 149	6 910	7 609	14 519	40	7 638	532	2 461	10 631	257
Chile	562	422	110	197	307	—	112	—	112 ⁶	224	14
Filippinerna	30	860	—	—	—	40	—	76	54	130	28
Finland	5 957	98	1 743	3 963	5 706	—	1 317	520	1 624	3 461	206
Frankrike	5 140 ²	2 642 ²	473	1 058	1 531	153	461	1 027	1 963	3 451	204
Italien	521	1 268	407	332	739	28	408	681	1 435	2 524	50
Japan	27 993	7 307	1 007	4 681	5 688	4	1 177	1 441	5 577	8 195	285
Jugoslavien	1 539	1 348	90	348	438	..	53	138	234	425	69
Malaysien	10	1 926	—	—	—	0	0	0	0	0	—
Nederlanderna	83	248	179	12	191	378	175	358	824	1 357	35
Norge	1 771	23	969	843	1 812	—	345	239	474	1 058	135
Nya Zeeland ³	1 661	83	209	227	436	—	187	20	153	360	33
Polen	6 092 ⁴	831 ⁴	158	397	555	14	73	179	585	837	217
Rumänien ⁵	3 112	2 287	67	162	229	71	50	50	175	275	139
Schweiz	1 000	104	155	111	266	—	120	210	300	630	28
Sovjetunionen	90 780	16 020	1 300	2 991	4 291	—	882	878	3 446	5 206	472
Spanien	1 280	660	902	211 ²	301 ²	107 ²	72 ²	168 ²	407 ²	647 ²	44
Storbritannien	238	618	245 ⁵	405	285 ⁵	145 ⁵	780	1 024	2 746	4 550	77
Sverige	9 853	215	1 300	5 253	6 553	—	689	411	2 082	3 182	647
Sydafrika ³	806 ²	48 ²	196 ²	192 ²	388 ²	40 ²	34	49	251	334	83
Tjeckoslovakien	3 096	552	170	607	777	—	87	147	495	729	79
USA	68 133 ⁴	17 849 ⁴	4 991	27 333	32 324	530	1 994	8 278	29 953	40 225	1 997
Västtyskland	7 066 ⁷	1 944 ⁷	682	728	1 410	97	232	1 299	2 807	4 338	280
Östtyskland	1 424 ⁴	357 ⁴	250	412	662	45	90	209	637	936	66
Österrike	4 677 ⁴	267 ⁴	186	559	745	—	135	277	326	738	79
Världen World	286 227	84 914	23 013	60 391	83 404	4 605	17 988	19 662	65 652	103 302	6 148
1965 ¹	290 477	83 230	21 942	56 503	78 445	4 607	16 888	18 088	62 012	96 988	6 246

¹ Redovisningsåret avslutas 30/6. ² År 1965. ³ Redovisningsåret avslutas 31/3. ⁴ Slipers ingår i sågvirket. ⁵ År 1964. ⁶ Tryck- och skrivpapper ingår i övrigt papper och papp. ⁷ Redovisningsåret avslutas 30/9. ⁸ Reviderade data.

Tabell 74 Export och import av rundvirke och flis i vissa länder med betydande rundvirkeshandel 1966

Exports and imports of roundwood, chips and wood residues in certain countries with an extensive roundwood trade in 1966

Mättenhet: 1 000 m³ ub

Unit of measurement: 1 000 m³ solid volume under bark

Land Country	Export						Import					
	Såg-, faner- och sliperstimmer <i>Sawlogs, veneer- logs and logs for sleepers</i>		Massa- ved <i>Pulp- wood</i>	Props <i>Pit- props</i>	Flis <i>Chips</i>	Summa <i>Total</i>	Såg-, faner- och sliperstimmer <i>Sawlogs, veneer- logs and logs for sleepers</i>		Massa- ved <i>Pulp- wood</i>	Props <i>Pit- props</i>	Flis <i>Chips</i>	Summa <i>Total</i>
	barr <i>conif- erous</i>	löv <i>broad- leaved</i>					barr <i>conif- erous</i>	löv <i>broad- leaved</i>				
Australien ¹	0	8	—	—	—	8	14	107	—	—	—	121
Belgien-Luxemb	131	100	8	88	—	327	60	350	556	5	—	971
Brasilien	1	58	—	—	—	59	—	0	—	—	—	0
Canada	445	84	3 324	—	2 873	6 726	1 048	288	295	—	—	1 631
Elfenbenskusten	—	1 822	—	—	—	1 822	—	—	—	—	—	—
Filippinerna	—	7 850	—	—	—	7 850	1	175	—	—	—	176
Finland	63	37	347	59	119	625	728	6	1 175	—	958	2 867
Frankrike	226	696	672	165	308	2 067	2	1 370	936	7	18	2 333
Gabon	—	1 195	—	—	—	1 195	—	—	—	—	—	—
Ghana	—	477	—	—	—	477	—	—	—	—	—	—
Italien	5	12	—	—	2	19	697	1 366	959	13	213	3 248
Japan	17	4	—	0	—	21	7 559	12 185	956	0	596	21 296
Jugoslavien	—	1	203	31	—	235	2	3	225	7	—	237
Malaysien	1	8 191	—	—	—	8 192	—	13	—	—	—	13
Nederlanderna	8	14	13	60	—	95	68	358	413	37	—	876
Nigeria	—	560	—	—	—	560	—	0	—	—	—	0
Norge	41	—	130	—	95	266	152	12	2 235	—	73	2 472
Nya Zeeland	537	—	—	—	—	537	2	3	—	—	—	5
Polen	1	—	531	5	—	537	—	15	135	—	—	150
Schweiz	115	62	8	—	65	250	83	229	90	—	50	452
Sovjetunionen	4 828	..	5 468	1 236	—	11 532	—	21	—	—	—	21
Spanien	3	0	1	—	—	4	28	196	179	7	—	410
Storbritannien	—	—	—	—	—	—	8	409	293	490	—	1 200
Sverige	528	18	1 314	3	121	1 984	29	46	298	0	152	525
Tjeckoslovakien	227	7	682	63	54	1 033	6	73	—	—	—	79
USA	5 974	343	195	—	400	6 912	192	241	1 685	—	2 738	4 856
Västtyskland	107	96	135	17	98	453	540	1 769	941	303	302	3 855
Östtyskland	1	—	3	..	—	4	—	32	907	—	—	939
Österrike	112	50	8	73	63	306	35	33	430	—	26	524
Världen World	13 542	24 085	14 106	1 899	4 207	57 839	13 759	23 884	12 876	1 598	5 127	57 244
1965 ²	11 597	20 665	13 793	2 205	3 530	51 790	12 115	20 211	13 492	1 884	3 852	51 554

¹ Redovisningsåret avslutas 30/6. ² Reviderade data.

Tabell 75 Export och import av några skogsindustriprodukter
i vissa länder 1966

Exports and imports of some important forest industry products
in 1966

Land <i>Country</i>	Sågvirke inkl lätämnen <i>Sawnwood incl boxboards</i>				Plywood		Massa <i>Pulp</i>		Träfiberskivor <i>Fibreboard</i>		Papper och papp <i>Paper and paper-board</i>	
	Barrträd <i>Coniferous</i>		Lövträd <i>Broadleaved</i>		Exp	Imp	Exp	Imp	Exp	Imp	Exp	Imp
		1 000 m ³ f						1 000 ton				
Argentina	—	703	—	61	—	0	..	180	—	2	—	258
Australien ¹	1	611	31	166	1	24	34	239	34	2	17	417
Belgien-Luxemb	57	867	29	145	22	39	55	264	30	39	205	490
Brasilien	1 193	—	71	—	7	—	23	39	21	0	0	67
Canada	14 458	356	558	276	330	91	3 706	53	35	22	7 564	141
Chile	43	0	27	0	0	—	59	6	1	..	69	..
Danmark	12	976	78	73	5	40	40	107	0	52	27	369
Elfenbenskusten	—	—	182	—	2	..	—	—	—	..	—	9
Filippinerna	—	..	112	—	234	..	—	..	0	..	—	..
Finland	3 731	1	59	14	457	0	2 218	5	131	1	2 900	8
Frankrike	280	1 418	320	177	59	39	113	957	45	44	213	700
Ghana	—	—	205	—	14	0	—	—	—	1	—	43
Italien	7	2 763	15	479	60	7	2	1 065	8	14	130	241
Japan	125	1 142	306	49	377	2	10	672	3	2	347	30
Jugoslavien	259	61	534	1	29	0	44	26	17	223	85	22
Malaysien	9	2	706	18	18	3	—	0	—	4	—	62
Nederlanderna	14	2 347	13	182	11	79	3	580	18	150	529	539
Norge	64	221	1	59	1	12	847	74	53	1	681	38
Nya Zeeland	75	55	0	32	—	3	2	23	2	0	115	27
Polen	859	152	16	20	4	3	3	110	40	10	21	71
Rumänien	1 625	0	702	—	109	—	37	31	35	—	25	15
Schweiz	3	284	18	86	0	32	7	146	1	10	17	106
Sovjetunionen	7 994	—	—	271	197	60	296	164	56	0	272	211
Spanien	18	598	0	143	6	1	8	232	2	0	14	149
Storbritannien ²	7 938	4	822	2	775	—	2 955	3	10	149	1 889	..
Sverige	4 997	85	12	96	9	44	3 625	5	362	1	2 036	50
Sydafrika	7	113	3	136	0	4	240	38	46	1	30	156
Tjeckoslovakien	748	146	5	16	25	26	40	57	10	15	90	61
USA	2 051	11 032	351	987	35	1 072	1 407	3 025	31	175	1 636	6 622
Västtyskland	164	3 515	119	243	50	89	72	1 101	31	97	202	1 936
Östtyskland	70	1 361 ³	..	77 ³	..	13	..	106	..	45	55	123
Österrike	2 735	9	58	33	3	1	138	40	28	1	348	55
Världen World ⁴	42 516	41 124	6 016	5 484	2 882	2 822	13 452	13 344	1 076	1 066	17 964	17 608
1965 ⁴	43 967	42 974	5 731	5 447	2 615	2 569	12 520	12 465	1 115	1 114	16 327	16 090

¹ Redovisningsåret avslutas 30/6. ² Ingår i virke av lövträ. ³ Inkl slipers. ⁴ Reviderade data.